

Kraj Vysočina

Výroční zpráva 2020

HEJTMAN O VYSOČINĚ	3
1. O VYSOČINĚ	4
2. SAMOSPRÁVA	6
3. HOSPODAŘENÍ KRAJE	11
4. MAJETEK A INVESTICE	17
5. FOND VYSOČINY	25
6. REGIONÁLNÍ ROZVOJ	28
7. DOPRAVA	34
8. ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ A STAVEBNÍ ŘÁD	42
9. ZDRAVOTNICTVÍ	46
10. SOCIÁLNÍ VĚCI	59
11. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	69
12. ZEMĚDĚLSTVÍ A LESNICTVÍ	78
13. VODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ A RYBÁŘSTVÍ	87
14. KULTURA, PAMÁTKOVÁ PÉČE A CESTOVNÍ RUCH	93
15. ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽ A SPORT	105
16. EVROPSKÁ UNIE A ZAHRANIČNÍ VZTAHY	114
17. VZTAHY S VEŘEJNOSTÍ	126
18. KRIZOVÉ ŘÍZENÍ A BEZPEČNOST	130
19. ROZVOJ INFORMAČNÍCH TECHNOLOGIÍ	135
20. KRAJSKÝ ÚŘAD	140

Vážení,

předkládáme Vám společně s členy Rady Kraje Vysočina a týmem pracovníků Krajského úřadu Kraje Vysočina výroční zprávu, která prostřednictvím ověřených dat poskytuje souhrnný pohled na fungování Kraje Vysočina v roce 2020.

Epidemie, která v plné síle zasáhla celý svět, ovlivnila většinu aktivit nejen úřadu, ale i měst a obcí. Nová krajská samospráva, která vzešla z krajských voleb v říjnu 2020, se v prvních měsících svého působení musela soustředit především na udržení funkčnosti a kvality veřejného zdravotnictví, logistickou přípravu očkování, posílení kapacit testování. Zajištění těchto nezbytných služeb pro veřejnost stojí na stále stejné skupině lidí kolem krajem zřízovaných nemocnic. Rozsah jejich práce a povinností v posledním roce významně narostl, náročnost práce odpovídá mimořádnosti situace. Dopady řešení pandemie se odrazily i v nově vzniklých výdajích krajského rozpočtu. Aktuální situace potvrdila, že kraje jsou klíčovým nositelem aktivit, bez kterých není možné operativně a především rychle realizovat zásadní epidemiologická opatření směrem k cílovým skupinám v regionech. Přes složitost doby, kterou nyní prožíváme, se nabízí existující východisko – očkování, které je pro nás světlem na konci tunelu.

Prioritou roku 2020 bylo hledání a především udržení a zvyšování kvality života obyvatel v regionu. I v dalších letech se zaměříme na zavádění funkčních a realistických opatření, která budou svým rozsahem a cílením respektovat potřeby našich partnerů – měst a obcí, podnikatelů a firem, neziskových i veřejných organizací a dalších.

Děkujeme všem, kteří se podílí na úspěšném fungování Kraje Vysočina, i všem, kteří pod jeho hlavičkou zajišťují veřejné služby. Kvalita života významně souvisí s odhodláním, pracovitostí a ochotou hledat kompromisy, ze kterých má společnost maximální užitek.

Vítězslav Schrek,
hejtman Kraje Vysočina, a členové Rady Kraje Vysočina

1

O VYSOČINĚ

1. O VYSOČINĚ

- Vysočina je pátý největší region České republiky a její rozloha činí 6 796 km². Zabírá zhruba 9 % celkové plochy státu.
- Název kraje přímo napovídá, že se nachází na podstatné části Českomoravské vrchoviny – geomorfologické oblasti na pomezí Čech a Moravy s typickou zvlněnou krajinou o nadmořské výšce 530 m n. m. Nejvyšším vrcholem v kraji je Javořice u Telče (837 m n. m.).
- Podhorský ráz kraje s sebou nese také velmi ojedinělý styl osídlení. Průměrnou obcí Kraje Vysočina je malá vesnice do 800 obyvatel, nepříliš vzdálená od místního centra – městečka do 10 000 obyvatel.
- Pouhá čtyři města kraje mají více než 20 000 obyvatel a jen v jednom z nich žije přes 50 000 obyvatel. Celkem má kraj 508 852 obyvatel (k 31. 12. 2020). Na jednom čtverečním kilometru žije 75 obyvatel, což je třetí nejnižší číslo mezi českými kraji. Kraj Vysočina je tak svým charakterem osídlení nejvčetnější region Česka.
- Krajským městem Kraje Vysočina je Jihlava (nejvýše položené krajské město). Kraj se administrativně člení na 15 správních obvodů obcí s rozšířenou působností. Celkově je v kraji 704 obcí, což je druhý nejvyšší počet mezi kraji.

OBCE S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ

Bystřice nad Pernštejnem, Havlíčkův Brod, Humpolec, Chotěboř, Jihlava, Moravské Budějovice, Náměšť nad Oslavou, Nové Město na Moravě, Pacov, Pelhřimov, Světlá nad Sázavou, Telč, Třebíč, Velké Meziříčí, Žďár nad Sázavou

2

SAMOSPRÁVA

2. SAMOSPRÁVA

HEJTMAN KRAJE VYSOČINA

Nejvyšším představitelem kraje je hejtmán. Zastupuje kraj navenek, vede jednání rady i zastupitelstva. Hejtmánem Kraje Vysočina je Mgr. Vítězslav Schrek, MBA

RADA KRAJE VYSOČINA

Rada je výkonným orgánem samosprávného kraje. Na Vysočině má devět členů. Složení rady kraje od 18. 11. 2020:

Schrek Vítězslav, Mgr., MBA

hejtmán

krizové řízení a bezpečnost, vnější vztahy, externí komunikace Kraje Vysočina, RHSD

Hajnová Hana, Mgr.

1. náměstkyně hejtmána
regionální rozvoj, územní plán a stavební řád, Fond Vysočiny, NNO

Novotný Vladimír, Ing.

2. náměstek hejtmána
zdravotnictví, analýzy a podpora řízení, veřejnosprávní kontrola u PO, přezkoumání hospodaření obcí

Houška Miroslav, Ing.

náměstek hejtmána
ekonomika, doprava a silniční hospodářství

Vlček Lukáš, Ing.

náměstek hejtmána
lesní a vodní hospodářství, zemědělství, životní prostředí

Břížďala Jan, RNDr.

radní
školský, mládež a sport, informatika a komunikační technologie

Fabeš Roman, Mgr.

radní
kultura, památková péče, cestovní ruch a mezinárodní vztahy

Janoušek Karel, Mgr.

radní
majetek

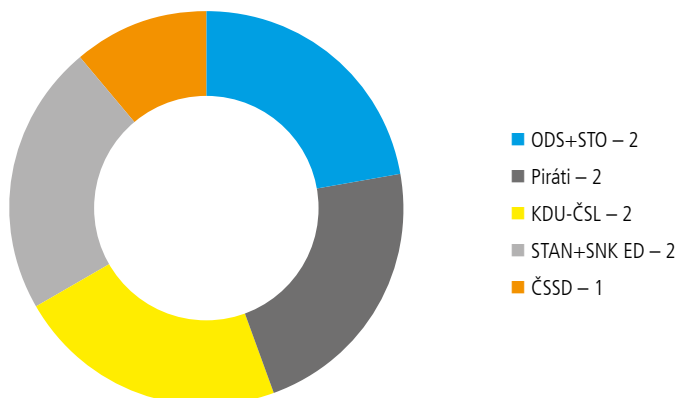

Tourek Jan, Mgr.

radní
sociální věci

2. SAMOSPRÁVA

Politické složení Rady Kraje Vysočina

V roce 2020 se Rada Kraje Vysočina (dále jen „RK“) sešla celkem na 37 jednáních.

V roce 2020 vzhledem k pandemické situaci neproběhla tradiční setkání členů RK se starosty všech obcí Kraje Vysočina, která se každoročně konají v Třešti a v Polné.

V roce 2020 proběhlo jedno setkání členů RK se starosty obcí II. a III. stupně dne 17. 2. a jedno setkání členů RK s poslanci a senátory za Kraj Vysočina, a to 10. 2. v sídle Krajského úřadu Kraje Vysočina.

Rada zřizuje jako pomocné a poradní orgány pro svá rozhodnutí komise:

Komise Rady Kraje Vysočina		
Bezpečnostní komise Rady Kraje Vysočina	Komise sociální a pro oblast protidrogové politiky	Dopravní komise
Komise pro zemědělství	Komise pro životní prostředí	Zdravotní komise
Komise pro informatiku a Smart region	Komise kultury, cestovního ruchu a vnějších vztahů	Komise pro sport a volný čas
	Komise Rady Kraje Vysočina pro výstavbu nového jaderného zdroje v lokalitě Dukovany	

2. SAMOSPRÁVA

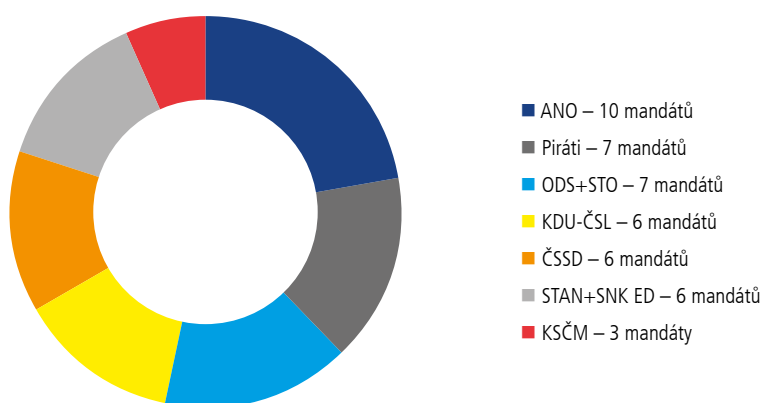
ZASTUPITELSTVO KRAJE VYSOČINA

Zastupitelstvo je nejvyšším samosprávným orgánem kraje. V Kraji Vysočina má 45 členů.

Zastupitelé Kraje Vysočina:

Bárta Petr	ODS+STO	Kukla Martin, Ing.	ANO
Bártová Martina, Mgr.	ODS+STO	Lednická Blanka, Bc.	Piráti
Břížďala Jan, RNDr.	Piráti	Malý Vladimír	ČSSD
Běhounek Jiří, MUDr.	ČSSD	Mrkos Martin, Ing., ACCA	STAN+SNK ED
Černý Radek, MUDr.	ODS+STO	Nevoral Marek	KSČM
Decroix Eva, Mgr., MBA	ODS+STO	Nováková Eva, Bc.	Piráti
Dudíková Marie, Mgr.	KDU-ČSL	Novotný Vladimír, Ing.	ČSSD
Dvořák Karel	KSČM	Pacal Pavel, Mgr.	STAN+SNK ED
Fabeš Roman, Mgr.	STAN+SNK ED	Pašek Roman	Piráti
Faltus Zdeněk, MUDr.	ANO	Pokorný Jiří, Ing.	ANO
Fialová Jana, Ing., MBA	ČSSD	Schrek Vítězslav, Mgr.	ODS+STO
Franěk Pavel, Mgr.	ANO	Slávka Vladimír, Ing.	ANO
Hajnová Hana, Mgr.	Piráti	Smažil František, Ing.	ANO
Houška Miroslav, Ing.	KDU-ČSL	Škaryd Tomáš, Ing.	ČSSD
Hrůza Miloš	ANO	Tourek Jan, Mgr.	KDU-ČSL
Hyský Martin, Ing., Bc.	ČSSD	Tůma Zdeněk, Ing.	STAN+SNK ED
Janoušek Karel, Mgr.	ODS+STO	Vlček Lukáš, Ing.	STAN+SNK ED
Janoušek Pavel, Ing.	KDU-ČSL	Vopěnka Otto, Ing.	ANO
Kaňkovský Vít, MUDr.	KDU-ČSL	Vystrčil Miloš, RNDr.	ODS+STO
Klement Josef, Ing.	KDU-ČSL	Wiche Jiří, Ing.	Piráti
Knežik Pavel	Piráti	Zahradníček Josef	KSČM
Kobřlová Bohumila, Mgr. et Mgr.	ANO	Zlesák Radek, Ing.	ANO
Koubová Karolína, MgA.	STAN+SNK ED		

Politické složení Zastupitelstva Kraje Vysočina

V roce 2020 proběhlo celkem osm jednání Zastupitelstva Kraje Vysočina, a to v těchto termínech: 11. 2., 17. 3., 12. 5., 16. 6., 8. 9., 18. 11., 1. 12., 22. 12.

2. SAMOSPRÁVA

Zastupitelstvo zřizuje jako pomocné a poradní orgány pro svá rozhodnutí výbory:

Výbory Zastupitelstva Kraje Vysočina	
Finanční výbor	Kontrolní výbor
Výbor pro výchovu, vzdělání a zaměstnanost	Výbor regionálního rozvoje
Výbor pro rozvoj strategických projektů, životní prostředí a MA 21	Výbor pro udělování medailí Kraje Vysočina

Orgány kraje			
Zastupitelstvo kraje	Rada kraje	Hejtman	Krajský úřad
Výbory zřizované zastupitelstvem kraje	Komise zřizované radou kraje		Odbory krajského úřadu
			Oddělení jednotlivých odborů

3

HOSPODAŘENÍ KRAJE

Hospodaření Kraje Vysočina vykazuje dlouhodobě velmi dobré výsledky. Ve své dvacetileté historii se kraj musel vypořádat s několika významnými změnami, které se odvíjely od cyklicky se měnící ekonomiky. V jejich důsledku došlo ke změnám daňových příjmů, tedy peněžních zdrojů, které slouží ke krytí potřeb kraje.

V roce 2020 bylo nutné se zásadním způsobem vyrovnat s dopady pandemie koronaviru. Opatření, která byla přijímána k zamezení dalšího šíření nákazy, s sebou nesla nárůst některých výdajů kraje. Proti tomu propad daňových příjmů v průběhu roku způsobil neobvyklé úkony, díky kterým byl rozpočet na straně příjmů snižován.

Rozpočet Kraje Vysočina na rok 2020 byl schválen zastupitelstvem v prosinci 2019 jako vyrovnaný. Na straně zdrojů i výdajů byla částka 12 619 mil. Kč. V průběhu roku byl rozpočet upravován prostřednictvím rozpočtových opatření. Skutečné zdroje rozpočtu včetně financování (+) dosáhly výše 19 130 mil. Kč a výdaje včetně financování (-) 17 310 mil. Kč.

Daňové příjmy dosáhly výše 5 360 mil. Kč, oproti roku 2019 jde o propad 319 mil. Kč. Celkové příjmy kraje však jsou vyšší než v předchozím roku. Je to způsobeno jednak přijatými dotacemi na projekty spolufinancované z evropských zdrojů a také dotacemi na přímé výdaje na vzdělávání v krajských a obecních školách.

Pro kraj je však velmi důležité, aby se podíl daňových příjmů na celkových příjmech nesnižoval a role daňových příjmů v rozpočtu kraje byla co možná nejvyšší. Jsou spolu s nedaňovými příjmy a příjmy kapitálovými tzv. vlastními příjmy kraje, tedy těmi, o nichž může kraj rozhodovat sám. Mohou tak sloužit k prosazování regionálních zájmů a uspokojování oprávněných potřeb obyvatelstva.

Na pozitivní rozpočtové saldo působila i výdajová složka rozpočtu, neboť v některých případech nebyly realizovány všechny plánované akce v plné míře. Jejich realizace byla přesunuta do roku 2021, kdy došlo k zapojení přebytku z roku 2020, a to zejména v oblasti péče o nemovitý majetek kraje (velké opravy a rekonstrukce a modernizace majetku cca 300 mil. Kč) a v oblasti dopravy (komunikace II. a III. tříd a mosty cca 221 mil. Kč). Kraj Vysočina tak i přes složité období vnímá péči a rozvoj svého majetku jako jednu ze svých priorit, čemuž odpovídají kapitálové (investiční) výdaje, které tvoří cca 15 % celkových výdajů kraje. A to aniž by své investiční výdaje hradil z úvěru a zadlužoval kraj do dalšího období. Naopak se kraji velmi dobře daří snižovat dluhové zatížení splátkami úvěru vůči Evropské investiční bance, které jsou hrazeny v souladu s podmínkami z uzavřených závazků. Splátky úvěru nejsou v poměru k celkovým výdajům pro kraj zatěžující, dosahují výše cca 40 mil. Kč ročně. Celková nesplacená výše úvěru EIB činí 363,1 mil. Kč a splácen bude do roku 2031.

Údaje vztahující se k hospodaření kraje, které jsou uvedeny v této výroční zprávě, jsou ve větší podrobnosti a komplexnosti rozebrány v závěrečném účtu kraje za rok 2020.

Ing. Miroslav Houška
náměstek hejtmana pro oblast ekonomiky,
dopravy a silničního hospodářství

3. HOSPODAŘENÍ KRAJE

Kraj dle zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů hospodaří za podmínek daných zákonem podle vlastního rozpočtu. Rozpočet Kraje Vysočina na rok 2020 byl schválen na 7. zasedání zastupitelstva kraje dne 10. 12. 2019. Rozpočet byl na straně zdrojů schválen ve výši 12 619 469 tis. Kč, ve stejné výši pak byly rozpočtovány i plánované výdaje.

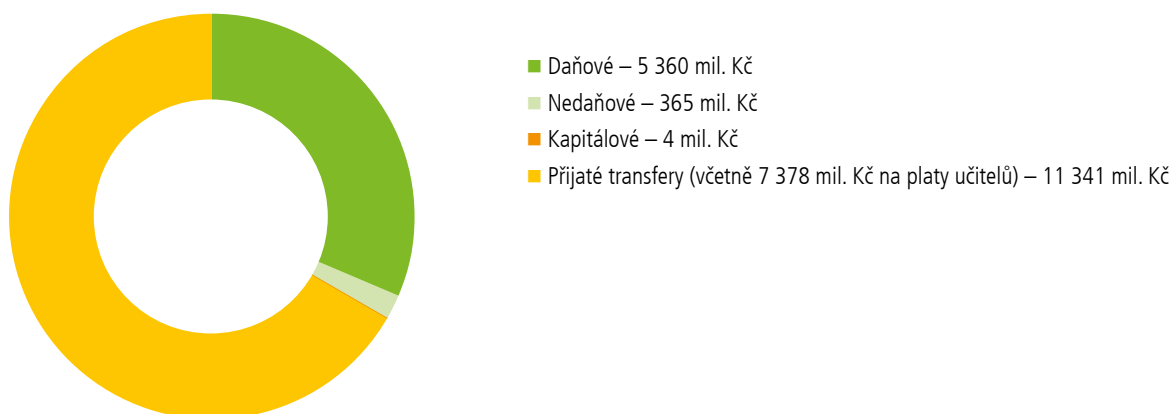
V roce 2020 tvořily skutečné příjmy Kraje Vysočina 17 070 288 tis. Kč. Skutečné výdaje pak činily 16 812 828 tis. Kč. Po zapojení tzv. financování (na straně příjmů ve výši 2 060 520 tis. Kč a na straně výdajů ve výši 497 470 tis. Kč) hospodařil Kraj Vysočina tak, že bylo dosaženo převahy zdrojů nad výdaji ve výši 1 820 510 tis. Kč.

PŘÍJMY KRAJE VYSOČINA V ROCE 2020

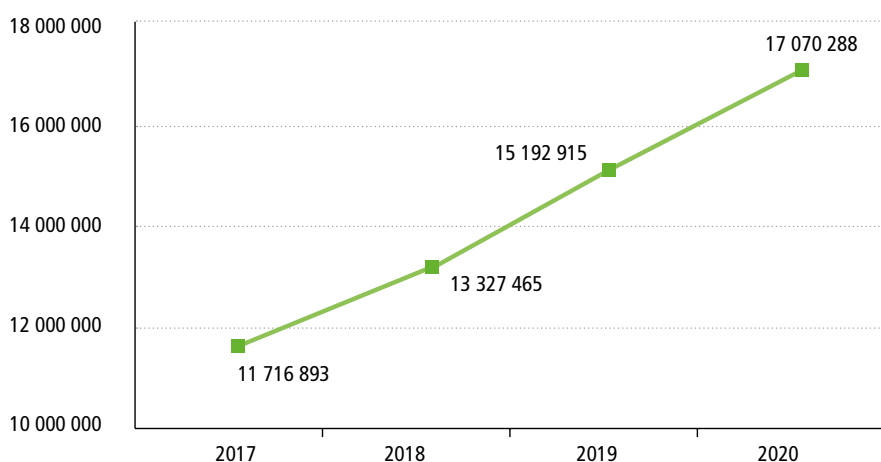
Celkové příjmy Kraje Vysočina v roce 2020 činily 17 070 288 tis. Kč, jejich plnění vůči upravenému rozpočtu činilo 102 %. Z celkového inkasovaného objemu příjmů tvořily největší část přijaté transfery (66 %), z nich zejména transfery na přímé výdaje na vzdělávání pro obecní a krajské školy a transfery pro soukromé školy. Druhou největší část (31 %) tvořily daňové příjmy. Spolu s nedaňovými příjmy a příjmy kapitálovými se jedná o tzv. vlastní příjmy kraje, tedy ty, o nichž může kraj rozhodovat sám. Vlastní příjmy prostřednictvím rozpočtu kraje slouží i jako nástroj prosazování cílů regionální politiky. Krajský rozpočet tedy může napomáhat k prosazování regionálních zájmů a preferencí obyvatelstva.

Struktura příjmů rozpočtu Kraje Vysočina v roce 2020

(celkové příjmy 17 070 mil. Kč)

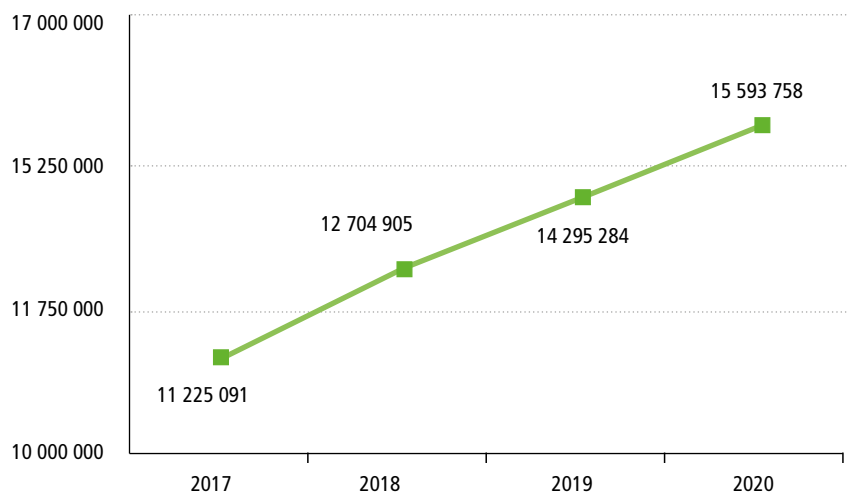

Vývoj příjmů rozpočtu Kraje Vysočina (v tis. Kč)

3. HOSPODAŘENÍ KRAJE

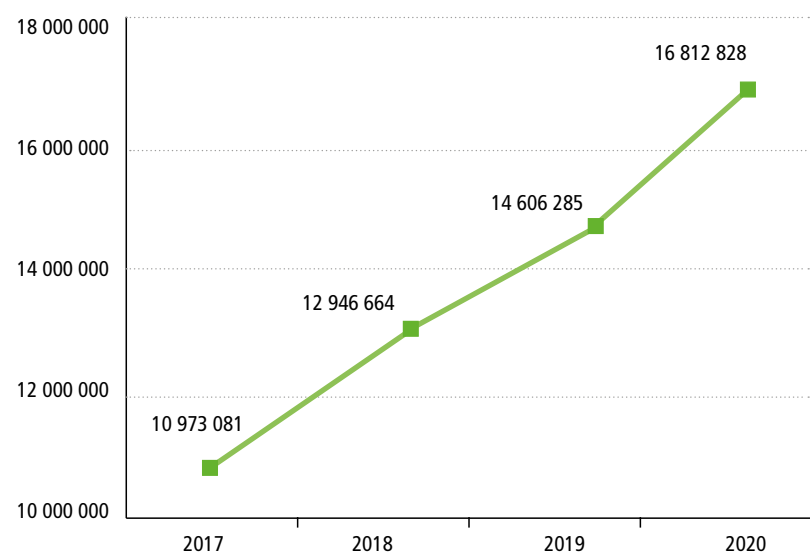
Vývoj příjmů rozpočtu Kraje Vysočina – bez příjmů kapitoly Evropské projekty (v tis. Kč)

VÝDAJE KRAJE VYSOČINA V ROCE 2020

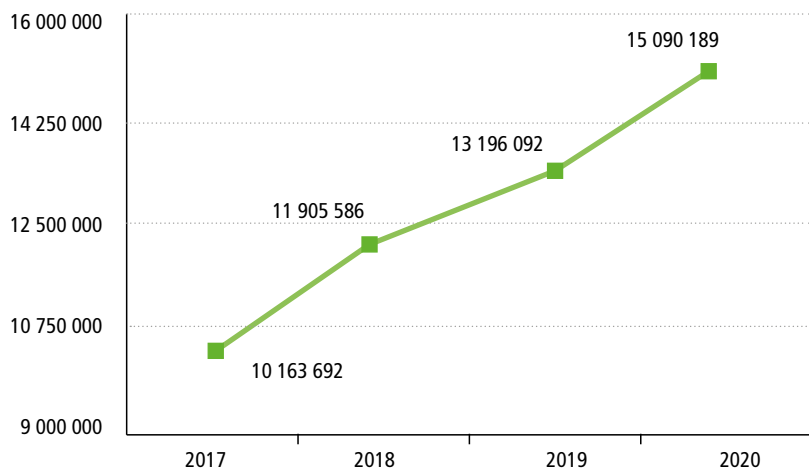
Celkové výdaje Kraje Vysočina v roce 2020 činily 16 812 828 tis. Kč a byly čerpány na 90 % upraveného rozpočtu. Výdajová část rozpočtu Kraje Vysočina byla členěna dle svého charakteru na jednotlivé oblasti – kapitoly rozpočtu. Na celkovém čerpání rozpočtu výdajů se nejvíce podílela kapitola Školství, mládeže a sportu (48 % všech výdajů rozpočtu kraje), a to zejména ve formě přímých výdajů na vzdělávání pro krajské a obecní školy (částka 7 378 177 tis. Kč) a dotací pro soukromé školy (částka 253 687 tis. Kč). Druhý objemově největší rozpočet výdajů představovala kapitola Doprava (17 % všech výdajů), kde největší částku tvořil příspěvek zřízované příspěvkové organizaci Krajské správě a údržbě silnic Vysočiny (1 653 400 tis. Kč) a výdaje na úhradu prokazatelných ztrát v silniční a železniční dopravě (1 208 738 tis. Kč). Další objemově významné kapitoly byly kapitola Evropské projekty (10 %), kapitola Sociální věci (7 % výdajů), kapitola Zdravotnictví (6 % výdajů). Od roku 2019 pak došlo ke změně při poskytování systémových dotací, kdy došlo v rámci harmonizace a komplexnosti dotační politiky Kraje Vysočina k sjednocení pod Fond Vysočiny. Finanční prostředky vyčleněny pro rok 2020 pro dotační politiku kraje dosáhly výše 291 850 tis. Kč.

Vývoj výdajů rozpočtu Kraje Vysočina (v tis. Kč)

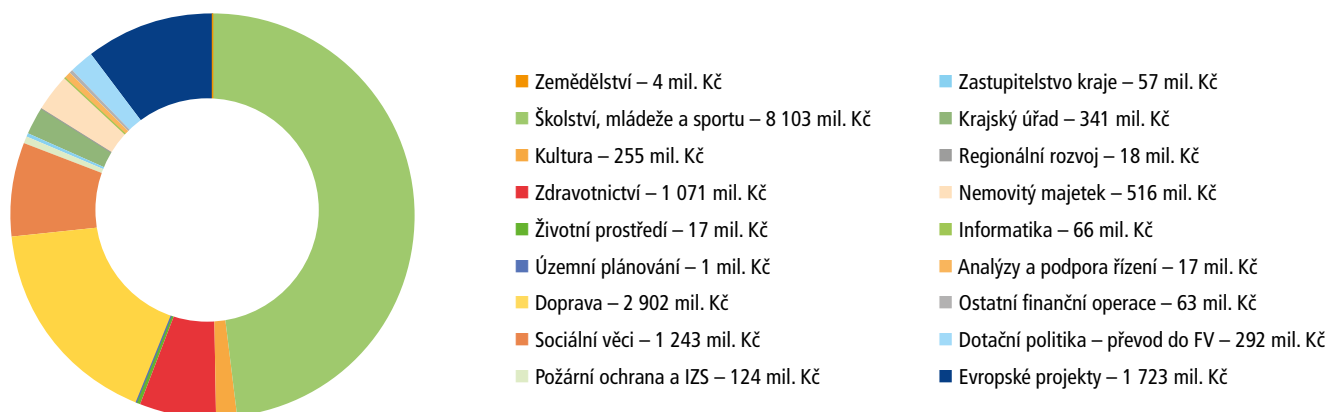
3. HOSPODAŘENÍ KRAJE

Vývoj výdajů rozpočtu Kraje Vysočina – bez výdajů kapitoly Evropské projekty (v tis. Kč)

Struktura výdajů rozpočtu Kraje Vysočina v roce 2020 dle kapitol

(celkové výdaje 16 813 mil. Kč)

PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE KRAJE VYSOČINA

Kraj, jakožto územní samosprávný celek, může k plnění svých úkolů, zejména k hospodářskému využívání svého majetku a k zabezpečení veřejně prospěšných činností, zřizovat příspěvkové organizace. Příspěvkové organizace zřizuje pro takové činnosti, které jsou zpravidla neziskové a jejichž rozsah, struktura a složitost vyžadují samostatnou právní subjektivitu.

Počet zřizovaných příspěvkových organizací podle odvětví k 31. 12. 2020

Doprava	1
Kultura a cestovní ruch	10
Sociální péče	20
Zdravotnictví	8
Školství	56
Územní rozvoj	1
Celkem	96

Z prostředků Kraje Vysočina bylo formou příspěvku na provoz a investičního příspěvku v roce 2020 poskytnuto zřizovaným příspěvkovým organizacím celkem 2 444 150 tis. Kč (bez dotací ze státního rozpočtu, strukturálních fondů a z jiných veřejných rozpočtů).

3. HOSPODAŘENÍ KRAJE

Přehled poskytnutých příspěvků z prostředků kraje v roce 2020 podle odvětví	Příspěvek na provoz	Investiční příspěvek
Doprava*	1 050 886	174 686
Kultura a cestovní ruch	206 294	15 653
Sociální péče	106 197	1 063
Zdravotnictví	447 083	56 482
Školství	356 368	12 740
Územní rozvoj**	16 698	0
Celkem	2 183 526	260 624

* včetně příspěvku na opravy a rekonstrukce silnic II. a III. třídy a mostů

** včetně příspěvku na administraci projektů z kapitoly Analýzy a podpora řízení

Přehled dosažených výsledků hospodaření k 31. 12. 2020 podle odvětví v tis. Kč	
Doprava	16 310
Kultura a cestovní ruch	4 971
Sociální péče	1 536
Zdravotnictví	-2 706
Školství	18 395
Územní rozvoj	286
Celkem	38 792

Celkový přehled hospodaření příspěvkových organizací Kraje Vysočina za rok 2020	
Počet příspěvkových organizací hospodařících vyrovnaně nebo se ziskem	95
Celková výše kladného výsledku hospodaření (v tis. Kč)	41 498
Počet příspěvkových organizací se ztrátou	1
Celková výše ztráty (v tis. Kč)	-2 706
Saldo hospodaření příspěvkových organizací (v tis. Kč)	38 792

VZTAH ROZPOČTU KRAJE K ROZPOČTU OBCÍ A DOBROVOLNÝCH SDRUŽENÍ OBCÍ

Z finančních prostředků Kraje Vysočina byly obcím poskytnuty dotace v celkové výši 266 354 tis. Kč a dobrovolným sdružením obcí (DSO) ve výši 21 768 tis. Kč.

Kromě výše uvedených dotací, které byly krajem poskytnuty z jeho vlastních zdrojů, byly v roce 2020 obcím prostřednictvím Kraje Vysočina poskytnuty ze státního rozpočtu účelové dotace ve výši 975 505 tis. Kč a DSO ve výši 1 940 tis. Kč. Finanční vztah státního rozpočtu k rozpočtům obcí Kraje Vysočina pak činil 577 175 tis. Kč.

4

MAJETEK A INVESTICE

Působnost Kraje Vysočina, jako jednoho z řady vyšších územně samosprávných celků, zahrnuje rozsáhlé spektrum činností, které jsou vykonávány v oblasti školství, zdravotnictví, sociální péče, kultury, dopravy a dalších.

Zajištění výkonu těchto činností je realizováno prostřednictvím příspěvkových organizací, které za tímto účelem kraj zřizuje. Jedná se o střední školy, dětské domovy, nemocnice, zdravotnickou záchrannou službu, domovy pro seniory, ústavy sociální péče, muzea, divadla, knihovny, galerie, správu a údržbu silnic. Aby tyto organizace mohly svou agendu zajišťovat v požadovaném rozsahu a kvalitě, jsou jim poskytnuty finanční prostředky

z krajského rozpočtu a do hospodaření svěřen majetek kraje. Jedná se o stovky budov a staveb, tisíce pozemků, tisíce kilometrů silnic a velké soubory ostatního majetku. Řádná správa tohoto majetku a péče o něj i jeho další rozvoj vyžaduje pečlivě a zodpovědně posuzovat veškeré požadavky a potřeby, rozhodovat účelně a efektivně, a to vše s ohledem na budoucí provozní náklady. Toto často představuje velmi složitý proces, se kterým se samosprávné orgány kraje zabývají na každém zasedání. Rozhodují o majetkoprávních úkonech, investicích, opravách, rozvojových záměrech a dalších záležitostech, souvisejících s péčí o nemovitý majetek kraje.

Tak jako každý rok, tedy i v roce 2020, byla významná část výdajů krajského rozpočtu určena právě na správu majetku a rozvoj celého kraje.

Výdaje za rok 2020 v investiční a neinvestiční výstavbě, v oblasti pozemního stavitelství, přesáhly 760 milionů Kč. Byly zahájeny a dokončeny desítky stavebních akcí a díky tomu se podařilo výrazně zlepšit stavebně technický stav mnoha objektů a budov v majetku kraje. Byly uzavřeny stovky smluvních vztahů, vykoupeny tisíce metrů čtverečních pozemků a vykonáno mnoho dalších činností v tomto směru. Podařilo se to nejen díky financování z rozpočtu kraje, národním programům, ale i za pomoci úspěšného využívání vnějších finančních zdrojů, zejména prostředků z fondů Evropské unie.

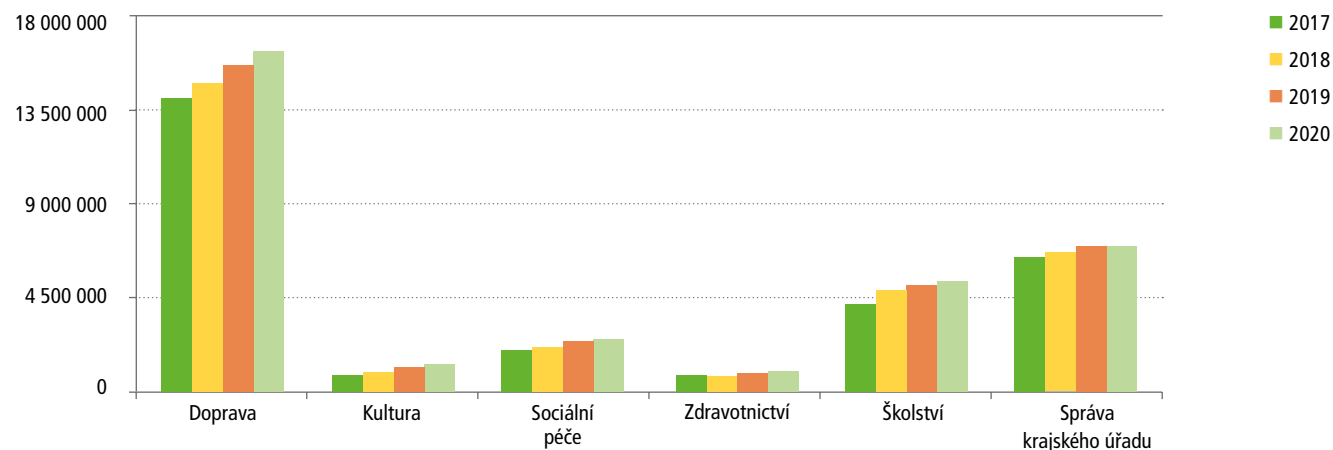
Za významný úspěch lze například označit dokončení a následné uvedení do provozu novostavby Krajské knihovny Vysočiny v Havlíčkově Brodě, a to při zajištění veškerých výdajů z vlastního rozpočtu kraje. Projekčně a investorsky se připravila řada, pro kraj a jeho obyvatele dalších významných investic a pro jejich zahájení v roce 2021 se zajistil dostatek finančních prostředků.

Ke správě majetku jsme přistupovali a nadále budeme přistupovat s péčí řádného hospodáře, podařilo se nám zahájit, respektive také dokončit několik pro kraj významných investic rekonstrukcí a velkých oprav.

Mgr. Karel Janoušek
radní pro oblast majetku

4. MAJETEK A INVESTICE

Hodnota nemovitého majetku Kraje Vysočina a zřizovaných příspěvkových organizací (v tis. Kč)

Hodnota nemovitého majetku Kraje Vysočina a zřizovaných příspěvkových organizací (v tis. Kč)

Rezort	2017	2018	2019	2020
Doprava	13 961 237	14 679 783	15 542 661	16 324 034
Kultura	569 369	609 922	658 742	845 535
Sociální péče	1 885 420	1 911 124	2 256 222	2 357 623
Zdravotnictví	517 673	517 530	624 202	633 604
Školství	4 361 194	4 758 415	4 845 024	4 997 337
Správa krajského úřadu	6 595 883	6 924 471	7 221 398	7 208 294
Celkem	27 890 776	29 401 245	31 148 248	32 366 427

Aktiva Kraje Vysočina a zřizovaných příspěvkových organizací celkem (v tis. Kč)

	2017	2018	2019	2020
Aktiva celkem:	32 893 251	35 364 409	37 994 100	41 020 263
Dlouhodobý nehmotný majetek	420 279	433 935	499 884	526 283
z toho: nehmotný majetek	417 241	430 950	497 267	511 056
nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	3 038	2 985	2 617	15 227
poskytnuté zálohy	0	0	0	0
Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku	-329 806	-356 358	-379 499	-405 850
Dlouhodobý hmotný majetek	37 178 842	39 523 583	41 572 744	43 822 511
z toho: nemovitý majetek	27 890 776	29 401 245	31 148 248	32 366 426
movitý majetek	7 452 717	8 045 732	8 378 518	8 546 480
nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	1 830 897	2 062 548	2 045 969	2 909 546
dlouhodobý hmotný majetek určený k prodeji	4 213	13 900	0	0
poskytnuté zálohy	239	158	9	59
Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku	-10 500 232	-11 052 004	-11 576 375	-12 139 279
Dlouhodobý finanční majetek (akcie, podílové listy)	5 742	105 692	105 692	105 692
Zásoby	243 152	246 633	285 543	321 133
Finanční majetek (ceniny, běžné účty, účty fondů)	4 198 071	4 338 972	5 031 434	5 551 448
Pohledávky za odběrateli a zaměstnanci, zálohy	1 691 412	2 137 901	2 471 588	3 257 509
Opravné položky k pohledávkám	-14 209	-13 945	-16 910	-19 184

4. MAJETEK A INVESTICE

Přehled rozsahu investiční a neinvestiční výstavby v oblasti pozemního stavitelství

Oblast	Hodnota stavebních a projektových prací v mil. Kč
Školství	191
Sociální péče	273
Zdravotnictví	211
Kultura	83
Sídlo kraje	6
Celkem	764

Výdaje Kraje Vysočina na stavební práce a související služby v oblasti pozemního stavitelství dosáhly 764 mil. Kč. Toto číslo potvrzuje trvalý vysoký investiční aktivitu kraje. Investiční a neinvestiční výdaje na projekční a stavební zakázky související se zajištěním péče o objekty ve vlastnictví kraje, jejich rozvoj a na výstavbu nových objektů se meziročně zvýšily. Finanční krytí z velké míry zajišťovaly vlastní rozpočtové prostředky kraje, přitom řada staveb byla spolufinancována z vnějších zdrojů. I přes nepříznivou situaci vyvolanou epidemií onemocněním Covid-19, se podařilo dokončit několik desítek staveb a projekčně a inženýrsky připravit celou řadu významných investic, u kterých se předpokládá zahájení v roce 2021.

V oblasti zdravotnictví bylo dokončeno několik středně velkých investic v Nemocnici Havlíčkův Brod a provedeno zateplení objektů v Nemocnici Nové Město na Moravě. Pokračuje rozsáhlá rekonstrukce stravovacího provozu a rekonstrukce energocentra v Nemocnici Jihlava. V Nemocnici Pelhřimov probíhá finančně náročná výstavba nového pavilonu dětského, gynekologicko-porodnického a neurologického oddělení, rekonstrukce budovy ředitelství a práce na rozšíření prostor urgentního příjmu. V Nemocnici Třebíč je před dokončením přístavba a rekonstrukce operačních sálů a rekonstruuje se trafostanice včetně náhradního zdroje. Je připravena rekonstrukce tepelných zdrojů v Nemocnici Jihlava, rekonstrukce vstupního pavilonu v Nemocnici Nové Město na Moravě a několik stavebních akcí v Nemocnici Havlíčkův Brod.

Na budovách využívaných pro krajské školství se uskutečnila celá řada velkých oprav, rekonstrukcí a modernizací. Realizovaly se výměny obvodových pláštů budov, oken, střeš, fasád, rekonstruovala se sociální zařízení jak ve školách, tak v domovech mládeže, tělocvičnách, učebnách, měnila se elektroinstalace silnoproudá i slaboproudá, inženýrské sítě. Dokončena byla rozsáhlá rekonstrukce objektu pro Pedagogicko-psychologickou poradnu a Speciálně pedagogické centrum Vysočina v Jihlavě. Bylo dokončeno několik středně velkých investic na školách v Třebíči, Pelhřimově a Novém Městě na Moravě.

Pokračuje rekonstrukce objektu třebíčského pracoviště Pedagogicko-psychologické poradny a Speciálně pedagogického centra Vysočina. Stejně tak probíhá rekonstrukce elektroinstalace ve VOŠ a SPŠ Žďár nad Sázavou a obnova oken a podlah v objektu Gymnázia a SOŠ Moravské Budějovice. Je připravena výstavba tělocvičny pro Střední průmyslovou školu ve Žďáru nad Sázavou.

V oblasti sociální péče byly dokončeny objekty ve Světle nad Sázavou a v Ledči nad Sázavou v rámci transformace Domova Háj. Stejně tak se podařilo úspěšně ukončit výstavbu objektů v Novém Městě na Moravě a ve Žďáru nad Sázavou, a to v rámci transformace Domova Kamélie Křižanov. Byly rekonstruovány prostory pro klienty dalších domovů. Stavební akce směřovaly ke zlepšení stavebně-technického stavu budov, odstranění nevyhovujících stavů a dosažení požadovaných standardů. Pokračuje výstavba objektů v Havlíčkově Brodě, Chotěboři, Golčově Jeníkově a Ledči nad Sázavou v rámci transformace Domova Háj a objektů v Jihlavě a Měříně v rámci transformace Domova Kamélie Křižanov.

Připravena je výstavba dvou objektů komunitního bydlení pro Domov ve Věži a výstavba výtahu a stavební úpravy v Domově pro seniory Havlíčkův Brod.

V oblasti kultury byla dokončena výstavba nové budovy pro Krajskou knihovnu Vysočiny v Havlíčkově Brodě, která byla plně hrazená z rozpočtu kraje, a dokončeno bylo také zpřístupnění expozic na hradě Roštejn, který má ve správě Muzeum Vysočiny Jihlava. Další stavební práce jsou prováděny na kapli Panny Marie Bolestné v obci Kámen a stavebními změnami prochází také návštěvnické centrum včetně opravy elektroinstalace hradu Kámen, jenž je pod správou Muzea Vysočiny Pelhřimov.

VÝZNAMNÉ INVESTICE A OPRAVY NEMOVITÉHO MAJETKU V ROCE 2020 A PŘIPRAVOVANÉ ZÁMĚRY

Dokončené stavby:

- Pedagogicko-psychologická poradna a Speciálně pedagogické centrum Vysočina – pracoviště komunitního centra Jihlava – kompletní rekonstrukce budovy, výdaje 57,36 milionu Kč, spolufinancováno z fondů EU.
- Transformace Domova HáJ II – tři objekty ve Světlé nad Sázavou, výdaje 59,78 milionu Kč, spolufinancováno z fondů EU.
- Transformace Domova HáJ II – jeden objekt v Ledči nad Sázavou, výdaje 24,03 milionu Kč, spolufinancováno z fondů EU.
- Transformace Domova Kamélie Křižanov II – dva objekty ve Žďáru nad Sázavou, výdaje 35,77 milionu Kč, spolufinancováno z fondů EU.
- Transformace Domova Kamélie Křižanov II – tři objekty v Novém Městě na Moravě, výdaje 52,08 milionu Kč, spolufinancováno z fondů EU.
- Nemocnice Havlíčkův Brod – oprava garáží a dvora, výdaje 12,77 milionu Kč.
- Nemocnice Havlíčkův Brod – vzduchotechnika (VZT) na dětském oddělení a server, výdaje 13,88 milionu Kč.
- Nemocnice Pelhřimov – havárie hydroizolace terasy v 5. NP, výdaje 3,81 milionu Kč.
- Trojlístek – centrum pro děti a rodinu Kamenice nad Lipou – havárie – oprava střechy, výdaje 2,44 milionu Kč.
- Nemocnice Třebíč – rekonstrukce dezinfekce infekčních vod, výdaje 2,29 milionu Kč.
- Nemocnice Nové Město na Moravě – rekonstrukce výtahů na oddělení dlouhodobě nemocných, výdaje 2,71 milionu Kč.
- Krajská knihovna Vysočiny – výstavba nové budovy v Havlíčkově Brodě, výdaje 175,93 milionu Kč.
- Muzeum Vysočiny Jihlava – zpřístupnění expozic na hradě Roštejn, výdaje 48,77 milionu Kč, spolufinancováno z fondů EU.
- Muzeum Vysočiny Jihlava – hrad Roštejn – údržba venkovních ploch, výdaje 0,20 milionu Kč.
- Gymnázium Havlíčkův Brod – oprava 1. PP Štáflova, výdaje 4,24 milionu Kč.
- OA a HŠ Havlíčkův Brod – oprava komunikace Kyjovská, výdaje 7,95 milionu Kč.
- ČZA v Humpolci, střední škola – rekonstrukce velkých garáží, pracoviště Světlá nad Sázavou, výdaje 8,16 milionu Kč.
- Akademie – VOŠ, Gymn. a SOŠUP Světlá nad Sázavou – oprava sklářské pece, pracoviště Světlá nad Sázavou, výdaje 1,99 milionu Kč.
- SPŠ stavební Havlíčkův Brod – oprava schodiště, výdaje 0,32 milionu Kč.
- SUPŠ Jihlava-Helenín – oprava tělocvičny, výdaje 16,82 milionu Kč.
- Gymnázium Jihlava – oprava vodovodních rozvodů, výdaje 1,14 milionu Kč.
- SŠ stavební Jihlava – domov mládeže Žižkova – oprava vzduchotechniky (VZT), výdaje 5,75 milionu Kč.
- Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Třešť – oprava podlahy v tělocvičně, Černovice, výdaje 2,35 milionu Kč.
- Dětský domov Telč – oprava vytápění skupiny A, výdaje 0,74 milionu Kč.
- ČZA v Humpolci, střední škola – oprava hydroizolací v objektu domova mládeže, Dusilov, výdaje 24,13 milionu Kč.
- SPŠ a SOU Pelhřimov – oprava sociálních zařízení v objektu domova mládeže, Kamenice nad Lipou, výdaje 37,26 milionu Kč.
- Gymnázium Humpolec – oprava rozvodů vody, výdaje 1,16 milionu Kč.
- Gymnázium Humpolec – oprava kotelny, výdaje 3,28 milionu Kč.
- SPŠ a SOU Pelhřimov – stavební úpravy v 1. PP, ulice Růžová, Pelhřimov, výdaje 6,13 milionu Kč.
- ČZA v Humpolci, střední škola – oprava kotelny v budově školy, Humpolec, výdaje 6,29 milionu Kč.
- Dětský domov Humpolec – oprava podlah, výdaje 0,97 milionu Kč.
- Gymnázium Třebíč – rekonstrukce sociálních zařízení, výdaje 6,23 milionu Kč.
- OA a HŠ Třebíč – rekonstrukce zdravotně technické instalace (ZTI) a elektroinstalace, výdaje 19,19 milionu Kč.
- OA a HŠ Třebíč – rekonstrukce sociálních zařízení, elektroinstalace a požárně bezpečnostní řešení stavby, ulice T. Bati, výdaje 10,87 milionu Kč.
- Dětský domov Jemnice – oprava vytápění stravování, Budkov, výdaje 0,52 milionu Kč.
- SPŠ Třebíč – rekonstrukce zdravotně technické instalace, vstupů a elektroinstalace, výdaje 15,84 milionu Kč.
- VOŠ a SŠVZZ Třebíč – rekonstrukce stavebních konstrukcí, elektroinstalace a venkovní kanalizace, výdaje 48,55 milionu Kč.
- Střední odborná škola Nové Město na Moravě – rekonstrukce sociálních zařízení, výdaje 23,57 milionu Kč.
- Hotelová škola Světlá a SOŠŘ Velké Meziříčí – rekonstrukce domova mládeže – chlapci, výdaje 8,71 milionu Kč.
- SZŠ a VOŠ zdravotnická Žďár nad Sázavou – rekonstrukce zdravotně technické instalace učeben, výdaje 1,96 milionu Kč.
- VOŠ a SPŠ Žďár nad Sázavou – rekonstrukce ústředního topení dílen, výdaje 2,71 milionu Kč.
- VOŠ a SPŠ Žďár nad Sázavou – rekonstrukce zdravotně technické instalace, objekt v ulici Strojírenská, výdaje 17,79 milionu Kč.
- Dětský domov Rovečné – rekonstrukce kanalizace, výdaje 9,21 milionu Kč.
- Úspory energií – Nemocnice Nové Město na Moravě – ODN 1, výdaje 7,01 milionu Kč, spolufinancováno z fondů EU.
- Úspory energií – Nemocnice Nové Město na Moravě – ODN 2,3, výdaje 8,95 milionu Kč, spolufinancováno z fondů EU.
- Úspory energií – Nemocnice Nové Město na Moravě – ředitelství, výdaje 5,79 milionu Kč, spolufinancováno z fondů EU.

Rozestavěné stavby

- Nemocnice Jihlava – rekonstrukce stravovacího provozu, náklady 268,50 milionu Kč bez DPH.
- Nemocnice Jihlava – rekonstrukce energocentra, náklady 25,00 milionů Kč bez DPH.
- Nemocnice Pelhřimov – pavilon dětského, gynekologicko-porodnického a neurologického oddělení, náklady 592,22 milionu Kč bez DPH, spolufinancováno z fondů EU ve výši 50,00 milionů Kč, 2,00 miliony EUR z daru nadace Dieter Morszeck Stiftung.
- Nemocnice Pelhřimov – stavební úpravy budovy č. p. 710, náklady 25,32 milionu Kč bez DPH.
- Nemocnice Pelhřimov – rozšíření urgentního příjmu, náklady 14,95 milionu Kč bez DPH.

4. MAJETEK A INVESTICE

- Nemocnice Třebíč – přístavba a rekonstrukce operačních sálů, náklady 346,68 milionu Kč bez DPH.
- Nemocnice Třebíč – rekonstrukce trafostanice TS1 a náhradního zdroje, náklady 52,10 milionu Kč bez DPH.
- Nemocnice Třebíč – rekonstrukce výtahů v pavilonu U, náklady 4,30 milionu Kč bez DPH.
- Muzeum Vysočiny Pelhřimov – hrad Kámen návštěvnické centrum, náklady 18,10 milionu Kč.
- Muzeum Vysočiny Pelhřimov – stavební a restaurátorské úpravy kaple Panny Marie Bolestné, náklady 20,70 milionu Kč.
- Domov ve Věži – oprava fasády staré budovy, náklady 4,16 milionu Kč.
- Domov Háj – oprava vstupu a kanalizačního připojení Světlá nad Sázavou, ulice Haškova, náklady 0,18 milionu Kč.
- Domov Ždírec – pracoviště Jihlava – výstavba nové budovy, náklady 327,40 milionu Kč bez DPH, spolufinancováno ze státního rozpočtu ve výši 50 milionů Kč.
- Krajský úřad Kraje Vysočina – administrativní budova E, náklady 529,00 milionů Kč.
- Střední škola průmyslová, technická a automobilní Jihlava – svářečská škola a výukový pavilon máločetných oborů, náklady 67,00 milionů Kč.
- Transformace Domova Háj II – jeden objekt v Ledči nad Sázavou, výdaje 15,50 milionu Kč, spolufinancováno z fondů EU.
- Transformace Domova Háj III – dva objekty v Havlíčkově Brodě, výdaje 20,66 milionu Kč, spolufinancováno z fondů EU.
- Transformace Domova Háj III – dva objekty v Golčově Jeníkově, výdaje 26,77 milionu Kč, spolufinancováno z fondů EU.
- Transformace Domova Háj III – dva objekty v Chotěboři, výdaje 23,03 milionu Kč, spolufinancováno z fondů EU.
- Transformace Domova Kamélie Křižanov III – tři objekty v Jihlavě, výdaje 62,69 milionu Kč, spolufinancováno z fondů EU.
- Transformace Domova Kamélie Křižanov III – tři objekty v Jihlavě Pávově, výdaje 68,69 milionu Kč, spolufinancováno z fondů EU.
- Transformace Domova Kamélie Křižanov IV – tři objekty v Měříně, výdaje 43,07 milionu Kč, spolufinancováno z fondů EU.
- Pedagogicko-psychologická poradna a Speciálně pedagogické centrum Vysočina – rekonstrukce objektu pracoviště v Třebíči, náklady 25,90 milionu Kč, spolufinancováno z fondů EU.
- SOŠ a SOU Třešť – rekonstrukce vytápění, vzduchotechniky a zdravotně technické instalace a elektroinstalace, náklady 6,08 milionu Kč.
- Gymnázium, SOŠ a VOŠ Ledec nad Sázavou – rekonstrukce zastřešení objektu v ulici Poštovní, náklady 1,82 milionu Kč.
- Akademie – VOŠ, Gymn. a SOŠUP Světlá nad Sázavou – zřízení studny v areálu pracoviště Lipnice nad Sázavou, náklady 0,72 milionu Kč.
- Gymnázium, SOŠ a VOŠ Ledec nad Sázavou – oprava balkonů objektu v ulici Koželská, náklady 0,23 milionu Kč.
- Školní statek Humpolec – plynová přípojka, náklady 4,60 milionu Kč.
- Gymnázium a OA Pelhřimov – oprava hydroizolací v objektu obchodní akademie, náklady 15,60 milionu Kč.
- SPŠ a SOU Pelhřimov – Růžová, stavební úpravy auly včetně jejího zázemí, náklady 9,40 milionu Kč.
- ZŠ Pelhřimov, Komenského 1326 – oprava rozvodů vody, ústředního topení a rehabilitace, náklady 4,30 milionu Kč.
- Gymnázium a SOŠ Moravské Budějovice – rekonstrukce oken a podlah, náklady 26,45 milionu Kč.
- VOŠ a SPŠ Žďár nad Sázavou – rekonstrukce elektroinstalace, náklady 46,62 milionu Kč.

Připravené záměry k zahájení

- Nemocnice Havlíčkův Brod – stavební úpravy hlavní budovy, předpokládané náklady 8,90 milionu Kč bez DPH.
- Nemocnice Havlíčkův Brod – rekonstrukce výtahů 2, předpokládané náklady 7,20 milionu Kč.
- Nemocnice Havlíčkův Brod – oprava budov kotelny, spisovny a infekčního oddělení, předpokládané náklady 2,74 milionu Kč.
- Nemocnice Havlíčkův Brod – stavební úpravy ARO, předpokládané náklady 36,00 milionů Kč bez DPH.
- Nemocnice Jihlava – rekonstrukce výtahů GYNPOR, předpokládané náklady 15,80 milionu Kč bez DPH.
- Nemocnice Jihlava – rekonstrukce tepelných zdrojů, předpokládané náklady 63,50 milionu Kč bez DPH.
- Nemocnice Pelhřimov – rekonstrukce výměníku hlavní lůžkové budovy, předpokládané náklady 5,00 milionů Kč bez DPH.
- Nemocnice Třebíč – stavební úpravy 1. NP pavilonu U, předpokládané náklady 25,50 milionu Kč bez DPH.
- Nemocnice Nové Město na Moravě – stavební úpravy ODN 2,3. předpokládané náklady 10,00 milionů Kč bez DPH.
- Nemocnice Nové Město na Moravě – rekonstrukce vstupního pavilonu, předpokládané náklady 92,50 milionu Kč bez DPH.
- Nemocnice Nové Město na Moravě – technologický výtah stravovacího provozu, předpokládané náklady 1,50 milionu Kč bez DPH.
- Horácké divadlo Jihlava – oprava střechy, Komenského 22, předpokládané náklady 5,23 milionu Kč.
- Domov ve Věži – dva objekty komunitního bydlení, předpokládané náklady 21,02 milionu Kč, možnost spolufinancování z fondů EU.
- Domov pro seniory Havlíčkův Brod – výtah a stavební úpravy budovy č. p. 2119, předpokládané náklady 7,73 milionu Kč.
- Domov Jeřabina Pelhřimov – Domov se zvláštním režimem Horní Cerekev, předpokládané náklady 3,90 milionu Kč.
- Domov pro seniory Třebíč, Koutkova-Kubešova – rekonstrukce vytápění, vzduchotechniky, zdravotně technické instalace a elektroinstalace, předpokládané náklady 11,10 milionu Kč.
- Domov pro seniory Třebíč, M. Curieových – rekonstrukce pokojů a vzduchotechniky, předpokládané náklady 13,20 milionu Kč.
- Pedagogicko-psychologická poradna a Speciálně pedagogické centrum Vysočina – rekonstrukce objektu v Havlíčkově Brodě, předpokládané náklady 10,09 milionu Kč, možnost spolufinancování z fondů EU.
- Akademie – VOŠ, Gymn. a SOŠUP Světlá nad Sázavou – oprava podlahy tělocvičny, předpokládané náklady 1,11 milionu Kč.
- ZŠ a PŠ Chotěboř – rekonstrukce zastřešení objektu v ulici Hradební, předpokládané náklady 6,95 milionu Kč.
- OA a HŠ Havlíčkův Brod – gastrostudio, předpokládané náklady 14,86 milionu Kč.
- Gymnázium Havlíčkův Brod – oprava 1. PP v ulici Kozí, předpokládané náklady 5,36 milionu Kč.
- ČZA v Humpolci, střední škola – oprava budovy se šatnami Světlá nad Sázavou, předpokládané náklady 2,89 milionu Kč.
- Domov pro seniory Mitrov – zastínění objektu, předpokládané náklady 1,10 milionu Kč.

4. MAJETEK A INVESTICE

- Domov pro seniory Mitrov – rekonstrukce výtahu kuchyně, předpokládané náklady 1,10 milionu Kč.
- SOŠ a SOU Třešť – rekonstrukce budovy domova mládeže, předpokládané náklady 5,67 milionu Kč.
- Školní statek Humpolec – rekonstrukce sušky, předpokládané náklady 58,90 milionu Kč.
- SPŠ a SOU Pelhřimov – Friedova, oprava elektroinstalace, předpokládané náklady 24,90 milionu Kč.
- Gymnázium a OA Pelhřimov – oprava elektroinstalace v objektu obchodní akademie, předpokládané náklady 17,25 milionu Kč.
- Gymnázium Třebíč – rekonstrukce původní přístavby, předpokládané náklady 24,24 milionu Kč.
- Dětský domov Hrotovice – protiradonová opatření, předpokládané náklady 1,94 milionu Kč.
- SPŠ Třebíč – rekonstrukce bytových jader a pokojů domova mládeže, předpokládané náklady 47,67 milionu Kč.
- SŠ řemesel a služeb Moravské Budějovice – rekonstrukce střechy, venkovních omítek a oken, předpokládané náklady 22,23 milionu Kč.
- Střední průmyslová škola Žďár nad Sázavou – výstavba tělocvičny, předpokládané náklady 128,50 milionu Kč, spolufinancováno ze strany města Žďár nad Sázavou.
- VOŠ a SOŠ Bystřice nad Pernštejnem – rekonstrukce kotelny domova mládeže, předpokládané náklady 2,70 milionu Kč.
- Gymnázium Žďár nad Sázavou – úprava vstupu, předpokládané náklady 5,46 milionu Kč.
- Gymnázium Vincence Makovského se sportovními třídami Nové Město na Moravě – oprava podlah – chodby, předpokládané náklady 5,37 milionu Kč.
- Gymnázium Žďár nad Sázavou – altán pro výuku, předpokládané náklady 1,52 milionu Kč.
- Gymnázium Žďár nad Sázavou – rekonstrukce ležatých rozvodů kanalizace, předpokládané náklady 1,93 milionu Kč.
- Gymnázium Žďár nad Sázavou – akustické podhledy, předpokládané náklady 3,97 milionu Kč.
- Hotelová škola Světla a SOŠŘ Velké Meziříčí – rekonstrukce ústředního topení a vzduchotechniky staré dílny, předpokládané náklady 4,37 milionu Kč.
- VOŠ a SPŠ Žďár nad Sázavou – rekonstrukce výdejny jídel v ulici Strojírenská, předpokládané náklady 11,32 milionu Kč.
- Střední odborná škola Nové Město na Moravě – rekonstrukce zdravotně technické instalace, Petrovice, předpokládané náklady 9,36 milionu Kč.
- Gymnázium Vincence Makovského se sportovními třídami Nové Město na Moravě – oprava soklu, předpokládané náklady 1,23 milionu Kč.
- SZŠ a VOŠ zdravotnická Žďár nad Sázavou – oprava hydroizolace staré budovy, předpokládané náklady 5,52 milionu Kč.
- VOŠ a SOŠ Bystřice nad Pernštejnem – oprava vstupní terasy, předpokládané náklady 3,54 milionu Kč.
- Střední odborná škola Nové Město na Moravě – rekonstrukce sociálních zařízení I. NP, předpokládané náklady 5,49 milionu Kč.
- Úspory energií – Nemocnice Nové Město na Moravě – stravovací provoz, předpokládané náklady 27,26 milionu Kč, možnost spolufinancování z fondů EU.
- Úspory energií – Nemocnice Nové Město na Moravě – lékárna, předpokládané náklady 8,60 milionu Kč, možnost spolufinancování z fondů EU.
- Úspory energií – Hotelová škola a SOŠ řemesel Velké Meziříčí, pavilon HH, předpokládané náklady 17,80 milionu Kč, možnost spolufinancování z fondů EU.
- Úspory energií – Hotelová škola a SOŠ řemesel Velké Meziříčí, pavilon DH, předpokládané náklady 5,19 milionu Kč, možnost spolufinancování z fondů EU.
- Úspory energií – Nemocnice Třebíč, stravovací provoz, předpokládané náklady 24,85 milionu Kč, možnost spolufinancování z fondů EU.
- Úspory energií – Nemocnice Třebíč, administrativa, předpokládané náklady 13,50 milionu Kč, možnost spolufinancování z fondů EU.

Připravované záměry

- Nemocnice Havlíčkův Brod – rekonstrukce energocentra.
- Nemocnice Havlíčkův Brod – parkovací dům.
- Nemocnice Havlíčkův Brod – rekonstrukce slaboproudu hlavní budovy.
- Nemocnice Jihlava – pavilon rehabilitační, následné a geriatrické péče.
- Nemocnice Jihlava – parkovací dům.
- Dětské centrum Jihlava – oprava odvětrání sklepních prostor.
- Nemocnice Třebíč – parkovací dům.
- Nemocnice Třebíč – rekonstrukce budovy S na LDN.
- Nemocnice Nové Město na Moravě – rekonstrukce pavilonu gynekologie.
- Oblastní galerie Vysočiny v Jihlavě – oprava fasády objektu v ulici Komenského.
- Muzeum Vysočiny Pelhřimov – rekonstrukce elektroinstalace hradu Kámen.
- Muzeum Vysočiny Pelhřimov – společný depozitář v Pelhřimově a edukační centrum v Muzeu Vysočiny Jihlava.
- Horácká galerie Nové Město na Moravě – rekonstrukce hospodářského objektu.
- Domov ve Věži – nová budova.
- Domov pro seniory Náměšť nad Oslavou – rekonstrukce terasy, výtahů a venkovní zpevněné plochy.
- Domov pro seniory Třebíč, Koutkova-Kubešova – nová budova.
- Domov Nové Syrovice – rekonstrukce domku bydlení.
- Domov Nové Syrovice – rekonstrukce přístavby zámku, zámecké zdi a oplocení.
- Domov Lidmaň – objekt bydlení.
- Domov Kopretina Černovice – oprava střechy – administrativní domek.
- Domov Jeřábina Pelhřimov – Onšov – oprava oplocení areálu a oprava kuchyně.
- Domov Kamélie Křižanov – administrativní objekt ve Velkém Meziříčí.
- SUPŠ Jihlava-Helenín – rekonstrukce domova mládeže.
- Gymnázium Jihlava – revitalizace dvorního traktu.

4. MAJETEK A INVESTICE

- SOŠ a SOU Třešť – rekonstrukce střechy hlavní budovy školy v Černovicích.
- SŠ PTA Jihlava – rekonstrukce ručních dílen Polenská.
- OA, SZŠ a SOŠS Jihlava – oprava tělocvičny.
- SPŠ a SOU Pelhřimov – rekonstrukce dílen Křemešnická.
- Gymnázium Humpolec – opravy stavebních konstrukcí budov.
- Dětský domov Senožaty – oprava ústředního topení a zateplení.
- SPŠ Třebíč – rekonstrukce stravovacího provozu.
- SŠ stavební Třebíč – rekonstrukce tělocvičny a nádvoří.
- OA a HŠ Třebíč – rekonstrukce pro kadeřnictví.
- ZŠ Třebíč Cyrilometodějská 22 – nástavba budovy.
- SPŠ Třebíč – rekonstrukce pokojů, větrání a elektroinstalace domova mládeže.
- OA a HŠ Třebíč – rekonstrukce 2. NP, vestibulu a požárně bezpečnostní řešení stavby (PBŘ), T. Bati.
- VOŠ a SŠVZZ Třebíč – požárně bezpečnostní řešení areálu.
- Úspory energií – VOŠ a SOŠ Bystřice nad Pernštejnem, dílny v ulici Kulturní, možnost spolufinancování z fondů EU.
- Úspory energií – SPŠ a SOU Pelhřimov, dílny v Kamenici nad Lipou, možnost spolufinancování z fondů EU.
- Úspory energií – SPŠ Třebíč, dílny Žďárského, možnost spolufinancování z fondů EU.
- Úspory energií – VOŠ a SPŠ Žďár nad Sázavou, dílny Strojírenská, možnost spolufinancování z fondů EU.
- Úspory energií – VOŠ a SŠVZZ Třebíč, kompletní rekonstrukce areálu, možnost spolufinancování z fondů EU.

MAJETKOPRÁVNÍ AGENDY

Podstatná část majetkoprávních agend se týkala dopravních staveb připravovaných a realizovaných krajem na silnicích II. a III. třídy. Majetkoprávní příprava dopravních staveb je náročná na rozsah úkonů, jejich složitost a stále komplikovanější jednání s vlastníky pozemků. Tato majetkoprávní příprava a úkony probíhaly na desítkách staveb a byly uzavřeny stovky smluvních vztahů. Ve výsledku se dařilo dopravní stavby majetkoprávně připravovat.

Kraj Vysočina kontinuálně, dle svých možností a dohod dosažených s vlastníky pozemků, řeší majetkoprávní vypořádání pozemků pod silnicemi II. a III. třídy. Probíhala jednání s vlastníky, uzavírání kupních smluv s fyzickými a právnickými osobami a bezúplatné převody pozemků z vlastnictví státu a státních organizací, měst a obcí.

V roce 2020 byly vykoupeny pozemky pod stávajícími a nově budovanými silnicemi od fyzických a právnických osob v celkové výši 17,4 milionu Kč. Jednalo se o téměř 230 kupních smluv. Refundace od Ministerstva financí ČR za výkupy pozemků pod stávajícími silnicemi II. a III. třídy nebyla v roce 2020 realizována.

Byly také průběžně narovnávány vlastnické vztahy k pozemkům mezi krajem a státem a mezi krajem a městy a obcemi. Jednalo se o téměř stovku případů a vypořádány – převedeny – byly desetitisíce m² pozemků. Až na výjimečné případy Kraj Vysočina s městy a obcemi řeší vzájemné převody pozemků bezúplatně, v případech nekomerčního využívání předmětných pozemků.

Rozsáhlá majetkoprávní agenda je vázána na aktivity jiných investorů, kteří svými záměry zasahují do pozemků a pozemních komunikací ve vlastnictví kraje. V roce 2020 byly uzavřeny stovky majetkoprávních smluv s občany, městy a obcemi a také s podnikatelskými subjekty. Například smluvních vztahů v oblasti služebnosti – věcných břemen na pozemcích kraje bylo uzavřeno 855. Příjem kraje z úhrad za služebnosti byl ve výši 5,2 milionu Kč.

V roce 2020 kraj dále optimalizoval portfolio svých nemovitostí. Nemovitosti, které přestaly být pro kraj nebo jeho příspěvkové organizace potřebné a nebylo hospodárné je nadále držet ve vlastnictví, kraj prodal zájemcům o jejich koupi. Výnos z prodeje nemovitého majetku přesáhl 3,8 milionu Kč. Podstatnou část této částky tvořil prodej nevyužívaného objektu dílen ve správě Střední odborné školy, Středního odborného učiliště a Základní školy Třešť. Tyto získané finanční prostředky byly zapojeny do hospodaření kraje.

5

FOND VYSOČINY

5. FOND VYSOČINY

Po rozhodnutí ze strany zastupitelstva kraje jsou již druhým rokem pod hlavičkou Fondu Vysočiny (dále i „FV“) vyhlášovány všechny systémové dotační tituly kraje, které měly v předchozích letech mnohdy různou formu. Rozvojové prostředky určené pro tyto účely jsou Krajem Vysočina rozdělovány žadatelům na základě transparentních pravidel – výzev programů. U všech programů FV jsou používány jednotné formuláře a uzavírány obdobné smlouvy o poskytnutí dotace. Vše s cílem, aby celý systém poskytování dotací byl pro potenciální žadatele přehledný a jednoduchý. V rámci FV jsou realizovány dotační tituly soutěžního i nesoutěžního charakteru, kdy o výběru projektů k podpoře rozhodují buď odborné řídicí výbory na základě vyhodnocení předem daných kritérií, nebo čas podání žádostí, případně jen splnění administrativních podmínek programu.

Kraj vyhláší programy FV zaměřené na nejrůznější témata, přičemž žadatelem může být prakticky kdokoliv, počínaje obcemi či svazky obcí až po neziskové organizace, podnikatelské subjekty i jednotlivce. Programy FV vyhláší v průběhu roku na svých zasedáních zastupitelstvo kraje a jednotlivé programy garantuje věcně příslušný odbor krajského úřadu. Tento odbor (garant) odpovídá za kompletní administraci programu – od sběru žádostí přes vyhodnocení grantu až po sběr závěrečných vyúčtování a vyplácení přiznaných podpor.

V roce 2020 kraj prostřednictvím Fondu Vysočiny uspokojil 3 037 žadatelů, což je více než 84 % ze všech došlých žádostí, a mezi tyto projekty rozdělil částku odpovídající 371,6 mil. Kč. Podmínkou pro přidělení peněz je i vlastní podíl žadatelů, což v roce 2020 představovalo částku 518,7 mil. Kč. S podporou Fondu Vysočiny tak v podstatě napříč celým územím kraje byly (či teprve budou) zrealizovány projekty v celkové hodnotě více než 890 mil. Kč. Porovnání s předchozími roky je uvedeno v tabulce níže, meziroční čísla za poslední dva roky jsou však neporovnatelná s ročními daty za období do roku 2018, protože změnou dotační politiky se pod Fond Vysočiny dostalo množství dotačních titulů, které měly v předchozích letech jinou formu. Průměrná výše vlastních prostředků žadatelů na jednu korunu vydanou z Fondu Vysočiny v roce 2020 dosáhla 1,40 Kč (v roce 2019 dosahovala 1,62 Kč). Pokles tohoto ukazatele v posledních letech je ovlivněn i existencí programů s nulovým spolufinancováním ze strany žadatelů (například programy v sociální oblasti nebo programy na podporu hospodaření v lesích). Od doby založení Fondu Vysočiny v roce 2002 až do konce roku 2020 bylo vyhlášeno celkem 491 programů v objemu více než 1,801 mld. Kč. Podporu pro své projekty získalo více než 19,1 tis. žadatelů z cca 29,8 tis. podaných žádostí.

Statistický přehled využívání programů Fondu Vysočiny za roky 2015–2020

Fond Vysočiny (FV)	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Počet vyhlášených programů	23	24	20	21	38	42
Objem vyhlášených programů (mil. Kč)	56,0	61,8	62,0	67,0	369,1	385,4
Počet podaných žádostí	1 212	1 306	1 045	1 040	3 753	3 595
Počet uspokojených žádostí	710	725	717	729	3 280	3 037
Přidělená podpora (mil. Kč)	50,5	57,7	56,3	62,3	353,4	371,6
Vlastní podíl žadatelů (mil. Kč)	91,5	111,3	111,8	125,8	573,2	518,7

Zdroj: www.fondvysociny.cz

www.fondvysociny.cz

Z hlediska počtu evidovaných žádostí dle typu žadatele jednoznačně převažovaly žádosti došlé od municipalit, které jsou oprávněným žadatelem ve většině programů – celkem jich bylo 1 685 a tvořily téměř 47 % všech žádostí. Druhou nejvýznamnější skupinu tvořily zejména díky programu na podporu hospodaření v lesích fyzické osoby nepodnikající 21,1 % (757 žádostí) a následně nestátní neziskové organizace (zapsané spolky, církevní organizace, nadace, o. p. s. apod.), a to 14,8 % (532 žádostí). Celkem bylo na 1 395 projektů měst a obcí schváleno 195 mil. Kč. K této sumě by měly obce dle uzavřených smluv o poskytnutí dotace přidat dalších více než 286 mil. Kč. Druhá největší částka putovala k neziskovým organizacím, a to ve výši 55,8 mil. Kč. Na dalším místě jsou pak právnické osoby podnikající (a. s., s. r. o. apod.) s částkou 32,8 mil. Kč.

Z tematického hlediska největší část podpory směřovala do oblasti životního prostředí (90,2 mil. Kč), kde byl dominantní program Stavby ve vodním hospodářství, a dále do oblasti zemědělství a lesnictví (rozdělená dotace ve výši přes 71 mil. Kč), a to zejména díky programu Hospodaření v lesích, který pomáhá majitelům lesních pozemků s obnovou lesního porostu po kůrovcové kalamitě. S poměrně velkým odstupem následovala oblast kultury a památkové péče s podporou ve výši 30,9 mil. Kč, kde bylo možné s pomocí z FV obnovovat památkové objekty, pořádat postupové přehlídky nebo nejrůznější kulturní akce. Částkou 29,3 mil. Kč byly pak podpořeny projekty ze sociální oblasti, jako je dobrovolnictví, hospicová péče nebo provoz mateřských center.

5. FOND VYSOČINY

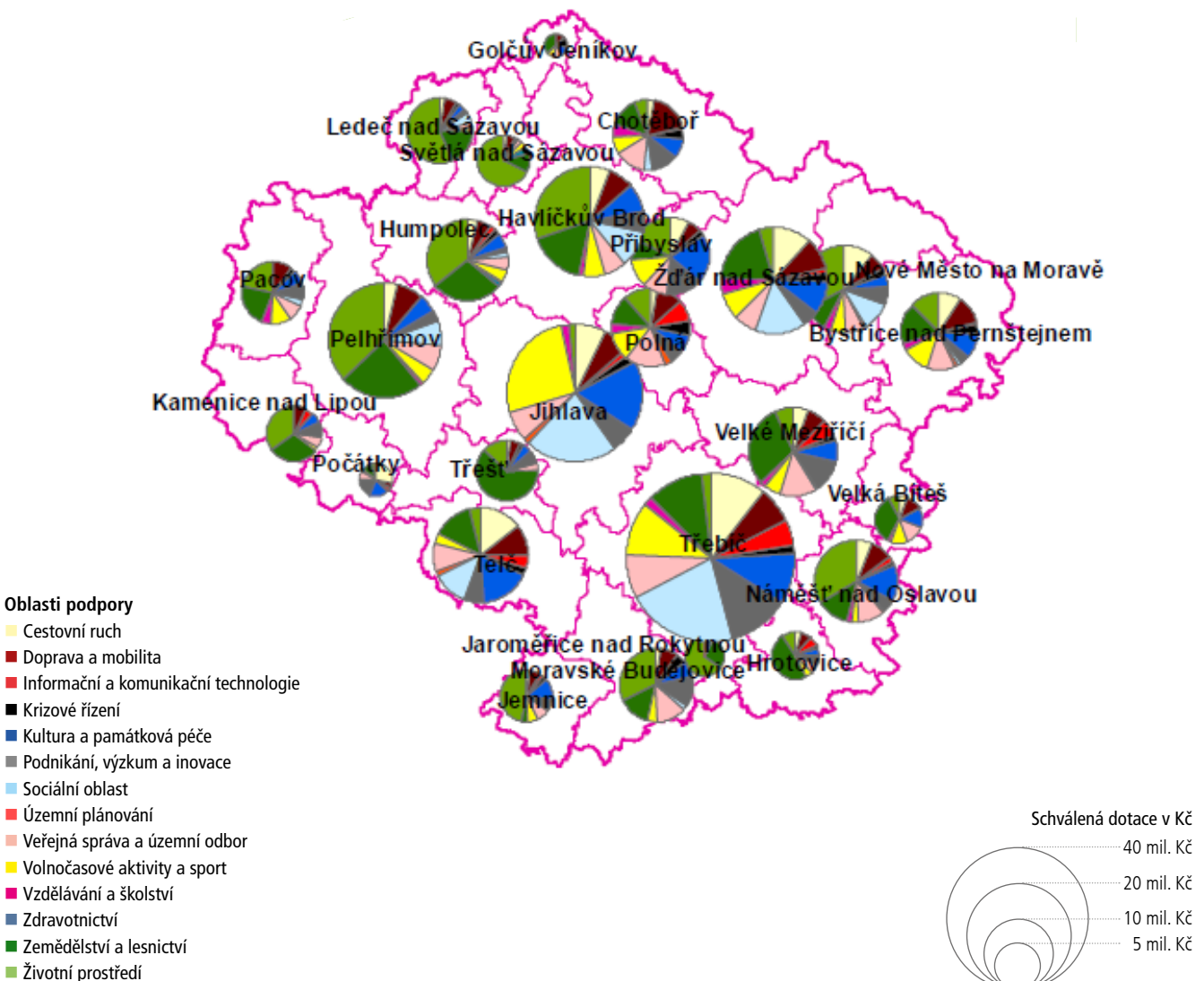
Mezi další významné oblasti podpory patřila i veřejná správa a územní rozvoj s 303 úspěšnými žádostmi a částkou 27,2 mil. Kč, kam věcně spadá velké množství projektů podaných v rámci programu Obnova venkova Vysočiny, ale například i projekty realizované na podporu místní Agendy 21.

V oblasti doprava a mobilita (souhrnné dotace ve výši 27,1 mil. Kč) pak byly podporovány opravy místních komunikací či chodníků, modernizace zastávek veřejné linkové dopravy nebo výstavba osvětlení přechodů pro chodce.

Významně zastoupeno bylo i téma volného času a sportu, kde byly podporovány aktivity vedoucí k dlouhodobé činnosti dětí a mládeže, ale i sportování hendikepovaných nebo účast na vrcholných soutěžích ve sportovních disciplínách (26,9 mil. Kč). V neposlední řadě je třeba zmínit téma podpory podnikání, kdy v rámci programu Rozvoj podnikatelů bylo celkem podpořeno 180 žadatelů částkou 23,3 mil. Kč s cílem pomoci těmto subjektům v obnově nejrůznějších technologií či strojů.

Dlouhodobě nejvyužívanější zdroj informací o FV představují webové stránky www.fondvysociny.cz, které byly koncem roku 2018 ve vazbě na změnu dotační politiky kompletně upraveny a jsou komplexním zdrojem informací o všech dotačních titulech kraje. Na tomto webu jsou k dispozici veškeré potřebné informace – výzvy jednotlivých programů, formuláře žádostí, kontakty na osoby, v jejichž gesci je program realizován apod. I nadále je možné využívat abonentní systém, jehož prostřednictvím jsou na základě registrace platné e-mailové adresy rozesílány informace o nově vyhlášených dotacích. Informace o FV jsou šířeny i prostřednictvím periodik, která kraj vydává – zejména Zpravodaje Kraje Vysočina a novin Kraj Vysočina. Uvedené zdroje výrazně zvyšují informovanost potenciálních žadatelů o nových programech Fondu Vysočiny ihned po jejich vyhlášení.

Analyza podpořených projektů dle oblasti podpory ve správních obvodech POU

6

REGIONÁLNÍ ROZVOJ

14 D 07 RADESKOP	
ČÍSLO VÁŘKY	1.1. 2014
UVÁŘENO	1.5. 2014
UZÁVŘENO	

Rok 2020 byl velmi poznamenán průběhem pandemie onemocnění Covid-19, která od března 2020 přinesla řadu omezení do života každého z nás, jež nás více či méně provázela až do konce roku 2020.

V první řadě musely být zrušeny některé tradiční akce, např. 12. ročník Čisté Vysočiny. Příprava na tuto akci se rozběhla začátkem roku. Vše bylo připraveno, přihlásilo se více jak 22 000 účastníků, nicméně na začátku dubna musela být akce z důvodu platných epidemiologických opatření zrušena. Následně byla vyhlášená soutěž zrušena i oblíbená soutěž mezi obcemi Vesnice roku. V roce 2020 měl proběhnout 26. ročník této akce.

V reakci na probíhající pandemii a omezení podnikatelské činnosti z důvodu vládních opatření proti šíření onemocnění Covid-19 zrealizoval kraj v měsíci dubnu 2020 dotazníkové šetření, jehož cílem bylo zmapovat aktuální a očekávané dopady pandemie Covid-19 na místní firmy, míru využití kompenzačních nástrojů poskytovaných z národní úrovně a také prozkoumat další potřeby a možnou podporu firem ze strany kraje. Šetření, do nějž se zapojilo na 400 respondentů, prokázalo, že šíření onemocnění Covid-19 nejvíce postihla odvětví cestovního ruchu a na něj navazujících služeb.

V reakci na výstupy šetření připravil kraj koncept několika vzájemně provázaných nástrojů. Jako první ze zmíněných nástrojů byla v červnu 2020 vyhlášena soutěž s názvem Vysočina nejlepší dovolená, která podporovala vznik nových produktů v oblasti cestovního ruchu pro turistickou sezonu 2020, propojovala ubytovatele, provozovatele atraktivit a producenty regionálních produktů. Finančním darem ve výši 10–100 tisíc Kč bylo oceněno všech 42 soutěžních příspěvků. Celkem byly mezi soutěžící rozděleny dva miliony Kč a deseti nejkvalitnějším soutěžním příspěvkům byla nabídnuta možnost další propagace marketingovými kanály kraje. Druhým opatřením bylo navýšení prostředků pro podnikatelský sektor ve Fondu Vysočiny. S cílem uspokojit co nejvíce žadatelů došlo k navýšení alokace programu Rozvoj podnikatelů 2020 z původních 10 milionů Kč na 23,3 milionu Kč. Dále byl s alokací 10 milionů Kč vyhlášen mimořádný program Marketing v cestovním ruchu 2020 podporující propagaci turistické nabídky v kraji. Dotací ve výši 50–200 tis. Kč bylo podpořeno celkem 59 subjektů. Třetím nástrojem bylo spuštění systému tzv. turistických voucherů, jehož cílem bylo prostřednictvím slevy na pobyt ve výši 1 000 Kč na osobu přilákat do území více návštěvníků a zdržet je na minimálně tři noci. Do systému slev se zapojilo 120 hromadných ubytovatelů (podnikatelských subjektů) z Vysočiny, kterým bylo v období od poloviny července do konce října vyplaceno formou refundace za poskytnutou slevu přes 6,5 milionu Kč.

Vzniklá situace nemohla zabránit průběžné administraci strategického projektu kraje Kotlíkové dotace, tedy výměny starých kotlů na tuhá paliva za ekologické zdroje tepla. Finanční prostředky na tyto výměny čerpá Kraj Vysočina postupně z Operačního programu Životní prostředí. Celkem kraj na tuto aktivitu od roku 2015 získal prostředky přesahující 820 milionů Kč. Za tyto prostředky se občanům Kraje Vysočina podařilo vyměnit už 6 227 starých kotlů a dalších 1 940 jich ještě bude vyměněno do konce roku 2022. Nový zdroj tepla vybírali příjemci dotace dle vlastního uvážení, čím dál více ale volili komfortnější varianty a instalovali plynové kotle nebo tepelná čerpadla. Dle Zákona 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, mají provozovatelé kotlů na tuhá paliva povinnost vyměnit starý kotel na tuhá paliva, který nesplňuje parametry alespoň 3. emisní třídy, do 1. 9. 2022. Díky kotlíkové dotaci tak mnozí vlastníci nemovitostí, které dosud vytápěli spalovacími kotli na tuhá paliva, získali výraznou finanční podporu a ulehčili si splnění zákonné povinnosti. Vzhledem ke konstrukci starých kotlů se má za to, že díky likvidaci těchto zařízení bude po roce 2022 do ovzduší v Kraji Vysočina ročně vypuštěno minimálně o 320 tun tuhých znečišťujících látek méně než v předchozích letech.

Pandemická situace zásadně neomezila dotační politiku kraje, kdy byly vyhlášeny, na rozdíl od některých jiných krajů, všechny plánované programy Fondu Vysočiny pro rok 2020. Pandemie však bohužel negativně zasáhla termíny plánované realizace mnohých podpořených projektů. Kraj se snažil příjemcům výjít vstříc a na základě zpracovaných pravidel pro prodloužení projektů z důvodu nemožnosti jejich realizace jim bylo umožněno termín posunout. Dle Strategie rozvoje kraje je jedním ze zásadních témat krajské regionální politiky rozvoj venkova a podpora malých obcí, ať už se jedná o dostupnost služeb na jejich území, tak i o zabezpečení a rozvoj alespoň jejich základní infrastruktury. Kraj tyto investiční aktivity obcí podporuje v podstatě již od svého vzniku. Hlavním nástrojem je program Obnova venkova Vysočiny, do kterého bylo v roce 2020 podáno celkem 660 žádostí a rozdělená dotace činila více jak 82,3 milionu Kč. Obce z tohoto programu opravují například místní komunikace, kulturní domy, zkrášlují veřejná prostranství nebo místním hasičům pořízují nové vybavení do zbrojnic. Program umožňuje zapojení i větších měst, za podmínky, že projekty musí realizovat ve svých stavebně oddělených místních částech, které mnohdy zůstávají ze strany samospráv opomíjeny. Kraj se také už čtvrtým rokem snažil pomáhat malým obcím s provozem obchodů smíšeného zboží, kdy se tato služba stává pro jejich provozovatele nerentabilní, přesto však jde pro určité skupiny obyvatel, jako jsou starší občané nebo maminky na mateřské dovolené, mnohdy o jedinou šanci, jak si nakoupit základní potraviny. Opomíjený efekt existence místních obchodů je sociální, kdy se na malé obci často jedná o jedno z posledních míst, kde se občané mohou setkávat. V roce 2020 bylo podpořeno 87 obchůdků a zájem o program dle počtu podaných žádostí stále roste.

Ani v roce 2020 jsme nezapomínali na podporu obecních samospráv a jejich partnerství v rámci činnosti Regionální stálé konference (dále též „RSK“). V roce 2020 proběhlo pod hlavičkou tohoto uskupení několik seminářů nebo konferencí zaměřených primárně na zvýšení informovanosti o dotačních titulech kraje, státu či EU, ale také například na tzv. komunitární programy EU, chytrá (smart) řešení pro regiony a obce nebo na problematiku adaptace na změny klimatu. Aktivně v rámci RSK již několikátým rokem funguje pracovní skupina Venkov, kde jsou diskutovány aktuální problémy obnovy a rozvoje venkova. Na základě takto získaných informací a zpětné vazby pak může Kraj Vysočina správně zacílit případnou podporu, a dosáhnout tak co nejvyšší efektivity při vynakládání veřejných prostředků. Jsem ráda, že platí, že Kraj Vysočina na svůj venkov nezapomíná.

Mgr. Hana Hajnová

náměstkyně hejtmana pro oblast regionálního rozvoje,
územního plánu a stavebního řádu, Fond Vysočiny a NNO

6. REGIONÁLNÍ ROZVOJ

Stejně jako v minulých letech také v roce 2020 pokračovala činnost Regionální stálé konference (RSK) a jejich tematických pracovních skupin. RSK je jedním z podstatných prvků systému koordinace územní dimenze, do kterého aktivně vstupuje a v němž by svou činností měla přispívat k naplnění tohoto konceptu nejen v rámci dobíhajícího programového období EU, ale návazně i nového pro roky 2021–2027. Tematický záběr RSK se v čase postupně rozšiřuje také mimo problematiku ESI fondů.

Regionální stálá konference prostřednictvím sekretariátu plnila úkoly vzešlé z Národní stálé konference (NSK), řídicích orgánů operačních programů, popřípadě ze strany Ministerstva pro místní rozvoj ČR (MMR), které plní funkci koordinátora agendy územní dimenze.

Hlavním úkolem bylo zahájení zpracování Regionálního akčního plánu (RAP), které spočívalo ve sběru potenciálních záměrů pro čtyři tematické oblasti, které bude RAP obsahovat. Další klíčové úkoly zahrnovaly aktualizaci krajských záměrů pro potřeby Národního investičního plánu (NIP), přípravu a připomínkování strategických dokumentů ve vazbě na příští programovací období 2021+ (akční plán Strategie regionálního rozvoje ČR, Aktualizace implementačního plánu ČR 2030, Územní dimenze v operačních programech, Konceptce rozvoje venkova ČR apod.), přípravu vhodných projektů pro nový nástroj REACT-EU pro oblasti IZS, zdravotnictví a sociální infrastruktura se zvýšenou energetickou účinností, či informování potenciálních žadatelů o národních dotačních titulech. RSK byla dále průběžně seznamována se stavem přípravy ČR na příští programové období EU 2021–2027, zejména ve vazbě na návrh nového víceletého finančního rámce a nové nástroje pod hlavičkou Next Generation EU, kterými chce EU podporovat oživení ekonomiky a řešení dopadů krize v důsledku pandemie onemocnění Covid-19.

V rámci své činnosti dále RSK v roce 2020 zaštitila realizaci několika odborných seminářů a konferencí, jejichž cílem bylo informovat partnerské subjekty v území o aktuálních možnostech a podmínkách získání podpory v rámci operačních programů a dalších dotačních titulů na rozvojové potřeby území a diskutovat aktuální otázky a témata související s rozvojem regionu. Uspořádána byla konference týkající se krajské dotační politiky, kde byly účastníkům představeny připravované programy Fondu Vysočina na rok 2020. Dále například proběhl seminář pro regionalisty, jehož obsah představoval komunitární programy EU, seminář zaměřený na klimatické změny a možné přístupy k jejich řešení z úrovně samosprávy nebo konference s názvem Smart aneb chytrý venkov, chytré regiony a chytrá města. Ve spolupráci s MMR a Centrem pro regionální rozvoj získali zástupci obcí v rámci on-line konference informace o aktuálních možnostech financování jejich projektů z národních dotačních titulů a možnosti podpory z IROP.

V roce 2020 byly dokončeny odborné práce na aktualizaci Strategie rozvoje Kraje na období 2021–2027, která je klíčovým rozvojovým dokumentem na úrovni regionu. Aktualizace se skládala ze standardních kroků, jako byla aktualizace analytické části, která s využitím širokého spektra statistických údajů z různých zdrojů hodnotí situaci kraje a poskytuje informace o nejrůznějších oblastech, jako je stav a pohyb obyvatelstva, dopravní infrastruktura, trh práce nebo vývoj hospodářství v regionu. Návazně pak byla ve spolupráci s odbory krajského úřadu zpracována SWOT analýza a návrhová část, která byla rozpracována do tematických opatření. Jednotlivá opatření byla projednána ve věcně příslušných komisích rady kraje a výborech zastupitelstva. Dokument mohly připomínkovat i partnerské zastřešující organizace v regionu, jako jsou SMS ČR, SMO ČR, místní akční skupiny (MAS), Vysoká škola polytechnická Jihlava (VŠPJ), hospodářská komora apod. Aktualizovaná verze byla zastupitelstvem kraje schválena v září 2020.

Na jednání zastupitelstva kraje v červnu 2020 bylo předloženo pravidelné Vyhodnocení naplňování stávající Strategie rozvoje Kraje Vysočina (SRK) za rok 2019, které má dvě části. Tou první je vyhodnocení z hlediska krajského rozpočtu, kdy výdaje v rámci rozpočtu kraje (primárně dotačních titulů kraje a významnějších investičních akcí) jsou přiřazeny jednotlivým opatřením SRK. Výsledkem je tedy informace, kolik krajských peněz směřuje do jednotlivých oblastí definovaných v tomto základním koncepčním dokumentu kraje. Druhá část vyhodnocení řeší vývoj monitorovacích indikátorů, zda v rámci některých opatření nedochází k nežádoucímu vývoji.

Na podporu strategického plánování jsou každoročně zpracovávány další odborné analýzy. Na začátku roku 2020 bylo dokončeno zpracování Analýzy návštěvnosti Kraje Vysočina, která vychází z tzv. geolokačních dat mobilního operátora. Tato metoda umožňuje anonymně monitorovat pohyb osob na vybraném území s určitou mírou přesnosti, délku stráveného času v něm a místo odkud návštěvník přijel. Cílem této analýzy bylo získat data využitelná pro ověření poptávky a případně lepší nastavení turistické nabídky a způsobů marketingové prezentace regionu.

Ve vazbě na schválenou územní energetickou koncepci a Energetickou politiku Kraje Vysočina, která definuje a zavádí systém managementu hospodaření s energií na majetku kraje, byl pro rok 2020 opět připraven akční plán, který definuje konkrétní kroky k realizaci energetického managementu. Mezi tyto kroky patřilo například vyhodnocování spotřeb energií včetně zavádění údajů o odběrných místech a budovách do nového software, identifikace budov vhodných k realizaci úspor zateplením obvodového pláště nebo vhodných k optimalizaci jejich technického zařízení či ukončení energetické pasportizace budov. Pro zaměstnance krajského úřadu bylo uspořádáno e-learningové vzdělávání zaměřené na zvýšení povědomí o správném hospodaření s energií.

Na úseku energetiky dále pokračovalo monitorování spotřeb energií v budovách krajského úřadu a ve všech krajem zřizovaných příspěvkových organizacích. I v roce 2020 byla mimo jiné tato sledovaná data využita k získání podkladů pro veřejnou zakázku na společný nákup energií pro rok 2021, případně pro vyhodnocení úspor dosažených v rámci realizovaných projektů zaměřených na snižování spotřeby energií financovaných z nejrůznějších dotačních zdrojů. V rámci energetického managementu je samozřejmě řada aktivit zaměřena na snížení spotřeb energií. V roce 2020 byly realizovány projekty zateplení objektů ODN 1, ODN 2, 3 a ředitelství Nemocnice Nové Město na Moravě, do Operačního programu Životní prostředí byly podány projekty zateplení objektů administrativy a stravovacího provozu Nemocnice Třebíč, stravovacího provozu a lékárny Nemocnice Nové Město na Moravě a dílen Hotelové školy Světla a SOŠ řemesel Velké Meziříčí a také byly připravovány k podání projekty zateplení dílen VOŠ a SOŠ Bystřice nad Pernštejnem, SPŠ a SOU Pelhřimov, SPŠ Třebíč, VOŠ a SPŠ Žďár nad Sázavou o celkovém finančním objemu 390 milionů Kč s předpokládanými úsporami v energii 43 %.

Koncem října 2020 provedla certifikační autorita dozorový audit na zavedený systém energetického managementu v podmínkách Kraje Vysočina a jeho příspěvkových organizací a potvrdila udělení certifikátu ČSN EN ISO 50001 z minulého roku. Předmětem posuzování bylo například všeobecné nastavení systému managementu, existence postupů pro snižování energetické náročnosti a jejich efektivnost, energetická politika, uplatňování managementu v praxi, dodržování právních předpisů a dalších požadavků nebo také zavedení kontrolních mechanismů.

Od roku 2004 realizuje Kraj Vysočina projekt Zdravý Kraj Vysočina a MA21. V jeho rámci proběhlo v roce 2020 mnoho akcí, které jsou dobrým příkladem zapojování veřejnosti do regionálního rozvoje.

Dobrovolníky a vybrané právnické osoby Kraj Vysočina v loňském roce ocenil za významné počiny v oblasti regionálního rozvoje v anketě Skutek roku. Dalšími kampaněmi, do nichž se kraj pravidelně zapojuje, byly například Dny zdraví. Kraj Vysočina na svém území také systematicky podporuje Školy podporující zdraví a realizátory místní Agendy 21, kterých bylo v minulém roce 57. V porovnání s ostatními kraji se jedná dlouhodobě o nejvyšší počet. Z důvodu probíhající pandemie onemocnění Covid-19 od března 2020 nebyla v tomto roce nakonec uskutečněna tradiční dubnová akce Čistá Vysočina, byť bylo na její průběh vše připraveno a plánovalo se do ní zapojit více jak 20 tisíc dobrovolníků v regionu.

Na poli mezinárodní spolupráce patří Kraj Vysočina mezi aktivní členy Evropského regionu Dunaj-Vltava (ERDV), kde spolupracuje s dalšími šesti členskými regiony z Německa (Horní Falc, Dolní Bavorsko), Rakouska (Horní Rakousko, Dolní Rakousko) a České republiky (Plzeňský kraj, Jihočeský kraj). V roce 2020 předsedal evropskému regionu Jihočeský kraj, který realizací aktivit k tématu „Digitalizace v obcích“ přispěl k podpoře střednědobého tématu spolupráce „ERDV – Prostor pro Společnost 4.0“. Pro rok 2020 byl naplánován druhý ročník soutěže s názvem Vesnice Evropského regionu Dunaj-Vltava, poznávací cesty starostů za příklady dobré praxe v oblasti digitalizace obcí v rakousko-bavorsko-českém příhraničí, odborná konference k tématu digitalizace v obcích, prezentace ERDV na odborných akcích v Jihočeském kraji, prezentace ERDV na veletrhu tří zemí Pasovské jaro apod. Z důvodu nepříznivé epidemické situace v celé Evropě byly některé aktivity zrušeny, realizace dalších aktivit, jako například poznávací cesty a odborná konference, byla přesunuta na rok 2021. Soutěž s názvem Vesnice Evropského regionu Dunaj-Vltava byla zrealizována částečně v roce 2020 (natáčení medailonků soutěžních obcí, hodnocení), předávání ocenění však proběhne také v roce 2021. Navzdory nepříznivé epidemické situaci pokračovaly partnerské regiony v realizaci řady aktivit, především on-line formou, k naplňování témat „Průmysl 4.0“, „Zdravotnictví“ a „Cestovní ruch“, která jsou považována za podtémata společného střednědobého tématu „ERDV – Prostor pro Společnost 4.0“. Podrobné informace o aktivitách Evropského regionu Dunaj-Vltava v roce 2020 naleznete v kapitole 16 – Evropská unie a zahraniční vztahy.

V roce 2020 se v rámci Programu spolupráce Interreg V-A Rakousko-Česká republika uskutečnily dva Monitorovací výbory. V únoru bylo schváleno pět projektů v oblastech podpora kultury a cestovního ruchu, spolupráce výzkumných institucí či ochrana životního prostředí, kde se například na tématu obhospodařování zelených ploch, jejich přizpůsobování suchu a podpory biodiverzity bude podílet město Náměšť nad Oslavou. Dalších celkem osm přeshraničních projektů, z toho tři, ve kterých je zapojena organizace z Kraje Vysočina, bylo schváleno v listopadu. Konkrétně to znamená, že v rámci programu spolupracujeme s důležitými partnery v klíčových oblastech, jako je téma adaptace na klimatickou změnu, podpora zavádění moderních technologií a digitalizace agend do praxe veřejné správy v malých obcích a v neposlední řadě podpora kulturního a přírodního dědictví ve venkovských oblastech.

Stejně jako v předchozích letech kraj poskytl účelové dotace na činnost Krajského koordinačního a servisního střediska KOUS Vysočina, z. s., na podporu nestátních neziskových organizací působících v Kraji Vysočina prostřednictvím dotace na projekt s názvem Společně pro neziskovky v Kraji Vysočina ve výši 280 000 Kč. Rovněž byla pořádána pravidelná setkání se zástupci krajského úřadu a KOUS k předávání aktuálních informací v oblasti neziskových organizací.

V rámci podpory podnikatelského sektoru v regionu v době pandemie Covid-19 byly realizovány již zmíněné aktivity související s podporou nejvíce zasaženého odvětví, kterým byl na základě výstupů dubnového dotazníkového šetření identifikován sektor cestovního ruchu a na něj navazujících služeb. Na podporu tohoto segmentu byla připravena soutěž s názvem Vysočina nejlepší dovolená, podporující vznik nových produktů cestovního ruchu (alokace dva miliony Kč, podpořeno 42 projektů finančním darem ve výši 10–100 tisíc Kč), navýšení alokace programu Rozvoj podnikatelů 2020 (z 10 milionů na 23,3 milionu Kč), vyhlášení mimořádného programu „Marketing v cestovním ruchu 2020“ na podporu propagace nových produktů v oblasti cestovního ruchu (podpořeno 59 projektů v celkové hodnotě 10 milionů Kč), systém slevových voucherů (zapojení 120 hromadných ubytovatelů, na refundacích slev za minimálně čtyřdenní pobyt jedné osoby v kraji vyplaceno celkem 6,5 milionu Kč). Kromě výše zmiňovaného byly s cílem rozvoje podnikatelského prostředí v kraji realizovány další aktivity, jako například poskytnutí účelové dotace Krajské hospodářské komoře Kraje Vysočina na síť šesti asistenčních center k problematice Průmysl 4.0 v regionu ve výši 1,5 milionu Kč nebo zahájení realizace projektu „Přeshraniční přenos znalostí v oblasti Průmysl 4.0“ podpořeného z Fondu malých projektů Interreg V-A Rakousko-Česká republika, jehož hlavní cílovou skupinou jsou malé a střední podniky. Dále byl vydán Katalog významných firem zpracovatelského průmyslu Kraje Vysočina, prezentující nejen významné firmy z regionu, ale také vědecko-výzkumné instituce a jejich nabídku směrem k podnikatelskému sektoru. Vzniku katalogu předcházelo dotazníkové šetření, jehož výstupy byly dále využity k aktualizaci strategického dokumentu Krajská příloha Národní RIS3 strategie pro rok 2021+ za Kraj Vysočina. Ten identifikuje klíčové oblasti pro rozvoj konkurenceschopnosti regionu a klíčová odvětví regionu s největším potenciálem rozvoje. S cílem prezentace stávající nabídky vědecko-výzkumných služeb v regionu směrem k podnikatelskému sektoru byly natočeny dva videomedailonky prezentující výzkumnou infrastrukturu Vysoké školy polytechnické Jihlava, která od roku 2020 disponuje unikátní virtuální továrnou určenou k simulaci a modelování vnitropodnikových procesů ve vazbě na digitalizaci.

6. REGIONÁLNÍ ROZVOJ

Výměna kotlů na tuhá paliva v rodinných domech za finanční podpory z tzv. kotlíkových dotací probíhala i v roce 2020. V tomto roce byla schválena podpora na realizaci projektů podaných na konci roku 2019. Jednalo se o 2 355 projektů za 251 836 120 Kč, které budou financovány z prostředků Operačního programu Životní prostředí. Na další podané žádosti se Kraji Vysočina podařilo získat prostředky z programu Nová zelená úsporám – Adaptační a mitigační opatření. Jednalo se o částku 94,3 milionu Kč, za kterou byla podpořena výměna dalších 921 starých kotlů.

Zájem o jednotlivé typy zdrojů tepla ze strany žadatelů o dotaci ve 3. kole kotlíkových dotací:

3. kolo KD

Kotel spalující výhradně biomasu – ruční příkládání	24,9 %
Kotel spalující výhradně biomasu – automatické příkládání	9,2 %
Tepelné čerpadlo	32,4 %
Plynový kotel	33,5 %

Programy Fondu Vysočiny z oblasti regionálního rozvoje pro rok 2020 zahrnovaly celkem šest programů. Největším programem je každoročně Obnova venkova Vysočiny. V rámci programu jsou podporovány v podstatě všechny obce. Předmětem projektů může být stavební úprava libovolných typů objektů ve vlastnictví obce (obecní úřady, školy, sklady, kulturní zařízení, zařízení sociální péče, čekárny na zastávkách hromadné dopravy, tělovýchovná zařízení, hasičské zbrojnice apod.), dále lze upravovat veřejná prostranství včetně mobiliáře a revitalizovat zeleň či opravovat nebo budovat obecní infrastrukturu (kanalizaci, místní komunikace, chodníky, místní rozhlas apod.). V rámci programu je možné pořizovat také komunální nebo hasičskou techniku, a to včetně použité. Celkem bylo podpořeno 660 obcí.

Další program v gesci odboru byl vyhlášen na podporu zavádění principů místní Agendy 21 a Zdraví 2020, kde byly podporovány projekty obcí, nestátních neziskových organizací a škol zaměřené na zajištění osvětových kampaní, výstav a prezentací, kulatých stolů a veřejných fór, na tvorbu informačních materiálů a dalších nástrojů přispívajících k zapojování veřejnosti do plánování rozvoje. Školy podporující zdraví mohly projekty zaměřit na zavádění principů zdravého životního stylu, činnost dětských zastupitelstev, žákovských nebo studentských parlamentů, na sportovní aktivity žáků, zapojení se do osvětových kampaní v oblasti zdraví a ochrany životního prostředí, prevenci úrazů apod. Celkem bylo předloženo 46 žádostí, z nichž 44 bylo podpořeno. Mezi žadateli bylo 20 obcí, 19 škol, šest spolků a jeden mikroregion.

Program Rozvoj podnikatelů byl tradičně zaměřen na zvýšení konkurenceschopnosti sektoru malých podnikatelů, kde bylo po navýšení celkové částky z důvodu zamezení dopadů pandemie Covid-19 na podnikatelský sektor uspokojeno všech 180 podnikatelských subjektů, které měly bezchybně podanou žádost. V roce 2020 byl dále nad rámec původně schválené alokace Fondu Vysočiny ještě vyhlášen program Marketing v cestovním ruchu jako podpůrný nástroj podnikatelského sektoru v této oblasti, kdy bylo podpořeno celkem 60 projektů podnikatelských subjektů, spolků a příspěvkových organizací nezřizovaných krajem na propagaci jejich produktů cestovního ruchu.

V rámci programu Naše škola zaměřeného na obnovu vybavení kuchyní a sociálních zařízení v základních školách bylo podpořeno celkem 39 projektů obcí a škol. V rámci třetího ročníku programu Venkovské prodejny na podporu provozních nákladů venkovských obchodů se smíšeným zbožím bylo podáno 138 žádostí, přičemž 87 jich bylo nakonec podpořeno. Program je proaktivní podporou kraje na zajištění služeb na venkově, které jsou v posledních letech bohužel postupně redukovány.

V rámci realizovaných projektů Fondu Vysočiny se v průběhu roku objevovaly žádosti k prodloužení projektů z důvodu nemožnosti realizace některých aktivit z důvodu pandemie Covid-19, a to jak investičních, tak „měkkých“ projektů. Z důvodu jednotného přístupu k příjemci byla zpracována pravidla pro hodnocení těchto žádostí. Pokud byly žádosti důvodné, byly projekty doporučeny k prodloužení.

Programy Fondu Vysočiny z oblasti regionálního rozvoje v roce 2020

Název a zaměření programu	Rozdělená podpora z FV (Kč)	Vlastní podíl úspěšných žadatelů (Kč)	Celkový objem realizovaných projektů (Kč)
Rozvoj podnikatelů 2020 (podpora pořízení strojů nebo strojních zařízení)	23 295 924	44 858 006	68 153 930
Naše škola 2020 (podpora projektů v oblasti zkvalitňování zázemí pro povinnou školní docházku)	3 933 754	8 918 001	12 851 755
Venkovské prodejny 2020 (podpora provozních nákladů prodejen smíšeného zboží)	3 955 316	2 444 708	6 400 024
Obnova venkova Vysočiny 2020 (podpora obnovy majetku obcí)	82 323 553	148 333 597	230 657 150
Místní Agenda 21 a Zdraví 2020 v Kraji Vysočina 2020 (podpora zavádění principů místní Agendy)	2 352 700	1 823 834	4 176 534
Marketing v cestovním ruchu 2020 (příprava a realizace propagace turistické nabídky)	10 000 000	2 719 908	12 719 908
Prostředky celkem	125 861 247	209 098 054	334 959 301

Oblíbená soutěž Vesnice roku se z důvodu pandemie Covid-19 neuskutečnila. V oblasti rozvoje venkova však pokračovala spolupráce se Sdružením místních samospráv na základě uzavřeného memoranda a s místními akčními skupinami prostřednictvím jejich zastřešující organizace. Činnosti těchto uskupení byly podpořeny krajskou dotací na jejich koordináční a propagační aktivity.

Příkladem spolupráce byla únorová Konference Smart – aneb chytrý venkov, chytré regiony, chytrá města, která přilákala pozornost více jak padesáti zástupců samospráv, kde byly prezentovány úspěšné příklady chytrých řešení v našem kraji, ale i ze zahraničí.

7

DOPRAVA

Starost o dopravu je jednou z nejvyšších priorit Kraje Vysočina. Kvalitní silnice a dobré dopravní spojení jsou totiž pro rozvoj regionu velmi důležité.

Kraj Vysočina je vlastníkem více než 4 500 km silnic II. a III. třídy včetně jejich součástí a příslušenství (mostů, propustků, svodidel, dopravního značení). Kraj objednává a platí základní dopravní obslužnost, zabývá se investiční činností, bezpečností silničního provozu a vykonává spoustu dalších povinností. V krajském rozpočtu je Doprava jednou z největších výdajových kapitol.

Rok 2020 znamenal v oblasti dopravy velmi intenzivní investiční činnost. Z rozpočtu kraje byly vyčleněny investiční prostředky ve výši 270 milionů Kč – zejména na rekonstrukce mostů.

Kraj Vysočina čerpal peněžní prostředky z rozpočtu Státního fondu dopravní infrastruktury, které ve výši více než 326 milionů Kč investoval do silnic.

K největším finančním příležitostem, které byly v roce 2020 využity, patří evropské dotace. Na realizaci projektů v silničním hospodářství bylo vynaloženo 1,03 miliardy Kč těchto zdrojů.

Kraj Vysočina v roce 2020 přispěl na zajištění základní dopravní obslužnosti dopravcům na území Kraje Vysočina finančními prostředky ve výši více než 1,2 miliardy Kč.

Doplatek na jednoho obyvatele kraje tak v přepočtu činí více než 2 374 Kč za rok. Česká republika, na základě Smlouvy o zajištění stabilního financování regionální železniční dopravy, prostřednictvím Ministerstva dopravy ČR, přispěla na zajištění drážní dopravy finančními prostředky ve výši 138 118 881 Kč. V rámci dopravní obslužnosti v roce 2020 zajišťovali dopravní obslužnost, na základě objednávky Kraje Vysočina, tři drážní dopravci a 17 linkových dopravců.

K termínu 1. 3. 2020 byl zaveden jednotný přestupní tarif VDV jak v drážní dopravě, tak v linkové dopravě u většiny dopravců dle objednávky Kraje Vysočina. K 1. 10. 2020 došlo k zaintegrování tarifu VDV v rámci MHD města Třebíč. Koncem roku 2020 byla zajištěna příprava dopravní optimalizace části okresu Havlíčkův Brod s termínem realizace k 1. 1. 2021.

Ing. Miroslav Houška
náměstek hejtmána pro oblast ekonomiky,
dopravy a silničního hospodářství

7. DOPRAVA

Kraj Vysočina je vlastníkem silnic II. a III. třídy v celkové délce 4 549 kilometrů. Územím Kraje Vysočina prochází dálnice D1 (ve vlastnictví státu) o celkové délce 92,5 kilometru a silnice I. třídy (ve vlastnictví státu) v celkové délce 426,7 kilometru.

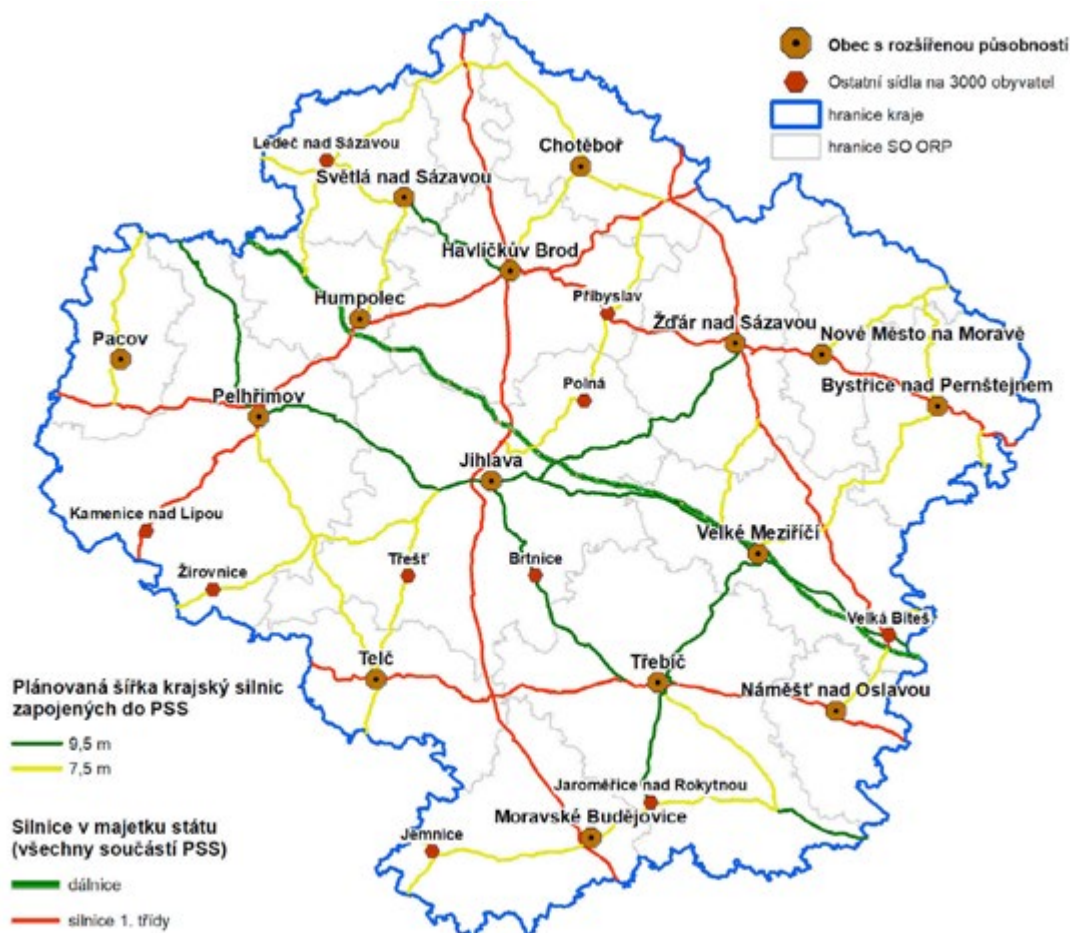
Okres	Dálnice D1 délka km	I. třída délka km	II. třída délka km	III. třída délka km	Celkem délka km
Havlíčkův Brod	11,6	111,0	242,3	703,3	1 068,2
Jihlava	21,8	64,1	329,2	384,4	799,5
Pelhřimov	20,1	75,4	290,5	601,1	987,1
Třebíč	–	71,0	334,4	668,9	1 074,3
Žďár nad Sázavou	39,0	105,2	429,6	565,2	1 139,0
Celkem Kraj Vysočina	92,5	426,7	1 626,0	2 922,9	5 068,1

Kraj Vysočina je se svým celkovým počtem kilometrů silnic na čtvrtém místě v rámci celé České republiky. Největší počet kilometrů silnic je ve Středočeském kraji (9 647 km), Jihočeském kraji (6 151 km) a Plzeňském kraji (5 129 km).

Páteří silniční síť Kraje Vysočina

Páteří silniční síť Kraje Vysočina tvoří základní a rozhodující komunikační spojení významných center osídlení regionu a zabezpečuje propojení mezi okresy a sousedními kraji. Při vymezení jejího rozsahu byla uplatněna tři kritéria, a to propojení významných center, intenzita dopravy a celistvost páteří silniční sítě. Návrh šířkového uspořádání se opírá o následující kritéria: dopravní význam, intenzitu dopravy a homogenitu tahu. Její aktuální podobu schválilo krajské zastupitelstvo v roce 2018.

Páteří silniční síť Kraje Vysočina vychází z Koncepce rozvoje silniční sítě na území Kraje Vysočina (schválena v roce 2017). Zahrnuje 92,5 km dálnice D1, 426,7 km silnic I. třídy (obojí ve vlastnictví státu) a 677 km silnic II. a III. třídy (obojí ve vlastnictví kraje). Cílem je postupná modernizace páteří silniční sítě ve vlastnictví kraje v celé délce na technické parametry kategorií S 9,5 nebo S 7,5 (šíře vozovky 9,5 metru a 7,5 metru mezi sloupky nebo svodidly) do roku 2050.

7. DOPRAVA

MOSTY NA VYSOČINĚ

V Kraji Vysočina je celkem 1 153 mostních objektů. Z toho ve vlastnictví státu na dálnici D1 stojí 102 mostů a na silnicích I. třídy 174 mostů. Ve vlastnictví kraje se na silnicích II. a III. třídy nachází 877 mostů.

Okres	Dálnice D1 počet mostů	I. třída počet mostů	II. třída počet mostů	III. třída počet mostů	Celkem počet mostů
Havlíčkův Brod	6	39	53	114	212
Jihlava	24	41	77	74	216
Pelhřimov	15	36	61	86	198
Třebíč	0	23	70	89	182
Žďár nad Sázavou	57	35	118	135	345
Celkem Kraj Vysočina	102	174	379	498	1 153

Celkový stav mostů ve vlastnictví Kraje Vysočina

Stav*	Počet mostů k							
	31. 12. 2013	31. 12. 2014	31. 12. 2015	31. 12. 2016	31. 12. 2017	31. 12. 2018	31. 12. 2019	31. 12. 2020
I	86	91	105	106	111	132	138	155
II	80	78	79	84	93	97	107	110
III	178	166	165	164	160	159	156	151
IV	341	354	328	325	319	309	306	307
V	134	132	131	130	131	129	131	128
VI	42	48	59	57	50	37	31	22
VII	3	1	4	5	4	3	1	2
Nestaven	1	0	0	0	0	1	0	2
Celkem	865	870	871	871	868	867	870	877

*Stav: I – výborný stav, II – velmi dobrý stav, III – dobrý stav, IV – uspokojivý stav, V – špatný stav, VI – velmi špatný stav, VII – havarijní stav

Na území Kraje Vysočina se na silnicích II. a III. třídy ve vlastnictví kraje v roce 2020 nacházely dva mosty v havarijním stavu – příprava stavby je dokončena, jejich rekonstrukce proběhne v roce 2021. Ve velmi špatném stavu (zařazeno do stupně VI) je celkem 22 mostů.

Od roku 2016 dochází, díky zajištění finančních prostředků na rekonstrukce, opravy a stavební a nestavební údržbu mostů ze strany Kraje Vysočina, k neustálému zlepšování stavu mostů.

Z rozpočtu Krajské správy a údržby silnic Vysočiny, příspěvkové organizace, bylo v roce 2020 opraveno 28 mostů o celkovém finančním objemu 116,6 milionu Kč (z přílohy rozpočtu Kraje Vysočina D1A bylo opraveno 15 mostů v celkovém finančním objemu 6 milionů Kč, rekonstruováno bylo 13 mostů o celkovém finančním objemu 110,6 milionu Kč s finančním zajištěním z přílohy rozpočtu Kraje Vysočina D1B).

OBNOVA SILNIČNÍ SÍTĚ NA VYSOČINĚ V ROCE 2020

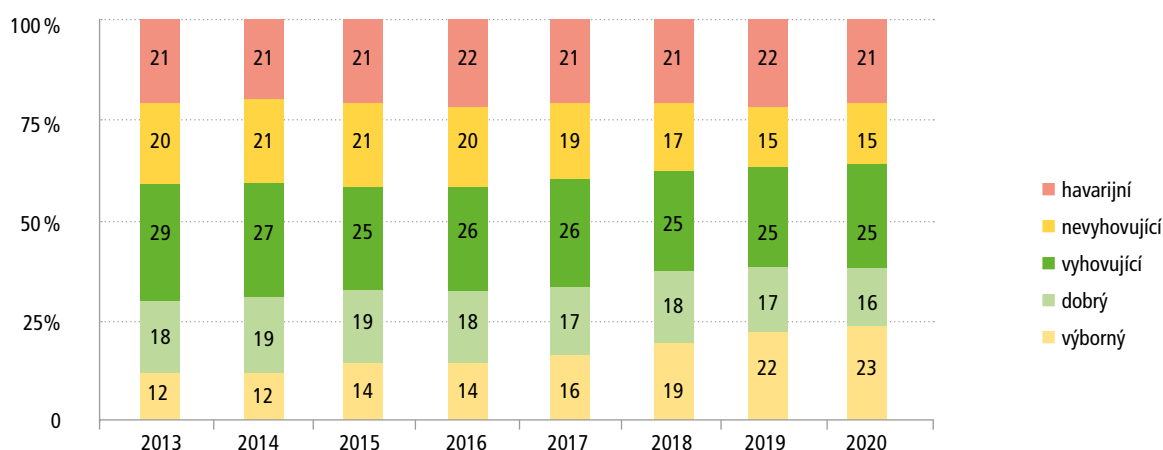
Správou a údržbou silnic II. a III. třídy ve vlastnictví Kraje Vysočina je pověřena Krajská správa a údržba silnic Vysočiny, příspěvková organizace. V roce 2020 zaměstnávala 688 zaměstnanců. Příspěvek na provoz Krajské správy a údržby silnic Vysočiny v roce 2020 činil 1 377,215 milionu Kč.

Na souvislou opravu silnic a mostů bylo vynaloženo 638,029 milionu Kč. Náklady na běžnou údržbu silniční sítě Kraje Vysočina pak činily 656,686 milionu Kč a na odpisy silničního majetku bylo určeno 82,500 milionu Kč. Příspěvek na investice Krajské správy a údržby silnic Vysočiny v roce 2020 činil 174,686 milionu Kč. Celkem bylo opraveno a rekonstruováno 264,55 km silnic.

Z rozpočtu Kraje Vysočina byla na silnicích II. a III. třídy realizována investiční výstavba v celkové výši 94,8 milionu Kč. Celkem bylo z rozpočtu kraje opraveno a rekonstruováno 1,8 km silnic a dva mosty.

V roce 2020 byly poskytnuty finanční prostředky z rozpočtu Státního fondu dopravní infrastruktury v celkové výši 326,329 milionu Kč.

Podíl klasifikačních stupňů vozovek na komunikacích II. a III. třídy (2013–2020)

ZAJIŠTĚNÍ EXTERNÍCH ZDROJŮ PRO FINANCOVÁNÍ SILNIČNÍ SÍTĚ KRAJE VYSOČINA

Kraj Vysočina využívá evropské finanční zdroje na modernizaci silniční sítě od roku 2004 prostřednictvím specifických dotačních titulů.

V roce 2020 bylo na takto realizované projekty vynaloženo 1,03 miliardy Kč. Objem přijaté pomoci z Integrovaného regionálního operačního programu v roce 2020 činil 824 milionů Kč. Tato suma se týká projektů, které byly dokončeny v roce 2020, a projektů v realizaci, kde se jedná o průběžné přijetí dotací.

Stavby zahájené v roce 2020:

- II/349 Svatoslav–Čechtín
- II/128 Salačova Lhota – obchvat
- II/360 Oslavička–Rudíkov
- II/399 křiž. III/39911 Dalešice – křiž. s II/351
- II/152 Jaroměřice – Hrotovice – hr. kraje, 1. stavba
- II/357 Strachujov–Jimramov

7. DOPRAVA

DOPRAVNÍ OBSLUŽNOST V ROCE 2020

Rozsah základní dopravní obslužnosti kraje stanovuje Zastupitelstvo Kraje Vysočina.

Na veřejnou linkovou osobní (autobusovou) dopravu Kraj Vysočina přispěl dopravcům 608 661 785,76 Kč.

Kraj Vysočina na základě nových smluv o závazku veřejné služby zajišťuje dopravní obsluhu kraje s 17 dopravci. Do základní dopravní obslužnosti je zařazeno téměř 327 linek, což znamená přibližně 4 608 spojů. Na Vysočině je celkem cca 2 876 zastávek autobusů.

Rozsah základní dopravní obslužnosti veřejnou linkovou osobní dopravou (údaje za skutečnost)

	2017	2018	2019	2020
Počet ujetých km (mil.)	16,1	16,7	18,5	19,0
Úhrada ztrát dopravcům (mil. Kč)	332,091	359,095	384,452	608,661

Na veřejnou drážní osobní (vlakovou) dopravu kraj přispěl 600 078 tisíc Kč. Doplatek na jednoho obyvatele kraje tak v přepočtu činí 1 178 Kč za rok.

Kraj má smlouvu o závazku veřejné služby – základní dopravní obslužnosti – uzavřenou se třemi dopravci (České dráhy, a. s., Jindřichohradecké místní dráhy, a. s., a Railway Capital, a. s.).

Smlouva o závazku veřejné služby s dopravcem České dráhy, a.s., byla uzavřena počátkem dubna 2019 na další období deseti let s termínem realizace dle smlouvy od 15. 12. 2019.

Dopravní obslužnost území Kraje Vysočina je zajišťována i prostřednictvím smluv se sousedními kraji.

Denně jezdí na Vysočině přes 400 vlaků regionální dopravy, které ročně najedou přes čtyři miliony kilometrů.

Rozsah základní dopravní obslužnosti veřejnou drážní osobní dopravou (údaje za skutečnost)

	2017	2018	2019	2020
Počet ujetých km (mil.)	4,08	4,16	4,24	4,46
Úhrada ztrát dopravcům (mil. Kč)	301,016	312,172	324,858	461,959

Financování veřejné drážní osobní dopravy probíhá z rozpočtu Kraje Vysočina. Současně Kraj Vysočina na základě Smlouvy o zajištění stabilního financování regionální železniční osobní dopravy dostává do rozpočtu kraje finanční prostředky od České republiky, jako podíl na zajištění regionální drážní dopravy. V roce 2020 na základě Smlouvy o zajištění stabilního financování regionální železniční dopravy, uzavřené mezi Českou republikou a jednotlivými kraji za účasti Asociace krajů České republiky, bylo drážním dopravcům v Kraji Vysočina poskytnuto 138 118 881 Kč.

Rozdělení autobusových dopravců do skupin podle počtu ujetých kilometrů základní dopravní obslužnosti v roce 2020

Velcí dopravci: ICOM transport, a. s., Jihlava; TRADO-BUS, s. r. o., Třebíč; ZDAR, a. s., Žďár nad Sázavou; ARRIVA Východní Čechy, a. s., Chrudim

Významní dopravci: ČSAD Jindřichův Hradec, a. s., Jindřichův Hradec; BDS-BUS, s. r. o., Velká Bíteš

Střední dopravci: Zlatovánek, spol. s r. o., Polička; COMETT PLUS, spol. s r. o., Tábor; ČSAD Benešov, a. s., Benešov; BK BUS, s. r. o., Moravské Budějovice; ČSAD Tišnov, s. r. o., Tišnov; ČAD Blansko, a. s., Blansko; Oldřich Řezanina, Koněšín; TREDOS, spol. s r. o., Třebíč; Tourbus, a. s., Brno

Drobní dopravci: Josef Štefl – Tour, Dačice; Dopravní podnik města Jihlavy, a. s., Jihlava; Herna Jaromír, Nový Rychnov

7. DOPRAVA

STÁTNÍ SPRÁVA – ČINNOST ODDĚLENÍ DOPRAVY ZA ROK 2020

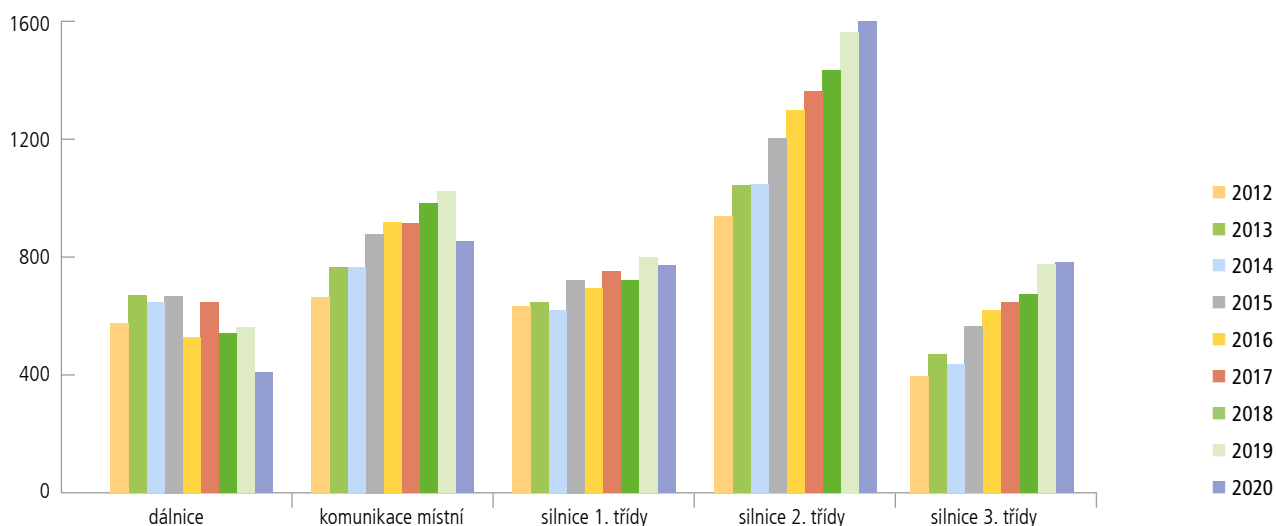
Důležitou součástí agendy byla metodická pomoc pro obce Kraje Vysočina na úseku účelových komunikací, pozemních komunikací, taxi a bezpečnosti silničního provozu.

BEZPEČNOST SILNIČNÍHO PROVOZU NA VYSOČINĚ

Dopravní nehody na Vysočině

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Počet nehod									
Dálnice	575	672	647	669	528	648	542	563	411
Komunikace místní	663	764	764	879	919	913	981	1 024	853
Silnice 1. třídy	635	648	621	723	694	752	720	799	772
Silnice 2. třídy	937	1 043	1 047	1 202	1 296	1 361	1 433	1 563	1 599
Silnice 3. třídy	396	470	437	566	619	648	674	776	783
Lehce zraněno									
Dálnice	99	89	70	119	64	78	79	58	31
Komunikace místní	238	227	259	213	213	185	217	212	137
Silnice 1. třídy	334	309	325	318	318	361	372	310	242
Silnice 2. třídy	563	532	523	539	589	551	599	476	422
Silnice 3. třídy	192	208	215	226	253	218	240	203	254
Těžce zraněno									
Dálnice	7	20	12	13	15	20	10	7	4
Komunikace místní	39	38	20	18	10	10	12	18	9
Silnice 1. třídy	45	37	34	49	26	33	25	26	28
Silnice 2. třídy	66	67	71	45	46	52	49	37	46
Silnice 3. třídy	41	35	16	20	17	15	15	14	24
Usmrceno									
Dálnice	2	10	2	2	4	6	6	4	3
Komunikace místní	8	7	5	0	3	0	2	2	5
Silnice 1. třídy	10	8	12	8	13	8	9	14	12
Silnice 2. třídy	14	12	17	14	6	12	12	11	14
Silnice 3. třídy	6	4	8	11	4	3	3	8	3
Celkem počet nehod	3 206	3 597	3 516	4 039	4 056	4 322	4 350	4 725	4 418
Celkem lehce zraněno	1 426	1 365	1 392	1 415	1 437	1 393	1 507	1 259	1 086
Celkem těžce zraněno	198	197	153	145	114	130	111	102	111
Celkem usmrceno	40	41	44	35	30	29	32	39	37

Nehody v Kraji Vysočina

7. DOPRAVA

Dotace v oblasti bezpečnosti silničního provozu:

Prostředky proplacené z programu Bezpečná silnice v roce 2020 činily 1 361 775 Kč (proplaceno z programu Bezpečná silnice 2019 ve výši 1 130 954 Kč a z programu Bezpečná silnice 2020 ve výši 230 821 Kč).

Na úseku dopravy oddělení dopravy vedli pracovníci správní řízení:

	Počet 2019	Počet 2020	Finanční částka (v Kč) 2019	Finanční částka (v Kč) 2020
Rozhodnutí o pokutě	63	31	472 000	260 000
Odvolání 111/1994 Sb.	2	3	–	–
Odvolání 56/2001 Sb.	8	5	–	–
Stanoviska	483	275	–	–
Finanční způsobilost	1 256	1 237	–	–
Eurolicence – ND	35	46	–	–
Eurolicence – OD	0	1	–	–
Opisy – ND	366	168	–	–
Opisy – OD	3	2	–	–
Rozhodnutí o schválení JŘ, licence	1 130	2 893	–	–
Kauce – rozhodnutí o pokutě	265	139	5 647 500	2 785 000
Kauce – vráceno dopravci	2	3	20 000	50 000
SOD na silnici – kontrolovaných vozidel	169	35	–	–
SOD u dopravce	59	21	–	–
Kontrola STK	9	9	–	–
Monitoring JŘ a podmínek licence v OD	2	0	–	–

ND – nákladní doprava, OD – osobní doprava, SOD – státní odborný dozor, STK – stanice technické kontroly, JŘ – jízdní řády

Na úseku silničního hospodářství oddělení dopravy vedli pracovníci správní řízení:

	Počet 2019	Počet 2020
Rozhodnutí – 13/1997 Sb.	191	217
Rozhodnutí – 183/2006 Sb.	51	41
Ohlášení stavby	0	0
Vyjádření k PD	106	194
Stanovení DZ	218	216
Rozhodnutí o pokutě – školící střediska	4	0
Akreditace školících zařízení	2	1
Odvolání – 13/1997 Sb.	27	41
Odvolání – 183/2006 Sb.	11	6
Odvolání – 361/2000 Sb.	211	196
Odstraněné reklamy	1	1

PD – projektová dokumentace, DZ – dopravní značení, RP – řídicí průkaz

Organizace zřizovaná krajem v oblasti dopravy a silničního hospodářství

Organizace	Počet zaměstnanců	Celkové náklady (tis. Kč)	Celkové výnosy (tis. Kč)	Hospodářský výsledek (tis. Kč)	Příspěvek na provoz od kraje (tis. Kč)	Dotace na investice od kraje (tis. Kč)
Krajská správa a údržba silnic Vysočiny, příspěvková organizace	688	1 473 186	1 489 496	16 310	1 050 886	174 686
Celkem doprava	688	1 473 186	1 489 496	16 310	1 050 886	174 686

8

ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ A STAVEBNÍ ŘÁD

Odbor územního plánování a stavebního řádu v roce 2020 vycházel v oblasti své působnosti ze zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), a souvisejících právních předpisů. V oblasti stavebního řádu také ze zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury a infrastruktury elektronických komunikací.

Protože činnost odboru byla ovlivněna mimořádnou situací v souvislosti s rozšířením nákazy Covid-19, byly zejména činnosti a postupy vyžadující osobní kontakt upraveny a nastaveny na vzniklou situaci. I v těchto mimořádných podmínkách pak odváděli pracovníci odboru kvalitní práci.

Územní plánování představuje v rámci Kraje Vysočina především pořizování územně analytických podkladů a územně plánovací dokumentace kraje. V roce 2020 byla vydána Aktualizace č. 4 Zásad územního rozvoje Kraje Vysočina, která se zabývala celým územím Kraje Vysočina. V tomto roce byly zahájeny práce na Aktualizaci č. 8 Zásad územního rozvoje Kraje Vysočina, která řeší rozšíření odpočívky na dálnici D1. Odbor územního plánování a stavebního řádu zajišťoval i kontrolu průběhu pořizování územních plánů všech obcí kraje.

Významnou oblastí činnosti odboru územního plánování a stavebního řádu je administrace dotací na pořízení územního plánu prostřednictvím Fondu Vysočiny. Dotační program motivuje obce k pořízení územního plánu. Za celou dobu realizace tohoto programu získaly obce od Kraje Vysočina více než 70 milionů Kč, a počet obcí s územním plánem tak překročil 650.

Oddělení stavebního řádu se ve své činnosti zaměřuje především na přenesenou působnost státní správy, konkrétně na přezkoumání rozhodnutí stavebních úřadů prvního stupně. Nově byla činnost oddělení významně zaměřena také na vydávání prvoinstančních rozhodnutí pro umístování některých dopravních staveb. Práce celého oddělení si zaslouží ocenění, protože většina jeho rozhodnutí byla v případě odvolání nebo žaloby potvrzena. Vzhledem k mimořádné situaci byla potřebná metodická pomoc stavebním úřadům poskytována téměř výhradně formou individuálních konzultací.

V souvislosti s připravovanou rozsáhlou rekodifikací stavebního práva se odbor velkou měrou podílel na vypracovávání připomínek ke všem, postupně se měnícím, návrhům paragrafového znění stavebního zákona.

Mgr. Hana Hajnová

náměstkyně hejtmana pro oblast regionálního rozvoje,
územního plánu a stavebního řádu, Fond Vysočiny, NNO

8. ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ A STAVEBNÍ ŘÁD

V oblasti územního plánování se činnost v roce 2020 zaměřila na projednání Aktualizací č. 4, 7 a 8 Zásad územního rozvoje Kraje Vysočina.

Aktualizace č. 4 Zásad územního rozvoje Kraje Vysočina řeší celkovou aktualizaci zásad územního rozvoje (například včetně plochy pro rozšíření elektrárny Dukovany). Návrh aktualizace byl projednán na opakovaném veřejném jednání a na sklonku roku byla Aktualizace č. 4 Zásad územního rozvoje Kraje Vysočina vydána.

V roce 2020 proběhlo společné jednání o návrhu Aktualizace č. 7 Zásad územního rozvoje Kraje Vysočina. Aktualizace pořizovaná na žádost oprávněného investora, společnosti ČEPS, a. s., řeší záměr transformovny 400/110 kV v prostoru Pacova. Na základě výsledků jednání byla zastupitelstvem kraje pro záměr transformovny vybrána lokalita Leskovice a následně připravena dokumentace pro veřejné projednání.

Zastupitelstvo kraje v roce 2020 rozhodlo, na základě žádosti oprávněného investora ŘSD Brno, o pořízení Aktualizace č. 8 Zásad územního rozvoje Kraje Vysočina zkráceným postupem. Předmětem aktualizace je záměr rozšíření odpočívky na dálnici D1 v prostoru Jamenského potoka. Aktualizace č. 8 Zásad územního rozvoje Kraje Vysočina byla projednána a je připravena k vydání zastupitelstvem kraje. Náklady na dokumentaci Aktualizace č. 7 a 8 Zásad územního rozvoje Kraje Vysočina hradili žadatelé.

Oddělení územního plánování vykonávalo i v roce 2020 svou kontrolní činnost, v jejímž rámci byly provedeny kontroly úřadů územního plánování v Havlíčkově Brodě, Moravských Budějovicích, Náměšti nad Oslavou, Světlé nad Sázavou a ve Velkém Meziříčí. Závěry kontrol způsobu pořizování územních plánů obcí byly zobecněny a poskytnuty ostatním pořizovatelům k využití.

Pro úřady územního plánování byla svolána i tematická metodická porada, na které byly vysvětlovány a koordinovány postupy při pořizování územně plánovacích dokumentací obcí a vyhodnocování přezkumů závazných stanovisek.

Důležitou součástí práce oddělení územního plánování odboru územního plánování a stavebního řádu je i administrace dotací pro vznik územních plánů obcí z rozpočtu Fondu Vysočiny. Tento systém dotací představuje dlouholetou dobrou a praxí prověřenou zkušenost Kraje Vysočina, protože od roku 2003 do roku 2020 byly poskytnuty dotace obcím kraje v celkovém objemu 73 408 883 Kč. V roce 2020 dotaci získalo celkem jedenáct obcí v celkové výši 1 416 719 Kč.

V současné době má platný územní plán 652 obcí Kraje Vysočina. Obce jsou systémem motivovány k pořízení územního plánu, jenž odpovídá podmínkám stavebního zákona a formou svého zpracování i současnému projekčnímu standardu. Schválení územního plánu je pro město či obec základním předpokladem pro možnost získat dotace z nejrůznějších zdrojů (Fond Vysočiny, státní nebo evropské fondy a grantové programy).

V roce 2020 byly oddělením územního plánování ve spolupráci s odborem informatiky zahájeny práce na realizaci projektu Portál územního plánování Kraje Vysočina, který je informačním portálem o územním plánování v kraji. Portál naplňující vizi digitalizace veřejné správy bude po spuštění v roce 2021 poskytovat informace a služby pro veřejnost, úřady a odborníky.

V oblasti stavebního řádu bylo odborem územního plánování a stavebního řádu v roce 2020 vydáno celkem 149 rozhodnutí a opatření v odvolacích či přezkumných řízeních.

Výsledky přezkumných řízení ze strany Ministerstva pro místní rozvoj ČR:

- pět rozhodnutí odboru územního plánování a stavebního řádu bylo potvrzeno
- jedno rozhodnutí bylo zrušeno

Výsledky řízení o žalobách ve správním soudnictví:

- sedm rozhodnutí odboru územního plánování a stavebního řádu bylo soudem potvrzeno
- dvě rozhodnutí odboru byla soudem zrušena
- z tří kasačních žalob byly dvě kasační žaloby rozhodnuty v náš prospěch

8. ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ A STAVEBNÍ ŘÁD

Metodická pomoc pro 38 prvoinstančních stavebních úřadů v Kraji Vysočina probíhala v roce 2020 vzhledem k protiepidemickým opatřením v souvislosti s nákazou Covid-19 odlišně od let minulých, a nebylo tedy možné uspořádat pravidelné metodické porady za účasti zástupců všech stavebních úřadů kraje. Naopak však byly prováděny častější obecné konzultace k aktuálním otázkám stavebního práva s jednotlivými stavebními úřady, rovněž došlo k navýšení osobních nebo telefonických konzultací s jednotlivými stavebními úřady ke konkrétním oblastem jejich zájmů. Uvedené konzultace byly, pokud to jejich charakter umožňoval, průběžně zobecňovány a dále využity jako informace také pro ostatní stavební úřady.

Důležitou součástí agendy oddělení stavebního řádu odboru územního plánování a stavebního řádu byla i v roce 2020 kontrolní činnost, při níž byla u prvoinstančních stavebních úřadů v Počátkách, Polné, Žďáru nad Sázavou, Chotěboři, Černovicích, Havlíčkově Brodě, Pelhřimově a Velké Bíteši zjišťována úroveň dodržování zákonných předpisů a postupů při výkonu státní správy v přenesené působnosti. Poznatky a závěry z kontrol byly s uvedenými stavebními úřady projednány a poté opět zobecněny a zkušenosti předány ostatním stavebním úřadům k využití.

Rok 2020 znamenal také první celý kalendářní rok v rámci dvou nových kompetencí přenesených do působnosti odboru územního plánování a stavebního řádu, a to na základě novely zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury a infrastruktury elektronických komunikací. Tato novela přenesla do působnosti krajských úřadů výkon prvoinstančního stavebního úřadu pro umístování staveb dopravní infrastruktury a také výkon prvoinstančního vyvlastňovacího úřadu v případě staveb dopravní infrastruktury.

Na úseku výkonu prvoinstančního stavebního úřadu pro umístování staveb dopravní infrastruktury bylo v roce 2020 vydáno 11 územních rozhodnutí, na úseku výkonu prvoinstančního vyvlastňovacího úřadu v případě staveb dopravní infrastruktury pak bylo vydáno jedno rozhodnutí, v oblasti odvolacího řízení k zákonu o vyvlastnění byla vyhotovena dvě rozhodnutí.

9

ZDRAVOTNICTVÍ

Ve světle vrcholící pandemie roku 2021 se velmi těžko bilancuje předchozí rok, rok 2020. Ale i ten jsme bohužel zakončili s nárůstem počtu nakažených nemocí Covid-19. Hospodaření našich nemocnic se sice podařilo udržet, ale nárůst nákladů na zvládnání pandemie je zase bude srážet do záporných hodnot.

Pandemie také výrazně změnila péči o pacienty. V nemocnicích se zvýšil počet lůžek pro covidové pacienty, zvětšila se pro ně kapacita jednotek intenzivní péče. Logicky s tím také klesla plánovaná ambulantní péče, plánovaná operativa, snížila se prevence. Absence toho všeho může mít pro zdravotníky, ale především jejich pacienty ještě horší důsledky než vlastní epidemie.

Co pokračuje, to jsou investice do zdravotnictví. Naopak právě zde jsme zahájili mnoho významných staveb a rekonstrukcí. Mezi nejvýznamnější zahájené stavby v roce 2020 patří výstavba nového pavilonu v Nemocnici Pelhřimov, ve kterém najdou zázemí dětské, gynekologicko-porodnické a neurologické oddělení. Stavba bude stát 591 milionů Kč bez DPH. Byla zahájena přístavba a rekonstrukce pavilonu operačních sálů v Nemocnici Třebíč v hodnotě přes 345 milionů Kč bez DPH. Probíhá technologicky náročná rekonstrukce stravovacího provozu a energocentra v Nemocnici Jihlava v hodnotě přes 291 milionů Kč bez DPH. Byla dokončena výstavba moderního vzdělávacího a výcvikového střediska Zdravotnické záchranné služby Kraje Vysočina za bezmála 70 milionů korun. Středisko bude sloužit nejen našim záchranářům, ale i ostatním členům IZS. Mezi unikátní vybavení patří také torzo vrtulníku, které umožní nejrůznější simulace i trénink práce záchranářů v podvěsu.

V minulém roce probíhaly v našich nemocnicích také významné investice do přístrojového vybavení, především do posílení kapacit laboratoří v souvislosti s pandemií Covid-19.

Na závěr mi dovoluťe vyslovit přání pro rok 2021. Opravdu upřímně bych všem zdravotníkům přál, ať ještě vydrží. Ať mají dostatek sil a zachovají si zdravý rozum. Jejich síly ještě budeme potřebovat. V této chvíli především pro očkování. Je to totiž jediná naděje na návrat do běžného zdravotnického chodu. Ke standardní péči o pacienta, k úsilí o ekonomicky stabilní nemocnice s dostupnou péčí.

Ing. Vladimír Novotný

náměstek hejtmána pro oblast zdravotnictví, analýzy a podpory řízení, RHSD,
veřejnosprávní kontroly u příspěvkových organizací,
přezkoumání hospodaření obcí

Přehled poskytovatelů zdravotních služeb na Vysočině:

Poskytovatelé zdravotních služeb zřizovaní Krajem Vysočina

- Nemocnice Havlíčkův Brod, příspěvková organizace, Havlíčkův Brod
- Nemocnice Jihlava, příspěvková organizace, Jihlava
- Nemocnice Nové Město na Moravě, příspěvková organizace, Nové Město na Moravě
- Nemocnice Pelhřimov, příspěvková organizace, Pelhřimov
- Nemocnice Třebíč, příspěvková organizace, Třebíč
- Zdravotnická záchraná služba Kraje Vysočina, příspěvková organizace, Jihlava
- Dětské centrum Jihlava, příspěvková organizace, Jihlava
- Trojlístek – centrum pro děti a rodinu Kamenice nad Lipou, příspěvková organizace, Kamenice nad Lipou

Zařízení zajišťující služby na úseku ochrany zdraví před alkoholismem

- Protialkoholní záchytná stanice Jihlava
- PATEB, s. r. o., Jemnice

Zařízení následné péče

- Nemocnice Počátky, s. r. o., Počátky
- Vysočinské nemocnice, s. r. o., Humpolec
- Vysočinské nemocnice, s. r. o., Ledec nad Sázavou

Psychiatrické nemocnice a odborné ústavy

- Psychiatrická nemocnice Havlíčkův Brod
- Psychiatrická nemocnice Jihlava
- Dětská psychiatrická nemocnice, Velká Bíteš
- Vysočinské nemocnice, s. r. o. (Plicní léčebna Humpolec)
- Rehabilitační ústav pro cévní choroby mozkové, spol. s. r. o., Chotěboř

Privátní nemocnice

- Nemocnice sv. Zdislavy, a. s., Mostiště, Velké Meziříčí

Kraj zřizuje pět nemocnic, ve kterých je pro pacienty k dispozici 2 573 lůžek. V loňském roce se, v reakci na vývoj pandemie Covid-19, počet lůžek průběžně upravoval podle akutní potřeby péče o pacienty.

Počty lůžek v nemocnicích Kraje Vysočina v roce 2020	
Nemocnice Havlíčkův Brod, příspěvková organizace	534
Nemocnice Jihlava, příspěvková organizace	706
Nemocnice Nové Město na Moravě, příspěvková organizace	457
Nemocnice Pelhřimov, příspěvková organizace	340
Nemocnice Třebíč, příspěvková organizace	536
Celkem	2 573

9. ZDRAVOTNICTVÍ

Hospodaření poskytovatelů zdravotních služeb v letech 2018, 2019 a 2020 (v tis. Kč)

Název organizace	Výnosy			Náklady			Hospodářský výsledek		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Dětské centrum Jihlava, příspěvková organizace	24 109,62	24 646,45	27 496,08	24 109,62	24 646,45	27 496,08	0,00	0,00	0,00
Nemocnice Havlíčkův Brod, příspěvková organizace	1 082 476,78	1 158 122,25	1 315 273,47	1 082 488,03	1 157 958,11	1 313 723,31	-11,26	164,15	1 550,16
Nemocnice Jihlava, příspěvková organizace	2 016 901,52	2 266 195,19	2 695 280,19	2 023 136,33	2 266 090,99	2 690 502,08	-6 234,81	104,20	4 778,11
Nemocnice Nové Město na Moravě, příspěvková organizace	932 520,08	1 025 103,18	1 166 962,95	932 520,08	1 025 096,01	1 166 960,76	0,00	7,17	2,18
Nemocnice Pelhřimov, příspěvková organizace	679 915,49	732 381,90	819 409,19	679 915,49	732 265,82	810 466,75	0,00	116,08	8 942,44
Nemocnice Třebíč, příspěvková organizace	952 439,37	1 023 638,72	1 156 357,24	970 872,10	1 021 529,00	1 156 338,31	-18 432,73	2 109,72	18,93
Trojlistek – centrum pro děti a rodinu Kamenice nad Lipou, příspěvková organizace	18 864,19	19 235,84	21 439,49	18 864,19	19 235,84	21 315,19	0,00	0,00	124,29
Zdravotnická záchranná služba Kraje Vysočina, příspěvková organizace	372 120,63	397 328,31	464 176,38	372 120,63	397 328,31	482 298,25	0,00	0,00	-18 121,87
Celkem	6 079 347,67	6 646 651,83	7 666 394,98	6 104 026,47	6 644 150,52	7 669 100,73	-24 678,80	2 501,32	-2 705,75

Hospodaření poskytovatelů zdravotních služeb za rok 2020

Příspěvkové organizace zřízené krajem	2020					
	Průměrný počet zaměstnanců přepočtený	Celkové náklady (tis. Kč)	Celkové výnosy (tis. Kč)	Hospodářský výsledek (tis. Kč)	Příspěvek na provoz od kraje (tis. Kč)	Dotace na investice od kraje (tis. Kč)
Dětské centrum Jihlava, příspěvková organizace	35,11	27 496,08	27 496,08	0,00	23 983,17	0,00
Nemocnice Havlíčkův Brod, příspěvková organizace	1 059,62	1 313 723,31	1 315 273,47	1 550,16	35 977,58	2 784,93
Nemocnice Jihlava, příspěvková organizace	1 452,52	2 690 502,08	2 695 280,19	4 778,11	44 080,62	23 651,35
Nemocnice Nové Město na Moravě, příspěvková organizace	975,08	1 166 960,76	1 166 962,95	2,18	27 249,15	16 391,50
Nemocnice Pelhřimov, příspěvková organizace	684,65	810 466,75	819 409,19	8 942,44	28 050,37	7 977,47
Nemocnice Třebíč, příspěvková organizace	930,98	1 156 338,31	1 156 357,24	18,93	37 240,80	5 277,24
Trojlistek – centrum pro děti a rodinu Kamenice nad Lipou, příspěvková organizace	26,61	21 315,19	21 439,49	124,29	15 904,00	0,00
Zdravotnická záchranná služba Kraje Vysočina, příspěvková organizace	368,54	482 298,25	464 176,38	-18 121,87	234 598,23	400,00
Celkem	5 533,11	7 669 100,73	7 666 394,98	-2 705,75	447 083,92	56 482,49

9. ZDRAVOTNICTVÍ

Provozní a investiční dotace nemocnicím (v Kč)

Poskytovatel	Položky	Typ příspěvku	Nemocnice Havlíčkův Brod, p. o.	Nemocnice Jihlava, p. o.	Nemocnice Nové Město na Moravě, p. o.	Nemocnice Pelhřimov, p. o.	Nemocnice Třebíč, p. o.	Celkový součet	
Kraj	Provoz	Bez UZ	6 355 269,68	20 536 419,00	4 655 650,84	3 015 441,94	5 358 677,44	39 921 458,90	
		Nájemné ze smluv o nájmu zdravotnických zařízení	11 524 000,00	0,00	5 967 500,00	9 450 557,63	14 495 500,00	41 437 557,63	
		LPS včetně prohlídek těl zemřelých	5 300 000,00	5 804 450,00	5 300 000,00	5 300 000,00	5 300 000,00	27 004 450,00	
		Standard ICT	98 309,00	256 750,00	200 000,00	0,00	0,00	555 059,00	
		Paliativní péče	100 000,00	100 000,00	100 000,00	2 505 000,00	100 000,00	2 905 000,00	
		Zapojení přebytku hospodaření z minulých let	12 600 000,00	17 383 000,00	11 026 000,00	7 779 368,00	11 986 620,13	60 774 988,13	
			Celkem položka	35 977 578,68	44 080 619,00	27 249 150,84	28 050 367,57	37 240 797,57	172 598 513,66
	Investice	Bez UZ	834 900,00	0,00	4 496 417,17	2 011 467,10	0,00	7 342 784,27	
		Nájemné ze smluv o nájmu zdravotnických zařízení	0,00	16 441 916,00	6 095 083,00	0,00	0,00	22 536 999,00	
		Standard ICT	0,00	59 250,00	400 000,00	400 000,00	170 925,00	1 030 175,00	
		Zapojení přebytku hospodaření z minulých let	1 950 030,00	7 150 185,00	5 400 000,00	5 566 000,00	5 106 317,94	25 172 532,94	
			Celkem	2 784 930,00	23 651 351,00	16 391 500,17	7 977 467,10	5 277 242,94	56 082 491,21
			Celkem	38 762 508,68	67 731 970,00	43 640 651,01	36 027 834,67	42 518 040,51	228 681 004,87

*UZ – Účelový znak, KrÚ – Krajský úřad Kraje Vysočina, PO – příspěvkové organizace, LPS – lékařská pohotovostní služba

Dotace státu do nemocnic (v Kč)

Poskytovatel	Položky	Typ příspěvku	Nemocnice Havlíčkův Brod, p. o.	Nemocnice Jihlava, p. o.	Nemocnice Nové Město na Moravě, p. o.	Nemocnice Pelhřimov, p. o.	Nemocnice Třebíč, p. o.	Celkový součet
Stát	Provoz	Neinvestiční nedávkové transfery podle zákona č. 1	0,00	889 000,00	889 000,00	168 000,00	0,00	1 946 000,00
		IROP – Integrovaný regionální OP – program č. 1170	59 274,19	0,00	0,00	0,00	25 024,08	84 298,27
		IROP – Integrovaný regionální OP – program č. 1170	1 007 661,23	0,00	0,00	0,00	425 409,36	1 433 070,59
		Specializační vzděl. zdravotnických pracovníků – rez	4 716 201,00	8 967 824,00	3 622 768,00	4 241 700,00	5 875 936,00	27 424 429,00
		Specializační vzdělávání nelékařů	655 706,00	869 266,00	725 202,00	468 740,00	549 074,00	3 267 988,00
		Zvýšení ochrany měkkých cílů v resortu zdravotnictví	0,00	95 000,00	609 150,00	760 575,00	640 571,24	2 105 296,24
		Operační program zaměstnanost – OPZ, neinvestiční	0,00	414 915,87	0,00	294 434,93	0,00	709 350,80
		Operační program zaměstnanost – OPZ, neinvestiční	0,00	1 434 085,33	0,00	1 017 663,62	0,00	2 451 748,95
		Covid-19 – ohodnocení	83 393 152,26	108 554 476,41	76 645 218,00	53 206 285,74	71 712 470,20	393 511 602,61
		Program kvality zdravotní péče – neinvestice	173 320,00	0,00	0,00	0,00	0,00	173 320,00
	Celkem položka	90 005 314,68	121 224 567,61	82 491 338,00	60 157 399,29	79 228 484,88	433 107 104,46	
	Investice	IROP – Integrovaný regionální OP – program č. 1170	2 416 939,90	286 446,08	0,00	0,00	429 143,52	3 132 529,50
		IROP – Integrovaný regionální OP – program č. 1170	41 087 978,26	4 869 583,41	0,00	0,00	7 295 439,83	53 253 001,50
		Celkem položka	43 504 918,16	5 156 029,49	0,00	0,00	7 724 583,35	56 385 531,00
Celkem		133 510 232,84	126 380 597,10	82 491 338,00	60 157 399,29	86 953 068,23	489 492 635,46	

*IOP/IROP – Integrovaný operační program, *REZ – rezidenční místa

9. ZDRAVOTNICTVÍ

VÝVOJ DOTACÍ – PROVOZNÍ A INVESTIČNÍ DOTACE POSKYTOVATELŮM ZDRAVOTNÍCH SLUŽEB

Dotace na investice do zdravotnictví (v tis. Kč)

Organizace	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Celkem
Nemocnice Havlíčkův Brod, p. o.	6 802,49	18 306,40	133,94	5 049,75	11 460,00	650,00	2 460,72	5 814,09	7 689,70	2 784,93	61 152,02
Nemocnice Jihlava, p. o.	11 207,40	25 998,08	206,13	24 308,33	22 140,43	12 280,80	2 819,92	6 612,88	15 354,54	23 651,35	144 579,85
Nemocnice Pelhřimov, p. o.	11 134,53	2 925,66	168,75	524,37	7 344,15	1 297,85	2 371,50	477,61	877,69	7 977,47	35 099,57
Nemocnice Třebíč, p. o.	2 947,74	3 032,73	1 952,61	614,21	6 871,57	2 620,00	1 354,64	1 035,50	11 559,21	5 277,24	37 265,45
Nemocnice Nové Město na Moravě, p. o.	10 509,30	15 754,45	2 859,42	2 330,67	1 270,00	12 375,58	2 251,41	883,40	2 151,00	16 391,50	66 776,74
Dětské centrum Jihlava, p. o.	202,56	152,50	101,66	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	456,72
Trojlístek – centrum pro děti a rodinu Kamenice nad Lipou, p. o.	192,36	150,77	100,51	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	443,64
ZZS Kraje Vysočina, p. o.	1 533,45	2 421,57	67,32	14 000,00	0,00	0,00	474,15	0,00	250,00	400,00	19 146,49
Celkem	44 529,83	68 742,15	5 590,35	46 827,32	49 086,15	29 224,23	11 732,34	14 823,48	37 882,15	56 482,49	364 920,48

Příspěvek na provoz (v tis. Kč)

Organizace	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Celkem
Nemocnice Havlíčkův Brod, p. o.	13 180,58	11 622,26	19 907,15	27 812,85	7 026,80	16 811,30	21 187,90	41 774,88	40 240,83	35 977,58	235 542,12
Nemocnice Jihlava, p. o.	8 943,37	11 440,15	19 120,72	46 723,70	19 952,88	19 841,04	25 068,70	55 002,07	69 227,83	44 080,62	319 401,09
Nemocnice Pelhřimov, p. o.	6 607,68	13 912,52	23 481,53	25 078,26	17 661,36	15 686,72	16 737,32	30 295,60	30 908,57	28 050,37	208 419,92
Nemocnice Třebíč, p. o.	18 965,74	18 863,21	27 783,68	45 445,27	13 488,41	16 436,91	23 492,75	63 119,14	43 383,55	37 240,80	308 219,46
Nemocnice Nové Město na Moravě, p. o.	27 946,22	17 278,13	40 891,82	27 188,43	18 971,83	19 720,31	21 632,04	38 694,01	40 365,95	27 249,15	279 937,89
Dětské centrum Jihlava, p. o.	16 240,00	16 991,60	17 024,55	17 435,97	17 432,77	18 178,37	19 699,12	22 939,17	23 114,17	23 983,17	193 038,90
Trojlístek – centrum pro děti a rodinu Kamenice nad Lipou, p. o.	10 150,00	10 524,72	10 969,46	10 953,87	10 923,40	12 074,70	13 044,25	14 295,70	15 243,85	15 904,00	124 083,95
ZZS Kraje Vysočina, p. o.	167 195,96	167 119,22	167 888,62	168 180,43	167 628,16	173 384,55	188 280,24	212 177,84	226 232,45	234 598,23	1 872 685,70
Celkem	269 230,00	267 752,00	327 068,00	368 819,00	273 086,00	292 134,00	329 142,00	478 298,00	488 717	447 083,92	3 535 509,04

Dotace kraje ostatním poskytovatelům zdravotních služeb

Položka	Dětské centrum Jihlava, p. o.	Trojlístek – centrum pro děti a rodinu Kamenice nad Lipou, p. o.	ZZS Kraje Vysočina, p. o.	Celkový součet
Provoz	23 983,17	15 904,00	234 598,23	268 665,40
Investice	0,00	0,00	400,00	400,00
Celkový součet	23 983,17	15 904	234 998,23	269 065,40

Dotace státu ostatním poskytovatelům zdravotních služeb

Položka		Dětské centrum Jihlava, p. o.	Trojlístek – centrum pro děti a rodinu Kamenice nad Lipou, p. o.	ZZS Kraje Vysočina, p. o.	Celkový součet
Provoz	13307 – Trans. na státní příspěvek pro děti vyžadující okamžitou péči	262,80	2 331,18	0,00	2 593,98
	35018 – Přípravenost poskytovatele ZZS na řešení mimořádných událostí a krizových situací	0,00	0,00	54 053,14	54 053,14
Provoz celkem		262,80	2 331,18	54 053,14	56 647,12

MOTIVAČNÍ OPATŘENÍ K PERSONÁLNÍMU ZABEZPEČENÍ POSKYTOVATELŮ ZDRAVOTNÍCH SLUŽEB ZŘIZOVANÝCH KRAJEM VYSOČINA

Za rok 2020 byli do stipendijního programu zařazeni čtyři medici, kterým byla vyplacena celková částka 200 000 Kč, přičemž výše stipendia činí 50 000 Kč na jeden akademický rok. Celkem bylo za rok 2020 vyplaceno 800 000 Kč.

Pět mediků, kteří čerpali stipendium, nastoupilo do nemocnic zřizovaných Krajem Vysočina.

V roce 2020 bylo do stipendijního programu zařazeno deset studentů vykonávajících přípravu na nelékařské zdravotnické povolání, kterým byla vyplacena celková částka 300 000 Kč, přičemž výše stipendia činí 30 000 Kč na jeden školní / akademický rok. Celkem bylo za rok 2020 vyplaceno 660 000 Kč.

Do nemocnic zřizovaných Krajem Vysočina nastoupilo v daném roce sedm studentů vykonávajících přípravu na nelékařské zdravotnické povolání, kteří čerpali stipendium.

Co se týče poskytnutí náborových příspěvků poskytovatelům zdravotních služeb zřizovaných Krajem Vysočina, za rok 2020 bylo vyplaceno celkem 9 480 000 Kč. Z toho byla vyplacena částka 5 200 000 Kč pro 37 lékařů a 4 280 000 Kč pro 61 nelékařských pracovníků.

9. ZDRAVOTNICTVÍ

PODPORA SPECIALIZAČNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ VŠEOBECNÝCH PRAKTICKÝCH LÉKAŘŮ A PEDIATRŮ

Kraj Vysočina zavedl motivační opatření zaměřené na podporu specializačního vzdělávání všeobecných praktických lékařů a pediatriů. V Zásadách Zastupitelstva Kraje Vysočina na podporu specializačního vzdělávání všeobecných praktických lékařů a pediatriů ze dne 10. 12. 2019 je stanoven závazný postup Kraje Vysočina při poskytování finančních prostředků jako nástroje motivace pro účast ve specializačním vzdělávání ve zmíněných oborech. Vzdělávání probíhá v zařízení akreditovaném Ministerstvem zdravotnictví ČR a zároveň se dostává ocenění Akreditovanému zařízení za realizaci tohoto specializačního vzdělávání.

Kraj Vysočina má uzavřenou smlouvu s 11 žadateli v oboru všeobecné praktické lékařství, kterým byla poskytnuta podpora ve výši 3 492 100 Kč. V roce 2020 byla uzavřena smlouva o finanční podpoře se třemi uchazeči a zároveň byla uzavřena darovací smlouva se třemi akreditovanými zařízeními. Celkově byla v roce 2020 vyplacena finanční podpora žadatelům a akreditovaným zařízením ve výši 1 532 500 Kč. Žadatel o finanční podporu se uzavřením smlouvy o finanční podpoře zavazuje působit jako poskytovatel zdravotních služeb v oboru všeobecné praktické lékařství nebo pediatrie minimálně pět let v Kraji Vysočina v úvazku minimálně 20 hodin týdně.

Vyplacené náborové příspěvky zdravotnickým zařízením zřizovaným Krajem Vysočina a ZZS Kraje Vysočina v roce 2020

Havlíčkův Brod počet / částka v Kč		Jihlava počet / částka v Kč		Nové Město na Moravě počet / částka v Kč		Pelhřimov počet / částka v Kč		Třebíč počet / částka v Kč		ZZS Kraje Vysočina počet / částka v Kč	
lékař/1	100 000	lékař/17 nelékař/21	3 380 000	lékař/6 nelékař/6	1 250 000	nelékař/1	80 000	lékař/1 nelékař/4	320 000		
lékař/1	100 000	lékař/4 nelékař/15	1 740 000			nelékař/1	80 000	nelékař/7	380 000		
lékař/1	300 000					lékař/1	100 000	nelékař/2	60 000		
lékař/1 nelékař/1	350 000							lékař/2	600 000		
lékař/2	500 000							nelékař/3	140 000		
Celkem	1 350 000		5 120 000		1 250 000		260 000		1 500 000		9 480 000

Přehled vyplacených stipendií medikům Krajem Vysočina za rok 2020 (v Kč)

Havlíčkův Brod		Jihlava		Nové Město na Moravě		Pelhřimov		Třebíč		
gynekologie	50 000	chirurgie	50 000	radiologie	50 000	radiologie	50 000	gynekologie	50 000	
interna	50 000	gynekologie	50 000							
interna	50 000	dětské	50 000							
		gynekologie	50 000							
		interna	50 000							
		chirurgie	50 000							
		ORL	50 000							
		onkologie	50 000							
		ortopedie	50 000							
		interna	50 000							
Celkem	150 000		500 000		50 000		50 000		50 000	800 000

Přehled vyplacených stipendií NLZP Krajem Vysočina za rok 2020 (v Kč)

Havlíčkův Brod		Jihlava		Nové Město na Moravě		Pelhřimov		Třebíč		
všeobecná sestra	30 000	všeobecná sestra	30 000			všeobecná sestra	30 000			
všeobecná sestra	30 000	všeobecná sestra	30 000			fyzioterapeut	30 000			
všeobecná sestra	30 000	všeobecná sestra	30 000							
všeobecná sestra	30 000	všeobecná sestra	30 000							
porodní asistentka	30 000	všeobecná sestra	30 000							
porodní asistentka	30 000	všeobecná sestra	30 000							
porodní asistentka	30 000	všeobecná sestrasestra	30 000							
porodní asistentka	30 000	všeobecná sestra	30 000							
všeobecná sestra	30 000									
porodní asistentka	30 000									
porodní asistentka	30 000									
porodní asistentka	30 000									
Celkem	360 000		240 000		0		60 000		0	660 000

9. ZDRAVOTNICTVÍ

Zdravotnická záchranná služba – výjezdová stanoviště

Oblast	Výjezdové stanoviště		Posádky			
			RLP	RZP	RV	LZS
Havlíčkův Brod	Havlíčkův Brod		1 (1)		1 (1)	
	Ledeč nad Sázavou			1 (1)		
	Chotěboř			1 (1)		
	Přibyslav			1 (1)		
	Habry			1 (1)		
Jihlava	Jihlava	den		3	1	1
		noc		(2)	(2)	
	Telč	den	1			
		noc		(1)		
Pelhřimov	Pelhřimov			1 (1)	1 (1)	
	Pacov			1 (1)		
	Počátky			1 (1)		
	Kamenice nad Lipou			1 (1)		
	Humpolec		1 (1)			
Třebíč	Třebíč	den		2	1	
		noc		(1)	(1)	
	Jemnice			1 (1)		
	Moravské Budějovice		1 (1)			
	Náměšť nad Oslavou	den	1			
		noc		(1)		
Velká Bíteš			1 (1)			
Nové Město na Moravě	Nové Město na Moravě			1 (1)	1 (1)	
	Bystřice nad Pernštejnem			1 (1)		
	Velké Meziříčí		1 (1)			
	Žďár nad Sázavou			1 (1)		
Celkem ZZS Vysočina			6 (4)	18 (18)	5 (6)	1

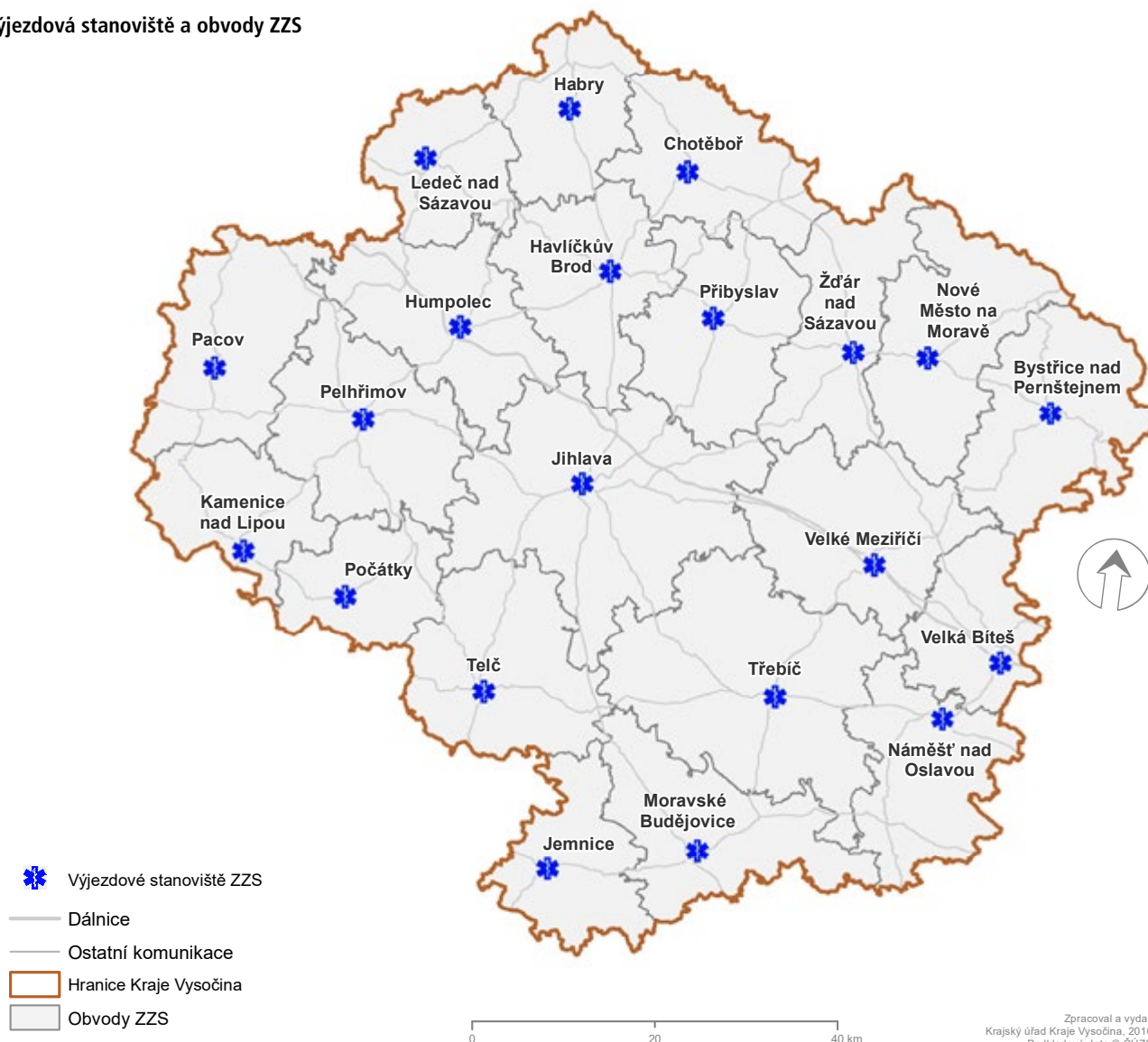
RLP – výjezdová skupina rychlé lékařské pomoci, RZP – výjezdová skupina rychlé zdravotnické pomoci, RV – výjezdová skupina typu rendez-vous, LZS – vzletová skupina zdravotnické záchranné služby, údaj v závorce znamená počet posádek pro noční službu

ZDRAVOTNICKÁ ZÁCHRANNÁ SLUŽBA KRAJE VYSOČINA

Přednemocniční neodkladnou péči zajišťuje na Vysočině jediná příspěvková organizace zřízená krajem – Zdravotnická záchranná služba Kraje Vysočina (ZZS KV). Zdravotnická záchranná služba se organizačně dělí na pět oblastních středisek v bývalých okresních městech. Dojezdové časy se daří v naprosté většině výjezdů dodržovat v limitech stanovených právními předpisy (do dvaceti minut). Na 21 stanovištích funguje 29 výjezdových skupin a na stanovišti v Jihlavě jedna vzletová skupina letecké záchranné služby.

Celkový počet výjezdů pozemní záchranné služby v roce 2020 činil 45 398, u letecké záchranné služby bylo uskutečněno celkem 442 vzletů. Celkem bylo ošetřeno 29 854 unikátních pacientů (v případě, že je každé rodné číslo započítáno pouze jedenkrát). Protože někteří pacienti byli ošetřeni opakovaně, zvedl se celkový počet ošetřených osob v minulém roce na 40 870. Nejčastějším důvodem výjezdů ZZS KV v roce 2020 bylo podezření na Covid-19, následovala dušnost, kolapsový stav, horečka nebo hypertenze.

Výjezdová stanoviště a obvody ZZS

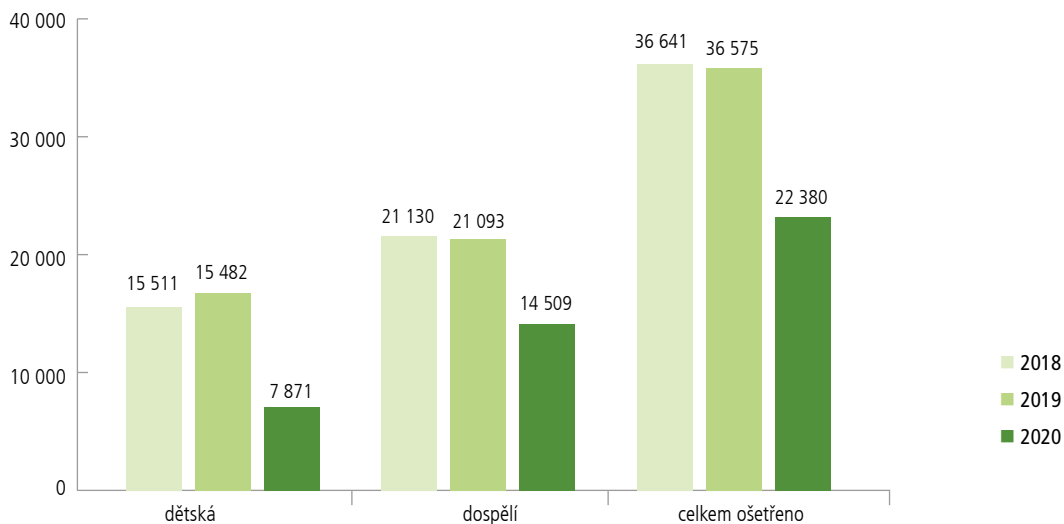

9. ZDRAVOTNICTVÍ

LÉKAŘSKÁ POHOTOVOSTNÍ SLUŽBA

Lékařská pohotovostní služba je realizována prostřednictvím pěti krajských nemocnic. Na její zajištění v roce 2020 kraj poskytl 20,5 milionu Kč.

Lékařská pohotovostní služba

PROTIALKOHOLNÍ ZÁCHYTNÁ STANICE

V roce 2020 měla Protialkoholní záchytná stanice v Jihlavě (jediná v Kraji Vysočina) celkem 1 200 záchytů, z toho bylo 1 055 mužů a 145 žen, opakovaně pak bylo zachyceno 440 osob. Průměrný věk zadržených byl 42 let, nejmladšímu bylo 16 let, nejstaršímu 83 let.

Provozovatelem Protialkoholní záchytné stanice je Nemocnice Jihlava, příspěvková organizace.

Kraj Vysočina uhradil provozovateli záchytné stanice za provoz v roce 2020 částku 10 milionů Kč včetně DPH.

10

SOCIÁLNÍ VĚCI

Sociální, rodinnou a seniorskou politiku jsme i v roce 2020 realizovali s jasným cílem – vytvářet vhodné a důstojné podmínky pro život všech obyvatel na Vysočině. Dlouhodobě směřujeme naše služby a aktivity k vytváření prostředí příznivého rodinám a seniorům ve všech etapách jejich života. Samozřejmostí je naše podpora funkčních rodin a aktivních a samostatných seniorů, ale také případné podání „pomocné ruky“ těm, kteří se dostanou do nepříznivé zdravotní nebo sociální situace a sami to nezvládnou.

Kvalitu života lidí v tomto roce značně poznamenala koronavirová pandemie, což se velice rychle a intenzivně odrazilo v činnosti odboru sociálních věcí a především ve fungování všech organizací zajišťujících sociální služby. Bylo nutné velice rychle připravit krizové postupy pro pobytová zařízení, vytvořit distribuční kanály pro přidělování ochranných

pomůcek a v některých případech reagovat na přítomnost koronaviru přímo v zařízeních. Jsem přesvědčený, že se nám fungování sociálních služeb v Kraji Vysočina podařilo v tomto období stabilizovat, a za to patří mé velké díky všem, kteří se na tom podíleli.

I přes všechny tyto komplikace se i nadále pokračovalo v nastartované modernizaci, zvyšování kvality a dostupnosti poskytovaných sociálních, rodinných a seniorských služeb, které spadají do krajské gesce.

Reagujeme na stále se zvyšující poptávku po pobytových zařízeních pro seniory, ale i terénních službách, které umožňují péči o závislé osoby v domácím prostředí. V roce 2020 byla v rámci PPP projektu zahájena výstavba nového domova pro seniory v Humpolci, který poskytne celkem 204 lůžek. S dokončením stavby počítáme v prosinci 2021. Dokončeny byly také přípravné fáze výstavby nového domova pro seniory v areálu Nemocnice Jihlava, který poskytne celkovou kapacitu 136 lůžek. Dokončení výstavby a zahájení provozu nového zařízení plánujeme do konce roku 2022. U stávajících krajských pobytových zařízení, za podpory evropských projektů, pracujeme na modernizaci a standardizaci nabízených služeb, které jednoznačně přispívají ke zvyšování kvality a komfortu péče o klienty.

Jako první v republice jsme se rozhodli řešit roztržitost, nesourodost a nepropojenost sociální a zdravotní péče a nedostatečnou informovanost široké i odborné veřejnosti v této oblasti. Cílem pilotního projektu, který by následně mohl posloužit i ostatním krajům v ČR, je zkvalitnění dlouhodobé péče o občany, zvýšení efektivity vynakládaných finančních prostředků a zlepšení kooperace a komunikace mezi jednotlivými aktéry (kraj, obce, poskytovatelé sociálních a zdravotních služeb, občan).

V rámci procesu transformace příspěvkových organizací Kraje Vysočina, pečujících o mentálně a zdravotně postižené klienty, jsme v roce 2020 řešili celkem 11 projektů. Výsledkem bude vznik komunitního bydlení pro 148 klientů příspěvkových organizací. Z velkých ústavních zařízení se přestěhují do rodinných domků umístěných v běžné zástavbě a plně uzpůsobených jejich potřebám. Budou tak mít možnost „žít život ve svém a po svém“.

Uvědomuji si, že hranice mezi bezproblémově fungující rodinou a rodinou, která se ocitne v nepříznivé situaci, je velmi tenká a vše se může během několika dnů změnit. Stejně je to i v seniorském věku, kdy se může z aktivního a samostatného seniora stát osoba závislá, která se bez pomoci neobejde. Proto v rodinné a seniorské politice klademe důraz také na prevenci a informovanost a snažíme se předcházet vzniku problémů, které mohou následně vést ke zhoršení kvality života. Stále pracujeme na tom, aby se lidem v našem regionu žilo dobře, a za to patří mé poděkování všem, kteří nám v sociálních, rodinných a seniorských službách pomáhají tento cíl realizovat.

Mgr. Jan Tourek
radní pro oblast sociálních věcí

PODPORA SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V DOBĚ PANDEMIE COVID-19

Vykonávání běžných činností odboru bylo ovlivněno pandemií onemocnění Covid-19. Na jedné straně bylo nutné upustit od akcí a aktivit spojených se setkáváním většího počtu osob. Na druhou stranu si nová situace vyžádala hledání nových řešení a realizaci činností, které dříve nebyly potřebné. Některé aktivity odboru bylo nutné začít realizovat on-line formou a podobně se změnil i charakter některých podporovaných činností.

Po přijetí prvních opatření souvisejících s pandemií se jako největší problém ukázal nedostatek ochranných pomůcek a dezinfekčních prostředků. Pracovníci odboru sociálních věcí se podíleli na šití látkových roušek a zároveň zajišťovali distribuci lihu, dezinfekčního prostředku Anti-covid, roušek, respirátorů, obleků, rukavic, štítů a dalších pomůcek, které byly přiděleny ze státních hmotných rezerv nebo zakoupeny krajem. Toto potřebné vybavení bylo distribuováno především do sociálních služeb podle toho, zda fungovaly v plném nebo omezeném provozu. Na počátku jsme vzhledem k nedostatku materiálu museli upřednostňovat domovy pro seniory a další podobné pobytové služby. Za účelem této distribuce bylo zřízeno devět výdejních míst, která byla pro poskytovatele sociálních služeb lépe dostupná, a byly zavedeny on-line dotazníky pro zjišťování stavu ochranných pomůcek.

Odbor sociálních věcí průběžně poskytoval informace a metodickou pomoc prostřednictvím webu i elektronických zpráv. V některých případech však nebyl k dispozici dostatek informací. Jednotlivé organizace si s metodickou podporou zřizovatele přizpůsobily své krizové plány potřebám, které byly nově vyvolány pandemií. Individuální a rozsáhlejší pak byla podpora spolupráce, kterou odbor sociálních věcí poskytoval přímo v krizových situacích způsobených vysokým výskytem onemocnění Covid-19 v konkrétní organizaci. Důležité bylo zprostředkování instruktaže k používání a k manipulaci s ochrannými pomůckami. Zajišťování PCR testů v pobytových službách se podařilo urychlit, když se jejich zdravotní sestry naučily provádět odběry ve svých zařízeních přímo a následně je tato zařízení předávala k dalšímu zpracování. Ušetřila se tak kapacita odběrových týmů.

Důležitou pomocí v době, kdy byla přímo ohrožena péče o klienty, představovalo zapojení Armády ČR, Hasičského záchranného sboru Kraje Vysočina a dobrovolníků do práce v jednotlivých zařízeních. Odbor sociálních věcí se zabýval také administrativou spojenou se zapojením studentů sociálních a zdravotnických oborů do práce v pobytových sociálních službách. Odbor také ve spolupráci s ředitelkami Domova Nové Syrovice a Domova Kamélie Křižanov vyčlenil a vybavil dva objekty (Nové Syrovice a Třešť) pro klienty, u kterých by se prokázala nákaza onemocněním Covid-19 a nemohli by zůstat ve svých organizacích.

SAMOSTATNÁ PŮSOBNOST

Samostatná působnost kraje v oblasti sociálních věcí se týká především zřizování a provozování sociálních služeb a realizace rodinné a seniorské politiky na území Kraje Vysočina.

ZŘIZOVATELSKÁ PŮSOBNOST

Podstatná role spočívá především ve výkonu zřizovatelské působnosti k příspěvkovým organizacím, zajišťujícím poskytování významné části sociálních služeb na území kraje. Jedná se o veřejné služby, které poskytujeme obyvatelům kraje prostřednictvím vlastních organizací. V roce 2020 šlo o dvacet zařízení – domovy pro seniory, domovy se zvláštním režimem (včetně oddělení pro lidi s Alzheimerovou chorobou), domovy pro osoby se zdravotním postižením (především mentálním a kombinovaným) a domovy pro lidi, kteří ztratili schopnost sebeobsluhy v důsledku duševního onemocnění nebo závislosti na alkoholu. Při těchto zařízeních jsou provozovány i další sociální služby (komunitního typu), napomáhající sociálnímu začleňování zejména zdravotně postižených spoluobčanů, jako jsou například chráněné bydlení nebo denní stacionáře. Speciálním zařízením je Psychocentrum – manželská a rodinná poradna Kraje Vysočina, jež se zaměřuje na bezplatné poradenství v rodinných záležitostech, pomoc obětem domácího násilí, podílí se na zprostředkování náhradní rodinné péče, spolupracuje s odpovědnými orgány na úseku sociálně-právní ochrany dětí a spoluorganizuje vzdělávací aktivity.

Máme zavedeny postupy v řízení příspěvkových organizací, které zahrnují schvalování stěžejních dokumentů, jako například vizí, střednědobých plánů, rozpočtů a finančních plánů, investičních záměrů a dalších postupů včetně pravidel komunikace. Příspěvkovým organizacím v sociální oblasti, jejichž zřizovatelem je Kraj Vysočina, bylo v průběhu roku 2020 v souladu s platnou metodikou schváleno 12 návrhů organizačních řádů a 18 příkazů ředitelů, kterými se stanovují organizační struktury a počty zaměstnanců.

Přestože Kraj Vysočina považuje za velmi důležitou podporu aktivního života klientů ve zřizovaných organizacích, byl rok 2020 negativně ovlivněn pandemií koronaviru a souvisejícími restriktivními opatřeními. Z tohoto důvodu se nemohly uskutečnit tradiční akce pro klienty, jako je soutěž v petanque, přednáška v rámci Národního týdne trénování paměti a bohužel ani velmi oblíbené akce Letní škola seniorů, Srdce na dlani nebo Barevné Vánoce. Pro uživatele z organizací poskytujících pobytové sociální služby tak zůstávaly aktivity pořádané interně v každé příspěvkové organizaci.

Organizace kraje se však čím dál více zabývají péčí o klienty, kteří jsou vysoce závislí na pomoci personálu a jejichž možnost zapojení se do aktivního života je velmi omezená. Jedná se zejména o seniory ve velmi těžkém zdravotním stavu v zařízeních pro seniory, ale také o klienty, kteří potřebují péči ve specializovaných zařízeních, kde se zaměřují na Huntingtonovu chorobu nebo na poruchy autistického spektra. Personální vybavení i metody péče se musí těmto potřebám přizpůsobovat a s tím je spojena i zvýšená nákladovost poskytovaných služeb.

VÝKON ZŘIZOVATELSKÝCH KOMPETENCÍ

V roce 2020 pokračovala metodická činnost a podpora ve vztahu k příspěvkovým organizacím zřizovaným Krajem Vysočina v oblasti sociálních služeb, která byla v tomto zcela mimořádném roce zaměřena především na krizové řízení v souvislosti s protiepidemickými opářeními v sociálních službách i celé společnosti.

Metodická činnost se dle aktuálních možností a sil zaměřovala také na zlepšení kvality poskytovaných sociálních služeb a sdílení dobré praxe, zejména v souvislosti s realizací rozvojových projektů Odboru sociálních věcí Krajského úřadu Kraje Vysočina. V této souvislosti probíhala například podpora příspěvkových organizací zřizovaných Krajem Vysočina v oblasti vykazování ošetrovatelské péče. Za tímto účelem byly provedeny audity ošetrovatelské péče dodavatelskou firmou a výsledkem bylo vydání metodiky vedení ošetrovatelské dokumentace a metodiky vykazování výkonů odbornosti 913 zdravotním pojišťovnám.

Porady ředitelů se konaly v on-line prostředí, pouze jedna porada ředitelů se uskutečnila prezenční formou v letních měsících, kdy byla pandemická situace příznivější.

POPIS NEJDŮLEŽITĚJŠÍCH INVESTIC

V roce 2020 probíhalo zadávání veřejné zakázky na výstavbu nového pobytového zařízení pro cílovou skupinu seniorů v areálu Nemocnice Jihlava. Nové zařízení nabídne služby domov pro seniory, domov se zvláštním režimem a odlehčovací službu o celkové kapacitě 136 lůžek. V prostorách zařízení budou klientům současně poskytovány i ambulantní služby – odborné sociální poradenství a denní stacionář. Zadávací řízení bylo ukončeno v říjnu 2020 uzavřením smlouvy s vítězným uchazečem. Dokončení výstavby a zahájení provozu nového zařízení je plánováno do konce roku 2022. Celkové náklady jsou odhadovány na více než 400 milionů Kč. Kraji Vysočina byla na realizaci akce schválena dotace ve výši 50,7 milionu Kč z prostředků státního rozpočtu a z dotačního programu MPSV Rozvoj a obnova materiálně technické základny sociálních služeb pro období 2016–2022.

V uplynulém roce také probíhala projektová příprava, jejímž cílem je vznik komunitní domácnosti pro osoby s autismem s vysokou mírou podpory v Horní Cerekvi. Na podzim byla také podána žádost o dotaci na vznik komunitní domácnosti pro osoby s autismem s nízkou mírou podpory v Počátkách. Jedná se o novou kapacitu deseti lůžek při předpokládaných nákladech 14 milionů Kč a dotaci 10,5 milionu Kč z programu MPSV Rozvoj a obnova materiálně technické základny sociálních služeb pro období 2016–2022. Dokončení realizace obou projektů je plánováno do poloviny roku 2022.

Odbor sociálních věcí také v rámci investic do sociálních služeb vyhláší každoročně grantový dotační program v rámci Fondu Vysočiny, a to Investujeme v sociálních službách. Grantovým programem kraj pomáhá poskytovatelům sociálních služeb, které nezřizuje, financovat drobné investice nezbytné pro poskytování sociálních služeb. Jedná se zejména o pořizování motorových vozidel pro terénní služby a pro klienty, ale i o kompenzační pomůcky nebo o drobné stavební úpravy. Finanční podpora byla schválena pro 19 projektů v celkové požadované výši 3 981 293 Kč.

TRANSFORMACE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

V roce 2020 bylo v rámci programu IROP 2014–2020 řešeno celkem 11 projektů – dva ve fázi přípravy, osm projektů ve fázi realizace po vydání Rozhodnutí o poskytnutí dotace a jeden projekt ve fázi udržitelnosti. Rozpočet za všechny projekty je odhadován na 704 milionů Kč při dotaci 517 milionů Kč. Výsledkem bude vznik komunitního bydlení celkem pro 148 klientů příspěvkových organizací (sociální služby domov pro osoby se zdravotním postižením a chráněné bydlení) a ambulantní sociální služby, a to jak pro klienty komunitního bydlení, tak pro zájemce z řad veřejnosti o maximální okamžité kapacity 54 míst (služby denní stacionář a sociálně terapeutická dílna).

V uplynulém roce byly dokončeny stavební práce v rámci projektu Transformace Domova Kamélie Křižanov II., prostřednictvím kterého vznikly v Novém Městě na Moravě a ve Žďáře nad Sázavou domácnosti se službami domov pro osoby se zdravotním postižením a chráněné bydlení, v každé lokalitě pro 12 klientů. V uplynulém roce byly dále dokončeny stavební práce v rámci projektu Transformace Domova Háj II., prostřednictvím kterého vznikly domácnosti se službami domov pro osoby se zdravotním postižením ve Světlé nad Sázavou pro 12 klientů a v Ledči nad Sázavou pro šest klientů. Dále byla dokončena budova managementu Domova Háj, p. o., ve Světlé nad Sázavou, a to včetně zázemí pro denní aktivity a sociálně terapeutickou dílnu, a započaly stavební práce na budově chráněného bydlení v Ledči nad Sázavou. V rámci dalších čtyř projektů byly v uplynulém roce realizovány stavební práce v lokalitách Jihlava – Pávov a Jihlava – Na Kopci, Havlíčkův Brod, Golčův Jeníkov, Chotěboř a Měřín. V rámci jednoho projektu byl zakoupen vícemístný automobil pro přepravu klientů na invalidním vozíku určený pro nově vzniklý denní stacionář v Třešti. Celkem bylo na výše uvedené projekty v roce 2020 vynaloženo 512 milionů Kč a čerpána dotace ve výši 147 milionů Kč.

Současně bylo v roce 2020 administrováno šest projektů ve fázi udržitelnosti, které byly podány do Integrovaného operačního programu 2007–2013, a jeden projekt v rámci udržitelnosti podaný do Integrovaného regionálního operačního programu 2014–2020.

10. SOCIÁLNÍ VĚCI

FINANCOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

Kraj se významně podílí na financování sociálních služeb, které provozují nestátní neziskové organizace nebo obce. V roce 2020 podobně jako v předchozích letech kraj tyto poskytovatele spolufinancoval ze svého rozpočtu. Od roku 2015 kraj poskytovatelům sociálních služeb v samostatné působnosti přerozděluje prostředky ze souhrnné dotace, kterou krajům přiděluje Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR. Tato agenda, s níž je spojeno zajištění služeb, které přímo nebo nepřímo pozitivně ovlivňují řádově desítky tisíc obyvatel kraje, je spjatá s distribucí a kontrolou použití rozdělovaných financí. Pro rok 2020 bylo nutné finančně pokrýt zejména náklady spojené se zvýšením platů zaměstnanců v sociálních službách a také se zajištěním fungování nových lůžek pro seniory v Havlíčkově Brodě, Pacově, Telči a Třebíči, přičemž financovaná kapacita byla asi o 180 lůžek vyšší než v předcházejících letech. K tomuto účelu bylo nutné zajistit financování ze státního rozpočtu, z vlastních prostředků kraje i z Evropského sociálního fondu, kdy Kraj Vysočina v rámci Individuálního projektu IP VI financoval z prostředků EU azylové domy, sociální rehabilitace, sociálně terapeutické dílny, osobní asistence, sociálně aktivizační služby, intervenční centrum a dům na půli cesty – to vše částkou 156 302 830 Kč. V rámci Individuálního projektu IP V pak měl kraj pro rok 2020 vyčleněnou částku 6 967 591 Kč na financování podpory pro zaměstnávání osob s poruchou autistického spektra a rozšířené kapacity azylového domu v Třebíči.

Vývoj prostředků na sociální služby v letech 2015–2020

	Celkem	MPSV	Kraj Vysočina
2015	557 700 000	443 100 000	114 600 000
2016	596 800 000	471 500 000	125 300 000
2017	696 300 000	576 300 000	120 000 000
2018	896 100 000	759 300 000	136 800 000
2019	940 100 000	801 600 000	138 500 000
2020	1 110 437 956	938 270 121	172 167 835

* Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR

Důvody postupného narůstání výdajů na sociální služby jsou zřejmé z níže uvedeného vývoje nákladů a mezd. Další příčinou je i postupné navyšování kapacit sociálních služeb z důvodu stárnutí populace a nákladnější péče pro některé skupiny klientů, pro které byla dříve péče špatně dostupná.

Vývoj průměrných nákladů u vybraných druhů sociálních služeb na lůžkoden (v Kč)

	2016	2017	2018	2019	2020
Domovy pro seniory	814	901	1 029	1 190	1 250
Domovy se zvláštním režimem	1 011	1 091	1 270	1 533	1 516
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	1 068	1 144	1 330	1 395	1 680

Průměrné celkové náklady na úvazek a měsíc (v Kč)

	2016	2017	2018	2019	2020
Pečovatelská služba	30 000	32 000	38 000	40 000	46 592
Centra denních služeb, denní stacionáře	34 000	36 000	40 000	40 000	47 679

Průměrné celkové měsíční náklady na úvazek pracovníka (jedná se o celkové náklady na provoz – na mzdy, odvody, budovu, autoprovaz apod.)

Vývoj počtu úvazků pracovníků vykonávajících činnost v sociálních službách

	Celkem	Z toho v přímé péči
2016	3 450	2 500
2017	3 600	2 600
2018	3 650	2 650
2019	3 900	2 800
2020	4 351	3 215

Jedná se o celkové počty úvazků pracovníků vykonávajících činnost v sociálních službách působících na území Kraje Vysočina, které jsou financované z rozpočtu kraje. Rostoucí poptávka i nároky na kvalitu poskytovaných služeb vedou k růstu počtu zaměstnanců v této oblasti.

10. SOCIÁLNÍ VĚCI

Vývoj průměrných mzdových nákladů (hrubých mezd) pracovníků vykonávajících činnost v sociálních službách (v Kč)	
2018	26 000
2019	28 000
2020	29 200

Jedná se o průměrnou hodnotu za všechny profese – pracovníky vykonávající přímou péči o klienty (sociální pracovníci, pracovníci v sociálních službách, zdravotničtí pracovníci, pedagogičtí pracovníci, další odborní pracovníci) a péči nepřímou (vedoucí pracovníci, administrativní pracovníci a obslužný personál).

Oblast podpory v roce 2020	Výše podpory (v Kč)
Podpora projektů a služeb zajišťovaných subjekty zřízenými Krajem Vysočina	105 555 835
Podpora projektů a služeb zajišťovaných subjekty nezřízenými Krajem Vysočina	66 612 000
Dotace na hospicovou péči	23 110 000
Dotace na porodinnou politiku (mateřská centra, Senior Pointy, Family Pointy)	2 579 500
Dotace na dobrovolnictví a neformální výpomoc	3 083 200
Grantový program Investujeme v sociálních službách	3 981 293
Přerozdělená dotace z prostředků Ministerstva práce a sociálních věcí ČR	938 270 121
Dotace na financování svozu do denních stacionářů a center denních služeb	1 791 196
Primární prevence (prevence sociálně patologických jevů ve školách)	3 500 000
Celkem	1 148 483 145

STŘEDNĚDOBÉ PLÁNOVÁNÍ

V rámci procesu střednědobého plánování byl v roce 2020 aktualizován strategický dokument v této oblasti – Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Kraje Vysočina. Ten nově reagoval na změny v Krajské síti sociálních služeb Kraje Vysočina, která tvoří jeho přílohu. Při schvalování změn v síti se postupuje podle zásad pro vstup do Krajské sítě sociálních služeb tak, aby se poskytovatelé mohli o financování nových služeb ucházet podle jednoznačných pravidel. Podle těchto pravidel orgány kraje rozhodovaly o žádostech o zařazení nových služeb do krajské sítě a o rozšíření již zařazených kapacit i pro rok 2020. Rozšiřování sítě je limitováno finančními možnostmi a po rozhodnutí o výrazném rozšíření kapacit v minulých letech nebylo v roce 2020 možné vyhovět celé řadě předložených záměrů. Přesto došlo ke schválení některých nových záměrů do budoucna, kde se jednalo zejména o připravované investice do lůžek pro seniory, kapacity pečovatelské služby a dalších terénních služeb apod. Na procesu plánování sociálních služeb se v kraji podílí celkem devět pracovních skupin, které se dělí podle cílových skupin klientů. Členy pracovních skupin jsou poskytovatelé sociálních služeb a zastoupeny jsou organizace, jež zřizuje kraj, obce, nestátní neziskové organizace i církevní organizace. V roce 2020 práci skupin ovlivňovala protiepidemická nařízení, přesto se pracovní skupiny dále podílely na procesu střednědobého plánování rozvoje sociálních služeb.

DOMÁCÍ HOSPICOVÁ PÉČE

Od roku 2015 se kraj podílí na spolufinancování projektu Mobilní specializované paliativní péče. V roce 2018 v podmínkách pilotního projektu fungovaly dvě organizace, od roku 2019 se podařilo tento model aplikovat na celém území Kraje Vysočina. V roce 2020 bylo na podporu domácí hospicové a paliativní péče rozděleno celkem 23 110 000 Kč. V takto podporovaných službách našlo pomoc 834 nevyčísleně nemocných klientů a jejich rodin, kteří využili celkem 91 tisíc hodin přímé péče a mohli díky ní prožít poslední období života doma.

Během roku se ve spolupráci se zástupci odborné veřejnosti pokračovalo v jednáních a aktivitách zaměřených na rozvoj spolupráce mezi subjekty, které poskytují pomoc umírajícím, a na rozvoj paliativního přístupu v pobytových sociálních službách.

FAMILY A SENIOR POINTY

Činnost Family a Senior Pointů, které máme ve všech okresních městech (celkem deset poboček) se v roce 2020 zaměřovala především na aktivity určené rodinám s malými dětmi a aktivním seniorům. Poskytovaly informační servis, realizovaly preventivní a vzdělávací akce zaměřené na rozvoj rodičovských a seniorských kompetencí a volnočasové aktivity. Umožňovaly setkávání rodičů na mateřské a rodičovské dovolené a seniorů, a předcházely tak jejich sociálnímu vyloučení. Kraj v roce 2020 podpořil jejich provoz celkovou částkou 1 440 tisíc Kč, což představuje 180 tisíc Kč na jednu pobočku. Kraj se podílel i na metodickém vedení a vzdělávání kontaktních pracovníků a pracovníků Family a Senior Pointů, kteří odpovídají za jejich provoz.

DOBROVOLNICTVÍ

Dobrovolnictví se stalo fenoménem, jehož rozvoj kraj dlouhodobě, již od roku 2006, podporuje a každoročně si pro tento účel vyčleňuje finanční prostředky. Bezplatná laická pomoc v sociálních službách posiluje spolupráci v přirozené komunitě a je přínosná pro pracovníky v sociálních službách, klienty i pro dobrovolníky. Z dotací kraje bývají financovány především náklady na koordinátora dobrovolníků, na vyhledávání nových dobrovolníků, jejich zaškolování a administrativu spojenou s touto agendou, na cestovní náhrady a další související výdaje. V roce 2020 byla na území kraje podpořena síť jedenácti center, která se zabývala dobrovolnictvím a neformální pomocí, a to částkou 3 083 200 Kč. V roce 2020 odpracovalo 1 099 dobrovolníků 50 126 dobrovolnických hodin. V důsledku pandemie Covid-19 se dočasně omezila práce dobrovolníků v lůžkových sociálních a zdravotnických službách, ale došlo k rozšíření pomoci seniorům v domácnosti (donášky nákupů apod.) nebo k zapojení dobrovolníků do řešení konkrétních problémů vyvolaných pandemií.

Během roku 2020 byl realizován projekt s názvem Podpora a rozvoj sociální práce v Kraji Vysočina. V rámci něho vzniklo místo krajského koordinátora dobrovolnických aktivit, který se na jedné straně podílí na propagaci dobrovolnictví a na druhé straně analyzuje činnost dobrovolnických center. Projekt skončil 31. 12. 2020. V návaznosti na tento projekt se do dobrovolnické činnosti zapojují ve větší míře i zaměstnanci kraje.

POSKYTOVÁNÍ DOTACÍ NA FINANCOVÁNÍ SVOZU DO DENNÍCH STACIONÁŘŮ A CENTER DENNÍCH SLUŽEB

Svoz klientů do ambulantního zařízení je fakultativní činností při poskytování sociálních služeb v denních stacionářích a centrech denních služeb. Představuje nezanedbatelnou část nákladů spojených s touto službou, přitom na něj nelze na podkladě stanovených pravidel Ministerstva práce a sociálních věcí ČR využít příspěvek na vyrovnávací platbu. Samotný pobyt ve stacionáři je hrazen ze strany klientů a vyšší úhrady za svoz by vedly k omezení návštěvnosti stacionářů a k problémům se zabezpečením péče o klienty na straně rodin. Proto Kraj Vysočina také v roce 2020, podobně jako v předchozích letech, zajistil dotační titul na tuto činnost a podpořil dvanáct ambulantních zařízení v celkové výši 1 791 196 Kč. Vlivem pandemie Covid-19 byl v roce 2020 provoz denních stacionářů a center denních služeb částečně omezen, a proto někteří poskytovatelé nevyužili poskytnutou dotaci v plné výši.

PROTIDROGOVÁ POLITIKA

Odbor sociálních věcí koordinuje, odborně a metodicky podporuje a kontroluje výkon agendy protidrogové politiky v obcích a zároveň koordinuje spolupráci mezi institucemi, které se na území kraje na této politice podílejí.

Pracovní skupina protidrogové politiky Kraje Vysočina pokračuje v systematické koordinaci zařízení, jež se zabývají problematikou závislosti a informováním veřejnosti o problematice a možnostech pomoci. Situace užívání návykových látek je v Kraji Vysočina dlouhodobě stabilní. Pracovní skupina se mimo jiné zaměřila na pilotní zřízení centra pro pomoc osobám závislým na gamblingu a projednala podmínky jeho zajištění pro obyvatele kraje. Počátkem dubna roku 2020 byla otevřena nová Poradna pro gambling Kraje Vysočina. Poradna poskytuje terapeutické a poradenské služby těm, kteří se potýkají se sázením, gamblingem, hazardem, závislostí na internetu, sociálních sítích nebo s přemírou využívání elektronických zařízení a chtějí tuto situaci změnit. Tento projekt byl ze strany Kraje Vysočina pro rok 2020 podpořen částkou 324 tisíc Kč.

SPECIFICKÁ PRIMÁRNÍ PREVENCE RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ VE ŠKOLÁCH 2020

Stejně jako v předchozích letech byl z krajských prostředků financován grantový program na podporu poskytování specifické primární prevence rizikového chování do škol. V dotačním řízení byla v roce 2020 rozdělena částka 3,5 milionu Kč celkem šesti certifikovaným poskytovatelům v Kraji Vysočina. Díky této podpoře bylo zrealizováno 1 342 hodin preventivních programů se zapojením 8 449 žáků.

RODINNÁ A SENIORSKÁ POLITIKA

Během roku byla naplňována jednotlivá opatření obsažená v Koncepti rodinné a seniorské politiky Kraje Vysočina na období 2017–2021, zaměřená především na vytváření vhodných podmínek pro fungování rodin, na podporu žádoucích funkcí rodiny, ochranu práv ohrožených dětí, podporu pozitivního stárnutí a mezigenerační solidarity.

V rámci Fondu Vysočiny byl i roce 2020 vyhlášen dotační titul pro mateřská a rodinná centra v celkovém objemu 600 tisíc Kč, z něhož bylo podpořeno celkem 26 center. Jejich provozovatelé nabízejí rodičům s malými dětmi aktivity zaměřené na podporu rozvoje rodičovských kompetencí, osobnostní rozvoj a vzdělávání, nové náměty na vyplnění volného času, sdílení a konzultaci problémů v oblasti rodinného života.

10. SOCIÁLNÍ VĚCI

Pokračovaly projekty Rodinných a Senior pasů, které nabízejí jejich držitelům u zapojených poskytovatelů slevy na služby a produkty v Kraji Vysočina i po celé ČR. Držitelé pasů jsou prostřednictvím newsletterů pravidelně informováni o všech rodinných a seniorských aktivitách v kraji. Na konci roku 2020 jsme evidovali celkem 20 191 rodin s Rodinným pasem a 31 801 seniorů se Senior pasem. Slevy mohou uplatňovat u téměř šesti stovek poskytovatelů v našem kraji.

Situace nám vzhledem ke koronavirové epidemii neumožnila realizaci hromadných aktivit zaměřených na oblast prevence a bezpečnosti rodin a seniorů. Mezi tyto akce patří každoročně pořádané Letní dovádění s Vysočinou, Letní škola pro seniory a Svátek seniorů.

UNIVERZITA TŘETÍHO VĚKU (U3V)

Zimní semestr Univerzity třetího věku byl ukončen v lednu 2020 a ihned na něj navazoval letní semestr, který byl však v březnu roku 2020 přerušen koronavirovou pandemií. Seniori dostali několik e-mailů s dalšími nabídkami online vzdělávacích aktivit, které však nebylo možné zařadit do přerušeného kurzu Univerzity třetího věku. Jakmile to epidemická situace dovolí, budou kurzy obnoveny.

POTRAVINOVÁ POMOC DĚTEM V HMTNÉ NOUZI – OBĚDY DO ŠKOL

Kraj Vysočina se jako jeden z prvních krajů zapojil do projektu Potravinová pomoc dětem v Kraji Vysočina. Záměrem je především snížit potravinovou deprivaci dětí navštěvujících MŠ a ZŠ formou bezplatného stravování ve školních jídelnách. Jedná se o děti ze sociálně slabých rodin ve věku 3–15 let, které se jako společně posuzované osoby z hlediska nároku na příspěvek na živobytí nacházely ve hmotné nouzi. Tento projekt je realizován od roku 2016. Ve školním roce 2019/2020 se do projektu zapojilo celkem 70 partnerů, což je oproti realizaci v prvním roce nárůst o 30 partnerů. Ve školním roce 2020/2021 se zapojilo 67 partnerů a doposud bylo podpořeno 517 dětí. I pro školní rok 2021/2022 vyhlásilo Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR v rámci Operačního programu potravinové a materiální pomoci novou výzvu, kde Kraj Vysočina opět podal žádost o zařazení do tohoto projektu. Dle pozitivních vazeb od partnerů i samotných rodičů podpořených dětí sledujeme projekt velmi přínosným.

NÁVRH OPTIMALIZACE SÍTĚ POBYTOVÝCH SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V KRAJI VYSOČINA

V roce 2020 probíhala realizace projektu s názvem Návrh optimalizace sítě pobytových sociálních služeb v Kraji Vysočina podpořeného z Operačního programu Zaměstnanost. Cílem projektu bylo podpořit zefektivnění procesů v zařízeních pobytových sociálních služeb na území Kraje Vysočina prostřednictvím vytvoření návrhu optimalizace sítě a nastavení doporučení a standardů při poskytování sociální služby. V termínu byly dokončeny závěrečné zprávy analytické i návrhové části všech klíčových aktivit projektu – posouzení materiálně technických standardů vybraných budov a návrh řešení v souladu se standardy, analýza poptávky a nabídky sociálních služeb a návrh optimalizace sítě sociálních služeb, posouzení současného personálního zabezpečení a návrh jeho optimalizace, nastavení organizačních struktur, stylů řízení i doplňkových činností, nastavení vnitřních řídicích a kontrolních mechanismů, analýza a návrh softwarového zabezpečení v péči o klienta a provoz a také návrh forem komunikace. Posouzena byla i výchozí situace možnosti sdílení služeb a společných nákupů. Závěrečné workshopy i konference proběhly z důvodu epidemiologických omezení videokonferenční on-line formou.

Do procesu tvorby výstupů byli zapojeni zástupci jak zřizovaných, tak krajem nezřizovaných organizací sociálních služeb v Kraji Vysočina. Významným výstupem sledovaného období je nově vytvořené softwarové řešení modulu evidence uživatelů, žadatelů a čekatelů pobytových sociálních služeb, což významně zpřesní informace o skutečné poptávce po pobytových sociálních službách v kraji. Dále bylo v rámci rozšiřujících aktivit zrealizováno pilotní měření klimatu tří vybraných organizací – průzkum klimatu organizací (prostřednictvím vytvořené metodiky měření klimatu) byl navržen jako další možný nástroj řízení organizací. Proběhly také již zmíněné audity zdravotní (ošetřovatelské) péče ve všech krajem zřizovaných organizacích pobytových sociálních služeb v Kraji Vysočina se zaměřením na vedení zdravotnické dokumentace v sociálních službách a vykazování ošetřovatelské péče.

TVORBA SYSTÉMU SOCIÁLNĚ ZDRAVOTNÍHO POMEZÍ V KRAJI VYSOČINA

Kraj Vysočina vnímá, že vzrůstající trend stárnutí populace přináší celou řadu problémů, na které nebyly a nejsou struktury sociální a zdravotní péče v ČR dostatečně připraveny. Nepropojenost sociálního a zdravotního sektoru způsobuje problémy při přechodu klientů mezi těmito dvěma systémy. Chybí koordinace služeb a míra vzájemné informovanosti je nízká.

Hlavním cílem inovativního projektu s názvem Tvorba systému sociálně zdravotního pomezí v Kraji Vysočina, reg. č. CZ.03.3.X/0.0/0.0/15_018/0013974 je proto pilotní testování nových systémových řešení – tvorba systému sociálně zdravotního pomezí v Kraji Vysočina. Smyslem inovace je zvýšení kvality života klientů. Realizace projektu povede ke zvýšení efektivity a k systémové změně v obsahu a distribuci služeb sociálně zdravotního pomezí, která má vliv na dostupnost služeb.

10. SOCIÁLNÍ VĚCI

Ve sledovaném období roku 2020 již vykonávali svou pracovní činnost koordinátoři pomoci kraje, a to v krajských nemocnicích a v jednotlivých ORP. Probíhala jednání pracovních skupin i realizačního týmu, byla zrealizována veřejná zakázka na vzdělávání pro odborný tým projektu, byl vytvořen evaluační plán a probíhaly práce na vytvoření Portálu pro sociálně zdravotní pomězi.

UČIT SE SPOLEČNĚ RŮST INDIVIDUÁLNĚ

Pilotní projekt Učit se společně, růst individuálně reg. č. CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_007/0007226, financován z Operačního programu Zaměstnanost a ze státního rozpočtu, který reagoval na potřebu příspěvkových organizací v oblasti sociálních služeb Kraje Vysočina, byl v roce 2020 úspěšně ukončen závěrečnou konferencí.

Po realizaci workshopů strategického plánování, supervize, bazální stimulace a zahradní terapie proběhla konference, na které zástupci zapojených organizací i dodavatelé jednotlivých aktivit prezentovali odborné veřejnosti výstupy všech realizovaných aktivit. V rámci projektu se podařilo vytvořit standard strategického plánování příspěvkových organizací Kraje Vysočina. Bylo vytvořeno pět strategických plánů s výhledem na období tří let. Na základě supervizního plánu proběhly různé druhy supervizí. V souladu s vytvořenými plány se v zapojených organizacích podařilo implementovat zahradní terapii a bazální stimulaci.

EFEKTIVNÍM VYUŽITÍM ZDROJŮ KE ZVÝŠENÍ KVALITY SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V KRAJI VYSOČINA

V roce 2020 byl zahájen projekt s názvem Efektivním využitím zdrojů ke zvýšení kvality sociálních služeb v Kraji Vysočina reg. č. CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_007/0016008, financovaný z Operačního programu Zaměstnanost a ze státního rozpočtu. Navazuje na pilotní projekty Učit se společně, růst individuálně a na Návrh optimalizace sítě a zefektivňování procesů pobytových sociálních služeb v Kraji Vysočina. Projekt je koncipován do šesti základních aktivit a také zahrnuje průběžnou evaluaci. Dílčí aktivity projektu jsou zaměřeny na podporu procesu střednědobého plánování, rozvoj systému supervizí, zvýšení efektivity a využívání kontrolních mechanismů i podporu transformace a deinstitutionalizace (zvýšení kvality pobytových služeb pomocí auditu ústavních prvků, vzdělávání zaměstnanců a asistenční podpory klientů) pobytových sociálních služeb.

ZKVALITNĚNÍ PÉČE O OSOBY S PORUCHAMI AUTISTICKÉHO SPEKTRA V KRAJI VYSOČINA

V rámci Operačního programu Zaměstnanost – Prioritní osa OPZ: 2 – Sociální začleňování a boj s chudobou požádal Kraj Vysočina o podporu na realizaci projektu Zkvalitnění péče o osoby s poruchami autistického spektra v Kraji Vysočina. Posláním projektu je nastavení systému a kvalitní péče o osoby s poruchami autistického spektra v Kraji Vysočina, pilotní ověření vzdělávacího modulu pro pečující, vytvoření multidisciplinárního týmu, provázání systému péče mezi formálními a neformálními pečovateli, nastavení kvalitního systému péče o osoby s poruchami autistického spektra, cílené vzdělávání formálních pečujících a vytvoření vzdělávacího plánu a pilotní odzkoušení víkendového pobytu spojeného se vzděláváním, nabídkou pobytových služeb specializujících se na péči a podporu osob s poruchami autistického spektra. Realizace projektu probíhá v období od 1. 4. 2020 do 30. 6. 2022. Celková výše dotace je 11 455 250 Kč, z toho 85 % pokrývá Evropský sociální fond, 10 % státní rozpočet a 5 % financují prostředky Kraje Vysočina.

PŘENESENÁ PŮSOBNOST

Jedná se o zajištění výkonu státní správy, který odbor sociálních věcí realizuje především v rámci činností oddělení sociální správy a oddělení sociální ochrany a prevence.

ODDĚLENÍ SOCIÁLNÍ SPRÁVY

V roce 2020 bylo na úseku registrací poskytovatelů sociálních služeb vydáno 72 rozhodnutí. Žádné ze správních rozhodnutí na tomto úseku nebylo napadeno opravným prostředkem (řádným nebo mimořádným). Celkově bylo ke dni 31. 12. 2020 krajským úřadem registrováno 103 poskytovatelů sociálních služeb, zaregistrováno měli 228 služeb. U poskytovatelů bylo realizováno celkem osm kontrol zaměřených na plnění podmínek registrace. Dále odbor jako registrující orgán zajišťoval agendu kontroly výkaznictví, tedy kontrolu správnosti a úplnosti údajů vykázaných jednotlivými poskytovateli sociálních služeb. Povinnost stávajících poskytovatelů sociálních služeb sdělit data o poskytovaných sociálních službách za rok 2019 byla až na jednu výjimku v uplynulém roce splněna. Krajský úřad prostřednictvím elektronického systému obdržel celkem 106 výkazů.

Koordinátor pro romské záležitosti Kraje Vysočina vypracoval v roce 2020 Zprávu o stavu romské menšiny v kraji za rok 2019. Zpráva obsahuje zaktualizované základní údaje o situaci romské menšiny v kraji a zhodnocení politiky romské integrace na úrovni kraje a obcí. Zpráva také popisuje situaci Romů v oblasti vzdělávání, zaměstnanosti, bydlení, sociálních služeb, zdraví a bezpečnosti. Koordinátor se ve zprávě zabýval i rozvojem romské kultury a jazyka. Dále vypracoval Zprávu o situaci národnostních menšin za rok 2019. V roce 2020 koordinátor působil v pracovní skupině prevence kriminality Kraje Vysočina a v pracovní skupině poskytovatelů služeb pro národnostní a etnické menšiny, osoby bez přístřeší a oběti trestné činnosti. Dále byl členem regionální platformy Centra na podporu integrace cizinců pro Kraj Vysočina, pracovní skupiny pro rovné příležitosti a členem Monitorovacího výboru pro činnost Agentury pro sociální začleňování Úřadu vlády ČR. Během roku provedl pět kontrol výkonu přenesené působnosti ve vztahu k dodržování ust. § 6 odst. 8 zákona č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů. Dále působil jako odborný poradce v rámci spolupráce Agentury pro sociální začleňování (ASZ) s městy Žďár nad Sázavou (tři setkání), Havlíčkův Brod (jedno setkání) a Jihlava (jedno setkání). Tato činnost byla značně ovlivněna koronavirem a výměnou styčných pracovníků ASZ. Koordinátor pro romské záležitosti v průběhu roku 2020 prováděl průběžný monitoring a aktualizaci sociálně vyloučených lokalit, nájemních domů a ubytoven v Kraji Vysočina, přičemž spolupracoval s romskými poradci ORP Kraje Vysočina a nestátními neziskovými organizacemi zaměřenými na práci s romskou menšinou.

ODDĚLENÍ SOCIÁLNÍ OCHRANY A PREVENCE

Koordinuje, odborně a metodicky podporuje a kontroluje výkon přenesené působnosti u agendy sociální práce, výkon veřejného opatrovnictví a agendy výkonu sociálně-právní ochrany dětí. Při zajišťování výkonu těchto agend bylo v roce 2020 uspořádáno deset odborných seminářů, jedna výjezdní metodická porada pro obce II. a III. typu k sociální práci a veřejnému opatrovnictví a dvanáct kontrol výkonu přenesené působnosti na obecních úřadech. Krajský úřad také vyhověl požadavku jedné obce a uskutečnil metodickou návštěvu k tématu dotace na výkon sociální práce.

V oblasti výkonu sociálně-právní ochrany dětí zorganizoval dvě metodické porady pro obce s rozšířenou působností a tři metodické porady k náhradní rodinné výchově. V neposlední řadě pak Oddělení sociální ochrany a prevence uspořádalo dva vzdělávací semináře pro zařazené budoucí pěstouny a osvojitele a dvě klubová setkání pro pěstouny na přechodnou dobu. Krajský úřad Kraje Vysočina také zorganizoval setkání zaměstnanců krajských úřadů z celé ČR, kteří se zabývají výkonem přenesené působnosti na úseku sociální práce a sociální prevence. Jednalo se již o osmý workshop tohoto druhu, který přispívá ke sjednocování názorů při výkonu dané agendy a pojmenování jejich hlavních potřeb a tradičně je spojený s velmi kladným ohlasem u zástupců všech 14 krajů.

Oddělení sociální ochrany a prevence realizuje projekt Aplikace inovativních postupů v rámci sociální ochrany a prevence v Kraji Vysočina, jehož ukončení je plánováno k 30. 6. 2022. V rámci projektu byl v roce 2020 realizován jeden vzdělávací seminář pro zařazené žadatele o náhradní rodinnou péči, nově byly uskutečněny tři kluby pro osvojitele a dva kluby pro pěstouny na přechodnou dobu. Dále byla propůjčena výstava pěstounských rodin, která má za cíl nechat veřejnost nahlédnout do života pěstounských rodin v Kraji Vysočina a blíže ji seznámit s pojmem pěstounství. Výstava byla umístěna v průběhu roku na Magistrátu města Jihlavy, v prostorách městských úřadů Pelhřimov a Moravské Budějovice.

Od 1. 1. 2018 probíhala realizace projektu Podpora a rozvoj sociální práce v Kraji Vysočina. Tento projekt byl ukončený k 31. 12. 2020. Svými některými osvědčenými aktivitami pokračuje v novém projektu s názvem Aplikace inovativních postupů v rámci sociální ochrany a prevence v Kraji Vysočina.

11

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Kraj Vysočina se vzhledem ke svému geomorfologickému terénu, podloží a rozdílné nadmořské výšce pyšní velkým množstvím druhů živočichů a rostlin na poměrně malém území, a proto považuje za významné udržení kvalitního životního prostředí. Samospráva Kraje Vysočina si v programovém prohlášení pro období 2020–2024 klade mimo jiné za cíl – Připravíme Vysočinu na efektivní boj se suchem a klimatickou změnou. Podpoříme obnovu přirozených vodních toků a stromořadí, podpoříme protierozní opatření.

Z výše uvedených důvodů věnujeme dlouhodobě kvalitě životního prostředí potřebnou dávku pozornosti a v realizovatelné míře také finanční prostředky z rozpočtu Kraje Vysočina, a to i za přispění financí z národních zdrojů (Operačního programu Životní prostředí). Jde nám o čistotu ovzduší, čistotu vody, ochranu půdy, zachování krajinného rázu, ochranu rostlin a živočichů s prioritou zachování zvláště chráněných a vzácných druhů i o správné řešení odpadového hospodářství. To vše považujeme za nezbytnou podmínku k udržení hlavního cíle – rovnováhy mezi životním prostředím, ekonomikou, sociálními aspekty, mezi společenskými skupinami, dneškem a budoucností.

Kraj Vysočina je hrdý na své čisté ovzduší, kdy ani v roce 2020 nebyly na našem území překročeny limity pro vyhlášení smogové situace a patřili jsme mezi nejčistší regiony v České republice.

Nechceme však ustrnout a věnujeme problematice ochrany ovzduší velkou pozornost. V roce 2020 jsme pokračovali v pětileté kampani měření ovzduší nazvané Informační systém kvality ovzduší v Kraji Vysočina pro roky 2018–2023 (nyní tedy „ISKOV II“). Pro monitoring kvality ovzduší bylo vybráno celkem dvacet lokalit, ve kterých postupně probíhá kontinuální celoroční sledování kvality ovzduší. Stejně jako v předchozích letech jsou data získaná z této sítě on-line k dispozici veřejnosti na webové stránce www.ovzdušivysocina.cz. Výstupy budou zapracovány do koncepčních materiálů Kraje Vysočina i obcí, budou sloužit jako podpůrný nástroj pro rozhodování a výkon státní správy a samosprávy Kraje Vysočina a v neposlední řadě mohou být využity v rámci vzdělávání a ekologické výchovy. Cílem je objektivně poskytovat veřejnosti a veřejné správě aktuální informace o kvalitě ovzduší v on-line systému. Kraj tak doplňuje měření v oblastech a sídlech, které nepokrývá státní monitoring.

I přes tento fakt věnuje Kraj Vysočina mnoho energie na zpracování dotačního titulu na výměnu kotlů, takzvaných kotlíkových dotací, podpořených z Operačního programu Životní prostředí 2014–2020, díky němuž v našem kraji postupně dochází (a bude nadále docházet) k výměně zastaralých a ekologicky nevhodných kotlů z takzvaných lokálních topenišť za zařízení s nejnižšími emisními limity, a to při velmi malé spoluúčasti žadatelů.

V oblasti odpadového hospodářství v Kraji Vysočina klademe důraz především na komplexnost a správnou hierarchii řešení, zejména na předcházení vzniku odpadů a jejich materiálové využití, a tím snížení podílu odpadů ukládaných na skládky. Naším hlavním cílem podle nového programového prohlášení bude rozvoj regionálního systému odpadového hospodářství s důrazem na předcházení vzniku odpadů a principy cirkulární ekonomiky a materiálového a případně energetického využití odpadů. Je připravena nová spolupráce se Sdružením obcí Vysočiny. Na podporu řešení odpadového hospodářství vyhlásil Kraj Vysočina v roce 2020 ve Fondu Vysočiny dotační titul Odpady a pokračujeme v dílčím plnění Akčního plánu pro realizaci opatření k plnění cílů Plánu odpadového hospodářství Kraje Vysočina.

V uplynulém roce jsme velkou pozornost věnovali také ochraně přírody a krajiny, v jejímž rámci se můžeme pochlubit zejména tím, že dlouhodobě zajišťujeme rozsáhlou péči o zvláště chráněná území a zvláště chráněné druhy rostlin i živočichů. Stav území a předměty ochrany se daří udržovat minimálně na dobré úrovni a v řadě případů i zlepšovat. Příkladem může být vyhlášení čtyř zvláště chráněných území (přírodní památky a přírodní rezervace), zpracování 11 nových plánů péče a provedení 19 biologických a jiných průzkumů. Byla zahájena spolupráce s odborem majetkovým na pilotním projektu příkladu dobré správy u vodních ploch v majetku Kraje Vysočina.

Hmatatelných výsledků v ochraně přírody a krajiny v oblasti zadržování vody v krajině dosahujeme také díky projektům za finanční podpory z Operačního programu Životní prostředí. Naše projekty přispěly například k obnově malé vodní nádrže na území přírodní památky Sochorov (dokončená obnova) a vodní nádrže Kroužek v evropsky významné lokalitě Hodíškovský rybník (zahájena realizace); obnova či úprava dalších malých vodních nádrží byla rozpracována (zahájeny projekční práce na pěti lokalitách atd.). Dále udržujeme revitalizované parky v zařízeních zřizovaných Krajem Vysočina a připravujeme nové projekty k revitalizaci zeleně. Osvětovou a vzdělávací činnost na úseku ochrany přírody a krajiny řešíme pomocí médií (tiskové zprávy, články do krajských novin, reportáže s rozhlasem atd.), pravidelnými výstavami na krajském úřadě a zpracováním výpravné publikace Vysočina, příroda a krajina, abychom posílili vztah občanů kraje k naší přírodě a krajině a také přilákali k výletům a pobytům v Kraji Vysočina návštěvníky žijící mimo náš kraj. Chceme informovat o tom, co krásného, vzácného a inspirativního může Kraj Vysočina nabídnout.

Ing. Lukáš Vlček

náměstek hejtmana pro oblast lesního a vodního hospodářství,
zemědělství a životního prostředí

OCHRANA PŘÍRODY A KRAJINY

K 31. 12. 2020 se na území Kraje Vysočina nacházela tato zvláště chráněná území:

- dvě velkoplošná chráněná území (CHKO Žďárské vrchy a CHKO Železné hory)
- 203 maloplošných chráněných území (tj. sedm národních přírodních rezervací, tři národní přírodní památky, 76 přírodních rezervací a 117 přírodních památek)
- devět přírodních parků
- 85 evropsky významných lokalit soustavy Natura 2000
- dvě smluvně chráněná území (Fickův rybník a Jeřišno-Heřmaň)

V roce 2020 byly vydány následující předpisy o vyhlášení (nebo přehlášení) zvláště chráněných území:

- Nařízení Kraje Vysočina č. 1/2020, o zřízení přírodní památky Kamenný vrch u Heraltic
- Nařízení Kraje Vysočina č. 3/2020, o zřízení přírodní rezervace Opatovské zákopy
- Nařízení Kraje Vysočina č. 4/2020, o zřízení přírodní památky Rybníček u Dolního Dvora a jejího ochranného pásma
- Nařízení Kraje Vysočina č. 6/2020, o zřízení přírodní rezervace Niva Doubravy a jejího ochranného pásma

Kraj Vysočina v roce 2020 vynaložil téměř 8,5 milionu Kč z vlastního rozpočtu na péči o zvláště chráněná území a zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů ve své působnosti. Péče zahrnuje zejména pravidelné sečení (ruční sečení, sečení ručně nesenou nebo vedenou mechanizací, malou mechanizací) bylinných porostů na velmi těžko přístupných místech, zejména na rašeliništích nebo silně podmáčených loukách, údržbu luk pastvou, odstraňování staršího, odstraňování náletů dřevin, označování zvláště chráněných území a evropsky významných lokalit v terénu, průzkumy a následné zpracovávání plánů péče a přípravu podkladů pro vyhlášení. Pozornost zaměřujeme i na speciální opatření na podporu druhů in situ – například na péči o hořeček český, lýkovec vonný, o masožravé rostliny, jako je rosnatka okrouhlostá nebo tučnice obecná, o mechorosty, o mravence rodu *Formica* nebo o obojživelníky.

Kromě toho kraj v roce 2020 dokončil realizaci projektu na dokončení implementace soustavy Natura 2000 v Kraji Vysočina podpořeného z Operačního programu Životní prostředí (tzn. zajištění územní ochrany evropsky významných lokalit formou přírodních památek a přírodních rezervací, obsahem projektu byly přírodovědné průzkumy a zpracování plánů péče, geodetické podklady pro přípravu nařízení kraje, vyznačení území v terénu a instalace informačních tabulí v terénu).

Kraj také za podpory Operačního programu Životní prostředí realizoval projekty na podporu biodiverzity a obnovu mokřadů nebo malých vodních ploch v maloplošných zvláště chráněných územích a evropsky významných lokalitách Nature 2000. Například asanační opatření v přírodní rezervaci Na Podlesích a v přírodní rezervaci Na Oklice; obnova pastvin v přírodních památkách Na Skaličce, Prosenka a Pahorek u Vržanova atd., revitalizace malých vodních nádrží: v evropsky významné lokalitě Hodíškovský rybník a v přírodních památkách Sochorov a V Kopaninách.

Další projekty na využití prostředků z Operačního programu Životní prostředí byly připravovány pro realizaci, například revitalizační zásahy nad rybníkem U Poláněk v přírodní rezervaci Prameniště Jankovského potoka. Rozpracovány byly projektové dokumentace na obnovu dalších malých vodních nádrží a mokřadů (rašelinišť).

V průběhu roku 2020 bylo do Operačního programu Životní prostředí 2014–2020 podáno celkem pět projektů zaměřených na návštěvnickou infrastrukturu v evropsky významných lokalitách a maloplošných zvláště chráněných územích. Projekty řeší umístění informačních panelů a prvků značení na území lokalit napříč Krajem Vysočina, umístění interaktivních prvků v přírodních památkách Rašelinné jezírko Rosička, Horní Mrzatec, Koupaliště u Bohuslavic a Rybníky V Pouštích (které formou hry návštěvníkům zejména nižších věkových kategorií přiblíží dané území, a to z hlediska jeho důvodné ochrany), vybudování ptačí pozorovatelny v PP Starý Přísecký rybník (ptačí pozorovatelna bude sloužit k nerušenému pozorování ptáků) a instalaci chodníků a lávek na území přírodní památky Pstruhovec a přírodní rezervace Údolí Chlébského potoka. Dále pokračovala příprava projektů na zajištění návštěvnické infrastruktury k umístění lávek a chodníků v přírodní rezervaci Velká a Malá olšina a umístění lávky a interaktivních prvků (naučná stezka) na území evropsky významné lokality Šlapanka a Zlatý potok. Součástí přípravy těchto projektů bylo i vyjednávání s vlastníky pozemků (nejedná se o pozemky ve vlastnictví kraje), což je časově náročné. Realizace výše uvedených projektů přispěje k usměrnění pohybu návštěvníků tak, aby nedošlo k narušení předmětů ochrany, a zároveň k ochraně životního prostředí formou ekologického vzdělávání, výchovy a osvěty široké veřejnosti.

Pokračovala realizace mezinárodního projektu ConNat AT-CZ na podporu zvláště chráněných druhů velkých savců (řešení migračních bariér).

Kraj zajišťoval péči o významnější dřeviny ve vlastnictví Kraje Vysočina v areálech revitalizovaných zahrad a parků (v areálech příspěvkových organizací zřízených krajem, například v sociální oblasti, školství, zdravotnictví a kultuře), a to zajištěním zásahů nad rámec běžné péče potřebných z pohledu udržitelnosti revitalizačních projektů podpořených z Operačního programu Životní prostředí. Například se jednalo o zakládací, udržovací a stabilizační řezy vzrostlých stromů (odborné arboristické zásahy řešené většinou s pomocí lezecké techniky), bezpečnostní vazby na významných stromech, opatření po gradaci kůrovci, doplnění výsadeb dřevin apod.

Kraj ze svého rozpočtu také podporuje činnost Stanice Pavlov, o. p. s., čímž napomáhá péči o handicapované živočichy (zejména zraněné vzácné druhy ptáků aj.), realizaci záchranných programů pro vzácné druhy živočichů a v neposlední řadě environmentálnímu vzdělávání, výchově a osvětě.

11. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

NÁHRADA ŠKOD ZPŮSOBENÝCH CHRÁNĚNÝMI ŽIVOČICHY

Zákon o náhradách škod umožňuje od státu nárokovat náhradu hmotné škody způsobenou vybranými zvláště chráněnými živočichy – bobrem evropským, vydrou říční, losem evropským, medvědem hnědým, rysem ostrovidem a vlkem. Na území Kraje Vysočina byly řešeny pouze škody způsobené vydrou říční, bobrem evropským nebo kormoránem velkým, nově pak škoda způsobená vlkem. Finanční náhradu škody vyplácí od roku 2003 kraj. V roce 2020 vyplatil přes 3 miliony korun (3,55 milionu Kč, z toho za škody vydrou 2,71 milionu Kč, kormoránem 828 tisíc Kč a bobrem 10 tisíc Kč). Krajský úřad Kraje Vysočina přijal v roce 2020 celkem 92 žádostí o náhradu škod způsobených zvláště chráněnými druhy živočichů. Mezi žadateli byly fyzické osoby i rybářské společnosti a všem uplatňovaným žádostem bylo vyhověno.

EKOLOGICKÁ VÝCHOVA, VZDĚLÁVÁNÍ A OSVĚTA (EVVO)

V souvislosti s naplňováním Krajské koncepce ekologické výchovy, vzdělávání a osvěty (též jen „EVVO“) Kraj Vysočina v roce 2020 vyhlásil grantový program Odpady a Ekologická výchova 2020, ze kterého bylo podpořeno 34 projektů za 2,5 milionu Kč (odpady – 23 projektů a ekologická výchova – 11 projektů). Dále realizoval v rámci spolupráce s provozovateli kolektivních systémů EKO-KOM, a. s., ASEKOL, a. s., ELEKTROWIN, a. s., a ECOBAT, s. r. o., za 1,3 milionu Kč krajské kolo soutěže obcí My třídíme nejlépe a soutěže ve sběru elektrospotřebičů pro sbory dobrovolných hasičů. Z důvodu pandemie Covid-19 nebyla vyhodnocena soutěž školních tříd ani zrealizovány naplánované semináře a konference.

INTEGROVANÁ PREVENCE

Integrovaná prevence a omezování znečištění (IPPC, anglicky Integrated Pollution Prevention and Control) je forma regulace vybraných průmyslových a zemědělských činností pro dosažení vysoké úrovně ochrany životního prostředí jako celku (voda, půda, ovzduší, odpady) a zabezpečení takových provozních podmínek, které neumožní přenos znečištění mezi jednotlivými složkami životního prostředí. Hlavním cílem IPPC je předcházení a omezování znečištění pomocí výběru vhodných, k životnímu prostředí šetrných výrobních postupů a technologií, tzv. nejlepších dostupných technik (BAT anglicky Best Available Techniques). Integrovaným povolením je rozhodnutí, kterým se stanoví podmínky k provozu zařízení a které se vydává namísto rozhodnutí, stanovisek, vyjádření a souhlasů vydávaných podle zvláštních právních předpisů v oblasti ochrany životního prostředí, ochrany veřejného zdraví a v oblasti zemědělství.

V Kraji Vysočina bylo v roce 2020 evidováno 84 zařízení v režimu integrované prevence (dále jen „IPPC“), z toho 78 je v provozu a šest z nich provoz ukončilo. Zařízení se dělí dle přílohy č. 1 zákona o integrované prevenci do příslušných kategorií činností v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2010/75/ EU, o průmyslových emisích. V provozu v kategorii 1. Energetika jsou dvě zařízení. Do kategorie 2. Výroba a zpracování kovů je zařazeno 18 zařízení, kam patří slévárny, lakovny, galvanovny, žárové zinkovny nebo činnost související s mořením nerezové oceli. Nerosty kategorie 3. se nyní zpracovávají v jednom zařízení. Chemický průmysl kategorie 4. v Kraji Vysočina zastupuje jedno zařízení, které se zaměřuje na výrobu a zpracování rostlinných olejů. Do kategorie 5. Nakládání s odpady patří zejména devět komunálních skládek odpadů, z toho jedna skládka ukončila ukládání odpadů, dvě deemulgační stanice a jedno zařízení na recyklaci chladicích zařízení. V kategorii 6. Ostatní průmyslové činnosti a zemědělství je 17 zařízení, která se zabývají zpracováním a výrobou potravinářských a krmných komodit, výrobou papíru a kartonů, nebo zpracováním dřeva a výrobou dřevotřískových desek. Do této největší skupiny spadá i 27 velkochovů hospodářských zvířat, které se zaměřují na intenzivní chov drůbeže a prasat.

NAKLÁDÁNÍ S ODPADY

Nakládání s odpady je pojem definovaný zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti nového zákona o odpadech (dále jen „zákon o odpadech“). Zahrnuje obchodování, shromažďování, sběr, výkup, přepravu, dopravu, skladování, úpravu, využití a odstranění odpadů, a tedy veškeré činnosti, které s odpady souvisejí. Od 1. 1. 2021 je účinný nový zákon o odpadech č. 541/2020 Sb. Tento právní předpis vymezuje pojem nakládání s odpady obdobně.

Produkce odpadů

Následující údaje byly čerpány převážně z informačního systému odpadového hospodářství za rok 2019, jejichž zpracování je aktuálně k dispozici; údaje za rok 2020 budou k dispozici až po jejich zpracování, tedy ve druhém pololetí roku 2021.

Celková produkce odpadů na území Kraje Vysočina je závislá na objemu jednotlivých druhů odpadů vyprodukovaných jejich původci, tedy právníky osobami nebo fyzickými osobami oprávněnými k podnikání, při jejichž činnosti vznikají odpady, či právníky osobami nebo fyzickými osobami oprávněnými k podnikání, které provádějí úpravu odpadů nebo jiné činnosti, jejichž výsledkem je změna povahy nebo složení odpadů, a dále obcemi od okamžiku, kdy nepodnikající fyzická osoba odpad odloží na místě k tomu určeném.

11. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Různá zastoupení jednotlivých druhů odpadů v celkové produkci jsou pak výsledkem zaměření podnikatelských činností a odrazem životní úrovně obyvatel kraje. Řádné nakládání s odpady lze zcela jistě považovat za velmi zodpovědnou činnost, která má přímý dopad na stav životního prostředí, estetickou úroveň krajinného rázu, kvalitu zdraví i úroveň života lidí. Z těchto důvodů je velice žádoucí v první řadě předcházet vzniku odpadů využitím věcí pro vlastní užitečné potřeby a po vzniku odpadů následně respektovat legislativně danou hierarchii způsobů nakládání s odpady, která primárně spočívá v různých způsobech využití odpadů (materiálové, energetické), až po odstraňování odpadů, a to nejčastěji jejich uložením na skládkách.

Celková produkce odpadů v Kraji Vysočina v roce 2019 klesla na hodnotu 1 526 530,00 tun odpadů, což představuje ve srovnání s rokem 2018 snížení o 8,46 %.

Celková produkce odpadů v letech 2015, 2016, 2017 a 2018 ve správních obvodech jednotlivých obcí s rozšířenou působností

Název obce s rozšířenou působností	Rok 2015		Rok 2016		Rok 2017		Rok 2018		Rok 2019	
	Množství [t]	Podíl [%]	Množství [t]	Podíl [%]	Množství [t]	Podíl [%]	Množství [t]	Podíl [%]	Množství [t]	Podíl [%]
Bystřice nad Pernštejnem	25 490,80	1,93	34 446,00	2,49	60 219,31	3,96	29 758,54	1,78	44 655,11	2,93
Havlíčkův Brod	182 640,77	13,81	109 960,49	7,94	179 232,66	11,80	192 054,61	11,52	178 356,78	11,68
Humpolec	35 949,82	2,72	63 371,94	4,57	47 471,90	3,13	37 274,77	2,24	46 947,81	3,08
Chotěboř	34 957,27	2,64	26 008,59	1,88	34 178,81	2,25	37 997,86	2,28	45 896,84	3,01
Jihlava	377 526,22	28,54	360 768,62	26,04	377 128,86	24,83	349 519,22	20,96	336 897,62	22,07
Moravské Budějovice	56 719,25	4,29	34 837,26	2,51	32 385,54	2,13	46 971,02	2,82	77 237,24	5,06
Náměšť nad Oslavou	28 697,35	2,17	55 801,97	4,03	166 069,22	10,93	121 102,69	7,26	53 608,35	3,51
Nové Město na Moravě	23 363,98	1,77	26 592,68	1,92	27 012,72	1,78	33 848,82	2,03	23 205,72	1,52
Pacov	12 726,21	0,96	22 904,16	1,65	18 140,18	1,19	56 947,34	3,41	23 324,23	1,53
Pelhřimov	76 115,20	5,76	93 920,39	6,78	86 819,50	5,72	98 405,11	5,90	103 486,08	6,78
Světlá nad Sázavou	30 045,60	2,27	26 967,34	1,95	31 974,82	2,10	35 078,39	2,10	51 947,33	3,40
Telč	16 177,24	1,22	16 835,56	1,22	13 296,35	0,88	19 685,27	1,18	39 784,52	2,61
Třebíč	193 693,32	14,64	235 374,59	16,99	222 089,04	14,62	215 170,67	12,90	197 917,02	12,97
Velké Meziříčí	100 001,08	7,56	126 509,25	9,13	137 910,40	9,08	305 743,53	18,33	129 337,72	8,47
Žďár nad Sázavou	128 600,54	9,72	151 282,43	10,92	85 089,43	5,60	88 036,08	5,28	173 927,63	11,39

Celková produkce odpadů v letech 2015, 2016, 2017, 2018 a 2019 v Kraji Vysočina

Rok	2015	2016	2017	2018	2019
Množství [t]	1 322 704,64	1 385 581,26	1 519 018,74	1 667 593,93	1 526 530,00

Celková produkce ostatních odpadů v Kraji Vysočina v roce 2019 klesla, a to na hodnotu 1 462 690,62 tun. Ve srovnání s rokem 2018 se jedná o snížení produkce této kategorie odpadu o 8,36 %. Ke snížení došlo i u produkce nebezpečných odpadů (odpad vykazující jednu nebo více nebezpečných vlastností uvedených v příloze přímo použitelného předpisu Evropské unie o nebezpečných vlastnostech odpadů). Produkce odpadů této kategorie se v Kraji Vysočina v roce 2019 dostala na hodnotu 63 839,38 tun, což je ve srovnání s rokem 2018 snížení o 10,69 %.

Celková produkce komunálního odpadu v Kraji Vysočina v roce 2019 ve srovnání s předchozím rokem vzrostla o 2,04 %, a dostala se tak na hodnotu 289 049,90 tun. Pro Kraj Vysočina je, stejně jako pro ostatní kraje s nízkou produkcí odpadů, typické, že oproti krajům s vyšší produkcí má větší podíl komunálního odpadu, ale méně průmyslových odpadů. Vzhledem k tomu, že se jedná o zemědělský region, je kraj charakteristický svou vysokou produkcí odpadu ze zemědělství, rybářství a zahradnictví.

Zařízení pro nakládání s odpady na území Kraje Vysočina

Zařízeními pro nakládání s odpady jsou zařízení stacionární a mobilní. K 1. 4. 2021 bylo na území Kraje Vysočina v činnosti 486 stacionárních a 225 mobilních zařízení (mobilní zařízení jsou provozována na základě povolení uděleného zdejším krajským úřadem). Stacionární zařízení je možné dále rozdělit na další skupiny, a to na zařízení provozovaná na základě povolení uděleného zdejším krajským úřadem (zařízení ke sběru, výkupu, využití a odstraňování odpadů, například sběrná a výkupná odpadů, skládky a sklady odpadů, kompostárny, bioplynové stanice, spalovny odpadů, zařízení k nakládání s autovraky a elektroodpady apod.), kterých bylo k uvedenému datu v činnosti 313. Další skupinou stacionárních zařízení jsou tzv. malá zařízení, která zpracovávají využitelné biologicky rozložitelné odpady pro jednu zakládku v množství nepřekračujícím deset tun těchto odpadů za rok, roční množství biologicky rozložitelného odpadu zpracované malým zařízením nesmí přesáhnout 150 tun. Zařízení této skupiny je v Kraji Vysočina 112. Poslední skupinou jsou zařízení, která nejsou určena k nakládání s odpady, ale přijímají odpad, jenž splňuje požadavky stanovené pro vstupní suroviny (papírny, železární, dřevozpracující závody, zpracování plastů apod.). Těchto zařízení je v činnosti 21. Na sklonku roku 2017 vznikla v návaznosti na vyhlášku o podmínkách použití upravených kalů na zemědělské půdě nová skupina těchto zařízení – zařízení na použití upravených kalů. Takovýmto zařízením se dle vyhlášky o podmínkách použití upravených kalů na zemědělské půdě rozumí zařízení na využití odpadů, které zahrnuje všechny díly půdních bloků, na nichž používá upravené kaly jedna osoba užívající zemědělskou půdu, a všechna místa, kde tato osoba dočasně ukládá upravené kaly. V Kraji Vysočina je evidováno 40 těchto zařízení.

Informace o všech zařízeních je možné najít v krajském registru zařízení. Registr je dostupný v sekci odpadového hospodářství a na následujících internetových stránkách: <https://krz.kr-vysocina.cz>.

Údaje do registru zařízení na území Kraje Vysočina vkládá a aktualizuje krajský úřad na základě povinností vycházejících z právní úpravy na úseku odpadového hospodářství.

OCHRANA OVZDUŠÍ

Následující údaje byly čerpány převážně z registru emisí a zdrojů znečištění ovzduší (dále jen „REZZO“) za rok 2019, jejichž zpracování je aktuálně k dispozici; údaje za rok 2020 budou k dispozici až po jejich zpracování.

EMISNÍ SITUACE

Kraj Vysočina se nadále potýká s problémem prašnosti, tedy znečištěním jemnými prašnými částicemi. Nejvýznamnější zdroje znečišťování ovzduší v kraji představují právě provozy vypouštějící do vnějšího ovzduší mimo jiných znečišťujících látek (například VOC, NOx, CO) zejména prašné částice (tuhé znečišťující látky – TZL a jejich nejjemnější frakce PM10, PM2,5). Jedná se o provozy kamenolomů a s nimi souvisejících provozů mobilních drtičů a třídicích linek stavebních sutí a kameniva, firmy podnikající v dřevozpracujícím průmyslu, strojírenství, kotelný spalující tuhá paliva, mobilní zdroje z dopravy (resuspenze) a v případě déletrvajícího sucha a nepříznivých povětrnostních podmínek jsou významným zdrojem prašnosti i zemědělské plochy (hlavně neobdělávaná orná půda).

Předběžné vyhodnocení emisí za rok 2019 ukazuje na další snížení u všech hlavních znečišťujících látek. U vyjmenovaných zdrojů REZZO 1–2 poklesly nejvíce emise SO₂, CO a NOx. U hromadně sledovaných stacionárních zdrojů REZZO 3 se na poklesu emisí TZL podílí především vytápění domácností.

Novela zákona o ochraně ovzduší č. 201/2012 Sb. (dále jen zákon o ochraně ovzduší) z roku 2012 zavedla přísnější emisní limity pro vyjmenované spalovací zdroje, rovněž omezila emise ze sektoru lokálního vytápění domácností a zavedla minimální hodnoty emisních parametrů pro spalovací zdroje s celkovým jmenovitým tepelným příkonem do 300 kW při jejich uvádění na trh od roku 2014 a 2018. Od roku 2022 bude v této skupině zdrojů možné provozovat pouze kotle splňující 3. emisní třídu, čímž by mělo dojít k odstavení starých typů kotlů a k jejich náhradě modernějšími zařízeními s podstatně nižšími emisemi. Výměny kotlů probíhají postupně a společně se snižováním energetické náročnosti budov jsou podporovány dotační politikou na celorepublikové i krajské úrovni.

Do výsledků modelového hodnocení vytápění domácností byly promítnuty dostupné informace o probíhající výměně kotlů pro vytápění domácností (zahrnuty byly dosavadní etapy výměn v počtu cca 48 800 kotlů za celou ČR). Výsledky ukazují, že i přes mírný vzestup počtu denostupňů (hodnota sloužící k určení spotřeby tepla pro vytápění, která charakterizuje teplotní poměry v dané oblasti během topného období, přičemž počet denostupňů lze vyjádřit pro libovolnou dobu, například pro celé topné období, pro měsíc nebo týden) v topném období roku 2019 proti roku 2018 (o cca 4 %) se na odhadu vývoje snížení emisí projevila především modernizace skladby spalovacích zařízení v domácnostech, a to vlivem legislativních opatření.

Emisní databáze (Registr emisí a stacionárních zdrojů – REZZO) slouží k archivaci a prezentaci údajů o stacionárních a mobilních zdrojích znečišťování ovzduší a je součástí Informačního systému kvality ovzduší (ISKO). Zdroje znečišťování ovzduší jsou z hlediska způsobu sledování emisí rozděleny na zdroje sledované jednotlivě a zdroje sledované hromadně a od roku 2013 platí v souvislosti se změnami kategorizace zdrojů podle přílohy č. 2, zákona o ochraně ovzduší, nové členění REZZO.

11. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Jednotlivě jsou sledovány emise ze zdrojů uvedených v příloze č. 2, zákona o ochraně ovzduší, označené jako kategorie REZZO 1, REZZO 2 – vyjmenované stacionární zdroje – zařízení ke spalování paliv o celkovém tepelném příkonu vyšším než 0,3 MW, spalovny odpadů a jiné zdroje (technologické spalovací a výrobní procesy, průmyslové výroby apod.).

Hromadně sledované emise ze zdrojů jsou označené jako kategorie REZZO 3 a zahrnují emise ze zařízení z lokálního vytápění domácností, fugitivní emise TZL ze stavební a zemědělské činnosti, emise amoniaku z chovů hospodářských zvířat a aplikace minerálních dusíkatých hnojiv, emise VOC z plošného použití organických rozpouštědel a emise TZL a VOC z uhelných dolů a skládek odpadu a dále označené jako kategorie REZZO 4, zahrnující emise ze silniční, železniční, vodní a letecké dopravy a nesilničních strojů a mechanismů (zemědělské, lesní a stavební stroje, vozidla armády apod.). Součástí této databáze jsou také emise z otěrů pneumatik, brzdového obložení a abraze vozovek vypočítávané z dopravních výkonů.

IMISNÍ SITUACE

Kraj Vysočina se v rámci ČR dlouhodobě řadí mezi kraje s vysoce nadprůměrnou dobrou kvalitou ovzduší, což je dáno zejména zemědělským charakterem kraje, absencí těžkého průmyslu a geografickými podmínkami. Ucelenou nejnovější informaci o kvalitě ovzduší v kraji (rok 2019) udává mapa oblastí s překročením imisních limitů pro ochranu zdraví bez zahrnutí přízemního ozonu. Podle tohoto vymezení dochází na území Kraje Vysočina (součástí zóny Jihovýchod) pouze v jednom případě k překročení imisního limitu pro znečišťující látku benzo[a]pyren.

Základní právní normou upravující hodnocení kvality ovzduší v České republice je zákon o ochraně ovzduší, v platném znění, který vymezil zóny a aglomerace pro hodnocení kvality ovzduší.

Mapa – zóny a aglomerace pro posuzování a vyhodnocení úrovně znečištění ovzduší podle zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší:

11. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

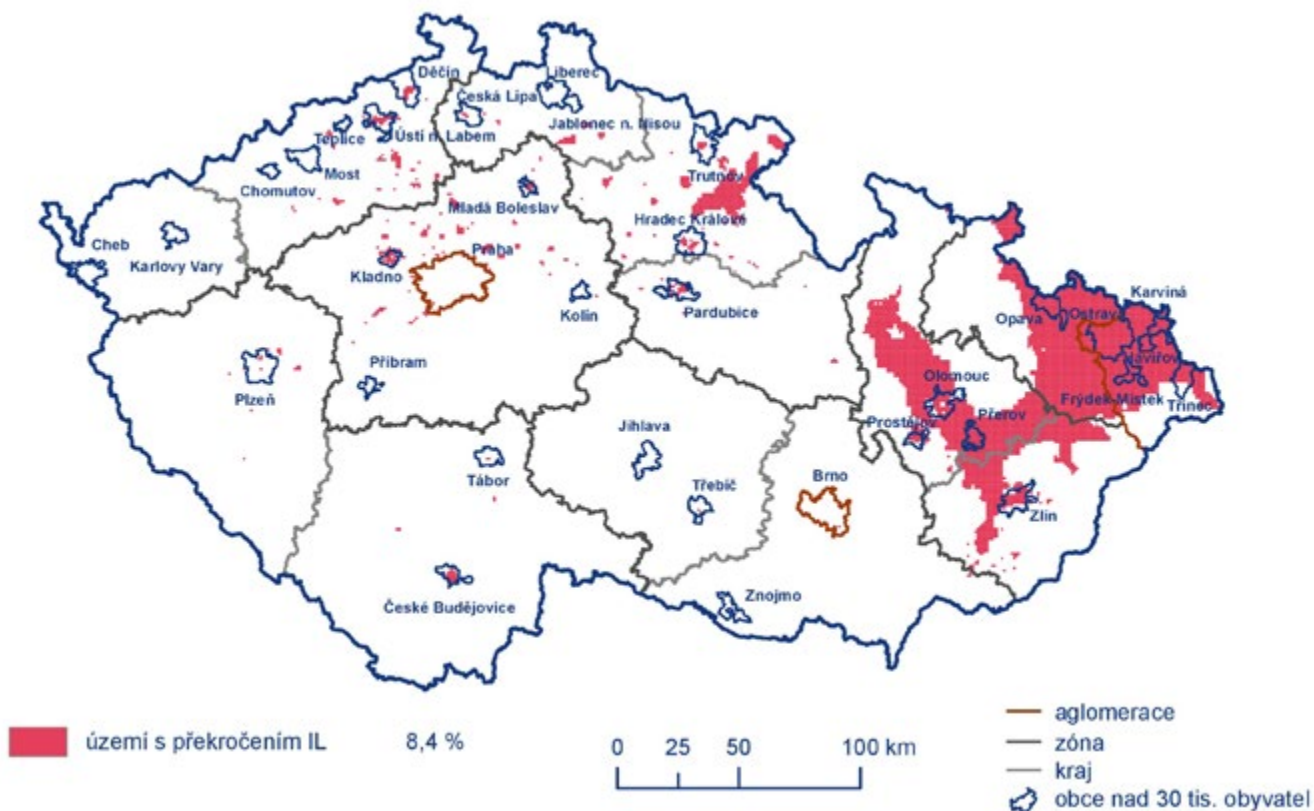
Oblasti s překročením imisních limitů z hlediska ochrany lidského zdraví

V roce 2019 bylo jako oblast s překročením imisních limitů hromadně pro všechny znečišťující látky, které jsou sledovány z hlediska ochrany lidského zdraví, vymezeno 8,4 % území ČR, kde žije přibližně 28 % obyvatel. Zařazení zón a aglomerací do těchto oblastí je v naprosté většině zapříčiněno překročením ročního imisního limitu benzo[a]pyrenu. V menší míře se na zařazení území do těchto oblastí podílelo v roce 2019 překročení denního imisního limitu suspendovaných částic PM10 a ročního imisního limitu PM2,5. Vymezená plocha s překročením alespoň jednoho imisního limitu bez zahrnutí ozonu v roce 2019 je nejnižší za hodnocené období 2012–2019, což je dáno zejména tím, že hlavní znečišťující látkou, stejně jako v předchozích letech, zůstává benzo[a]pyren, jehož koncentrace se meziročně významně nezměnily.

V rámci hodnocení expozice obyvatel byly nově vypočteny průměrné koncentrace pro PM10, PM2,5 a NO₂ vážené populací pro města, ve kterých žije více než 30 000 obyvatel. Zjednodušeně se jedná o hodnotu koncentrace znečišťující látky, které je v průměru vystaven člověk žijící v daném městě. V Kraji Vysočina jsou hodnoty koncentrací NO₂ v Třebíči v rámci republiky nejnižší (nižší emise z velkých zdrojů znečišťování a méně významný dálkový transport znečištění).

Z důvodu návaznosti na hodnocení v předešlých letech byla zvláště vymezena i území s překročením imisních limitů stanovených bodem 1 přílohy č. 1 zákona o ochraně ovzduší (dříve oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší, tzv. OZKO) a území s překročením imisních limitů stanovených bodem 3 přílohy č. 1 zákona o ochraně ovzduší (dříve oblasti s překročením cílových imisních limitů bez zahrnutí ozonu).

Vyznačení oblastí s překročenými imisními limity (LV) pro ochranu zdraví bez zahrnutí přízemního ozonu v rámci zón/aglomerací, krajů a obcí s rozšířenou působností České republiky, % plochy územního celku, rok 2019:

Zdroj: ČHMÚ – Informační systém kvality ovzduší

Smogový varovný a regulační systém

Český hydrometeorologický ústav (ČHMÚ) provozuje na základě pověření Smogový varovný a regulační systém (SVRS). Informace, které jeho prostřednictvím poskytuje, slouží k upozornění na mimořádně znečištěné ovzduší (smogovou situaci) a také k regulaci (omezení) vypouštění znečišťujících látek z vybraných zdrojů významně ovlivňujících kvalitu ovzduší daného území. Mezi sledované látky patří suspendované částice frakce PM10, oxid siřičitý (SO₂), oxid dusičitý (NO₂) a přízemní (troposférický) ozon (O₃). V roce 2019 nebyla na území Kraje Vysočina vyhlášena žádná smogová situace.

Měření kvality ovzduší v průmyslové zóně města Jihlavy za období roku 2020

Měření kvality ovzduší je prováděno od roku 2010 v areálu společnosti Automotive Lighting, s.r.o., na základě společného projektu Kraje Vysočina a Statutárního města Jihlavy. Probíhá zde měření prašného aerosolu rozděleného na velikostní frakce (prachové částice velikosti PM10 a PM2,5) a oxidů dusíku (vyjádřených jako NO, NO₂ a NO_x).

Od roku 2011 nebyl v lokalitě Automotive Lighting překročen imisní limit prachových částic (35x překročení průměrné denní koncentrace v daném kalendářním roce). Nejvyšší počet dní s překročenou hodnotou tohoto limitu byl naměřen v teplém a příznivém roce 2015 a v roce 2018. I v roce 2020 je patrné, že nejvyšší počet dní s překročenou hodnotou imisního limitu prachových částic se vyskytuje v topné sezóně. Mimo topnou sezónu k překračování hodnoty imisního limitu pro průměrnou denní koncentraci PM10 nedochází. Hlavním zdrojem oxidů dusíku jsou mobilní zdroje, lokalita průmyslové zóny je dopravně jednou z nejzatíženějších lokalit v Jihlavě. Přesto byla situace v Jihlavě z hlediska koncentrací oxidů dusíku velmi dobrá a k překročení imisních limitů v roce 2020 také nedošlo.

Kompletní výsledky celé historie ročních měření včetně závěrečných zpráv jsou zveřejněny na webových stránkách Sledování kvality ovzduší | Kraj Vysočina (kr-vysocina.cz) na: <https://www.kr-vysocina.cz/sledovani-kvality-ovzdusi/ds-304106/p1=99425>.

Program zlepšování kvality ovzduší – zóna Jihovýchod (PZKO)

V souladu se zákonem o ochraně ovzduší je hodnocení znečištění ovzduší zaměřeno na vymezení území, kde jsou překračovány imisní limity pro ochranu zdraví a pro ochranu ekosystémů a vegetace. V případě, že je v zóně nebo aglomeraci překročen imisní limit, nebo v případě, že je v zóně nebo aglomeraci imisní limit překročen vícekrát, než je stanovený maximální počet překročení, je povinností Ministerstva životního prostředí ČR (dále jen MŽP) ve spolupráci s příslušným krajským úřadem nebo obecním úřadem zpracovat pro danou zónu nebo aglomeraci program zlepšování kvality ovzduší, a to do 18 měsíců od konce kalendářního roku, ve kterém došlo k překročení imisního limitu.

MŽP vyhlásilo dne 27. 1. 2021 aktualizovaný Program zlepšování kvality ovzduší Zóna Jihovýchod – CZ06Z (dále jen PZKO 2020), a to formou sdělení, a program byl vyhlášen ve Věstníku MŽP 2021, částka 1. Kraj Vysočina je spolu s Jihomoravským krajem zařazen podle přílohy č. 3, zákona o ochraně ovzduší, do Zóny Jihovýchod a je vydáván na dobu neurčitou, MŽP ho však ve spolupráci s krajským úřadem nebo obecním úřadem podle potřeby aktualizuje nejméně jednou za čtyři roky. PZKO 2020 identifikoval, že na území Kraje Vysočina bude docházet k překračování imisního limitu pro benzo[a]pyren, a proto je třeba realizovat další opatření ke snížení znečištění ovzduší a v návaznosti na vyhlášení PZKO jsou Kraj Vysočina a vyjmenované obce v kraji povinny vypracovat do 12 měsíců ode dne vyhlášení PZKO každý svůj „časový plán“ provádění opatření a tento plán zveřejnit způsobem umožňujícím dálkový přístup.

Obsah PZKO je elektronicky zveřejněn na webových stránkách krajského úřadu <https://www.kr-vysocina.cz/ochrana-ovzdusi/ds-300138/p1=4963>.

Monitorovací síť k měření kvality ovzduší na území Kraje Vysočina

Kraj Vysočina pokračuje v monitoringu kvality ovzduší. Po ukončení prvního pětiletého projektu sledování kvality ovzduší na území celého Kraje Vysočina s názvem Informační systém kvality ovzduší v Kraji Vysočina (ISKOV), bylo od 1. 1. 2018 zahájeno jeho další pětileté pokračování s názvem Informační systém kvality ovzduší v Kraji Vysočina pro roky 2018–2023 (ISKOV II). V rámci tohoto projektu bylo vybráno celkem 20 lokalit, ve kterých postupně (čtyři lokality každý rok) probíhá kontinuální celoroční sledování kvality ovzduší. Monitorovány jsou hlavní škodliviny – prašné částice PM10, PM2,5, oxidy dusíku, oxid uhelnatý, přízemní ozon a v polovině lokalit také nejvýznamnější zástupce polycyklických aromatických uhlovodíků – benzo[a]pyren. Stejně jako v předchozích letech jsou data získaná z této monitorovací sítě on-line zveřejňována na webové stránce www.ovzdusivysocina.cz, kde může široká veřejnost získat aktuální informace o kvalitě ovzduší a meteorologických ukazatelích v právě měřených místech kraje. Informace a vyhodnocení měření každého kalendářního roku, stejně jako údaje z prvního projektu ISKOV, jsou také k nahlédnutí na uvedené webové stránce projektu. Data získaná monitoringem kvality ovzduší dále slouží ke sledování vývoje stavu ovzduší v Kraji Vysočina, k modelování výhledů jeho stavu a jsou podkladem pro rozhodování státní správy a samospráv.

12

ZEMĚDĚLSTVÍ A LESNICTVÍ

Kraj Vysočina se rozkládá na ploše 6 796 km², přičemž cca 30 % území zaujímají lesy a 60 % zemědělská půda. Právem se tedy pyšní označením, že je zemědělský kraj. Zemědělská výroba společně s navazující potravinářskou výrobou patří mezi tradiční odvětví Kraje Vysočina. Zemědělství významně ovlivňuje krajinu nejen způsobem hospodaření (agrotechnické postupy), ale i život volně žijící zvěře a rostlin. Zemědělci jsou bezesporu nezastupitelnými producenty v oblasti rostlinné a živočišné výroby a spolupodílejí se na udržení života na venkově. Jsou součástí krátkých dodavatelských řetězců a přirozeným způsobem zajišťují prodej lokálních potravin, čímž snižují uhlíkovou stopu. Na pozemcích, které zemědělci obhospodařují, se mimo jiné nacházejí prameniště vodních toků, takže svým hospodařením ovlivňují i zadržování vody v krajině.

Kraj Vysočina dlouhodobě spolupracuje se zemědělskými subjekty, zástupci Agrární komory ČR, Zemědělského svazu ČR a Asociace soukromého zemědělství ČR, s výzkumnými ústavami, Celostátní sítí pro venkov a v posledních letech i s podnikem Povodí Vltavy, s. p., a Povodí Moravy, s. p.

Vysočina je bramborářský kraj a celá třetina domácí produkce brambor České republiky je vyprodukována v našem kraji; právě proto věnujeme této komoditě významnou pozornost. Byla zpracována studie Historie bramborářství na Vysočině ke zvýšené informovanosti o dané komoditě, dále byla zpracována série skládacích letáků s názvem Chutě Vysočiny s podtitulem Brambory, následovala řada s názvem Med a připravuje se díl s názvem Mléko. V letech 2019–2020 proběhla úspěšná akce Vyšetření moru včelího plodu ze vzorků na území Kraje Vysočina a byla zpracována Studie nemoci včely medonosné. Z důvodu koronavirové pandemie a omezujících vládních opatření byly zrušeny vzdělávací a osvětové činnosti nejen mezi studenty a žáky, ale i odbornou veřejností. Přesto byl se Školním statkem Humpolec a Českou zemědělskou akademií v Humpolci zahájen projekt s využitím smart technologie s názvem Agdata v zemědělství.

Zemědělci v Kraji Vysočina v chovu skotu obhájili 2. místo v rámci krajů a nezanedbatelná je i produkce vepřového masa.

Na území kraje jsou významné zdroje kvalitní pitné vody nadregionálního významu – vodárenská nádrž Švihov na řece Želivce je zásobárnou vody nejen pro obyvatele našeho kraje, ale zejména pro obyvatele hlavního města Prahy a řady sídel středních Čech. Šestnáct zemědělských podniků, které hospodaří na 12 600 hektarech půdy převážně ve druhém ochranném pásmu a z menší části i v třetím ochranném pásmu vodárenské nádrže Švihov na řece Želivce, se dobrovolně zavázalo omezit používání chemických přípravků na ochranu rostlin. Zapojili se v roce 2019 do tříletého projektu s názvem Podpora opatření ke snížení dopadu zemědělské prvovýroby v ochranném pásmu vodárenské nádrže Švihov na řece Želivce, který připravilo Ministerstvo zemědělství ČR společně s Povodím Vltavy, s. p. V případě pozitivních výsledků bude tento projekt inspirací pro další lokality v oblastech vodních zdrojů.

Vzhledem k problémům se suchem hejtman kraje již v roce 2016 inicioval zřízení pracovní skupiny k řešení problematiky dopadů déletrvajících sucha a nedostatku vody na území Kraje Vysočina jako svého poradního orgánu. Aktuální výstupy činnosti této skupiny jsou zveřejněny na webových stránkách kraje. V roce 2018 Odbor životního prostředí a zemědělství vypracoval materiál Návrh řešení zadržování vody v krajině na území Kraje Vysočina, který byl předložen radě kraje a projednán s obcemi. V roce 2019 poskytl podklady ke zpracování projektu Nadace dřevo pro život s názvem Studie ochranných opatření pro zvýšení retence a akumulace vody v horní části povodí Jedlovského potoka. Dále v letech 2018–2019 ve spolupráci se Školním statkem Humpolec zajišťoval projekt s názvem Zajištění praktického pokusu různého způsobu hnojení na pozemcích Školního statku v Humpolci. Jeho cílem bylo ověřit a porovnat použití kompostu z kompostárny města Humpolec na růst a vývoj pšenice ozimé – zejména stupeň zaplevelení. Ve dvouletém projektu s názvem Ověřování účinnosti herbicidních látek při pěstování brambor v ochranném pásmu II. stupně zdrojů povrchové vody s Výzkumným ústavem bramborářským Havlíčkův Brod, s. r. o., byla výstupem finanční analýza a výpočet újmy hospodaření v ochranných pásmech II. stupně zdrojů povrchové vody. Mezi poslední projekty lze uvést projekt se Zemědělskou a ekologickou regionální agenturou, z. s. (ZERA) na téma Ochrana vod – Pilotní ověření a management využití kompostu vyrobeného z odpadu na zemědělských plochách v oblasti ochrany vod. V roce 2020 byl ukončen projekt s názvem Materiálová transformace čistírenských kalů na registrované hnojivo se společností VAS, a. s. ze Žďáru nad Sázavou.

V souladu s programovým prohlášením Rady Kraje Vysočina s tezí – Soustředíme se na ochranu a obnovu lesů a podporu regionálních a lokálních opatření pro zmírnění dopadů kůrovcové kalamity. Podpoříme přirozenou obnovu a sklادbu lesa prostřednictvím opatření zvyšujících odolnost lesních společenstev vůči hmyzím škůdcům a dalším případným negativním vlivům – byla věnována velká pozornost dotační politice v lesním hospodářství. Kraj Vysočina v roce 2020 administroval tři dotační tituly v lesním hospodářství. Podle Zásad Ministerstva zemědělství ČR administroval finanční příspěvek na zmírnění dopadů kůrovcové kalamity, dále podle Nařízení vlády č. 30/2014 Sb. a z rozpočtu Kraje Vysočina ve Fondu Vysočiny administroval dotační titul Hospodaření v lesích 2020.

Celkem tedy v roce 2020 obdržel Kraj Vysočina ze všech tří dotačních titulů a následně administroval a proplácel přes devět tisíc žádostí s alokovacími částkami ve výši přes 2 miliardy Kč. Kromě výše uvedených dotací do lesů Kraj Vysočina financoval v rámci pomoci s ohledem na kůrovcovou kalamitu projekty s názvem Pořízení fotogrammetrických dat bezpilotním leteckým systémem k detekci poškození stromů podkorním hmyzem a projekt s názvem Model návrhu úprav dřevinné skladby porostních směsí s ohledem na ekologickou stabilitu a ekonomiku lesního hospodaření v přírodních podmínkách Vysočiny. V rámci osvěty a vzdělávání vytvořil dva vzdělávací spoty s názvem Obnova lesa a Kůrovec a podílel se na tvorbě webové aplikace datového skladu a evidence kůrovce. Kraj výše uvedenými činnostmi operativně reaguje na naléhavou potřebu obnovy lesa v situaci velkoplošné kůrovcové kalamity, plynoucí z dlouhotrvajícího teplotně nadnormálního a srážkově podlimitního průběhu počasí posledních let. Prioritou přitom nadále zůstává podpora zakládání kvalitního druhově smíšeného lesa, který bude odolnější vůči všem škodlivým činitelům.

Kraj Vysočina, vědom si nutnosti snížení vysokých početních stavů a úpravy věkové struktury prasete divokého ve volné přírodě a zvýšeného výskytu afrického moru v okolních státech ČR, nadále podporuje lov právě jeho nejmladší věkové kategorie. V souvislosti s tím byla v roce 2020 vyplacena uživatelům honiteb finanční částka cca 742 tisíc Kč. Efektem jsou nižší škody způsobené touto zvěří zejména na zemědělských plodinách a snižování veterinárního nebezpečí. Také není pochyb o tom, že přemnožená zvěř může být nebezpečím pro motoristy. Aby se snižoval počet srážek vozidel se zvěří, je na Vysočině podporováno umísťování pachových ohradníků. Ty jsou situovány do nejkritičtějších úseků silnic. Jízda přes Vysočinu je tak nejen pro turisty bezpečnější a plynulejší. Na podporu mysliveckých aktivit zároveň kraj administroval příspěvky na vybrané myslivecké činnosti, a to v počtu více než 200 žádostí za celkem cca 6 340 tisíc Kč. Jde o podporu například na snižování stavů spárkaté zvěře, podporu pestrosti krajiny nebo kynologie.

Ing. Lukáš Vlček

náměstek hejtmana pro oblast lesního a vodního hospodářství,
zemědělství a životního prostředí

12. ZEMĚDĚLSTVÍ A LESNICTVÍ

ZEMĚDĚLSTVÍ A LESNICTVÍ

Nejtradičnějším a nejtypičtějším odvětvím Vysočiny je zemědělská výroba. Celková rozloha kraje činí 679 573 hektarů. Z celkové rozlohy kraje tvoří zemědělská půda 407 771 hektarů, což je více než 60 %.

V Kraji Vysočina hospodařilo v zemědělství téměř 4 100 subjektů, které měly různou velikost. Nejvíce subjektů v Kraji Vysočina hospodaří na výměře zemědělské půdy do pěti hektarů. V kategorii nad 500 hektarů hospodaří v Kraji Vysočina 178 zemědělských subjektů.

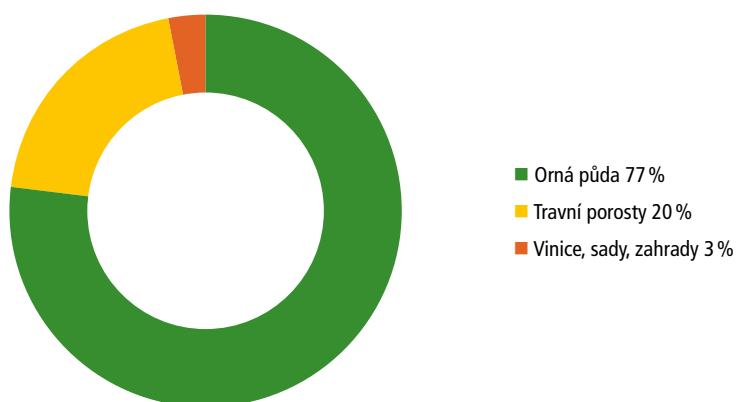
Zemědělské podniky podle rozlohy zemědělské půdy v roce 2019*

ČR, kraje	Zemědělské podniky	v tom s rozlohou zemědělské půdy (ha)						
		žádná	0–4,99	5–9,99	10–49,99	50–99,99	100–499,99	500 a více 500+
Vysočina	4 086	150	1 599	490	1 033	359	277	178
Středočeský	5 512	231	1 941	746	1 379	435	510	270
Jihočeský	4 971	243	1 833	623	1 297	350	420	205
Plzeňský	3 183	194	951	449	861	283	311	134
Karlovarský	739	44	180	89	203	54	110	59
Ústecký	2 268	134	745	302	543	174	260	110
Liberecký	2 001	62	863	320	465	116	131	44
Královéhradecký	3 079	136	1 362	370	717	180	205	109
Pardubický	2 626	137	1 120	348	561	157	188	115
Jihomoravský	8 875	195	6 668	523	796	241	275	177
Olomoucký	2 387	123	922	328	581	136	172	125
Zlínský	3 815	66	2 364	537	570	100	106	72
Moravskoslezský	4 061	154	2 055	576	784	178	207	107
Hl. m. Praha	869	50	326	132	201	55	74	31
Česká republika	48 472	1 919	22 929	5 833	9 991	2 818	3 246	1 736

*Údaje za rok 2020 nejsou známy

Zdroj: ČSÚ

Struktura zemědělské půdy v Kraji Vysočina v roce 2020

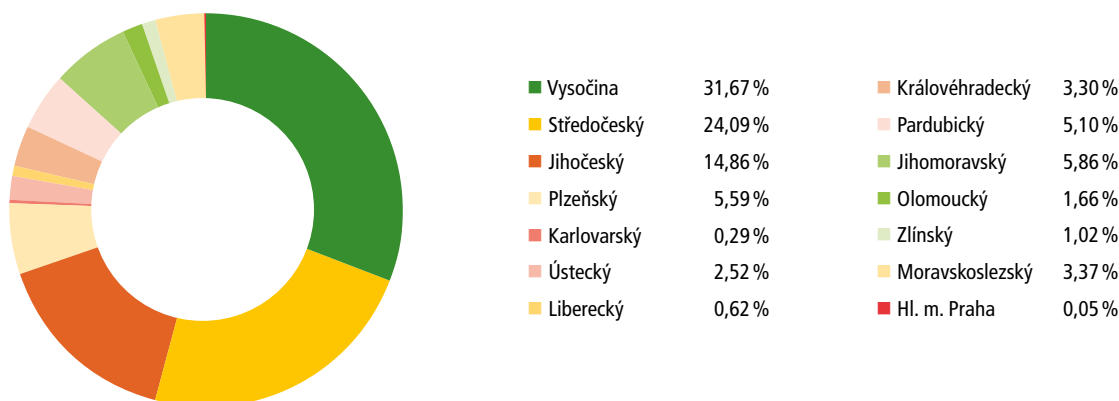
Převážná část kraje leží v mírně teplé oblasti s průměrnou roční teplotou 6–8 °C a se srážkami kolem 600 milimetrů ročně. V roce 2020 činily srážky v průměru 834 mm a průměrná teplota stoupla na 8,7 °C. Tomu odpovídá dominantní postavení Vysočiny v oblasti pěstování brambor, jež jsou důležitou potravinářskou komoditou. Téměř třetina českých brambor byla sklizena v Kraji Vysočina.

Sklizeň brambor mimo raných a sadbových v roce 2020 podle krajů

Území, kraj	Plocha v hektarech	Výnos v t/ha	Sklizeň v tunách
Vysočina	5 960	32,29	192 466
Středočeský	4 991	27,61	137 817
Jihočeský	2 793	32,64	91 175
Plzeňský	1 051	32,10	33 739
Karlovarský	57	32,14	1 827
Ústecký	557	24,84	13 836
Liberecký	139	31,26	4 342
Královéhradecký	739	28,14	20 783
Pardubický	1 009	30,68	30 955
Jihomoravský	1 296	30,32	39 299
Olomoucký	358	26,52	9 503
Zlínský	244	27,50	6 706
Moravskoslezský	738	28,43	20 983
Hl. m. Praha	9	24,98	220
Česká republika	19 941	30,27	603 650

Zdroj: ČSÚ

Sklizeň brambor mimo raných a sadbových v roce 2020 podle krajů v %

V Kraji Vysočina jsme i v roce 2020 mohli v jarním období spatřit velké množství žluté barvy, kterou vytvářely plochy kvetoucí řepky. Plochy řepky v roce 2020 zaujímaly třetí místo v rámci republiky.

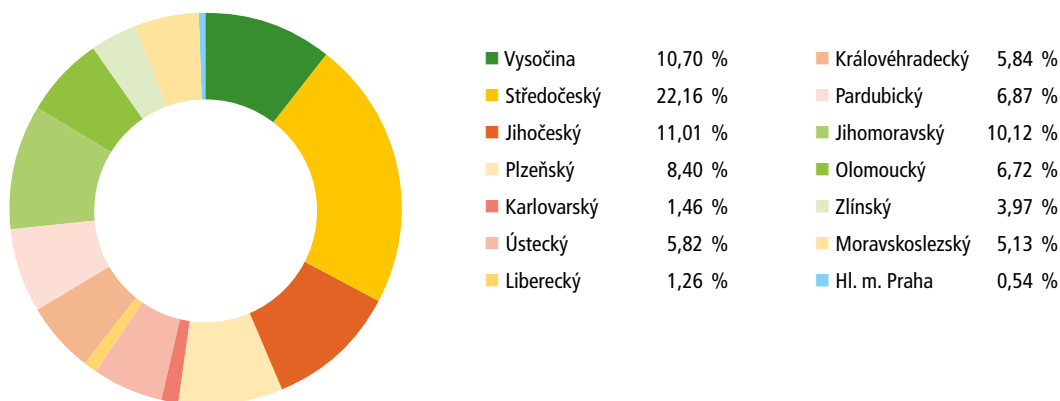
Sklizeň řepky v roce 2020 podle krajů

Území, kraj	Plocha v hektarech	Výnos v t/ha	Sklizeň v tunách
Vysočina	37 984	3,52	133 738
Středočeský	84 829	3,36	284 713
Jihočeský	38 864	3,53	136 997
Plzeňský	30 115	3,48	104 708
Karlovarský	5 484	3,53	19 360
Ústecký	25 510	3,28	83 581
Liberecký	5 047	3,41	17 230
Královéhradecký	23 816	3,30	78 678
Pardubický	25 675	3,41	87 513
Jihomoravský	34 083	3,21	109 315
Olomoucký	23 088	3,35	77 414
Zlínský	13 055	3,29	42 900
Moravskoslezský	18 818	3,35	62 983
Hl. m. Praha	1 846	3,36	6 197
Česká republika	368 214	3,38	1 245 328

Zdroj: ČSÚ

12. ZEMĚDĚLSTVÍ A LESNICTVÍ

Sklizeň řepky v roce 2020 podle krajů v %

Živočišná výroba má podobně jako bramborářství na Vysočině dlouhodobou tradici. K 1. 4. 2020 činil stav skotu na Vysočině 218 641 kusů. Chov skotu v Kraji Vysočina se tímto číslem dostal na druhou příčku v chovu skotu v rámci celé republiky.

Počet hospodářských zvířat k 1. 4. 2020 podle krajů

Území, kraj	Skot	z toho krávy	Prasata	z toho prasnice	Ovce	Drůbež	z toho slepice
Vysočina	218 641	87 653	319 055	18 142	13 653	391 125	60 998
Jihočeský	219 914	90 923	85 091	6 739	28 602	1 868 818	364 227
Plzeňský	161 706	69 105	112 189	6 517	16 449	2 836 786	1 220 568
Karlovarský	43 021	20 187	16 435	41	12 599	248 519	183 710
Ústecký	41 484	17 568	108 400	6 750	12 879	489 405	11 339
Liberecký	48 729	20 583	19 005	1 335	14 465	75 173	3 480
Královéhradecký	101 233	41 512	56 489	3 255	16 477	2 749 059	1 548 361
Pardubický	113 308	45 165	163 130	9 664	11 034	4 239 613	1 790 229
Jihomoravský	64 374	26 335	126 594	6 023	8 869	4 037 396	763 933
Olomoucký	93 149	39 396	68 370	4 306	8 992	424 757	127 964
Zlínský	63 062	28 385	71 531	4 710	21 083	677 390	102 545
Moravskoslezský	86 747	39 173	37 905	2 210	16 481	945 422	450 773
Hl. m. Praha a Středočeský kraj	148 749	59 912	315 113	18 018	22 029	5 263 908	1 874 150
Česká republika	1 404 117	585 897	1 499 307	87 710	203 612	24 247 371	8 502 347

Zdroj: ČSÚ

Stavy skotu podle krajů k 1. 4. 2020 v %

12. ZEMĚDĚLSTVÍ A LESNICTVÍ

Hospodařením šetrným k přírodě, bez umělých hnojiv a pesticidů, a tedy ekologickým zemědělstvím, se v Kraji Vysočina zabývá 375 ekofarem na téměř 21 600 hektarech zemědělské půdy – 39% z této výměry představuje orná půda, 60% je trvalých travních porostů.

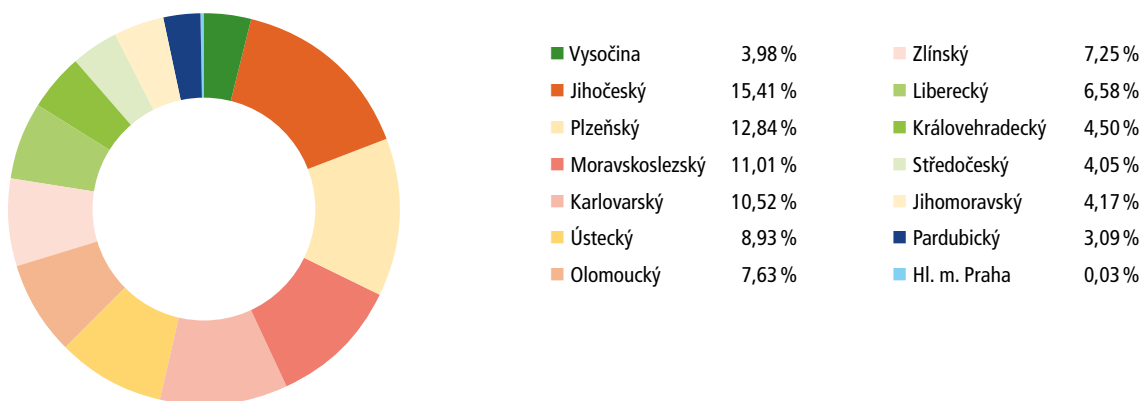
Struktura užití půdy v ekologickém zemědělství (EZ) v krajích v roce 2019*

Území, kraj	Počet ekofarem	Výměra celkové plochy v EZ (ha)	Orná půda (ha)	Trvalé travní porosty (ha)
Vysočina	375	21 600	8 435	13 008
Jihočeský	679	82 447	8 072	74 144
Plzeňský	558	70 211	17 208	52 798
Moravskoslezský	433	58 482	5 805	52 178
Karlovarský	250	57 286	5 892	51 326
Ústecký	309	47 235	3 092	43 439
Olomoucký	290	41 027	3 832	36 940
Zlínský	401	39 202	6 321	31 954
Liberecký	279	34 681	2 160	32 048
Královehradecký	249	24 863	2 962	21 635
Středočeský	351	23 707	7 539	15 485
Jihomoravský	325	23 392	16 218	5 285
Pardubický	185	16 812	2 969	13 735
Hl. m. Praha	6	49	26	11
Celkem	4 690	540 993	90 530	443 985

*Údaje za rok 2020 nejsou známy

Zdroj: Ročenka EZ za rok 2019

Výměra celkové plochy EZ v roce 2019 podle krajů v %

Včelaření je další tradiční obor, který má v zemědělském spektru Vysočiny své místo. Počet včelařů je v kraji poměrně rovnoměrně rozprostřen, přičemž nejvyšší počet včelstev je v teplejší klimatické oblasti Třebíčska.

Včelařství na Vysočině

Okres	Rok 2016		Rok 2017		Rok 2018		Rok 2019		Rok 2020	
	Chovatelé	Včelstva	Chovatelé	Včelstva	Chovatelé	Včelstva	Chovatelé	Včelstva	Chovatelé	Včelstva
Jihlava	663	8 879	760	9 314	762	9 125	776	9 300	754	8 953
Třebíč	947	14 960	1 038	14 588	1 036	14 744	1 048	15 263	1 019	14 876
Žďár nad Sázavou	1 171	13 592	1 293	13 491	1 311	13 689	1 321	14 541	1 294	14 535
Havlíčkův Brod	907	12 345	989	12 467	983	12 470	982	12 786	996	12 430
Pelhřimov	843	10 742	898	10 355	896	10 404	899	10 886	909	10 847
Celkem	4 531	60 518	4 978	60 215	4 988	60 432	5 026	62 776	4 972	61 641

Zdroj: Český svaz včelařů

LESNICTVÍ

Vysočina patří mezi kraje s vysokou lesnatostí (30,63 %). Celková výměra pozemků určených k plnění funkcí lesa činí v Kraji Vysočina 208 159 hektarů, výměra porostní půdy (půda porostlá lesními porosty) pak 203 352 hektarů. Tyto lesy jsou ve vlastnictví přibližně 48 000 právnických nebo fyzických osob. Přestože se teplotní a srážková bilance v roce 2020 vrátila k normálu, smrkové lesní porosty na Vysočině včetně těch nejmladších nadále celoplošně odumírají. Lesní hospodáři proto stále vynakládali velké úsilí na zpracování kůrovcové kalamity s problematickým odbytem dřeva. Většina vlastníků kalamitních holin dává přednost výhodám co nejčasnější obnovy lesa – ještě před vypršením zákonné pětileté lhůty. V nebyvalé míře se na těchto plochách uplatňuje ponechání zbylé biomasy ve formě dřevní štěpky, zárukou budoucích zdravějších a stabilnějších lesů je pestrý výběr dřevin, zejména dřevin listnatých a jedle.

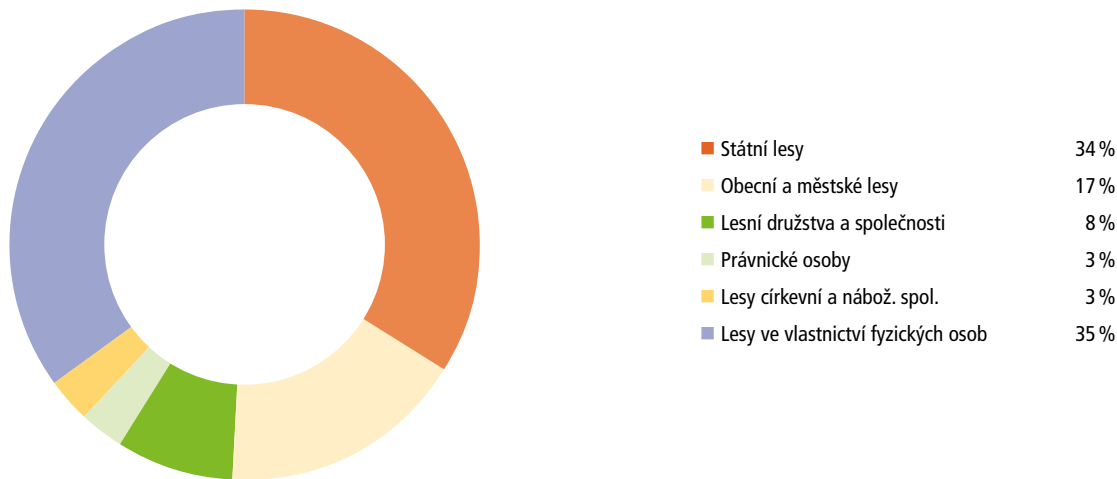
Z obecného hlediska lze konstatovat, že podmínky pro vývoj zdravotního stavu lesů byly v roce 2020 o poznání příznivější než v předchozích letech. Ačkoliv průměrná roční teplota 8,7 °C zařazuje rok 2020 sice stále mezi roky teplotně nadnormální (118 % normálu), ročním úhrnem srážek 834 mm překročil o 161 mm dlouhodobý průměr (124 % normálu).

Téměř třetinu území Kraje Vysočina tvoří rozsáhlé lesy. Jejich výměra dlouhodobě stoupá a zvyšuje se také různorodost dřevinné skladby. Nově zakládané lesní porosty tvoří pestřejší směs dřevin, čímž vznikají stabilnější porosty, odolnější například vůči bořivým větrům, suchu, ale i škodlivému hmyzu (kůrovec apod.). Tento dlouhodobý trend se pojí se značným úsilím jak vlastníků lesů, tak také odborných lesních hospodářů.

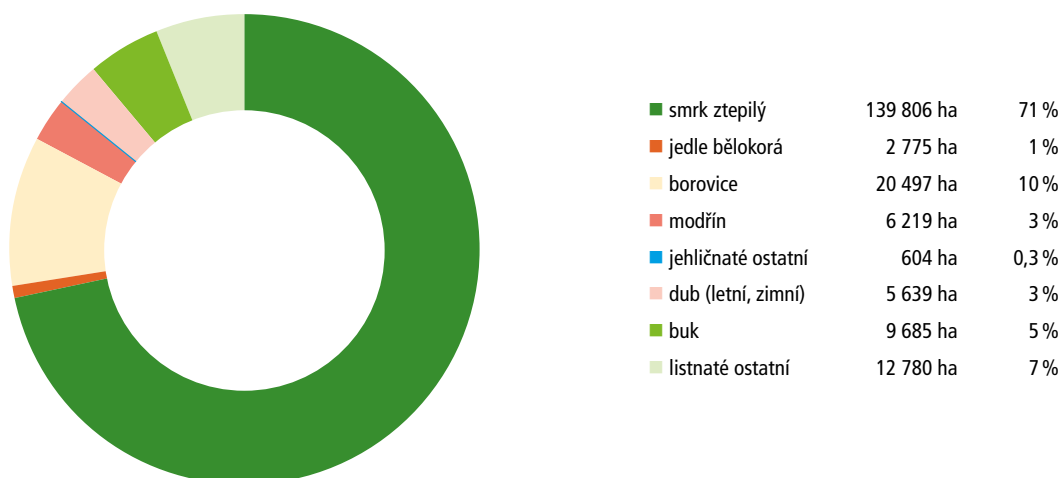
Podpora hospodaření v lesích Vysočiny se projevila také v roce 2020 vyplacením finančních příspěvků z rozpočtu kraje, a to ve výši téměř 33,2 milionu Kč. Souběžně s podporou hospodaření v lesích z rozpočtu kraje byly na některé činnosti v lesích poskytovány příspěvky ze státního rozpočtu.

Lesní porosty jsou zdrojem kvalitní dřevní hmoty. Díky své vysoké lesnatosti se na Vysočině rozvinul dřevozpracující průmysl, poskytující zaměstnání obyvatelům regionu. Malé provozovny i provozy nadregionálního významu jsou zdrojem nezbytného zhodnocení této obnovitelné suroviny.

Struktura vlastníků lesů Vysočiny v roce 2020

Druhová skladba lesa v Kraji Vysočina

MYSLIVOST

Na Vysočině bylo v roce 2020 celkem 617 640 hektarů honební plochy. Myslivci užívají 525 uznaných honiteb, z nich je 16 obor a 27 bažantnic.

V práci jim pomáhá 2 783 loveckých psů.

Intenzivní péčí o zvěř je zvyšována kvalita populace spárkaté zvěře, zároveň však trvá tlak na to, aby se udržovaly stavy této zvěře na potřebné výši. Stav prasete divokého jako nejvýznamnějšího původce škod na zemědělských plodinách se ani přes intenzivní lov nedařilo dostatečně snižovat.

V souvislosti s nárůstem automobilismu stoupá počet střetů vozidel se zvěří. Nebezpečí spočívající v materiálních škodách, či dokonce poškození zdraví nebo ohrožení života účastníků autonehod je evidentní. Právě proto jsou nejrizikovější úseky silnic – více než 130 kilometrů – ošetřeny pachovými ohradníky.

Od roku 2009, kdy byl tento postup ochrany silnic zaveden, došlo ke snížení četnosti srážek o 47 %.

Stav zvěře na Vysočině

	Sčítání k 31. 3. 2014	Sčítání k 31. 3. 2015	Sčítání k 31. 3. 2016	Sčítání k 31. 3. 2017	Sčítání k 31. 3. 2018	Sčítání k 31. 3. 2019	Sčítání k 31. 3. 2020
Jelen evropský	140	418	507	507	516	574	584
Daněk skvrnitý	1 583	1 783	1 786	1 786	2 067	1 601	2 336
Muflon	1 403	1 419	1 734	1 734	1 942	776	1 614
Srnec obecný	27 661	28 294	28 989	28 989	28 193	28 603	28 649
Prase divoké	3 271	3 207	2 900	2 900	2 854	3 091	3 505
Zajíc polní	23 794	23 961	23 448	23 448	25 326	26 609	27 302
Bažant obecný	7 573	7 176	6 228	6 228	6 413	5 843	5 740
Kachna divoká	11 297	12 361	10 355	10 355	11 042	11 237	12 036

13

VODNÍ
HOSPODÁŘSTVÍ
A RYBÁŘSTVÍ

Území Kraje Vysočina je v podstatě střechou České republiky. Z ní srážkové vody, které spadnou na zemský povrch, následně odtékají jako povrchové vody mimo území kraje. Žádný významný vodní tok na území kraje nepřitéká. Velkou část území okresu Žďár nad Sázavou a část okresu Havlíčkův Brod zaujímá Chráněná krajinná oblast Žďárské vrchy, která je zároveň chráněnou oblastí přirozené akumulace vod. Na území kraje se nachází velké nadregionální zdroje povrchových vod (vodárenské nádrže Švihov a Vír) včetně značné části jejich povodí. I z těchto důvodů je oblast týkající se povrchových i podzemních vod, zadržování povrchové vody v krajině a obecně ochrany vod jednou z priorit Kraje Vysočina.

Rok 2020 byl na Vysočině srážkově nejvydatnější za posledních deset let. Došlo tak k výraznému snížení srážkového deficitu z let 2015 až 2019, což je velmi dobrou zprávou pro

naši přírodu, lesy i vodní zdroje. Odběry vody pro zásobování obyvatel pitnou vodou ze skupinových vodovodů, jejichž zdrojem vody jsou převážně vodárenské nádrže, byly plně zabezpečeny. Rovněž došlo ke zvýšení vydatnosti zdrojů podzemních vod sloužících zejména menším obcím. V neposlední řadě se také významně zvýšila nasycenost půdy vodou.

V programovém prohlášení Rady Kraje Vysočina pro období 2020–2024 jsou v oblasti životního prostředí uvedeny mimo jiné i cíle pro oblast vodního hospodářství – „Zachováme vysokou jakost pitné vody pro obyvatele kraje, zajistíme ochranu vody a jejího zadržování v krajině, včetně efektivního čištění odpadních vod“ a ... „Budeme podporovat výstavbu vodohospodářské infrastruktury a společné projekty kraje a obcí pro hospodaření s dešťovou vodou.“

Dosažení těchto cílů se bude Kraj Vysočina snažit zajistit zejména poskytováním podpory obcím a jejich svazkům dotacemi z rozpočtu kraje prostřednictvím dvou programů Fondu Vysočiny. Jedná se o programy s názvem Projektová příprava ve vodním hospodářství a Stavby ve vodním hospodářství, které mají celkem tři podprogramy pro oblast zásobování pitnou vodou, oblast odkanalizování a čištění odpadních vod a oblast ochrany před povodněmi nebo suchem. Z názvů obou dotačních titulů je zřejmé, že první slouží na podporu zpracování projektových dokumentací a generelů a druhý na podporu vlastní realizace staveb vodních děl. V roce 2020 byly požadavky žadatelů o dotaci v těchto programech v porovnání se schválenou alokací finančních prostředků (77 milionů Kč) více než dvojnásobné. Tato skutečnost dokládá správné zaměření obou dotačních titulů. Každoroční příjmy kraje v této oblasti jsou pouze okolo 16 milionů Kč, dotace z rozpočtu kraje bývá 4 až 5x vyšší. I tato skutečnost ukazuje, jakou důležitost kraj přikládá podpoře v této oblasti.

Osvěta a propagace mezi veřejností i její odbornou částí je v oblasti vodního hospodářství prováděna zejména pořádáním pravidelné každoroční výstavy na krajském úřadě k oslavám Světového dne vody, semináři určenými pro obce a povodňové orgány, metodickými poradami pro pracovníky vodoprávních úřadů a prostřednictvím médií (například tiskovými zprávami a články v krajských novinách nebo zpravodaji kraje).

Ing. Lukáš Vlček

náměstek hejtmána pro oblast lesního a vodního hospodářství,
zemědělství a životního prostředí

Území Kraje Vysočina je pramenou oblastí významných českých a moravských řek a prochází jím hlavní evropské rozvodí dělicí kraj na dvě téměř stejné části. Do Severního moře odvádějí povrchovou vodu řeky Doubrava, Sázava a Želivka, na opačnou stranu do Černého moře odvádějí povrchovou vodu řeky Svratka, Oslava, Jihlava, Rokytka a Moravská Dyje.

Na řadě vodních toků na území kraje byly vybudovány vodní nádrže, z nichž některé jsou významnými zdroji pitné vody nejen z hlediska krajského, ale i celorepublikového. Vodárenská nádrž Švihov na řece Želivce zásobuje pitnou vodou hlavní město Prahu, část Středočeského kraje a západní část Kraje Vysočina; vodárenská nádrž Vír na řece Svratce zásobuje pitnou vodou brněnskou aglomeraci a část Kraje Vysočina. Vodárenská nádrž Švihov je největší vodárenskou nádrží v ČR i ve střední Evropě a do Prahy přivádí vodu z nádrže štola dlouhá 51 km. Dalšími regionálně významnými vodárenskými nádržemi jsou Mostišťe na řece Oslavě, ze které je dodávána pitná voda do východní části Kraje Vysočina (okresy Třebíč a Žďár nad Sázavou), Hubenov a Nová Říše, jež jsou zdrojem pitné vody pro velkou část okresu Jihlava. Značná část území okresu Třebíč je zásobována vodou z vodní nádrže Vranov na řece Dyji v Jihomoravském kraji.

Na řece Jihlavě se nachází vodní dílo Dalešice tvořené nádržemi Kramolín a Mohelno, které je zdrojem technologické vody pro Jadernou elektrárnu Dukovany a jednou ze tří přečerpávacích vodních elektráren v ČR. Nádrž Kramolín má nejvyšší sypanou hráz v České republice vysokou 100 metrů, jež je druhou nejvyšší sypanou hrází v Evropě. Na území Kraje Vysočina se rozkládá velký počet rybníků, celkem jich je téměř devět tisíc. Největší z nich Velké Dářko s rozlohou 206 hektarů slouží především k rekreačním a rybochovným účelům.

Kraj Vysočina má oproti některým jiným krajům jistou výhodu v možnosti propojení některých skupinových vodovodů, což umožňuje z velké části operativní, i když pouze částečné nahrazení vodních zdrojů, u kterých by byly zjištěny problémy s kvalitou či vydatností vody. Vodovodní systémy jsou propojeny vodárenské nádrže Vír, Mostišťe a Vranov, dále vodárenské nádrže Hubenov a Nová Říše a propojeny jsou také vodovodní soustavy v okresech Pelhřimov a Havlíčkův Brod s vodárenskou nádrží Švihov. Připravuje se propojení dalších skupinových vodovodů. Kromě velkých vodovodních soustav vázaných především na zdroje povrchových vod existují na území kraje i méně rozsáhlé lokální systémy, které využívají místní zdroje zejména podzemních vod. K ochraně vydatnosti, jakosti a zdravotní nezávadnosti zdrojů podzemních nebo povrchových vod využívaných nebo využitelných pro zásobování pitnou vodou jsou stanovena ochranná pásma. Z hlediska vydatnějších zdrojů podzemních vod patří území Kraje Vysočina mezi chudší kraje. Nejvýznamnějšími zdroji kvalitní podzemní vody jsou Podmoklany u Chotěboře, prameniště Heralice–Opatov–Předín u Třebíče a Rytířsko u Jihlavy. Některé lokální zdroje podzemních vod pro individuální potřebu vykazují nedostatečnou vydatnost nebo hygienickou závadnost, například nadlimitní hodnoty radonu, dusičnanů, železa, manganu nebo pesticidů. Také některé vodárenské nádrže mají hlavně v letních měsících problémy s kvalitou surové vody, což je způsobeno především eutrofizací. Kvalita vody ve vodovodních sítích pro veřejnou potřebu ale po úpravě vody v převážné většině případů odpovídá požadavkům na pitnou vodu.

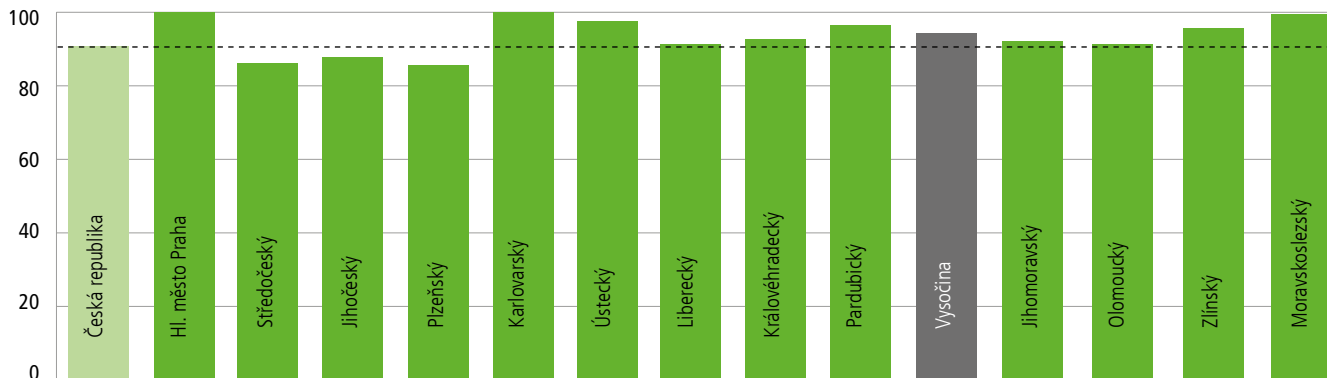
V oblasti dalšího rozvoje infrastruktury vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu je značným problémem kraje velká sídelní roztržitost s vysokým počtem malých obcí nebo jejich místních částí. To zvyšuje investiční a následně i provozní náklady. Přesto patří Kraj Vysočina v rámci České republiky ke krajům s mírně nadprůměrným podílem obyvatel zásobovaných vodou z veřejného vodovodu (96,4 %). Podíl obyvatel napojených na kanalizaci ukončenou čistírnou odpadních vod (dále jen „ČOV“) je naopak mírně podprůměrný (78,1 %). Z celkem 704 obcí na území kraje má kanalizaci ukončenou ČOV přibližně jedna třetina. Kanalizační systém s ČOV chybí zejména v menších obcích nebo místních částech obcí.

Předpokládaná změna klimatu představuje jedno z klíčových témat současné světové environmentální politiky, a proto Kraj Vysočina připravuje environmentální standardy u projektů realizovaných Krajem Vysočina a jím zřizovaných organizací. Povodně nebo sucho jako extrémní projevy srážko-odtokového procesu v souvislosti s možnými změnami klimatu způsobují rozsáhlé materiální škody a devastaci kulturní krajiny včetně ekologických škod. Je důležité podporovat investiční opatření jak technická, tak přírodě blízká. Mezi technická opatření patří výstavba poldrů, hrází, zvýšení kapacit vodních toků v intravilánech obcí nebo zvýšení bezpečnosti vodních nádrží. Mezi přírodě blízká opatření můžeme zahrnout například revitalizaci říčních systémů a krajiny nebo budování mokřadů za účelem zvýšení retenční schopnosti krajiny. Podpora se týká také zlepšení systému povodňové služby a preventivní protipovodňové ochrany – budování hlásných a předpovědních povodňových systémů, varovných a výstražných systémů ochrany před povodněmi a zpracování digitálních povodňových plánů.

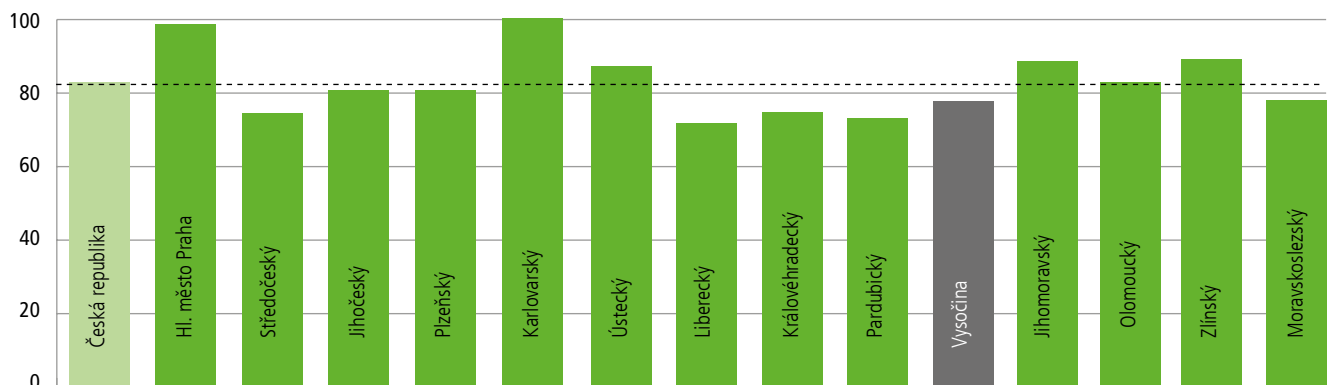
V některých oblastech kraje obce ohrožují dopady dlouhodobého sucha. Dochází ke snižování vydatnosti zdrojů vody, snižování hladiny podzemních vod i hladin povrchové vody ve vodárenských nádržích, nižším průtokům ve vodních tocích, a v důsledku toho regionálně k nedostatku pitné vody. Na území Kraje Vysočina mívá v posledních letech každoročně větší či menší problém s množstvím nebo kvalitou dodávané pitné vody několik obcí. Jedná se o obce, které nejsou napojeny na skupinové vodovody, a tedy na vodárenské nádrže, ale spoléhají se pouze na lokální zdroje podzemní vody s omezenou vydatností a proměnlivou kvalitou. Podpora přípravy a rovněž realizace možných opatření k ochraně před suchem byla zohledněna v dotačních programech Kraje Vysočina v oblasti vodního hospodářství, které jsou od roku 2019 zařazeny do Fondu Vysočiny – jedná se o grantové programy Projektová příprava ve vodním hospodářství a Stavby ve vodním hospodářství.

Podle údajů Českého hydrometeorologického ústavu byl rok 2020 na území Kraje Vysočina po více než pěti suchých letech srážkově výrazně nadnormální. Průměrný úhrn srážek na Vysočině za rok 2020 byl 834 mm, což je o 161 mm více, než je dlouhodobý normál (673 mm srážek ročně). Nejvyšší úhrny srážek byly v loňském roce zaznamenány na území okresů Třebíč a Žďár nad Sázavou. Vysočina pak byla celkově druhým nejdeštivějším krajem ČR. Došlo i k výskytu lokálních povodní zejména v letních měsících a říjnu, ty ale nezpůsobily výraznější škody. V posledních letech byly na území kraje také vyšší průměrné teploty oproti dlouhodobému normálu, což znamená i podstatně vyšší výpar. V roce 2020 byla průměrná teplota na území Kraje Vysočina 8,7 °C, což je o 1,3 °C více, než je dlouhodobý normál (7,4 °C). Vyššího nárůstu teploty dosahovala severní část Kraje Vysočina.

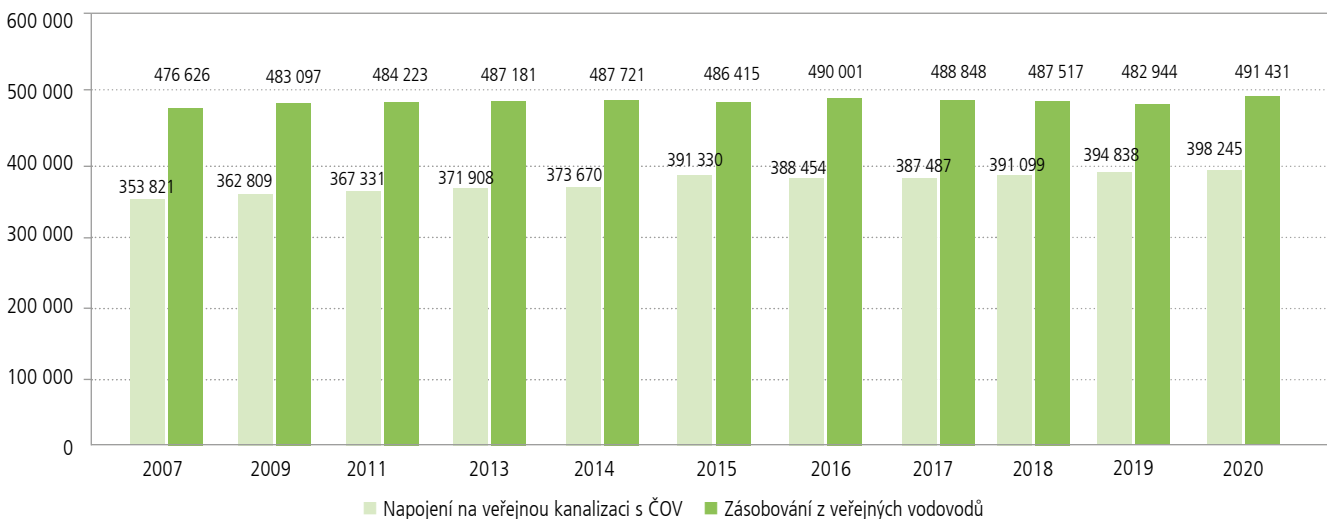
Podíl obyvatel zásobovaných vodou z veřejného vodovodu v roce 2020

Podíl obyvatel napojených na kanalizaci s ČOV v roce 2020

Vývoj počtu obyvatel Kraje Vysočina zásobovaných z veřejných vodovodů a napojených na veřejnou kanalizaci ukončenou ČOV od roku 2007 do roku 2020

13. VODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ A RYBÁŘSTVÍ

DOTACE KRAJE VYSOČINA V OBLASTI VODNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ

Dotace Kraje Vysočina v oblasti vodního hospodářství byly poskytovány z Fondu Vysočiny podle následujících programů:

Stavby ve vodním hospodářství 2020 – dotace na výstavbu infrastruktury vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu včetně souvisejících objektů typu ČOV, vodojemů, úpraven vody a dále staveb na ochranu před povodněmi a suchem. Díky těmto dotacím byly v Kraji Vysočina realizovány již desítky staveb těchto vodních děl, a to zejména v menších obcích.

Přehled dotací z programu Stavby ve vodním hospodářství (dříve Infrastruktura vodovodů a kanalizací)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Poskytnutá podpora (mil. Kč)	41,0	42,0	49,0	49,0	49,0	49,0	48,7	61,4	60,0	70,0	70,0
Požadovaná podpora (mil. Kč)	56,2	64,2	66,2	54,1	69,4	69,3	61,5	71,0	63,2	89,9	155,8
Počet přijatých žádostí (ks)	13	15	19	12	32	32	35	33	22	23	37
Počet podpořených žádostí (ks)	11	13	13	10	20	27	31	30	21	18	24

Projektová příprava ve vodním hospodářství 2020 – dotace na spolufinancování projektových dokumentací obcí v oblasti zásobování pitnou vodou, odkaňování a čištění odpadních vod a ochrany před povodněmi nebo suchem. Tyto projekty slouží k územnímu řízení, stavebnímu řízení nebo jsou povinnou součástí žádostí o finanční prostředky na realizace jednotlivých akcí. Díky těmto dotacím bylo v Kraji Vysočina připraveno mnoho projektů, jejichž následná realizace byla podpořena ze státního rozpočtu nebo evropských fondů, případně z rozpočtu kraje.

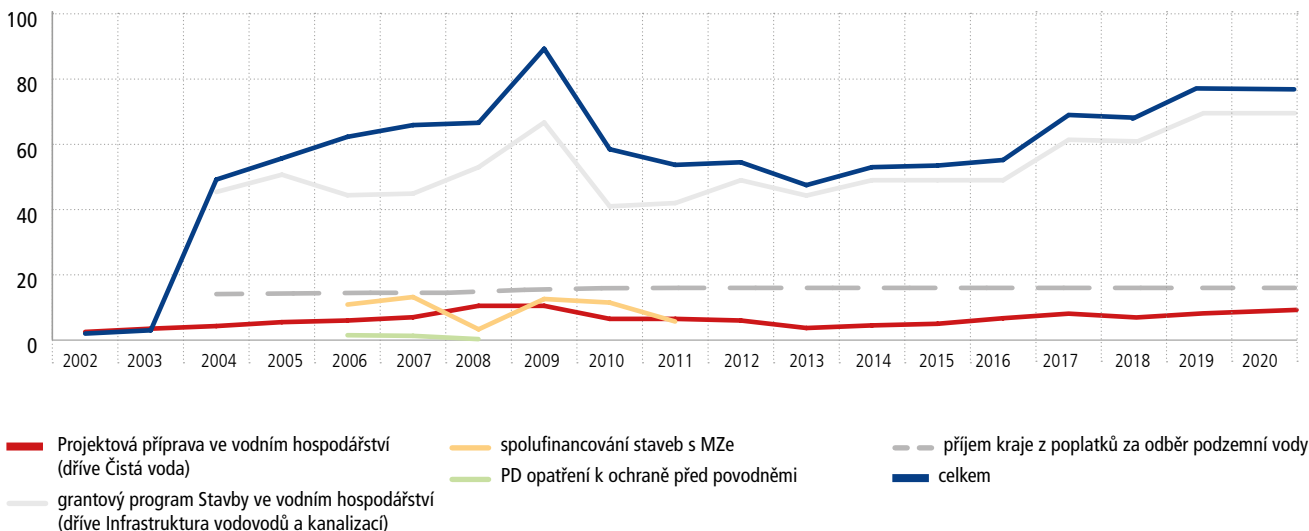
Přehled dotací z programu Projektová příprava ve vodním hospodářství (dříve Čistá voda)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Poskytnutá podpora (mil. Kč)	6,0	6,0	4,6	3,2	4,0	4,5	6,2	7,6	7,0	7,0	7,0
Požadovaná podpora (mil. Kč)	7,0	8,6	5,2	5,0	9,7	12,3	12,1	8,3	8,8	10,5	16,7
Počet přijatých žádostí (ks)	50	69	50	43	63	77	108	67	73	65	87
Počet podpořených žádostí (ks)	41	46	42	27	30	29	54	57	46	47	35

Kraj Vysočina poskytl ze svého rozpočtu od roku 2002 do oblasti vodního hospodářství obcí více než jednu miliardu Kč. Realizací uvedených vodních děl je postupně zajišťována základní technická vybavenost v obcích na území kraje. Současně realizací staveb určených k odvádění a čištění odpadních vod dochází k postupnému zlepšování životního prostředí, a to pak zejména kvality povrchových vod.

Vzhledem k tomu, že jsou finanční možnosti kraje na podporu vodního hospodářství omezené, využívali žadatelé, kterými jsou zejména obce nebo jejich dobrovolné svazky, fondy Evropské unie (Operační program Životní prostředí) nebo programy státního rozpočtu v gesci Ministerstva zemědělství ČR nebo Ministerstva životního prostředí ČR.

Historie poskytnutých dotací Krajem Vysočina v oblasti vodního hospodářství v letech 2002–2020

Koncepční materiály

Základními koncepčními materiály v oblasti vodního hospodářství jsou plány dílčích povodí (Dolní Vltavy, Dyje, Horní Vltavy, Horního a středního Labe), které pro území Kraje Vysočina schválilo v květnu 2016 zastupitelstvo kraje. Pořizovateli těchto plánů jsou státní podniky Povodí ve spolupráci s krajskými úřady. Platnost plánů je šest let, a proto již nyní probíhá jejich aktualizace.

Dalším významným koncepčním materiálem v oblasti infrastruktury vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu je Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Kraje Vysočina (dále jen „PRVKUK“). Zpracování PRVKUK a jeho schválení podle zákona o vodovodech a kanalizacích zajišťuje kraj v samostatné působnosti pro své území. Obsahuje koncepci řešení zásobování pitnou vodou včetně vymezení zdrojů povrchových a podzemních vod uvažovaných pro účely úpravy na pitnou vodu a koncepci odkanalizování a čištění odpadních vod pro každou obec a její místní část na území Kraje Vysočina. PRVKUK musí být hospodárný a musí obsahovat technicky nejhodnější řešení. PRVKUK je podkladem pro zpracování politiky územního rozvoje a územně plánovací dokumentace, plánu dílčího povodí podle zákona o vodách, pro činnost vodoprávního úřadu, stavebního úřadu a pro činnost obce a kraje v samostatné i přenesené působnosti. PRVKUK byl v roce 2015 komplexně aktualizován a následně schválen zastupitelstvem kraje. Každoročně schvaluje zastupitelstvo kraje dílčí aktualizace PRVKUK, zejména u jednotlivých obcí.

RYBÁŘSTVÍ

Kraj Vysočina se vyznačuje velkým množstvím řek, potoků a rybníků využívaných k chovu a lovu ryb. Zatímco na tekoucích vodách provádějí výkon rybářského práva uživatelé rybářských revírů, na vodách stojatých hospodaří kromě uživatelů i další subjekty, a to rybníkářským způsobem. Zejména na základě skladby rybí obsady a biologické charakteristiky rybářského revíru dělíme revíry na pstruhové a mimopstruhové. Rozmanitost rybářských revírů v našem kraji znamená, že si každý rybář může najít místo, které mu k lovu nejvíce vyhovuje.

Na Vysočině se nachází více než 160 rybářských revírů. Asi jedna třetina z nich je pstruhových, ostatní revíry jsou mimopstruhové. Celková výměra revírů v Kraji Vysočina dosahuje více než 2 000 hektarů. Největším rybářským revírem v kraji je Jihlava 7–8 s téměř 400 hektary tvořený vodní nádrží Dalešice. V rozloze následuje revír Jihlava 6 s 90 hektary tvořený vodní nádrží Mohelno a revír Trnava s 83 hektary, jehož součástí je vodní nádrž Trnávka. Naprostá většina rybářských revírů v našem kraji však svojí rozlohou nedosahuje ani 20 hektarů.

Největším uživatelem rybářských revírů v našem kraji je Moravský rybářský svaz, z. s., který hospodaří na téměř dvou třetinách revírů. Tento rybářský svaz působí hlavně na územích okresů Jihlava, Žďár nad Sázavou a Třebíč. Druhým největším uživatelem rybářských revírů je Český rybářský svaz, z. s., se svými územními svazy. Jihočeský územní svaz hospodaří na území okresu Pelhřimov, Východočeský územní svaz na území okresu Havlíčkův Brod a Územní svaz města Prahy v okolí Světlé nad Sázavou. Okrajově u nás působí i Středočeský územní svaz, Rada Českého rybářského svazu a Rybářský spolek Polensko, uživateli jsou i dvě obce.

V Kraji Vysočina působí i několik významných rybníkářsky-hospodařících subjektů. Tyto rybářské společnosti kromě takzvaných tržních ryb produkují i ryby, jejichž chov slouží k zarybnování rybářských revírů. Nejčastěji chovaným druhem ryby je s téměř 90 % jednoznačně kapr, následovaný lososovitými druhy rybníkem, amurem, štikou a candátem.

Hospodaření na rybnících je významnou specifickou formou akvakultury a základem českého produkčního rybářství. Mimo produkci ryb však rybníkářství sehrává i celospolečenskou roli – vodohospodářskou, krajinnotvornou, kulturní a rovněž protipovodňovou. Rybníkářství patří k národní tradici a jedná se o historický odkaz zanechaný našimi předky.

14

KULTURA,
PAMÁTKOVÁ PÉČE
A CESTOVNÍ RUCH

Rok 2020 byl v oblasti kultury, památkové péče a cestovního ruchu poznamenán pandemií koronaviru. Přinesl celou řadu mimořádných a nestandardních situací, se kterými se bylo nutné vyrovnávat a kterým se bylo potřeba přizpůsobovat. Téměř všechny kulturní organizace a instituce v kraji byly v průběhu roku v důsledku nepříznivé epidemické situace na celém území České republiky opakovaně pro veřejnost uzavřeny a příznivější situace nenastala ani v samotném závěru roku. Svoji nabídku směrem k veřejnosti musela většina kulturních subjektů a organizací přenést z velké části do on-line prostředí. S uměním, historií, řemesly, přírodou, vědou nebo třeba aktuálními tématy a poznatky z nejrůznějších oborů lidské činnosti standardně prezentovanými v muzeích a galeriích jsme se měli možnost setkávat část roku pouze v podobě on-line výstav a virtuálních doprovodných programů. Do on-line prostředí se částečně přesunuly například i služby knihoven, s výjimkou výpůjček knih, které se do jisté míry zajišťovat dařilo. Jen velmi obtížně se vzniklé situaci mohla přizpůsobit oblast divadel, respektive živého umění.

Přes nepříznivé finanční dopady pandemie se Kraj Vysočina z pozice zřizovatele příspěvkových organizací na úseku kultury a cestovního ruchu snažil vytvářet optimální podmínky pro kontinuální činnost těchto organizací, zabezpečit dle aktuálních možností poskytování veřejných služeb, zajistit realizaci stávajících a přípravu nových rozvojových záměrů, ale i přijímat a spolupodílet se na mimořádných a podpůrných opatřeních pro sektor kultury i cestovního ruchu v regionu.

K nejvýznamnějším událostem roku 2020 v oblasti kultury patřilo dokončení stavebních prací a převzetí nové budovy Krajské knihovny Vysočiny v Havlíčkově Brodě. Ačkoliv se zaměstnancům knihovny podařilo zrealizovat všechny navazující činnosti, včetně pořízení vnitřního vybavení, přestěhování knihovního fondu a služeb knihovny do nového sídla, a připravit nový objekt k otevření v prosinci 2020, zůstala knihovna vzhledem k nepříznivé epidemické situaci pro veřejnost uzavřena. Své první návštěvníky bude moci přivítat až v roce 2021.

Úspěšně pokračovaly investiční projekty a projektové záměry i v dalších příspěvkových organizacích, sledující z kvalitnější a rozšíření nabídky pro veřejnost. Dokončena byla obnova nádvoří hradu Roštejn, pobočky Muzea Vysočiny Jihlava, bezprostředně navazující na úspěšnou rekonstrukci hradních expozic ukončenou v roce 2019. Po celý rok probíhala příprava a byly zahájeny první práce k celkové obnově druhého z hradů v majetku kraje, hradu Kámen, pobočky Muzea Vysočiny Pelhřimov. Pod dohledem gesčního odboru pokračoval projekt Muzea Vysočiny Třebíč na realizaci nových expozic a obnovu zámeckých interiérů v Muzeu řemesel Moravské Budějovice nebo projekt Muzea Vysočiny Jihlava zaměřený na optimalizaci péče o sbírky a prezentaci sbírek. Zcela nově se pro Muzeum Vysočiny Jihlava otevřela možnost přípravy projektu, který za přispění evropských zdrojů umožní modernizaci stávajících muzejních expozic nejnavštěvovanější sbírkotvorné organizace kraje. Na podporu a oživení kultury a cestovního ruchu v regionu a na zvýšení návštěvnosti regionálních památek schválila Rada Kraje Vysočina v době rozvolnění protiepidemických opatření plošnou úpravu vstupného do všech stálých expozic a na výstavy ve svých sedmi sbírkotvorných organizacích, včetně poboček, v měsících červenec až září. Částka 20 Kč byla symbolicky vztažena k výročí 20 let od vzniku krajů. Bezplatně mohli expozice navštěvovat žáci, děti, studenti, senioři a handicapovaní. Celková návštěvnost v letních měsících tak byla rekordní a přesáhla 115 tisíc návštěvníků. Největší zájem projevil návštěvníci o hrady Roštejn (43 tisíc), Kámen (28 tisíc) a zámek v Třebíči (26 tisíc).

Mimořádná podpora Kraje Vysočina ve výši 1,2 milionu Kč umožnila i v tomto roce rozšířit sbírkové fondy krajských muzeí a galerií o nové a zajímavé exponáty zhodnocující sbírky. S obzvláště složitými podmínkami se po celý rok vyrovnávalo Horácké divadlo Jihlava, příspěvková organizace kraje, jediná profesionální divadelní scéna v Kraji Vysočina. Z důvodu pandemie Covid-19 musel být zrušen nulový ročník přehlídky divadelního dokumentu, první svého druhu v historii divadla nebo oslava 80. výročí zahájení činnosti českého Horáckého divadla na Vysočině. Divadlo se po celý čas snažilo udržovat kontakt s diváky prostřednictvím webových stránek a profilu na sociálních sítích. V letních měsících nabídlo netradičně inscenace v exteriéru, konkrétně v atraktivním prostředí hradů Roštejn a Kámen nebo v prostorách Zoologické zahrady Jihlava. S nejistotou a obavami se po celý rok potýkali organizátoři téměř všech festivalů, přehlídek apod. Poprvé v třicetileté historii se mimo jiné neuskutečnil jubilejní 30. Podzimní knižní veletrh v Havlíčkově Brodě. Tradiční udělení cen veřejné ankety Zlatá jeřabina, Ceny Kraje Vysočina za nejkrásnější knihu Vysočiny či udělení titulu Mistr tradiční rukodělné výroby Kraje Vysočina probíhalo individuálně, bez veřejné prezentace. Kraj Vysočina je krajem památek a velmi si vážím toho, že se i v této nelehké době podařilo vyhlásit a administrovat připravené dotační programy na obnovu památek, na předprojektovou přípravu, stejně jako podpořit památkově chráněná území a města s památkami UNESCO. Pokračovala realizace Strategie rozvoje cestovního ruchu v Kraji Vysočina na období 2017–2025, která identifikuje priority, opatření a aktivity vedoucí k efektivnímu rozvoji cestovního ruchu v regionu. Podpora a pomoc byla nadále cíleně vedena do oblasti rozvoje infrastruktury cestovního ruchu, směrem k turistickým informačním centřům, cykloturistice a cyklopravě.

Protiepidemická opatření se promítla i do přeshraniční spolupráce, především do spolupráce se spolkovými zeměmi Dolní a Horní Rakousko. Přesto se například podařilo zahájit společný projekt Vysočina Tourism a Vysoké školy polytechnické Jihlava „Spolupráce institucí na Vysočině a v Horním Rakousku při podpoře zvyšování kvalifikace v oblasti digitalizace v kulturním cestovním ruchu“. Nadále pokračovala spolupráce na projektech Lidová kultura/Volkskultur AT-CZ nebo I-CULT Mezinárodní kulturní platforma, avšak řadu aktivit bylo nutné přesunout do roku 2021. Osobně jsem sledoval negativní dopady na nosné téma Vysočiny pro rok 2020 – Vysočina sklářská, do jejíž realizace a zejména do plnohodnotného představení očekávaných výstupů vstoupila pandemie koronaviru. Pevně věřím, že důležitou část výstavního programu přesunutou do roku 2021 už zhlédneme společně.

Přeji všem pevné zdraví a brzký návrat do muzeí a galerií, divadel a dalších kulturních institucí a památek.

Mgr. Roman Fabeš,
radní pro oblast kultury, památkové péče,
cestovního ruchu a mezinárodních vztahů

14. KULTURA, PAMÁTKOVÁ PÉČE A CESTOVNÍ RUCH

V rozpočtu Kraje Vysočina 2020 bylo v kapitole Kultura vyčleněno na rok 2020 celkem 286 milionů Kč. Největší část cca 216 milionů Kč tvořil příspěvek na provoz deseti zřízovaných příspěvkových organizací na úseku kultury a cestovního ruchu a téměř 59 milionů Kč představovaly mimořádné investiční příspěvky a prostředky určené na předfinancování evropských projektů.

Prostřednictvím dotačních titulů Fondu Vysočiny, směřujících do regionální kultury, památek a cestovního ruchu a administrovaných gesčním odborem, bylo podpořeno přes 230 žádostí v celkové hodnotě přesahující 32 milionů Kč.

Památková péče

Kraj Vysočina má na svém území tři památky zařazené na Seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO. Jedná se o historické jádro města Telče, poutní kostel svatého Jana Nepomuckého na Zelené hoře ve Žďáru nad Sázavou a židovskou čtvrť a baziliku svatého Prokopa v Třebíči.

K nejvýznamnější součásti kulturního bohatství našeho regionu nesporně patří patnáct nemovitých a tři movité národní kulturní památky.

Nemovité národní kulturní památky v Kraji Vysočina

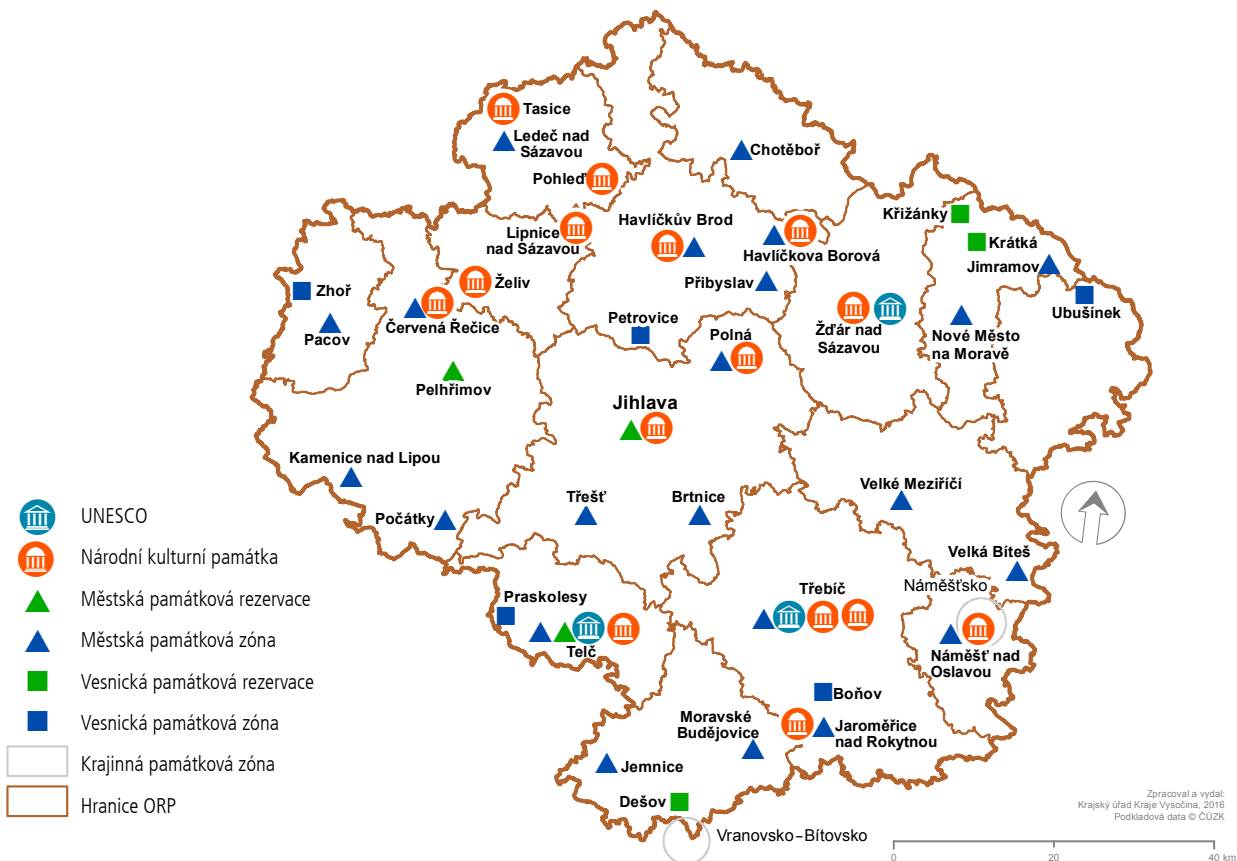
- Rodný dům Karla Havlíčka Borovského
- Zámek Telč
- Kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře
- Zřícenina hradu Lipnice nad Sázavou
- Zámek Jaroměřice nad Rokytnou
- Zámek Náměšť nad Oslavou
- Klášter s kostelem svatého Prokopa v Třebíči
- Židovský hřbitov v Třebíči
- Kostel svatého Jakuba Většího v Jihlavě
- Kostel Nanebevzetí Panny Marie v Polné
- Štáflova chalupa v Havlíčkově Brodě
- Klášter premonstrátů v Želivě
- Zámek Červená Řečice
- Sklárna v Tasicích
- Michalův statek v Pohledí

Movité národní kulturní památky v Kraji Vysočina

- Socha svaté Kateřiny z Jihlavy
- Jihlavská Pieta (kamenné sousoší Panny Marie s mrtvým tělem Ježíše Krista)
- Přemyslovský kříž z Jihlavy

Na území kraje se v současnosti nacházejí také tři městské památkové rezervace a 22 městských památkových zón, soubory lidové architektury jsou chráněné na území tří vesnických památkových rezervací a pěti vesnických památkových zón.

Národní kulturní památky a památkově chráněná území v Kraji Vysočina

Na konci roku 2020 bylo na území Kraje Vysočina evidováno přibližně 2 400 movitých kulturních památek a téměř 3 000 nemovitých kulturních památek.

Rozhodnutím Ministerstva kultury ČR bylo v roce 2020 v Kraji Vysočina za kulturní památky nově prohlášeno šest věcí nebo souborů věcí a ani jednomu objektu nebyla památková ochrana zrušena.

Kulturní památky v Kraji Vysočina

Obec s rozšířenou působností	Nemovitých památek	Movitých památek
Havlíčkův Brod	264	206
Světlá nad Sázavou	42	26
Chotěboř	72	75
Jihlava	678	400
Telč	265	214
Pelhřimov	325	241
Humpolec	79	86
Pacov	91	89
Třebíč	298	321
Moravské Budějovice	189	128
Náměšť nad Oslavou	50	88
Velké Meziříčí	182	140
Nové Město na Moravě	208	125
Žďár nad Sázavou	154	150
Bystřice nad Pernštejnem	87	124
Celkem	2 984	2 413

14. KULTURA, PAMÁTKOVÁ PÉČE A CESTOVNÍ RUCH

K primárním úkolům krajského úřadu v oblasti památkové péče patří povinnost vykonávat stavební dozor na obnově národních kulturních památek. Na území kraje se nachází patnáct nemovitých a tři movité národní kulturní památky. Ve většině případů se jedná o velké areály hradů, zámků nebo klášterů.

Výkon státní správy na zmíněném úseku pak dále zahrnuje zejména rozhodnutí v odvoláních proti rozhodnutí městských úřadů obcí s rozšířenou působností, rozhodnutí o přemístění kulturních památek, vyjadřování krajského úřadu k prohlašování a k rušení prohlášení věci za kulturní památku, řízení o odměně za archeologické nálezy, prodlužování lhůt a další úkony.

Nemalou část agendy oddělení památkové péče tvoří metodická a kontrolní činnost vůči obcím s rozšířenou působností. Kontrolní činnost výkonu státní správy ORP na úseku památkové péče probíhá v průběhu celého roku. Kontroly jsou časově a obsahově náročné i z toho důvodu, že vedle obsahové kontroly závazných stanovisek z hlediska zákona probíhá také kontrola jejich samotného aplikování v terénu.

Krajský úřad pořádá nejméně dvakrát ročně metodický odborný seminář směřující k zajištění jednotného přístupu v rozhodovacích procesech na úseku památkové péče a zaměřený na vhodné postupy při obnově kulturních památek (přednášky renomovaných odborníků), případně se zaměřením na aktuální právní otázky v památkové péči. V roce 2020 se z důvodu epidemie koronaviru v ČR a s tím spojenými omezeními metodické semináře nekonaly.

V roce 2020 se oddělení památkové péče aktivně účastnilo meziresortního připomínkového řízení k návrhu stavebního zákona a k návrhu zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím stavebního zákona.

Kraj Vysočina je vlastníkem několika desítek významných památkově chráněných objektů, v nichž dnes sídlí příspěvkové organizace kraje na úseku školství, sociálních služeb a kultury. Údržba a citlivá obnova památkově chráněných budov vyžaduje ze strany vlastníka nemalé finanční prostředky, které pocházejí zejména z rozpočtu kraje. Jedním z důležitých nástrojů podpory kulturního dědictví je ucelený systém poskytování finančních příspěvků z rozpočtu Kraje Vysočina.

V roce 2020 byly v rámci Fondu Vysočiny vyhlášeny tři programy:

PAMÁTKY 2020

UNESCO 2020

PAMÁTKOVĚ CHRÁNĚNÁ ÚZEMÍ 2020

V programu Památky 2020 byla podpořena v rámci podprogramu A – obnova památek – obnova 77 památkově chráněných objektů v celkovém objemu prací v hodnotě téměř 41 milionů Kč. Kraj přispěl částkou přes 14,1 milionu Kč a vlastníci vložili do obnovy svých památek téměř 27 milionů Kč.

V rámci podprogramu B – předprojektová dokumentace byly realizovány projekty zaměřené na podporu zpracování předprojektové dokumentace obnovy kulturních památek (zejména je možné pořídit statické posudky, restaurátorské, stavebně historické, dendrochronologické, mykologické, archeologické a další průzkumy) nezbytné pro přípravu řádné projektové dokumentace. Bylo podpořeno 15 žádostí v celkové výši 358 714 Kč.

Číslo programu	Název programu	Vyhlášený objem v Kč	Počet žádostí	Úspěšné žádosti	Schválená výše podpory v Kč
FV 02752	Památky 2020	14 500 000	122	92	14 500 000
	Podprogram A Obnova památek	14 000 000	107	92	14 141 286
	Podprogram B Předprojektová dokumentace	500 000	15	15	358 714

V programu Unesco 2020 byl každému z měst, ve kterých se nacházejí památky UNESCO, poskytnut finanční příspěvek ve výši 500 000 Kč.

Program Památkově chráněná území 2020 byl zaměřen na podporu obnovy objektů, které nejsou kulturními památkami, ale nacházejí se na území památkových rezervací a památkových zón.

Číslo programu	Název programu	Vyhlášený objem v Kč	Počet žádostí	Úspěšné žádosti	Schválená výše podpory v Kč
FV 02751	Památkově chráněná území 2020	1 600 000	28	19	1 600 000

KULTURA

Kulturní aktivity kraje i jím zřizovaných organizací na úseku kultury byly v roce 2020 výrazně poznamenány probíhající pandemií koronaviru a opatřeními přijatými proti jejímu šíření. Krajská muzea a galerie byly celkem čtyři měsíce uzavřeny pro veřejnost, a to ve třech různých trvajících obdobích. Nejdelší uzavření bylo v jarních měsících, trvalo cca dva měsíce. I přesto našly organizace řadu forem, jak oslovit veřejnost – on-line přednáškami, komentovanými prohlídkami nebo soutěžemi na sociálních sítích, ale i netradičními výstavami za okny. Mnohé z nich bez přerušení realizovaly evropské projekty a další odbornou činnost, uzavření tedy pro ně neznamenalo automaticky stagnaci.

Příspěvkové organizace v oblasti kultury

Název organizace	Počet zam.	Celkové náklady (tis. Kč)	Celkové výnosy (tis. Kč)	Hospodářský výsledek (tis. Kč)	Příspěvek na provoz kraje (tis. Kč)	Dotace na investice od kraje (tis. Kč)
Galerie výtvarného umění v Havlíčkově Brodě	9,0	6 557	6 847	291	6 497	361
Horácká galerie v Novém Městě na Moravě	19,0	11 164	11 494	330	11 081	310
Horácké divadlo Jihlava, příspěvková organizace	73,0	57 605	57 824	219	44 034	0
Krajská knihovna Vysočiny	39,0	51 656	52 405	750	51 102	13 640
Muzeum Vysočiny Havlíčkův Brod, příspěvková organizace	9,5	8 107	8 107	0	7 656	280
Muzeum Vysočiny Jihlava, příspěvková organizace	39,0	37 494	38 682	1 188	26 379	83
Muzeum Vysočiny Pelhřimov, příspěvková organizace	14,0	12 592	12 637	45	11 232	250
Muzeum Vysočiny Třebíč, příspěvková organizace	45,0	36 015	36 838	823	26 031	380
Oblastní galerie Vysočiny v Jihlavě	13,0	10 940	11 333	393	9 873	349
Celkem kultura	260,5	232 130	236 168	4 038	193 886	15 653

Náročnější situace byla v Krajské knihovně Vysočiny, jejíž činnost výrazně ovlivnilo zařizování a stěhování do nové budovy, a která byla i za cenu provozních komplikací až do poloviny října (vyjma kratších uzavření kombinovaných s výdejním okénkem) otevřena veřejnosti.

Největší dopad měla pandemie na chod Horáckého divadla Jihlava, které bylo v průběhu divadelní sezóny uzavřeno bezmála pět měsíců. Divadlo však netradičně připravilo v červenci a srpnu Divadelní NE-prázdniny a pro diváky odehrálo několik open air představení v Kraji Vysočina (v jihlavské ZOO, na hradech Kámen a Roštejn).

Negativní dopad na návštěvnost a na cestovní ruch v kraji se částečně podařilo kompenzovat mimořádným opatřením v podobě slev na vstupném do stálých expozic a výstav v krajských sbírkotvorných organizacích (včetně poboček hradů Roštejn a Kámen), které schválila rada kraje v souvislosti s dvacetiletým výročí vzniku Kraje Vysočina. V období od začátku července až do konce září 2020 mohla veřejnost navštívit instituce sídlící v historických objektech hradů, zámků a měšťanských domů za vstupné ve výši 20 Kč. Bezplatně expozice navštívili žáci, děti, studenti, senioři a handicapovaní. Odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu ve spolupráci s příspěvkovými organizacemi zajišťoval plošnou úpravu vstupného, sledování návštěvnosti a vyúčtování ztrát ze vstupného, které tvořily cca 4,3 milionu Kč. Návštěvnost za tyto měsíce v porovnání s roky 2018 a 2019 byla rekordní a zejména během července a srpna dosáhla v součtu za všechny organizace dvojnásobku oproti běžné návštěvnosti. Největší zájem byl právě o hrady Roštejn a Kámen a také o zámek v Třebíči. Celkem za červenec až září návštěvnost přesáhla 115 tisíc návštěvníků, z toho na Roštejn zavítalo více než 43 tisíc a na hrad Kámen přes 28 tisíc návštěvníků.

Celková návštěvnost za rok 2020 dosáhla v případě krajských muzeí a galerií takřka 170 tisíc návštěvníků.

V roce 2020 Zastupitelstvo Kraje Vysočina udělilo dva tituly Mistr tradiční rukodělné výroby Kraje Vysočina. Novými mistry řemesla se stali: Rudolf Hupka, obor: vyběhnutí dřeva kovem, a Miroslav Vrtěna, obor: bednářství. Z důvodu pandemie koronaviru se nepodařilo zdokumentovat a zapsat na Seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury Kraje Vysočina nový nemateriální statek a nebylo možné uskutečnit ani veřejnou prezentaci nejvýznamnějších počinů v oblasti tradiční lidové kultury formou Slavnostního předání ocenění v oblasti tradiční lidové kultury udělované Krajem Vysočina.

V 16. ročníku ankety Zlatá jeřabina – Cena Kraje Vysočina za kulturní počin roku 2019, jejímž cílem je prezentace rozmanitosti kultury a kulturního dědictví na Vysočině, veřejnost nejvíce ocenila v kategorii Kulturní aktivita akci Tři oříšky pro Popelku / Libice nad Doubravou. Tuto divadelní pohádku nacvičily děti z I. stupně ZŠ v Libici nad Doubravou. Představení bylo nejen plné tance a zpěvu, ale také světelných a zvukových efektů. Celkový dojem byl umocněn otáčivými kulisami, propracovanými rekvizitami a nádhernými kostýmy. Na druhém místě se umístilo divadelně-taneční představení Karlík a továrna na čokoládu / Jihlava. Jednalo se o kouzelný, hravý příběh plný fantazie, jemného humoru a lásky k čokoládě, který představila taneční škola NART DANCE SCHOOL, z. s. Třetí příčka patřila expozici Děti Antonína Kaliny / Třebíč.

14. KULTURA, PAMÁTKOVÁ PÉČE A CESTOVNÍ RUCH

Tato expozice připomíná hrdinný čin třebíčského rodáka, který za II. světové války v koncentračním táboře Buchenwald zachránil více než 900 židovských chlapců. V kategorii Péče o kulturní dědictví zvítězil projekt Postupné obnovy vodního mlýna č. p. 15 v Trhonici. Na dalších místech se umístily Rekonstrukce původních oken v kostele sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře ve Žďáře nad Sázavou a Obnova ohradní zdi hřbitova včetně restaurování brány ve Vilánici. I v tomto roce bylo uděleno čestné uznání náměstkyně hejtmána pro oblast kultury, památkové péče, cestovního ruchu a mezinárodních vztahů za významný přínos v oblasti hmotného kulturního dědictví. Ocenění získala akce Obnova střešního krovu a střešního pláště kostela sv. Jakuba Většího v Jihlavě.

V soutěži O nejkrásnější knihy Podzimního knižního veletrhu pořádané v rámci doprovodného programu 30. Podzimního knižního veletrhu v Havlíčkově Brodě ocenila odborná porota Cenou Kraje Vysočina za nejkrásnější knihu Vysočiny titul Miloše Doležala: Když není motorka, lépe chodit pěšky, kterou vydalo nakladatelství Nezávislý podmelechovský spolek, z. s. Veletrh se z důvodu pandemie koronaviru neuskutečnil.

Za přísných protiepidemických opatření proběhl první říjnový víkend 10. ročník Dnů otevřených ateliérů.

I v roce 2020 díky mimořádné podpoře Kraje Vysočina ve výši 1,2 milionu Kč rozšířila krajská muzea a galerie spravované sbírky o nové exponáty. Od loňského roku obohatila jedinečnou kolekci motocyklů prezentovaných na hradě Kámen souprava skútru Čezeta a sidecaru Druzeta ze začátku 60. let 20. století. Kombinace skútru s postranním vozíkem byla málo vídanou raritou již v době svého vzniku, jejich konstruktérem byl Jaroslav František Koch, jedna z nejvýraznějších postav naší motocyklové historie.

Oblastní galerie Vysočiny v Jihlavě a Galerie výtvarného umění v Havlíčkově Brodě získaly velmi cenný konvolut kreseb a ilustrací od Jiřího Johna, sběratelsky vyhledávaného předního představitele české umělecké scény 50. a 60. let 20. století, rodáka z Třeště.

Muzeum Vysočiny Třebíč pořídilo stavebí papírový betlém Františka a Jana Janovských z Třebíče. Další hodnotná výtvarná díla se podařilo zakoupit pro Horáckou galerii v Novém Městě na Moravě a Muzeum Vysočiny Havlíčkův Brod. Jednalo se o plastiky Pavla Tomana a Jiřího Vašicy a obraz (matka a dítě) od Věroslava Škrabánka staršího.

Výrazný posun se uskutečnil v přípravě nebo realizaci rozvojových záměrů příspěvkových organizací kraje na úseku kultury, které umožní zkvalitnění a rozšíření nabídky pro veřejnost.

K těm nejvýznamnějším bezesporu patřilo vybudování nového sídla Krajské knihovny Vysočiny v lokalitě Ostrov v Havlíčkově Brodě. V červenci 2020 byly zhotovitelem, firmou Zlínstav, a. s., dokončeny veškeré stavební práce a novostavba byla předána Krajské knihovně Vysočiny, jež zajišťovala vnitřní vybavení objektu dle projektu zpracovaného firmou ARTPROJEKT Jihlava, spol. s r. o. Celkové náklady na stavbu včetně vybavení ve výši cca 200 milionů Kč byly hrazeny z rozpočtu kraje. Postupné vybavení regálovými systémy, nábytkem a IT technikou probíhalo intenzivně od srpna do konce roku 2020. Vybrán byl rovněž provozovatel kavárny umístěné v přízemí objektu. Od října 2020 pak bylo zahájeno stěhování knihovního fondu z dosud pronajímaných skladových prostor i z původního objektu knihovny na Havlíčkově náměstí a také byla přestěhována veškerá pracoviště knihovny. I přes komplikace, způsobené ať již opatřeními přijatými v souvislosti s pandemií koronaviru, nebo zvýšenou nemocností, se knihovně podařilo připravit nový objekt k otevření v prosinci 2020. Vzhledem k epidemické situaci však knihovna zůstala pro veřejnost na základě vládního nařízení uzavřena a své první návštěvníky přivítala až v dubnu roku 2021.

Projektové, ale i realizační práce se týkaly také hradu Kámen, pobočky Muzea Vysočiny Pelhřimov. V roce 2020 byla dokončena rozšířená dokumentace expozic hradu Kámen, a to o dětskou edukační linku vztahující se k novým navrženým expozičním trasám. Zahájeny byly stavební práce na návštěvnickém centru hradu, které má v budoucnu návštěvníkům hradu zajistit již standardní komfort v podobě moderní pokladny, sociálního zázemí a kavárny nabízející možnost vnitřního i venkovního posezení. Vlastní stavební i restaurátorské práce pak pokračovaly na obnově kaple Panny Marie Bolestné v obci Kámen, která se stane součástí návštěvnického okruhu hradu Kámen. Projektové práce dále probíhaly na vlastním objektu hradu Kámen, kde je nutné zajistit rekonstrukci elektroinstalace a nezbytné stavební úpravy pro nové expoziční trasy. Odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu s Muzeem Vysočiny Pelhřimov monitoroval možnosti předložení realizačních prací na expozicích nebo obnově samotného hradu do spolufinancování v rámci připravovaného programového období Integrovaného regionálního operačního programu.

V rozpracované formě zůstala také projektová dokumentace na modernizaci expozic pro muzeum v Jemnici, pobočku Muzea Vysočiny Třebíč. Po jejím dokončení je plánováno využít dotačních titulů, například program přeshraniční spolupráce Interreg.

Z důvodu nedokončení zpracovávání projektové dokumentace rekonstrukce části hospodářských objektů Horácké galerie v Novém Městě na Moravě na depozitář pro uložení sbírek plastik a skla bylo nutné přesunout předpoklad plánovaného zahájení stavebních prací do roku 2022.

Podařilo se naplnit i Memorandum uzavřené mezi Krajem Vysočina a Statutárním městem Jihlava o vzájemné každoroční podpoře subjektů s celoregionálním dopadem, Horáckého divadla Jihlava a Zoologické zahrady Jihlava.

Spolupráce s příspěvkovými organizacemi na úseku kultury pokračovala formou projektu Společná vstupenka muzeí a galerií zřizovaných Krajem Vysočina, jež umožňuje dvanáct vstupů do krajem zřizovaných sbírkotvorných organizací na jednotnou, cenově velmi zvýhodněnou vstupenku. I zde se projevilo nucené uzavření sbírkotvorných organizací, protože návštěvnost na tuto Společnou vstupenku poklesla, a to na 1 475 návštěvníků, což je o 2/3 méně v porovnání s předchozím rokem.

14. KULTURA, PAMÁTKOVÁ PÉČE A CESTOVNÍ RUCH

Všechny akce pořádané příspěvkovými organizacemi zřizovanými na úseku kultury byly propagovány a prezentovány na webové stránce Vysočina fandí kultuře (www.vysocina-fandi-kulture.cz). Zde byly také zveřejňovány aktuální informace týkající se omezení provozu těchto příspěvkových organizací.

Obdobně jako v předchozích letech byly činnost a výstupy příspěvkových organizací zřizovaných Krajem Vysočina na úseku kultury za rok 2020 souhrnně představeny na webové stránce s názvem Ohlédnutí za rokem v příspěvkových organizacích.

Pro rozvoj neprofesionálních uměleckých aktivit byla důležitou součástí systematická podpora ve formě finančních příspěvků určených pořadatelům na zajištění krajských postupových a národních přehlídek. V roce 2020 byla podpora postupových přehlídek neprofesionálních uměleckých aktivit zahrnuta do Fondu Vysočiny pod názvem programu Postupové přehlídky v kultuře 2020. V roce 2020 bylo podáno a následně radou kraje schváleno osm žádostí, z nichž sedm bylo na krajské postupové přehlídky a jedna na národní přehlídky. Celková schválená finanční podpora v oblasti neprofesionálního umění byla 253 tisíc Kč. Vlivem pandemie Covid-19 však došlo ke zrušení nebo omezení většiny přehlídek a byla vyplacena pouze jedna finanční podpora ve výši 13 800 Kč.

V roce 2020 byl v rámci Fondu Vysočiny vyhlášen program Regionální kultura 2020, jehož cílem je vytvořit podmínky pro podporu, zachování a rozvoj kulturního života v rámci našeho regionu. Jedná se hlavně o aktivity se zaměřením na kulturní tradice kraje. Vlivem pandemie Covid-19 bylo předloženo méně projektů než v minulých letech, celá řada kulturních akcí byla přesunuta nebo zrušena.

V roce 2020 byl opět po dvouleté pauze vyhlášen program s názvem Edice Vysočiny 2020 na podporu edičních počínů s vazbou na historii, kulturu, přírodu a krajinu Vysočiny.

Číslo programu	Název programu	Vyhlášený objem v Kč	Počet žádostí	Úspěšné žádosti	Schválená výše podpory v Kč
FV02763	Postupové přehlídky v kultuře 2020	350 000	8	8	253 000
FV02750	Regionální kultura 2020	2 000 000	36	33	1 411 700
FV02746	Edice Vysočiny 2020	1 200 000	18	15	1 172 693

Vedle systémové podpory byla ve výjimečných případech žadatelům poskytována individuální finanční podpora, a to například Horáckému folklornímu sdružení na podporu a udržení folklorních tradic regionu, DOC.DREAM services, s. r. o., – Centru dokumentárního filmu v Jihlavě na podporu audiovizuální výchovy v Kraji Vysočina, spolku SE.S.TA, z. s., na podporu provozu expozice Umění baroka ze sbírek Národní galerie Praha nebo České komoře architektů na soutěžní přehlídku Česká cena za architekturu.

V rámci programového období 2014–2020 Integrovaného regionálního operačního programu (výzva Muzea) probíhala realizace projektu Hrad Roštejn – zpřístupnění nových expozic. V roce 2020 byly kompletně dokončeny zbývající stavební práce na hradním nádvoří. Projekt realizovaný od roku 2016 byl na podzim 2020 fyzicky ukončen. V rámci jednotlivých etap postupně zpřístupnil veřejnosti dvě nové expoziční trasy a vyhlídkovou věž s miniexpozicí a stavebně obnovenou kulturní památku, která je velmi oblíbeným turistickým cílem. Odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu zajistil koordinaci všech spolupracujících subjektů, vlastní realizaci expozic a administraci celého projektu směrem k poskytovateli dotace. S koncem roku 2020 žádal o závěrečnou část dotace. Cílem projektu bylo zefektivnění prezentace sbírkových předmětů, a to tvorbou nových expozic, které adekvátním způsobem prezentují a zpřístupňují sbírky Muzea Vysočiny Jihlava. Projekt zároveň řešil zvýšení ochrany a zabezpečení vystavených sbírkových předmětů a stavební revitalizaci objektu tak, aby byly dlouhodobě zajištěny odpovídající zákonné podmínky pro prezentaci sbírkových předmětů a objekt byl po vizuální i uživatelské stránce návštěvnicky atraktivní a zároveň bezpečný. Celkové výdaje projektu dosáhly k částce 69,5 milionu Kč, z toho způsobilé výdaje činily 65,1 milionu Kč (85 % dotace EU, 5 % dotace ze státního rozpočtu, 10 % vlastní podíl).

Pod dohledem gesčního odboru pokračovala realizace dvou dalších projektů administrovaných přímo příspěvkovými organizacemi v rámci výzvy Muzea II Integrovaného regionálního operačního programu, a to projekt Muzea Vysočiny Jihlava s názvem Optimalizace péče o sbírky a prezentace sbírek v Muzeu Vysočiny Jihlava (cca 34,3 milionu Kč) a Muzea Vysočiny Třebíč s názvem Modernizace a rozšíření expozic v pobočce Muzeum řemesel Moravské Budějovice (cca 17 milionů Kč).

Aktivity tříletého projektu I-CULT: Mezinárodní kulturní platforma, jehož cílem je spolupráce subjektů a kulturních organizací a institucí čtyř krajů česko-rakouského příhraničí (Jihočeský kraj, Jihomoravský kraj, Kraj Vysočina a spolková země Dolní Rakousko) a společná prezentace kulturního dědictví v podobě výstav, workshopů a doprovodných programů pro širokou veřejnost, byly v roce 2020 z důvodu pandemie koronaviru značně omezené. Hlavním partnerem projektu je Jihočeský kraj, projektovým partnerem za Vysočinu je krajská příspěvková organizace Muzeum Vysočiny Třebíč. Vybrané stěžejní výstupy projektu za Vysočinu spojené s prezentací sklářství, které byly plánovány na rok 2020, musely být přesunuty do roku 2021, bylo schváleno prodloužení doby fyzické realizace projektu. Projekt je podpořen z Programu přeshraniční spolupráce Interreg V-A Rakousko-Česká republika 2014–2020.

14. KULTURA, PAMÁTKOVÁ PÉČE A CESTOVNÍ RUCH

Stejně složitá situace provázela i realizaci dalšího projektu z oblasti kultury Lidová kultura/Volkskultur AT–CZ – subjektů z Kraje Vysočina, Jihočeského kraje a dvou rakouských spolkových zemí: Dolního a Horního Rakouska. Společný projekt je rovněž spolufinancován z Programu přeshraniční spolupráce Interreg V-A Rakousko-Česká republika 2014–2020. Cílem je společná prezentace tradiční lidové kultury jako nedílné součásti kulturního dědictví, rozšíření stávající kulturní nabídky a zvýšení atraktivnosti celého území a oboustranného zájmu o tuto část kulturního dědictví. Řada aktivit nemohla být z důvodu pandemie koronaviru realizována dle harmonogramu. Četné aktivity musely být přesunuty do roku 2021, bylo schváleno prodloužení doby fyzické realizace projektu.

CESTOVNÍ RUCH

Kraj Vysočina dlouhodobě podporuje několika programy údržbu infrastruktury i služeb v cestovním ruchu na svém území. Od roku 2008 zřizuje příspěvkovou organizaci Vysočina Tourism, která má za úkol dlouhodobě koordinovat spolupráci partnerů v cestovním ruchu na Vysočině a systematicky propagovat turistickou nabídku Vysočiny.

Příspěvkové organizace v oblasti cestovního ruchu

Název organizace	Počet zaměstnanců	Celkové náklady (tis. Kč)	Celkové výnosy (tis. Kč)	Hospodářský výsledek (tis. Kč)	Příspěvek na provoz kraje (tis. Kč)	Dotace na investice od kraje (tis. Kč)
Vysočina Tourism, příspěvková organizace	7,0	13 343	14 227	934	12 409	0
Celkem cestovní ruch	7,0	13 343	14 227	934	12 409	0

Kraj tradičně podporuje údržbu a obnovu kvalitního turistického značení sítě pěších, lyžařských i cykloturistických tras prostřednictvím dotace Klubu českých turistů. Z důvodu větší finanční náročnosti obnovy tras zasažených kůrovcovou kalamitou došlo oproti roku 2019 k navýšení požadované částky dotace na 500 tisíc Kč.

V roce 2020 byl opakovaně vyhlášen program Fondu Vysočiny na podporu standardizace, zkvalitňování a rozšiřování služeb poskytovaných turistickými informačními centry, nazvaný Turistická informační centra 2020. Finanční prostředky z tohoto dotačního titulu přispěly ke zkvalitnění služeb 30 turistických informačních center v kraji – šlo převážně o tištěné propagační materiály, pořízení kancelářské techniky a venkovního mobiliáře, úhradu části mzdových nákladů sezónních pracovníků aj. V rámci plnění podmínek programu probíhala celoroční spolupráce s příspěvkovou organizací Vysočina Tourism: aktualizace regionálních databází, shromažďování statistických údajů, pořádání pravidelných školení a setkávání apod.

Číslo programu	Název programu	Vyhlášený objem v Kč	Počet žádostí	Úspěšné žádosti	Schválená výše podpory v Kč
FV 02779	Turistická informační centra 2020	2 000 000	37	32	1 734 440

Nově byl v roce 2020 vyhlášen program Infrastruktura cestovního ruchu 2021 na podporu zkvalitnění a rozšíření infrastruktury cestovního ruchu v Kraji Vysočina určeného pro upravitelů lyžařských běžeckých tras a vlastníky doprovodné infrastruktury.

Číslo programu	Název programu	Vyhlášený objem v Kč	Počet žádostí	Úspěšné žádosti	Schválená výše podpory v Kč
FV 02757	Infrastruktura cestovního ruchu 2020	1 500 000	12	12	1 029 643

Pokračuje realizace Strategie rozvoje cestovního ruchu v Kraji Vysočina na období 2017–2025, která identifikuje priority, opatření a aktivity vedoucí k efektivnímu rozvoji cestovního ruchu v kraji v oblastech týkajících se infrastruktury, marketingu i řízení cestovního ruchu. Jako součást implementace Strategie CR se pravidelně schází Rada pro Strategii cestovního ruchu jako funkční, řídicí a organizační struktura, která spolupracuje na naplňování cílů strategie s dalšími klíčovými aktéry z oblasti cestovního ruchu.

14. KULTURA, PAMÁTKOVÁ PÉČE A CESTOVNÍ RUCH

V roce 2020 byla naplňována opatření vyplývající ze schválené Strategie rozvoje cykloturistiky a cyklo dopravy v Kraji Vysočina na období 2014–2020. Částkou 1 320 tisíc Kč byla podpořena výstavba pumptracku v rámci volnočasového areálu Český mlýn v Jihlavě. Kontinuálně od roku 2016 probíhá monitoring na cykloturistických trasách, automatickými selektivními sčítači je finálně osazeno celkem dvanáct lokalit. Rok 2020 byl specifický a data potvrdila význam udržitelné a aktivní mobility. Již po šesté kraj podpořil realizaci celorepublikové cyklo dopravní kampaně a soutěže Do práce na kole. Byl také realizován pilotní ukázkový projekt řešení parkování kol v rámci areálu Střední průmyslové školy Třebíč, největší střední školy zřizované krajem. Prostřednictvím už tradičního grantového programu v rámci Fondu Vysočiny byla realizována podpora rozvoje základní infrastruktury pro cykloturistiku a cyklo dopravy. Podpora směřuje do oblasti projektové přípravy cyklostezek a dále do investic a údržby cyklostezek a komunikací v rámci sítě cyklotras.

Číslo programu	Název programu	Vyhlášený objem v Kč	Počet žádostí	Úspěšné žádosti	Schválená výše podpory v Kč
FV02756	Cyklo doprava a cykloturistika 2020	9 000 000	31	18	9 000 000

Vysočina Tourism, příspěvková organizace, působí v roli krajské organizace destinačního managementu pro Kraj Vysočina. V rámci své činnosti se zabývá tvorbou, propagací a prezentací turistické nabídky regionu na domácím trhu i na zahraničních trzích, shromažďuje informace o turistickém potenciálu regionu včetně jejich pravidelné aktualizace, koordinuje činnost turistických informačních center na svém území, spolupracuje s oblastními organizacemi destinačního managementu, připravuje produkty cestovního ruchu a další. Na poli marketingu cestovního ruchu je partnerem pro Českou centrálu cestovního ruchu – CzechTourism a je zakládajícím členem Asociace organizací cestovního ruchu. Je držitelem certifikátu v rámci Kategorizace organizací destinačního managementu, která je jedinou platnou normou pro posuzování výkonu a činnosti organizací destinačního managementu v České republice.

Rok 2020 byl z hlediska plánování a organizace aktivit velmi obtížný. Kvůli protiepidemickým opatřením a souvisejícím restrikcím bylo nutno velmi flexibilně reagovat na změny na trhu cestovního ruchu a měnící se poptávku ze strany turistů. Přesto se organizaci podařilo zrealizovat většinu naplánovaných aktivit, a navíc z hlediska marketingu připravila zcela novou kampaň zaměřenou na domácí cestovní ruch „Dovolená doma, to je dovolená na Vysočině“. Spolu s Krajem Vysočina se zapojila do přípravy a následné administrace pobídky – poskytování slev na ubytování v Kraji Vysočina (slevové vouchery v hodnotě 1 000 Kč pro rodiny, respektive skupiny 2–6 osob ubytovaných v hromadných ubytovacích zařízeních po dobu minimálně tří nocí). Nastavila podmínky, obsluhovala infolinku a zajistila komunikaci směrem k ubytovatelům i turistům.

Co se týče „běžné agendy“, Vysočina Tourism jako každý rok stanovila základní marketingové téma, které v průběhu roku naplňovala vybranými aktivitami. Pro rok 2020 se jednalo o téma Vysočina sklářská, čímž měla organizace původně v plánu podpořit dvě významné kulturní akce zaměřené na propagaci historického i současného sklářství na Vysočině realizované z projektu I-CULT: Mezinárodní kulturní platforma v rámci programu Interreg V-A Rakousko-Česká republika 2014–2020. Akce se bohužel nakonec nekonaly, byly přesunuty na rok 2021, přesto organizace stanovené marketingové téma vhodnými aktivitami naplnila. Souhrnně byly aktivity prezentovány na stránkách turistického portálu Vysočiny www.vysocina.eu/temata/sklarska. Organizace připravila turistický produkt s názvem Vysočinou za skleněnkou. Vysočina Tourism propagovala tradici sklářství, osobnosti, sklářská místa a akce nejen prostřednictvím turistického portálu a kampaní, ale připravila i tiskovinu Vysočina sklářská, spoluorganizovala dvě sklářské akce (Zámecký sklářský den, Zámek Světlá nad Sázavou, 13. 6. 2020 a Sklářská pouť, Hrad Ledec nad Sázavou, 12. 9. 2020). Vysočina Tourism dále spoluorganizovala výstavu na půdě Krajského úřadu Kraje Vysočina a zejména pak akce k tématu sklářství po celý rok propagovala. Připravila tematické výlety, pořídila videa, spoty, zajistila i propagaci tématu v TV – Regionální televize.cz.

Pokračovala v propagaci turistického produktu Pivovarská stezka Vysočiny, virtuální stezky propojující 16 pivovarů, připravené pro příznivce gastroturistiky a obohacené soutěží o ceny.

Po celý rok pracovala na své on-line prezentaci. Turistický portál Vysočiny www.vysocina.eu rozšířila o ruskou jazykovou mutaci, zaměřila se i na vylepšení funkcionalit. To platí také pro další weby – www.vysocinatourism.cz (stránky organizace), www.vysocina-konference.cz (stránky Vysočina Convention Bureau – podpora konferenčního a incentivního cestovního ruchu) a www.filmvysocina.cz (stránky Vysočina Film Office – filmové kanceláře pro Kraj Vysočina). Samozřejmostí je soustavná aktivita na sociálních sítích, a to na facebookovém i instagramovém profilu @vysocinaregion, kde byly příspěvky často finančně podporovány s cílem zajištění většího dosahu.

Organizace rozšiřovala působnost a využití marketingové značky Vysočiny (červeného pointu). Vysočina Tourism vydala v roce 2020 celkem šest propagačních tiskovin, mnohé z nich i v jazykových mutacích. Jednalo se o brožury Vysočina sklářská (angličtina, polština), Vysočina (ruština, čínština-Taiwan, korejština), Kalendář akcí Vysočiny sklářské, Vysočinou za skleněnkou, Pivovary na Vysočině, image brožuru Vysočina a set obsahují průvodce z oblastí Havlíčkovobrodsko, Jihlavsko, Pelhřimovsko, Třebíčsko a Žďársko. Tiskoviny je nově možno distribuovat i prostřednictvím e-shopu.

Vedle turistického magazínu Vysočina připraveného ve spolupráci s organizací m-ARK Marketing a reklama, s. r. o., započaté v předcházejícím roce, byl v roce 2020 dále vydán tištěný i elektronický turistický magazín Léto na Vysočině a Zima na Vysočině, který byl v nákladu cca 60 tisíc kusů výtisků distribuován v Kraji Vysočina a všech sousedních krajích.

14. KULTURA, PAMÁTKOVÁ PÉČE A CESTOVNÍ RUCH

Z dalších aktivit je možné zmínit organizaci pěti press/influencer tripů (čeští i zahraniční účastníci) s pro tentokrát převažujícím cílem zajištění kvalitních fotografií z Vysočiny.

Vysočina Tourism zrealizovala v roce 2020 dvě outdoorové kampaně (červenec, srpen) v Praze (rollingboardy) a Brně (billboardy) rozšířené o propagaci ve vestibulu metra v Praze na Národní třídě. Do první kampaně se zapojilo i sedm měst Kraje Vysočina, která se na ní finančně podílela (Žďár nad Sázavou, Třebíč, Telč, Jihlava, Bystřice nad Pernštejnem, Nové Město na Moravě a Chotěboř).

Organizace realizovala řadu online kampaní (bannerové kampaně na portálech, Sklik, PR články), spolupracovala s rozhlasem (stanice Dálnice), pokračovala i tradiční printová inzercí. V průběhu roku se měnil obsah inzerce, převažovala propagace kampaně reagující na pandemii „Dovolená doma, to je dovolená na Vysočině“, doplněná následně o propagaci pobídky ke slevám na ubytování na Vysočině. Proběhla i natáčení s TV, zejména díky nabídce ze strany CzechTourismu (Snídaně s Novou, Loskuták na výletě, Toulavá kamera, Autobusem na výlet, Vysočina – Czech American TV, Autobusem na výlet – Regionální televize.cz, S karavanem po Česku a další pořad ČT s Evou Samkovou a Tomášem Krausem – poslední dva byly připraveny k vysílání až v roce 2021).

Turistickou nabídku včetně nově vytvořených produktů organizace Vysočina Tourism prezentovala na šesti veletrzích cestovního ruchu: REGIONTOUR Brno, HOLIDAY WORLD a REGION WORLD Praha, FERIENMESSE Vídeň, ITF SLOVAKIATOUR Bratislava, REISEMESSE Drážďany a DOVOLENÁ Ostrava. Organizace plánovala prezentovat turistickou nabídku Vysočiny na dalších čtyřech veletrzích, pandemie Covid-19 však pro tyto stejně jako řadu dalších znamenala zrušení.

V období 13. 6. – 10. 9. 2020 zajistila Vysočina Tourism prezentaci v jihlavském obchodním centru Citypark Jihlava.

Již tradičně připravila za finanční podpory ČEZU na podporu cykloturistiky na Vysočině cyklistické putování Křížem krázem Vysočinou na kole (13. ročník, 3.–7. 7. 2020). Další pravidelnou akcí byla spoluúčast na organizaci mezinárodní odborné konference cestovního ruchu, kterou pořádá Vysoká škola polytechnická Jihlava (zajištění doprovodného programu – Světla nad Sázavou, návštěva sklářských míst).

Vysočina Tourism, p. o., dlouhodobě zajišťuje pro partnery vzdělávací akce. V roce 2020 zorganizovala semináře Instagram (8. 9. 2020), Nové metody v cestovním ruchu (23. 9. 2020), Bezpečnost a bezpečné chování na internetu (13. 10. 2020) a On-line marketing a strategie na sociálních sítích 1. a 8. 12. 2020). Pouze první z nich proběhl klasickou prezenční formou, zbylé proběhly on-line.

Ve spolupráci s Odborem kultury, památkové péče a cestovního ruchu proběhlo setkání pracovníků TIC a zástupců oblastních organizací destinačního managementu Kraje Vysočina (29. 1. 2020) a na závěr roku online formou setkání s partnery v regionu (18. 12. 2020).

Činnost kanceláře Vysočina Convention Bureau, jejímž cílem je podporovat a propagovat konferenční a incentivní turistiku v regionu, v roce 2020 představovala především realizaci mediální kampaně na Aktuálně.cz, inzerci v Brands & Stories, v týdeníku Respekt, HR meeting ve spolupráci s mediálním domem Economie a především pak spuštění anglické jazykové mutace webu www.vysocina-konference.cz. Zástupci Vysočina Tourism se účastnili B2B workshopů v Moskvě a Petrohradě a dále dvou oborových tuzemských veletrhů – Event Fest Praha a Event Day Praha. Kancelář se také zapojovala do aktivit koordinovaných agenturou CzechTourism (oddělení Czech Convention Bureau).

Ve struktuře Vysočina Tourism působí také filmová kancelář pro Kraj Vysočina s názvem Vysočina Film Office, jejíž hlavní činností je zpracovávání poptávek a dotazů ze strany filmových tvůrců. Kancelář působí jako prostředník mezi filmovými profesionály, úřady a dalšími regionálními partnery a svou činností cílí na zlepšení podmínek pro natáčení na Vysočině. Propaguje Vysočinu jako film friendly destinaci a snaží se o maximalizaci přínosů všech audiovizuálních aktivit v regionu. Vysočina Film Office získala pro rok 2020 na svou činnost podporu od Státního fondu kinematografie. Probíhala prezentace filmových míst na Facebooku, došlo k rozšíření fotobanky, a především vznikl česko-anglický booklet (tištěný a on-line) o činnosti Vysočina Film Office a nabízených službách. V neposlední řadě pak kancelář zajistila vznik spotu o Vysočině jakožto ideálním místu pro natáčení filmů.

14. KULTURA, PAMÁTKOVÁ PÉČE A CESTOVNÍ RUCH

Projekt	Dotační program	Harmonogram	Celkové náklady v Kč	Požadovaná, resp. poskytnutá dotace v Kč
Činnost Vysočina Film Office v roce 2020	Státní fond kinematografie	1. 1. – 31. 12. 2020	126 744	63 000
Spolupráce institucí na Vysočině a v Horním Rakousku při podpoře zvyšování kvalifikace v oblasti digitalizace v kulturním cestovním ruchu	Interreg V-A Rakousko-Česká republika	1. 1. 2020 – 30. 11. 2022	497 058	447 352
Česko-rakouská sklářská tradice znovu ožívá	Interreg V-A Rakousko-Česká republika (Fond malých projektů)	19. 3. 2020 – 15. 12. 2020	258 934	220 094

Vysočina Tourism realizovala v roce 2020 jednak z předchozího roku připravený projekt „Činnost Vysočina Film Office v roce 2020“, dále pak započala realizaci tříletého projektu „Spolupráce institucí na Vysočině a v Horním Rakousku při podpoře zvyšování kvalifikace v oblasti digitalizace v kulturním cestovním ruchu“ („Digitalizace v cestovním ruchu“) – spolu s dalšími partnery (Vysoká škola polytechnická Jihlava – lead partner, Johannes Kepler Universität Linz a Verbund OÖ. Museen).

Pro zajištění aktivit a medializace marketingového tématu Vysočina sklářská pak organizace připravila a následně i úspěšně realizovala jednoletý projekt Česko-rakouská sklářská tradice znovu ožívá ve spolupráci s organizací Museumsmanagement Niederösterreich. V reakci na pandemii Covid-19 pak spolu s dalšími partnery připravila pod vedením lead partnera Jihočeskou Silvou Nortickou nový projekt předložený do programu Interreg V-A Rakousko-Česká republika 2014–2020 s názvem Kulturní a přírodní památky – šance pro obnovu přeshraničního cestovního ruchu po ukončení pandemie koronaviru (Venkovské památky).

Vysočina Tourism byla též zapojena jako strategický (nefinanční) partner do projektu I-CULT: Mezinárodní kulturní platforma v rámci programu Interreg V-A Rakousko-Česká republika 2014–2020.

Od října zavedla na adrese <https://eshop.vysocina.eu/> nově e-shop s propagačními předměty a materiály, nechybí ani Igráček (varianta turista a turistka), trička (dámská, pánská, dětská), hrníček s motivy Vysočiny nebo desková hra Vysočina. Organizace se na zajištění distribuce a balení zboží domluvila se společností EKOVYSOČINA, s. r. o., spolupracuje s dopravními společnostmi DPD a Zásilkovna a nastavila platební podmínky (převodem na účet nebo platba na dobírku).

Vysočina Tourism získala za propagační materiály připravené pro turistickou sezonu 2020 (Vysočina sklářská, Kalendář akcí na Vysočině 2020) 3. místo v kategorii Nejzajímavější propagační materiál na veletrhu Holiday World a Region World. S turistickým portálem Vysočiny www.vysocina.eu se umístila na 2. místě v soutěži Zlatý erb v kategorii Nejlepší turistická prezentace – kraje a regiony předanou při on-line konferenci ISSS.

15

ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽ A SPORT

Nejdůležitější událostí roku 2020 v oblasti školství byl nepochybně pozvolný přechod na distanční vzdělávání. V polovině března 2020 v Kraji Vysočina probíhaly jarní prázdniny, tudíž jsme měli oproti jiným regionům částečný prostor pro nastavení parametrů distanční výuky. Přestože si patrně nikdo nedokázal na začátku pandemie nemoci Covid-19 představit, jak dlouho a v jakém rozsahu bude naše žáky a studenty čekat studium z domova, podařilo se na jednotlivých školách nastavit efektivní způsob vzdělávání. Zatímco v jarním období se distanční výuka řešila zpočátku spíše improvizovaně, jelikož školy neměly s tímto způsobem výuky dostatek zkušeností, podařilo se celý proces systémově nastavit a ve školním roce 2020/2021 tak již téměř všichni věděli, jak postupovat.

Každá tato zásadní změna má své kladné stránky i zápory. Mezi pozitiva patří určitě rozvoj digitální gramotnosti u žáků, studentů i učitelů. V souvislosti s tím došlo také k modernizaci

IT infrastruktury škol a urychlily se diskuze ohledně obsahu a rozsahu učiva. Nutno podotknout, že tyto cíle jsou dlouhodobě zaneseny ve strategických vzdělávacích dokumentech a pandemie Covid-19 se stala do jisté míry katalyzátorem těchto změn. Obezřetnost je však nezbytná při monitorování stinných stránek distanční výuky. Bohužel podle různých šetření došlo k prohloubení problému závislosti výsledku vzdělávání na socioekonomickém statutu žáka. Znamená to, že někteří žáci měli omezený přístup ke vzdělávání, což velmi ovlivňuje jejich studijní úspěchy. Tyto nerovnosti ve vzdělávání se opět stávají novou výzvou, kterou bude v následujícím období zapotřebí řešit. Pokud si celou situaci dosadíme do společenského kontextu, uvědomíme si, že mezi značné problémy patří dlouhodobě omezený vzájemný sociální kontakt dětí. Důležitou roli proto v dalším období budou hrát především mládežnické a sportovní organizace, které mají největší potenciál pracovat s dětmi a pomáhat návratu do běžného režimu.

Pandemie Covid-19 skutečně ovlivnila společnost v celé šíři činnosti. Mnohé výzvy, které nyní čekají oblast vzdělávání, práci s mládeží a sportem, byly zmíněny. Z pozice krajské samosprávy bude nutným úkolem nejen podporovat řešení těchto výzev, ale aktivně se zabývat také rozvojovými projekty. Čeká nás období, kdy budeme nastavovat parametry pro oblast investic do vzdělávací i sportovní infrastruktury a prostřednictvím neinvestiční podpory budeme mít možnost ovlivňovat i kvalitu výuky, práci s dětmi a mládeží.

Mnohé uvedené faktory můžeme vnímat jako katalyzátory různých změn. Za klíčové považují přeměnu takovýchto výzev v příležitosti, které pomůžou vzdělávání a dalším aktivitám žáků a studentů v Kraji Vysočina.

RNDr. Jan Břížďala

radní pro oblast školství, mládeže a sportu,
informatiky a komunikačních technologií

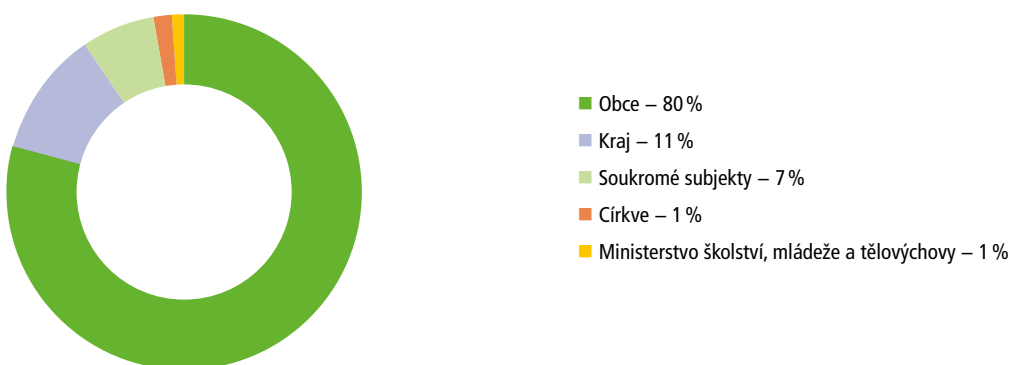
SÍŤ ŠKOLSKÝCH ORGANIZACÍ

V roce 2020 působilo v Kraji Vysočina celkem 510 právních subjektů, které vykonávaly činnost škol a školských zařízení.

Z nich 406 zřizovaly obce, 56 kraj, 35 soukromé organizace, osm církve a náboženská společenství a pět Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Na území kraje působilo 289 mateřských škol, 268 základních škol, 64 středních škol a 14 vyšších odborných škol. Na zajištění praktické výuky se dále podílely jedno středisko praktického vyučování zřizované soukromým subjektem a jeden školní statek zřizovaný krajem. Umělecké a zájmové vzdělávání probíhalo ve 24 základních uměleckých školách a ve 22 střediscích volného času dětí a mládeže (domech dětí a mládeže). Při školách dále působilo 656 oddělení školních družin a 39 školních klubů, které nabízely 248 zájmových útvarů. Stravování žáků zajišťovalo 552 školních jídelen (včetně samostatných vývařoven a výdejen). Ubytování poskytovalo 28 domovů mládeže a internátů.

V kraji je zřízeno 14 zařízení ústavní a ochranné výchovy s celodenní péčí. V kraji působí také jedna vysoká škola a dvě odlučená pracoviště vysokých škol sídlící mimo kraj.

Struktura škol a školských zařízení v Kraji Vysočina podle zřizovatelů

Ve školách se vzdělávalo 88 275 dětí, žáků a studentů, základní umělecké školy navštěvovalo 11 501 žáků, do pravidelných zájmových útvarů domů dětí a mládeže se zapojovalo 15 033 účastníků, služby školních jídelen využívalo 95 280 strávníků, možnosti ubytování v domovech mládeže a internátech využívalo 2 576 žáků a studentů a ochranná výchova a preventivně výchovná péče byla poskytnuta 467 dětem.

Vzdělávací a výchovné služby zajišťovalo v souladu se školským zákonem 12 841,8 přepočtených pracovníků, z toho 9 085,0 pedagogických pracovníků. Celkové náklady na hlavní činnost organizací, které zajišťují vzdělávání a školské služby dle školského zákona (kromě škol a školských zařízení zřizovaných ministerstvy), dosáhly 6 992,9 milionu Kč. Z toho bylo na mzdy přepočtených pedagogických pracovníků vynaloženo 5 656,0 milionů Kč. Mzdové náklady ve školství financuje stát formou účelové dotace. Kraj pak finančně pokrývá především provozní náklady a rozvojové a nadstavbové aktivity u škol, které zřizuje.

Vývoj sítě krajských škol a školských zařízení

Nepravidelnost demografického vývoje ČR se odráží v počtu žáků a studentů na jednotlivých vzdělávacích stupních. Pokles porodnosti v 90. letech se projevoval v posledních letech zejména v klesajícím počtu žáků na středních školách. V minulosti vytvořený koncept páteří sítě středních škol je schopen tento pokles absorbovat. Centra odborného vzdělávání v Jihlavě, Třebíči, Žďáře nad Sázavou, Pelhřimově, Havlíčkově Brodě, Humpolci a Světlé nad Sázavou jsou stabilní školy, které poskytují celou škálu studijních a učebních oborů. V ostatních odborně zaměřených školách, zejména v menších městech kraje, přetrvává nižší počet žáků a zákyň, způsobený zejména malým zájmem o odborně zaměřené maturitní obory a obory vyšších odborných škol. Stabilizovaná je také nabídka všeobecného středoškolského vzdělávání na gymnáziích, zájem o lycea v posledních letech výrazně poklesl. Ve většině gymnázií v menších městech kraje se projevuje nízký převis poptávky. Reforma financování společně s navyšováním platů zajistila školám relativní dostatek prostředků, a to včetně menších škol. V roce 2018 počet žáků v 1. ročnících středních škol počal poprvé od roku 1990 mírně růst, podle analýzy by měl mírný růst pokračovat dalších sedm let. Zda bude nutné provést další úpravy sítě škol a oborů ve vztahu k efektivnímu využívání budov a zdrojů, to ukáže vývoj zájmu zejména o maturitní a VOŠ obory v menších městech kraje.

ROZVOJOVÉ AKTIVITY

Podpora odborného vzdělávání a technických a přírodovědných oborů

Od školního roku 2010/2011 mohou žáci prvních ročníků 18 vtypovaných učebních oborů žádat o krajská motivační stipendia, jejichž cílem je nejen posílit zájem absolventů základních škol o studium řemesel, ale také motivovat učně k pečlivější přípravě na budoucí povolání. Ve školním roce 2015/2016 došlo k úpravě pravidel pro poskytování stipendií spočívající ve zpřísnění podmínek v oblasti prospěchu. Od školního roku 2016/2017 byly mezi podporované obory přidány obory Zemědělec-farář, Montér suchých staveb, Autolakýrník a Karosář, od školního roku 2017/2018 pak obor Elektromechanik pro zařízení a přístroje a od školního roku 2018/2019 obory Hutník, Krejčí a Operátor skladování. Celkový počet podporovaných oborů je tak nyní 26.

Od školního roku 2018/2019 došlo ke zvýšení prospěchového stipendia a od školního roku 2019/2020 je funkční jednorázová odměna za prokazatelně dobré výsledky ve studiu pro všechny ostatní obory skupiny H, kterou mohou žáci získat po ukončení 3. ročníku závěrečnou zkouškou za splnění podmínek podle pravidel pro poskytování stipendií.

Spolupráce s firmami

Ve spolupráci se zástupci firem Automotive Lighting, s r. o., MANN +HUMMEL, s. r. o., Fraenkische CZ, s. r. o., Swoboda, s. r. o., Spojené kartáčovny, a. s., POLLMANN CZ, s. r. o., I P C plast, spol. s. r. o., Hettich ČR, k. s., CECHO – BOHUMIL CEMPÍREK, s. r. o., Střední školy průmyslové, technické a automobilní Jihlava, Střední průmyslové školy Třebíč, Střední průmyslové školy a Středního odborného učiliště Pelhřimov a Vyšší odborné školy a Střední průmyslové školy Žďár nad Sázavou byl připraven vzdělávací program, jehož cílem je posílit odborné znalosti žáků středních škol na Vysočině v problematice technologie a seřizování strojů pro zpracování plastů. Obor Mechanik-seřizovač pro zpracování plastů se vyučuje na výše uvedených středních školách.

Na Střední průmyslové škole Třebíč pokračovali se zaměřením Energetika. Na vývoji a zavedení tohoto unikátního programu spolupracovaly Kraj Vysočina, ČEZ, a. s., a Střední průmyslová škola Třebíč.

Za podpory firem mohly vzniknout konstrukční projekty pro žáky technických učebních oborů. Devět středních škol se zapojilo do pokračování úspěšného projektu Postav si svoje auto, kdy ze stavebnice Kaipan žáci poskládali svoje vlastní a plně funkční auto. V dalším projektu Postav si svůj traktor byly na čtyři odborné školy v regionu dodány díly sériově vyráběného traktoru, ze kterých žáci oborů Opravář zemědělských strojů a Opravář lesnických strojů vytvořili plně funkční stroj. V obdobném duchu započal v roce 2018 projekt Postav si svůj nákladník, kdy žáci Střední průmyslové školy Třebíč ve spolupráci s Krajskou správou a údržbou silnic Vysočiny, p. o., a TATRA TRUCKS, a. s., postavili nákladní vůz TATRA PHOENIX, který od roku 2019 slouží silničářům na Vysočině.

Ve školním roce 2019/2020 započala druhá etapa tohoto projektu, kdy nákladní automobil značky TATRA začali stavět žáci České zemědělské akademie v Humpolci. Z důvodu pandemie Covid-19 se stavba nákladního automobilu protáhla až do listopadu 2020. Třetí etapa projektu pak byla zahájena na Střední škole průmyslové, technické a automobilní v Jihlavě, kde žáci v rámci odborného výcviku staví nákladní automobil Mercedes Unimog. V pořadí poslední aktivitou obdobného typu je projekt Postav si svoje elektrovoztítko, který spočívá ve stavbě jedinečného a originálního vozidla na elektrický pohon. Dokončení elektrovoztítko žáky šesti středních škol zřizovaných Krajem Vysočina se z důvodu situace kolem pandemie Covid-19 posunulo na jaro 2021. Pokud to situace dovolí, představíme elektrovoztítko na Grand Prix 2021.

Také v loňském roce pokračovala společná iniciativa firmy Bosch Diesel, s. r. o., Jihlava, a Kraje Vysočina zaměřená na posílení vybavení pro rozvoj technické tvořivosti a myšlení žáků v základních školách. S Merkury podle krajské metodiky pracují žáci a žákyně 4.–8. ročníků na více než 105 školách, a to ve školním roce 2020/2021 už sedmým rokem. Kraj Vysočina přibližně pěti tisícům prvňáčků poskytl pošesté v řadě ojedinelou stavebnici ROTO z Vysočiny, která vznikla z kreativních nápadů metodického týmu složeného ze tří učitelek základních škol. Spolupráci s regionálními firmami kraj využil i u pořízení stavebnic Teifoc bezmála padesáti vybraným školám. Systém stavebnic byl v předloňském roce završen stavebnicí Lego Mindstorms pro žáky 9. ročníků. Ke všem stavebnicím kraj pravidelně připravuje soutěže pro žákyně a žáky základních škol i odpovídajících ročníků víceletých gymnázií.

Projekt P-Tech propojuje středoškolské, vysokoškolské a firemní prostředí a dává mladým lidem možnost rozvíjet schopnosti a dovednosti, které uplatní při výběru dalšího povolání. První P-Tech školou v ČR se stala Střední škola průmyslová, technická a automobilní Jihlava. Nově se k ní přidaly Gymnázium Žďár nad Sázavou, Gymnázium Třebíč, Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola Žďár nad Sázavou a Střední průmyslová škola Třebíč. Studenty podpoří formou workshopů, mentoringu a stáží řada firemních partnerů.

Dále probíhá spolupráce Kraje Vysočina s menšími firmami, a to v rámci projektu Gastroakademie. Odborná praxe žáků ze středních škol s gastro obory v Havlíčkově Brodě, Jihlavě, Třebíči a Velkém Meziříčí se uskutečnila ve vybraných šesti restauracích v Jihlavě (Buena Vista, Tři Knížata, Radniční restaurace), Pelhřimově (Hotel Slávie), Velkém Meziříčí (Jelínkova vila) a v Ledči nad Sázavou (Hotel Kaskáda).

Spolupráce s městy

Také v roce 2020 pokračoval program kraje na podporu pořizování a opravy učebních pomůcek ZUŠ (bylo rozděleno 987 997 Kč mezi devět ZUŠ). Od roku 2019 je program zahrnutý v rámci jednotné dotační politiky kraje ve Fondu Vysočiny.

V roce 2020 poskytl kraj v rámci systémové podpory finanční prostředky obcím na podporu převodů vzdělávací činnosti z kraje na obce a na podporu obcí při zabezpečování vzdělávání v celkové výši 11 222 000 Kč.

Rozvojové projekty

Kraj je prostřednictvím projektů zapojen do řešení významných dílčích témat, například podpory spolupráce středních škol s firmami, nových metod a forem výuky.

V oblasti badatelsky orientované výuky probíhá od roku 2018 mezinárodní projekt s názvem Inquiry-based Learning and Teaching Across Europe (ILTAE) s partnerskými zeměmi Francií, Rakouskem a Finskem. Během roku 2019 se v rámci tohoto projektu uskutečnily tři krátkodobé vzdělávací aktivity a jedno koordinační projektové setkání. Rok 2020 zkomplikovala pandemie Covid-19, a proto bylo nutné oba plánované termíny mobilít v České republice zrušit. Projekt byl prodloužen až do srpna 2021.

Na projekt ILTAE volně navazuje nový projekt Education for Sustainable Development (ESD), podpořený opět z Erasmus+, který se zaměřuje na STEM výuku v souvislosti se sociálními a environmentálními tématy, jako je udržitelný rozvoj, dopady lidského jednání na životní prostředí a hledání způsobů, jak tyto dopady zmírnit. Projekt probíhá od roku 2020 s partnery z Finska, Francie a Rakouska. Důraz je kladen zejména na spolupráci žáků a pedagogů v mezinárodních týmech. Tyto projekty jsou financované v rámci programu Erasmus+.

Zlepšení strategického řízení a plánování ve školách a území je hlavním tématem projektu Krajský akční plán rozvoje vzdělávání Kraje Vysočina. Plánování a koordinace podpor z Evropské unie ve shodě s dlouhodobými potřebami kraje a škol v území je jeho dalším cílem. Implementace opatření z návrhové části Krajského akčního plánu pak následně kraj realizuje v implementačních projektech. Do projektu s názvem Učíme se ze života pro život bylo formou finančního partnerství zapojeno 31 základních a 33 středních škol. V rámci projektu, kromě inovace výuky při použití aktivizačních a transferových nástrojů, školy získaly zajímavé vybavení, například stavebnice, měřicí sady, výukový software a hardware, a to včetně robotů – od malých Ozobotů až po sofistikovanější Lego Mindstorms. V navazujícím projektu Učíme se ze života pro život 2 kraj pokračuje v realizaci aktivit. Opět formou partnerství se zapojilo 32 základních a 44 středních škol. Aktivity se dále zaměřují na podporu aktivizace výuky, doplněnou dalšími oblastmi, jako je podpora rovných příležitostí ve vzdělávání, podpora škol a školských poradenských zařízení formou jednotkových nákladů. Obohacené je i portfolio pořízovaného vybavení o 3D tiskárny, zařízení pro virtuální realitu, měřicí sady a doplňky k nim a specifické vybavení pro střední školy, jako je například vybavení pro Průmysl 4.0. Projekt se komplexně zaměřuje na podporu základních a středních škol tak, aby došlo k naplnění opatření Krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání II a Školské inkluzivní koncepce kraje, která byla zpracována rovněž v rámci projektu Učíme se ze života pro život. Projekt Krajský akční plán Kraje Vysočina a implementační projekty jsou financovány z tematického programu MŠMT – Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání.

Téměř před dokončením je realizace projektu Krajské komunitní a poradenské centrum, v realizaci jsou dále tyto projekty:

- Pedagogicko-psychologická poradna a Speciálně pedagogické centrum Vysočina – rekonstrukce budovy pro pracoviště v Třebíči
- Pedagogicko-psychologická poradna a Speciálně pedagogické centrum Vysočina – rekonstrukce budovy pro pracoviště v Havlíčkově Brodě

Výše uvedené projekty jsou financované prostřednictvím Integrovaného regionálního operačního programu, státního rozpočtu a rozpočtu kraje.

Evropské vzdělávací projekty

Kraj Vysočina v roce 2020 na dofinansování evropských vzdělávacích projektů vyčlenil 200 tisíc Kč. Z rozpočtu kraje mohou tedy školy bez ohledu na zřizovatele a neziskové organizace získat část finančních prostředků na své mezinárodní projekty realizované v rámci programu Erasmus+ nebo za podpory Česko-německého fondu budoucnosti.

V roce 2020 se uskutečnilo několik on-line webinářů věnovaných evropským vzdělávacím projektům a novému programovému období 2021–2027. Na podzim 2020 se realizoval první on-line Veletrh mezinárodních příležitostí pro studenty středních škol v Kraji Vysočina. Jedná se o prezentace mezinárodních příležitostí pro mládež, jako evropské vzdělávací programy, dobrovolná služba, práce, studium nebo stáže v zahraničí, nadační/stipendijní fondy, letní jazykové kempy apod.

SPOLUPRÁCE S NEZISKOVÝM SEKTOREM

Neziskové organizace dětí a mládeže nebo organizace pracující s dětmi a mládeží byly Krajem Vysočina v roce 2020 opět podporovány prostřednictvím grantových programů Fondu Vysočiny nebo přímo z rozpočtu kraje (podpora určená především na pořádání krajských kol soutěží a přehlídek, které ze své účelové dotace nepodporuje Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR). Fond Vysočiny v programu Jednorázové akce 2020 podpořil 55 projektů v celkové částce 1 800 000 Kč a v programu Sportujeme a volný čas 2020, podprogramu B Volný čas bylo podpořeno 35 projektů v celkové částce 1 982 450 Kč.

Podpora Rady dětí a mládeže Kraje Vysočina (RDMKV)

Rada dětí a mládeže Kraje Vysočina (dále také RDMKV) je zastřešující organizací, která vznikla za účelem koordinace neziskových organizací a zprostředkování komunikace mezi nimi a orgány státní správy. Zajišťuje přísun informací v oblasti volnočasových aktivit nejen svým členům, ale i zájemcům z řad veřejnosti. V současné době sdružuje RDMKV 30 členských organizací působících v Jihlavě, Třebíči, Havlíčkově Brodě a v dalších městech Kraje Vysočina. Díky finančním prostředkům z kraje v celkové výši 450 tisíc Kč RDMKV realizovala mediální kampaně Tábory Vysočina (regionální katalog táborů) a Volný čas není nuda (přehledka volnočasových aktivit), organizovala projekty neformálních skupin Mládež kraji a pořádala kurzy pro táborové vedoucí a zdravotníky. V oblasti vzdělávání spolu s Národním institutem dalšího vzdělávání v roce 2020 potřeť organizovala vědeckotechnický tábor T-CAMP, jehož úkolem je vyhledávat a rozvíjet talentované děti, žáky a studenty.

SOUTĚŽE

Dalším ročníkem pokračovala individuální soutěž středoškoláků S Vysočinou do Evropy (11. ročník) zaměřená na komplexní používání IT, angličtiny, prezentace a komunikace, to vše na pozadí informací o kraji. Další čtyři soutěže – Stavíme z Merkuru, Stavíme ze stavebnice ROTO, Cihla k cihle (soutěž se stavebnicí Teifoc) a nově i soutěž Lego Robot (se stavebnicí Lego Mindstorms) tradičně organizuje kraj pro žáky základních škol. Jedná se o projekty, jež mají žákům základních škol dopomoci k lepší technické tvořivosti a manuální zručnosti. V roce 2020 se však z důvodu pandemie Covid-19 uskutečnil jen druhý ročník soutěže Lego Robot, ostatní soutěže byly pro tento rok zrušeny.

Dne 14. 2. 2020 se v prostorách kongresového sálu Krajského úřadu Kraje Vysočina konala pod záštitou hejtmána Kraje Vysočina konference 17. ročníku soutěže Enersol 2020. V soutěži se představili žáci středních škol zejména technického zaměření se svými projekty z oblasti úspor energií, obnovitelných zdrojů energie, snižování emisí v dopravě a problematiky likvidace odpadů. Prezentováno bylo 14 nejlepších projektů ze základního kola soutěže a z nich odborná porota vybrala sedm, které postoupily do národního kola. To se vinou šířící se pandemie konalo až 24. a 25. září v Hradci Králové a bez osobní přítomnosti soutěžících žáků.

Reprezentanti z deseti krajů ČR natočili své prezentace a videoprojekce zaslali k posouzení. Hradec Králové hostil zástupce ze všech deseti zúčastněných krajů – ředitele škol, koordinátory prací, ale i hosty z Ministerstva životního prostředí ČR, Ministerstva průmyslu a obchodu ČR i představitele královehradeckého kraje, kteří společně s porotci sledovali na velkoplošné obrazovce všechny zasláné práce.

Kraj Vysočina byl velice úspěšný ve všech třech kategoriích (Enersol a praxe, Enersol a inovace a Enersol a popularizace). Kromě celkového vítězství si zástupci kraje přivezli i další první místa:

- 1. místo v kategorii Enersol a praxe (Pham Mai Phuong ze SPŠ a SOU Pelhřimov s prací Monitoring kvality ovzduší uvnitř budovy školy),
- 1. místo v kategorii Enersol a inovace (David Novák ze SPŠS ak. St. Bechyně Havlíčkův Brod – Inovace zelených střeš a využití dešťové vody),
- 1. místo v kategorii Enersol a popularizace (Karolína Šimková z OA, VOŠ a SZŠ, SOŠS Jihlava za hru Dnes ještě unikneme).

Kraj Vysočina v sedmnáctileté historii projektu zvítězil už posedmé, a to se jeho zástupci do soutěže zapojili až v roce 2008.

Mezinárodní konferenci Enersol 2020 měl hostit jihočeský Táborsko, který však opět z výše uvedených důvodů uspořádal tuto akci formou videokonference.

Soutěže vyhlášené nebo spoluvyhlášené Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR

Na území Kraje Vysočina se v roce 2020 uskutečnilo 91 soutěží a přehlídek vyhlášených a podporovaných MŠMT. Okresních a krajských kol sportovních i nesportovních soutěží se zúčastnilo téměř 5 160 žáků a studentů.

Celkové náklady na zabezpečení proplacené organizátorům z kraje činily přibližně 2 104 000 Kč, z toho z rozpočtu MŠMT 804 000 Kč a z rozpočtu kraje 1 300 000 Kč.

Podpora soutěží a přehlídek z Fondu Vysočiny na pořádání krajských a vyšších kol postupových soutěží a přehlídek pro děti a mládež

V roce 2020 podpořil Kraj Vysočina 16 organizátorů krajských nebo celostátních soutěží a přehlídek pro děti a mládež finančně nepodporovaných MŠMT částkou ve výši 329 800 Kč. Jednalo se například o soutěže – KOVO Junior 2020 v oboru Obráběč kovů, Kuchař Vysočiny Junior 2020 open, Prezentiáda 2020 a další.

Bohužel koronavirová situace zasáhla i do programu a některé podpořené projekty se nekonaly, jiné se uskutečnily v jiné formě (například on-line) nebo byly dodatkem ke smlouvě přesunuty do roku 2021.

Ocenění Talent Vysočiny a Cena hejtmána Vysočiny

Talent Vysočiny je vyjádřením zájmu kraje o talentované žáky základních a středních škol Kraje Vysočina, kteří dlouhodobě dosahují v určitém oboru mimořádných výsledků a svůj talent a nadání cílevědomě rozvíjí. Ocenění Talent Vysočiny bylo uděleno v následujících oborech: humanitním, uměleckém, přírodovědném, technickém a sportovním.

Z celkového počtu 135 zaslaných návrhů na ocenění Talent Vysočiny 2020 komise nominovala celkem 51 žáků, z toho bylo jedenáct oceněno formou desetiměsíčního stipendia (celková částka 150 tisíc Kč) a čtyřicet formou jednorázového stipendia (celková částka 61 tisíc Kč). Celková částka přidělená všem žákům dosáhla 211 tisíc Kč. Žáci ocenění desetiměsíčním stipendiem od září 2020 do června 2021 dostávali pravidelně částku ve výši jeden tisíc nebo dva tisíce Kč. Tito žáci získali současně ocenění Talent Vysočiny 2020 v oboru, v němž byli nominováni.

Zároveň bylo uděleno ocenění Cena hejtmána Vysočiny za mimořádné výsledky žáků. Ocenění v celkové výši 40 tisíc Kč získali čtyři žáci.

PRIMÁRNÍ PREVENCE SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÝCH JEVŮ VE ŠKOLÁCH

Podpora preventivních aktivit škol a školských zařízení byla zajišťována v roce 2020 především prostřednictvím podpory z krajského rozpočtu na podporu organizací neziskového sektoru, který působí v oblasti, a také menší podpory ze strany MŠMT. Jde především o projekty, které mají napomoci zejména výchově dětí a mládeže ke zdravému životnímu stylu, k osvojení pozitivního sociálního chování a rozvoji osobnosti, k výchově ke zdravému způsobu života ve školách a školských zařízeních (měly kontinuálně zkvalitňovat obsah a realizaci Minimálních preventivních programů), v rodinách a jiných společenstvích na regionální úrovni.

Preventivní programy pro rok 2020 byly vyhlášeny na základě metodických pokynů MŠMT ohledně naplňování cílů dokumentu Strategie prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže na příslušná období a na základě kritérií byly nestátní neziskové organizace z krajského rozpočtu podpořeny částkou ve výši 2,5 milionu Kč. MŠMT se na financování těchto aktivit podílí v přibližné výši 500 tisíc Kč.

Dále byl realizován projekt na podporu primární prevence financovaný MŠMT, který se zaměřoval na cílovou skupinu školních metodiků prevence na školách Kraje Vysočina částkou 233 807 Kč. Projekt zahrnoval především organizování seminářů, metodické vedení, konference a další aktivity vedoucí ke vzdělávání této cílové skupiny.

SPORT

Kraj Vysočina podporuje sport v několika oblastech. Fond Vysočiny v roce 2020 vyhlásil grantový program Sportoviště 2020 (program na údržbu, výstavbu a modernizaci sportovišť) a z tohoto programu bylo podpořeno celkem 43 projektů částkou 2 998 925 Kč. V programu Sportujeme a volný čas 2020, podprogram A Sportujeme (program na zlepšení a podporu dlouhodobých sportovních a tělovýchovných aktivit dětí a mládeže) kraj podpořil dalších 43 projektů v částce 2 494 325 Kč. V roce 2020 byly do Fondu Vysočiny zahrnuty také programy Pořádání mistrovství ČR, Evropy, světa a světového poháru 2020 a Účast na mistrovství Evropy a světa 2020. V rámci programu na pořádání mistrovství bylo schváleno celkem deset projektů v celkové výši 431 600 Kč. Na účast místních sportovních organizací na mistrovství Evropy či světa ve sportovních disciplínách bylo schváleno celkem 249 328 Kč a podpořeno bylo devět projektů.

Na sportovní činnost mládeže byly v roce 2020 rozděleny finanční prostředky ve výši 4,4 milionu Kč členům Všesportovního kolegia Kraje Vysočina, určené na zajištění celoročních sportovních aktivit.

Kraj Vysočina dále podporuje sportovce vyhlášením ankety Sportovec Kraje Vysočina. Jedná se o anketu o nejlepšího sportovce Kraje Vysočina v těchto kategoriích: dospělí, kolektiv, junior, trenér roku, zdravotně postižený sportovec a sportovní výkon roku, cena za přínos pro sport.

V lednu 2020 se uskutečnily Hry IX. zimní olympiády dětí a mládeže ČR, které se konaly v Karlovarském kraji. Této olympiády se zúčastnila také výprava z Kraje Vysočina.

Mladí talentovaní sportovci se soustřeďují a jsou podporováni v krajských centrech talentované mládeže. Sportovní odvětví, která působí v Kraji Vysočina a mají zde podmínky pro vznik a fungování těchto center, si mohou zažádat o finanční podporu z rozpočtu kraje. V roce 2020 bylo tímto způsobem podpořeno 18 center. Celková výše příspěvku pro tato sportovní centra činila 7 960 000 Kč.

Přehled hospodaření příspěvkových organizací zřizovaných Krajem Vysočina

Název příspěvkové organizace zřizované krajem	Počet zam.	Průměrná mzda (Kč)	Celkové náklady (tis. Kč)	Celkové výnosy (tis. Kč)	Hospodářský výsledek (tis. Kč)	Příspěvek na provoz kraje (tis. Kč)	Dotace na investice od kraje (tis. Kč)
Akademie – Vyšší odborná škola, Gymnázium a Střední odborná škola uměleckoprůmyslová Světlá nad Sázavou	96,6	35 827	78 064	78 337	273	12 183	124
Česká zemědělská akademie v Humpolci, střední škola	91,4	35 513	74 538	75 947	1 572	13 401	100
Dětský domov, Hrotovice, Sokolská 362	11,4	38 327	9 060	9 317	257	1 334	300
Dětský domov, Humpolec, Libická 928	23,7	35 663	19 128	19 143	16	3 481	0
Dětský domov, Jemnice, Třešňová 748	38,9	40 070	32 412	32 494	82	6 160	0
Dětský domov, Náměšť nad Oslavou, Krátká 284	11,3	38 926	8 906	8 908	2	1 155	0
Dětský domov, Nová Ves u Chotěboře 1	34,4	33 284	23 950	23 993	11	5 298	0
Dětský domov, Rovečné 40	17,6	37 015	13 457	13 586	129	2 387	0
Dětský domov, Senožaty 199	25,2	35 800	21 716	21 717	2	4 238	0
Dětský domov, Telč, Štěpnická 111	17,6	37 443	13 745	13 772	27	2 335	0
Gymnázium a Obchodní akademie Pelhřimov	63,0	44 174	54 325	54 804	479	5 847	159
Gymnázium a Střední odborná škola, Moravské Budějovice, Tyršova 365	27,2	39 121	22 402	22 428	26	4 123	0
Gymnázium Bystřice nad Pernštejnem	33,0	40 737	26 592	26 617	25	3 175	0
Gymnázium dr. A. Hrdličky, Humpolec, Komenského 147	34,6	42 828	28 072	28 100	28	2 744	0
Gymnázium Havlíčkův Brod	46,8	45 959	40 967	40 973	6	4 001	0
Gymnázium Chotěboř	32,9	50 038	32 000	32 412	421	3 704	0
Gymnázium Jihlava	79,8	45 124	66 687	66 961	275	4 874	75
Gymnázium Otokara Březiny a Střední odborná škola Telč	52,0	40 904	42 622	43 241	619	4 548	0
Gymnázium Třebíč	53,2	48 438	50 564	50 602	38	4 579	0
Gymnázium Velké Meziříčí	35,1	44 961	29 893	30 184	292	3 202	191
Gymnázium Vincence Makovského se sportovními třídami Nové Město na Moravě	39,8	42 437	35 061	35 109	48	5 130	0
Gymnázium Žďár nad Sázavou	49,5	46 358	42 522	42 941	419	3 646	0
Gymnázium, Střední odborná škola a Vyšší odborná škola Ledec nad Sázavou	52,7	39 358	46 747	46 815	68	7 418	0
Hotelová škola Světlá a Střední odborná škola řemesel Velké Meziříčí	47,8	37 231	39 669	41 062	1 393	9 163	0
Obchodní akademie a Hotelová škola Havlíčkův Brod	83,1	35 892	60 793	61 971	1 250	7 625	0
Obchodní akademie Dr. Albína Bráfa, Hotelová škola a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Třebíč	114,5	38 683	89 694	90 246	552	11 975	0
Obchodní akademie, Vyšší odborná škola zdravotnická a Střední zdravotnická škola, Střední odborná škola služeb a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Jihlava	169,5	36 110	128 555	129 417	930	14 881	0
Pedagogicko-psychologická poradna a Speciálně pedagogické centrum Vysočina	54,9	46 654	48 789	48 924	135	6 113	0
Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Třešť	107,3	33 930	78 911	79 354	444	14 967	0
Střední odborná škola Nové Město na Moravě	59,7	39 256	49 620	50 082	462	7 491	330
Střední průmyslová škola a Střední odborné učiliště Pelhřimov	117,3	34 756	98 723	99 668	1 074	20 429	974

15. ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽ A SPORT

Přehled hospodaření příspěvkových organizací zřizovaných Krajem Vysočina

Název příspěvkové organizace zřizované krajem	Počet zam.	Průměrná mzda (Kč)	Celkové náklady (tis. Kč)	Celkové výnosy (tis. Kč)	Hospodářský výsledek (tis. Kč)	Příspěvek na provoz kraje (tis. Kč)	Dotace na investice od kraje (tis. Kč)
Střední průmyslová škola stavební akademika Stanislava Bechyně, Havlíčkův Brod, Jihlavská 628	38,5	40 840	32 389	32 596	208	3 814	339
Střední průmyslová škola Třebíč	169,9	40 376	151 522	151 860	340	20 985	1 579
Střední škola průmyslová, technická a automobilní Jihlava	156,2	42 954	140 698	141 021	328	21 881	931
Střední škola řemesel a služeb Moravské Budějovice	58,1	37 918	50 186	50 633	482	8 908	339
Střední škola stavební Jihlava	97,8	36 708	78 321	78 849	528	10 570	300
Střední škola stavební Třebíč	66,5	37 952	56 891	57 196	305	9 832	339
Střední uměleckoprůmyslová škola Jihlava-Helenín, Hálkova 42	57,6	42 892	52 101	52 174	75	8 394	100
Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Havlíčkův Brod	36,9	50 359	35 021	35 330	341	3 241	0
Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Žďár nad Sázavou	31,8	53 883	32 331	32 536	205	2 365	0
Školní statek, Humpolec, Dusilov 384	60,2	28 237	98 618	99 806	1 212	2 646	3 661
Vysočina Education, školské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a středisko služeb školám, příspěvková organizace	11,0	37 871	22 945	22 945	17	6 321	0
Vyšší odborná škola a Střední odborná škola zemědělsko-technická Bystřice nad Pernštejnem	51,8	37 026	44 500	45 932	1 631	9 522	0
Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola Žďár nad Sázavou	139,9	40 586	120 246	121 416	1 170	14 660	0
Vyšší odborná škola a Střední škola veterinární, zemědělská a zdravotnická Třebíč	63,1	40 261	56 195	56 521	310	7 960	200
Vyšší odborná škola, Obchodní akademie a Střední odborné učiliště technické Chotěboř	50,6	37 758	44 826	45 262	473	7 860	339
Základní škola a Mateřská škola při zdravotnických zařízeních Kraje Vysočina	15,1	38 278	10 460	10 470	10	2 058	0
Základní škola a Praktická škola Chotěboř	37,2	35 042	24 422	24 460	38	2 096	0
Základní škola a Praktická škola Moravské Budějovice, Dobrovského 11	28,6	41 437	22 346	22 346	0	1 781	0
Základní škola a Praktická škola Nové Město na Moravě, Malá 154	9,7	41 591	7 748	7 758	10	892	0
Základní škola a Praktická škola Velké Meziříčí	17,2	39 927	12 376	12 391	15	751	0
Základní škola a Praktická škola, U Trojice 2104, Havlíčkův Brod	42,3	37 193	28 318	28 343	25	1 425	0
Základní škola Bystřice nad Pernštejnem, Tyršova 106	10,8	42 963	8 620	8 675	55	799	0
Základní škola Pelhřimov, Komenského 1326	22,4	37 648	16 511	16 511	0	1 957	0
Základní škola při dětské psychiatrické nemocnici Velká Bíteš	8,4	44 389	6 827	6 830	2	610	0
Základní škola Třebíč, Cyrilometodějská 22	43,9	35 312	28 579	28 624	46	2 242	0
Celkem školství	3 047,3	40 004	2 591 181	2 609 610	19 181	343 202	10 380

16

EVROPSKÁ UNIE A ZAHRANIČNÍ VZTAHY

Aktuální a detailní informace o přeshraniční spolupráci jsou zveřejněny na webových stránkách: www.kr-vysocina.cz/zahranici. Na tomto místě jsou také zveřejňovány pravidelné roční zprávy o spolupráci Kraje Vysočina se zahraničními partnery.

Vysočina má šest partnerských regionů:

- **Dolní Rakousko (od roku 2002)**

Dolní Rakousko je jednou z devíti spolkových zemí Rakouska. Svou severní hranicí sousedí s Českou republikou a na severovýchodě se Slovenskou republikou. Celková rozloha kraje činí 19 174 km², počet obyvatel je přibližně 1,55 milionu. Sídlním městem je Sankt Pölten s 53 tisíci obyvateli.

- **Nitranský samosprávný kraj, Slovensko (od roku 2006)**

Nitranský samosprávný kraj leží na jihu Slovenské republiky na hranicích s Maďarskou republikou. Celková rozloha kraje činí 6 343 km², počet obyvatel kraje dosahuje 710 tisíc. Hlavním městem kraje je Nitra s 80 tisíci obyvateli.

- **Grand Est, Francie (od roku 2006 / změna právní formy v roce 2016)**

Spolupráce Kraje Vysočina s regionem Grand Est navazuje na spolupráci s regionem Champagne-Ardenne, která trvá od roku 2006 a projevuje se řadou společných aktivit zejména v oblastech školství a kultury. Region Grand Est, jenž je právním nástupcem Champagne-Ardenne, vznikl 1. 1. 2016 sloučením dosavadních regionů Alsaska, Champagne-Ardenne a Lotrinska. Celková rozloha kraje činí 57 433 km², počet obyvatel 5,5 milionu. Hlavním městem kraje je Štrasburk s 270 tisíci obyvateli, druhým největším městem je Remeš.

- **Zakarpatská oblast Ukrajiny (od roku 2008)**

Zakarpatská oblast Ukrajiny leží těsně za hranicemi Slovenska a její hranice prakticky kopíruje někdejší Podkarpatskou Rus, historické československé území. Rozloha regionu je 12 800 km², žije v ní 1,24 milionu obyvatel. Hlavním městem je Užhorod se 116 tisíci obyvateli.

- **Minská oblast, Bělorusko (od roku 2014)**

Minská oblast se nachází ve střední části Běloruské republiky. S rozlohou 39 800 km² tak tvoří téměř 20 % rozlohy celého Běloruska. Hlavním městem je Minsk s 1,8 miliony obyvatel.

- **Provincie Hubei, Čína (od roku 2014)**

Provincie Hubei je jednou z 22 provincií Čínské lidové republiky. Na rozloze 185 900 km² žije 57,6 milionu obyvatel. Hlavním městem provincie je Wuhan s 10,6 miliony obyvatel.

NEJVÝZNAMNĚJŠÍ UDÁLOSTI V OBLASTI PŘESHRA NIČNÍ SPOLUPRÁCE V ROCE 2020

V roce 2020 byla mezinárodní spolupráce výrazně ovlivněna pandemií Covid-19 a celá řada naplánovaných aktivit nemohla být realizována. V rámci akcí, u kterých to bylo možné, se podařilo uskutečnit jednání alespoň videokonferenční formou. V první vlně pandemie Covid-19 probíhaly pravidelné videokonference hejtmanů (nebo jejich zástupců) Kraje Vysočina, Dolního Rakouska, Jihočeského a Jihomoravského kraje. Jednalo se o velmi účinnou a efektivní platformu komunikace umožňující operativní řešení aktuálních problémů souvisejících především s epidemiologickými opatřeními dotýkajícími se života příhraničních regionů (cestování, testy, pendleři apod.).

I v roce 2020 Kraj Vysočina aktivně spolupracoval s českými zastupitelskými úřady v zahraničí, především s Velvyslanectvím ČR ve Vídni. Nejvýznamnější událostí, kterou se Kraji Vysočina v době mezi tzv. první a druhou vlnou pandemie Covid-19 podařilo uskutečnit, bylo historicky první setkání hejtmanů a hejtmanek spolupracujícího formátu 3+1 (více popsané v části Dolní Rakousko). Tato významná akce proběhla koncem srpna na Vysočině právě i za účasti Velvyslankyně ČR v Rakousku a Velvyslance Rakouska v ČR.

Z dlouhodobého hlediska se Oddělení vnějších vztahů snaží navazovat nová partnerství primárně s evropskými zeměmi. Cílem však není pouze navázání formálního partnerství a podpis partnerské smlouvy, klíčový je ale především rozvoj konkrétních aktivit, které mají přímý dopad v Kraji Vysočina (u jeho občanů, institucí, příspěvkových organizací a dalších subjektů).

Při navazování nových kontaktů a vyhledávání partnerství se čím dál více ukazuje, že to nejdůležitější na spolupráci není oficiální partnerství dvou (či více) regionů na úrovni samospráv, ale právě konkrétní věcná spolupráce na nižších úrovních, která by však bez činnosti a podpory Kraje Vysočina (ač bez oficiálních memorand) nemohla fungovat.

Oddělení vnějších vztahů aktivně zprostředkovává partnerství na další úrovni, snaží se motivovat subjekty s potenciálem praktické spolupráce k navazování přímých vazeb a činností. Chtěli bychom se proto v budoucnu ještě více věnovat právě rozvoji partnerství na konkrétních nižších úrovních spolupráce, například na úrovni organizací zřizovaných krajem, ale i dalších subjektů a institucí působících v Kraji Vysočina.

Stále je aktuální hledání cest, jak zajistit všeobecně vyšší povědomí o mezinárodní spolupráci Kraje Vysočina. Jednou z dlouhodobých aktivit v oblasti propagace partnerských regionů a všeobecně zahraniční spolupráce Kraje Vysočina jsou výstavy fotografií partnerských regionů, které vystavujeme v prostorách příspěvkových organizací Kraje Vysočina – v nemocnicích a organizacích sociálních služeb zřizovaných Krajem Vysočina. Výstavy mají pozitivní ohlas u pacientů, klientů i personálu.

Dolní Rakousko

Spolupráce s Dolním Rakouskem je formálně upravena společnou smlouvou – pracovním programem, a to i se sousedními regiony Kraje Vysočina, a tedy s Jihočeským a Jihomoravským krajem. Na základě této širší dohody všechny zúčastněné kraje naplňují cíle společného Pracovního programu, který blíže definuje a rozvíjí spolupráci v následujících 13 odborných tématech: Vodní hospodářství, Zemědělství a lesnictví, Ochrana přírody a životního prostředí, Alternativní energie, Ochrana čistoty ovzduší, Odpadové hospodářství, Hospodářství, Věda a výzkum, Turistický ruch, Zdravotní a sociální péče, Ochrana před katastrofami, Doprava, Územní plánování a rozvoj regionů, regionální management, obnova vesnic a měst, Regionální politika EU, evropská územní spolupráce, euregiony, Kultura, Vzdělávání, výchova, mládež, sport.

Dle Dohody o spolupráci mezi zemí Dolní Rakousko a Krajem Vysočina jsou ředitel Zemského úřadu země Dolní Rakousko a ředitelé jednotlivých krajských úřadů v čele koordinačního grémia. Koordináční grémium má podle dohody jednou ročně kontrolovat realizaci dohody a pracovního programu. Koordináční grémium ředitelů bylo pro rok 2020 naplánováno v termínu 3. a 4. září v Jihomoravském kraji. Z důvodu pandemie Covid-19 se nakonec plánované jednání neuskutečnilo a bylo rozhodnuto o jeho přesunutí do roku 2021.

V rámci Pracovního programu fungují také interní česko-německé stránky. Tento interní pracovní web slouží především pro potřebu jednotlivých koordinátorů pracovních skupin a jako zdroj aktuálních informací a dokumentů pro vedení krajů a země Dolní Rakousko.

V roce 2020 v období jarní pandemie Covid-19 proběhlo několik videokonferencí hejtmanů/hejtmanek všech českých krajů a země Dolní Rakousko, na kterých se řešila aktuální témata na obou stranách hranice. Jedná se o velmi funkční model jednání a pokračovat by měl i v roce 2021.

Činnosti jednotlivých výše uvedených pracovních skupin v rámci pracovního programu a také společné projekty Kraje Vysočina s dolnorakouskými partnery v rámci Programu spolupráce INTERREG V-A Rakousko-Česká republika jsou detailně popsány ve Zprávě o spolupráci kraje vysočina se zahraničními partnery v roce 2020.

Vybrané podrobnější informace o spolupráci s partnery z Dolního Rakouska:

- **Představení česko-rakouské knihy o společné historii Rakouska a ČR „Sousedé“**
V pondělí 2. 3. 2020 představil v prostorách Oblastní galerie Vysočiny v Jihlavě tým autorů českou verzi česko-rakouské knihy Sousedé (Nachbarn). Zatímco německá verze byla představena v dubnu 2019 v St. Pöltenu, dokončení české verze trvalo další rok. Cílem týmu autorů bylo vytvořit populárně-naučnou knihu určenou pro širokou veřejnost. Dílo se zaměřuje především na shrnutí soužití Čechů a Rakušanů v 19. a 20. století a končí novodobými dějinami ČR a Rakouska. Kniha byla představena za účasti rakouského velvyslance v ČR Alexandra Grubmayra, předsedy Senátu Parlamentu ČR Miloše Vystrčila a Jany Fischerové, náměstkyně hejtmána pro oblast kultury, památkové péče, cestovního ruchu a mezinárodních vztahů.
- **Výstavba nového domova pro seniory v Humpolci ve spolupráci s rakouskou společností SeneCura**
Rakouská společnost SeneCura provozuje v ČR 15 domovů pro seniory a je největším soukromým poskytovatelem těchto služeb u nás. V Kraji Vysočina provozuje již SeniorCentrum Telč. SeniorCentrum Humpolec je budováno formou tzv. PPP projektu a jedná se o první projekt, který je touto formou realizován v sociální oblasti v ČR. Společnost SeneCura vybuduje zařízení na své náklady a po dobu 25 let ho bude provozovat. Domov bude součástí krajské sítě sociálních služeb a na jeho provoz bude kraj přispívat vyrovnávací platbou. Termín pro kompletní dokončení stavby by měl být červen 2022. Za účasti zástupců Kraje Vysočina, společnosti SeneCura, města Humpolec a místopředsedy parlamentu ČR Milana Štěcha byl 26. června 2020 položen základní kámen SeniorCentra Humpolec.
- **Lektoři – rodilí mluvčí pro výuku německého jazyka na středních školách Kraje Vysočina**
V dubnu 2020 se na Oddělení vnějších vztahů konala první informační schůzka se zájemcem o post lektora německého jazyka na středních školách Kraje Vysočina, panem Mgr. Rainerem Mikschem. V červnu proběhla druhá schůzka, kde byly dojednány konkrétní podmínky působení lektora (například počty vyučovacích hodin; školy, na kterých bude lektor působit; platové podmínky). Po úspěšném jednání pan Miksche začal od školního roku 2020/2021 vyučovat na středních školách v Jihlavě, Třebíči a Moravských Budějovicích. V současnosti máme čtyři lektory německého jazyka, kteří obsáhnou značnou část Kraje Vysočina (Jihlava, Třebíč, Havlíčkův Brod, Moravské Budějovice, Pelhřimov). Působí při Vysočina Education a financování jsou z projektu EduSTEM (program Interreg AT-CZ). Lektoři se aktivně zapojili do on-line výuky a pokračují tak v nastavené spolupráci.

- **Tisková konference k podpoře cestovního ruchu ve třech českých krajích a Dolním Rakousku** – společný projekt Jihomoravského a Jihočeského kraje, Dolního Rakouska a Kraje Vysočina „Na skok k sousedům“ zaměřený na podporu cestovního ruchu po propadu způsobeném pandemií koronaviru byl představen 9. července ve Slavonicích v budově Centra pro budoucnost. Propojení webových stránek destinačních agentur propagujících cestovní ruch umožnilo vzájemnou propagaci zajímavých turistických cílů za každý region. Vzniklo 15 TOP cílů, které jsou vzájemně propagovány prostřednictvím webových stránek a sociálních sítí krajů a jejich destinačních agentur.

Každý ze tří krajů na české straně hranice vytipoval tři atraktivitu, které by návštěvníci neměli v letní sezóně minout, na straně Dolního Rakouska bylo těchto cílů hned šest.

Kraj Vysočina zastupovala náměstkyně hejtmána pro oblast cestovního ruchu a mezinárodních vztahů Jana Fischerová, dále Hana Dočekalová a Zbyněk Čech z oddělení vnějších vztahů a ředitel organizace Vysočina Tourism Tomáš Čihák, který představil společně česko-rakouské projekty v oblasti turistického ruchu. Zástupce vyslaly i Jihomoravský kraj a Jihočeský kraj. Dolní Rakousko zastupoval pan radní Martin Eichtinger, zodpovědný za mezinárodní vztahy.

- **Odkaz na propojení webových stránek:**

www.niederosterreich.at/partnerregionen

www.jiznicechy.cz/aktuality/747-kam-k-sousedum

www.vysocina.eu/partnerske-regiony

www.jizni-morava.cz/cz/na-skok-k-sousedum

- **Schůzka organizátorů Mladé univerzity Waldviertel–Vysočina** – vzhledem k faktu, že z důvodu protiepidemiologických opatření nebylo možné v roce 2020 uspořádat Mladou univerzitu Waldviertel–Vysočina, uskutečnilo se v pondělí 3. srpna alespoň setkání organizačního týmu Mladé univerzity s cílem prodiskutovat vylepšení pro další ročník Mladé univerzity. Přínosem by mohly být například workshopy ke zlepšení jazykových kompetencí v cizím jazyce němčina/čeština, důležité je i nadále zajistit pro děti přitažlivý program a dobré hlavní téma. Také se diskutovalo o možnostech konání Mladé univerzity v době Covid-19 (hygienická pravidla, maximální a minimální počet účastníků apod.). Setkání se zúčastnili rakouští organizátoři Hana Happel a Philipp Lessiak, jednotliví vedoucí Mladé univerzity, starosta Raabsu an der Thaya Rudolf Mayer a Zbyněk Čech a Hana Dočekalová, jako členové organizačního týmu Kraje Vysočina.

- **Setkání čtyř hejtmánů/hejtmank v Kraji Vysočina** – ve středu 26. srpna se v Kraji Vysočina v Jihlavě a Telči uskutečnilo setkání čtyř hejtmánů/hejtmank, kteří spolupracují v rámci pracovního programu 3+1, tedy Dohody o spolupráci krajů Jihomoravského, Jihočeského, Vysočiny a země Dolní Rakousko. Zúčastnil se hejtmán Jihočeského kraje Bohumil Šimek, hejtmanka Jihočeského kraje Ivana Stráská a hejtmanka země Dolní Rakousko Johanna Mikl-Leitner společně s radním pro zaměstnanost, bytovou výstavbu a mezinárodní vztahy Martinem Eichtingerem. Čestnými hosty byli rakouský velvyslanec v ČR Alexander Grubmayr a velvyslankyně ČR v Rakousku Ivana Červenková. Dopoledne se konalo pracovní jednání a tisková konference na krajském úřadě v Jihlavě, odpolední program pokračoval v Telči, kde si hosté prohlédli telčský zámek a poté se zúčastnili odpoledních prezentací výsledků česko-rakouské spolupráce. Konkrétním výstupem spolupráce byl také podpis memoranda o spolupráci Dunajské univerzity Krems a pobočky Masarykovy univerzity v Univerzitním centru Telč. Cílem memoranda je podporovat pokračování úspěšných aktivit v oblasti vzdělávání a výzkumu mezi oběma univerzitami, které již fungují (například SCOLA TELCZ, Univerzita třetího věku apod.) a zároveň deklarovat například podporu výměny studentů v oblasti univerzitního vzdělávání a výzkumu. Spolupráce bude probíhat nejen formou vytváření vědeckých publikací, ale také vhodnou formou přímo na místě (večerní přednášky, výstavy, veřejné diskuse). Interkulturní dialog by měl být podporován například pořádáním jazykových kurzů a tlumočnickými službami.

Nitranský samosprávný kraj (NSK)

Vybrané konkrétní výsledky spolupráce mezi Krajem Vysočina a Nitranským samosprávným krajem:

Vzhledem k tomu, že se spolupráce s Nitranským samosprávným krajem realizuje především v oblasti školství a kultury, a právě tyto oblasti byly z důvodu pandemie Covid-19 v roce 2020 velmi silně omezeny, tak bohužel i aktivity, na kterých Kraj Vysočina obvykle s Nitranským samosprávným krajem spolupracoval, nemohly být realizovány.

V době letních prázdnin se díky volnějším epidemiologickým opatřením opět podařila spolupráce s organizátory Letní žurnalistické školy v Havlíčkově Brodě, kam každoročně jezdí zhruba desítky studentů z partnerských regionů Kraje Vysočina. V roce 2020 byla účast možná pouze pro studenty z Nitranského samosprávného kraje. Letošního 16. ročníku Letní žurnalistické školy se zúčastnilo celkem pět studentů z Nitranského samosprávného kraje – dva zástupci gymnázia v Nitře a tři studenti Univerzity Konstantína Filozofa v Nitře. Tato tradiční akce v Havlíčkově Brodě nabízí týdenní kurz pro studenty středních a vysokých škol z Evropy, během něž se účastníci seznámí s prací novináře a fungováním médií.

Hlavními tématy LZŠ jsou média, politika, kultura a historie střední Evropy. Doplnují je další vybraná témata z oblasti žurnalistiky a etiky. Kraj Vysočina účastníkům hradiš školné, ubytování a stravu.

Grand Est

Nejvýznamnější aktivity spolupráce mezi Krajem Vysočina a regionem Grand Est v roce 2020:

Naplánované aktivity v roce 2020 znemožnila realizovat pandemie nemoci Covid-19, zejména akce Bonjour Vysočina (včetně francouzských trhů v Jihlavě), jejíž hlavní částí mělo být ekonomické fórum v sídle kraje ve spolupráci především s Francouzsko-českou obchodní komorou. Byly osloveny a účast přislíbily podniky z Kraje Vysočina a zajímavé francouzské firmy působící v Česku, byla slíbena účast velvyslance Francie, náměstkyně ministra průmyslu a obchodu ČR a dalších hostů. Příprava akce měla v regionu Grand Est odezvu a na Vysočinu měly přijet dvě představitelky tohoto regionu, protože region má zájem o rozšíření spolupráce více i do hospodářské oblasti. Akce byla odložena zatím bez bližšího určení na jaro 2021. V prosinci 2020 se zástupci Kraje Vysočina zúčastnili on-line konference 360 Grand Est, na které se prezentoval regionální plán pokrizové obnovy regionu pod názvem Business Act Grand Est, a to i v souvislosti s plánem obnovy Francie pod názvem France Relance.

Vzájemná solidarita a přátelství obou regionů se projevily v jarní krizi roku 2020, kdy právě v Grand Est byl velký nárůst případů koronaviru a o to větší nedostatek ochranných prostředků v nemocnicích a sociálních službách. Kraj Vysočina díky iniciativě dalších osob i na základě rozhodnutí rady kraje daroval do regionu Grand Est jako výraz solidarity materiál, který bylo možné do Štrasburku zaslat. Šlo především o chirurgické roušky, dary ve formě ochranných štítů a bavlněné roušky z veřejné sbírky. Region Grand Est byl v jarních měsících vážně zasažen epidemií nemoci Covid-19 a zvláště Alsasko a část Lotrinska patřily mezi nejzasaženější oblasti v Evropě. Solidaritu Kraji Vysočina vyjádřil prezident regionu Jean Rottner s nabídkou případné pomoci v podzimních měsících, kdy došlo k výraznému zhoršení pandemie i v České republice.

Příkladem úspěšné spolupráce v oblasti školství, konkrétně se školským úřadem v Remeši, jsou nadále program Rok ve Francii / Kraj Vysočina–Grand Est umožňující studium ve Francii středoškolákům a partnerství několika středních škol na Vysočině se školami v Grand Est. Ve školním roce 2019/2020 studovaly ve Francii v rámci tohoto programu tři studentky, které byly zařazeny do stipendijního programu Kraje Vysočina pro studium na zahraničních středních školách v partnerských regionech. V jarních měsících dvě z nich narychlo odcestovaly do Česka, ovšem dále pokračovaly v on-line výuce. Třetí studentka zůstala i v době ztíženého cestování a celostátní karantény v hostitelské rodině ve Francii a navázala v roce 2020/2021 dalším ročníkem studia na francouzské škole.

V roce 2020 nedošlo také k naplnění všech aktivit dvouletého projektu strategické spolupráce podpořené z programu Erasmus+ v oblasti badatelsky orientované výuky na středních školách. Projekt spojuje Kraj Vysočina nejen s partnery z regionu Grand Est, ale i Dolního Rakouska a finského Tampere. Byl nicméně schválen navazující projekt těchto partnerů na roky 2020–2023.

Na podzim 2020 byl také připravován druhý ročník soutěže žáků středních škol Trophée Mille Česká republika. Soutěž je připravována ve spolupráci se školami s gastronomickými obory v Kraji Vysočina a dalšími partnery, ale především na základě intenzivní spolupráce s michelinským šéfkuchařem Philippe Millem, který organizuje v Remeši renomovanou celostátní a mezinárodní soutěž studentů gastronomických oborů v přípravě slaných a sladkých pokrmů Trophée Mille. První ročník této soutěže proběhl v roce 2019 v Jihlavě spolu s doprovodným programem pod názvem Gourmet den s Krajem Vysočina a byl přístupný nejširší veřejnosti. Korespondenční část druhého ročníku soutěže byla vyhlášena na jaře 2020, ale nakonec byl celý ročník 2020 z důvodu pandemie odložen.

Spolupráce v oblasti kultury se v roce 2020 nerealizovala, přestože byla do jisté míry připravena rezidence dvou výtvarníků z Remeše v Telči. Mělo jít o přímé navázání na rezidenci dvou umělkyní z Remeše, která se konala v Telči v létě 2019, a to ve formě otevřených ateliérů i dílen pro děti a výstavy v Městské galerii Hasičský dům v Telči. Tato rezidence byla odložena s předpokladem uskutečnění v roce 2021.

V návaznosti na partnerství s regionem Grand Est probíhá i průběžný kontakt Oddělení vnějších vztahů krajského úřadu s Francouzským institutem v Praze a francouzským velvyslanectvím v Praze. Kraj propojuje různé frankofonní aktivity na Vysočině.

Na středních školách v Kraji Vysočina nadále působila ve školních letech 2019/2020 i 2020/2021 rodilá mluvčí jako lektorka francouzského jazyka. Lektorka Marie Willerval vyučuje na Gymnáziu Jihlava, Gymnáziu Třebíč, Gymnáziu a Obchodní akademii Pelhřimov, Gymnáziu Havlíčkův Brod, Gymnáziu Otokara Březiny a Střední odborné škole Telč a na Gymnáziu dr. A. Hrdličky Humpolec. Plynule se zapojila do on-line výuky. Lektorka spolupracuje také s příspěvkovou organizací Vysočina Education. Působení lektora francouzského jazyka je financováno z prostředků Kraje Vysočina.

Zakarpatská oblast Ukrajiny

Jednání ohledně navázání spolupráce Kraje Vysočina a Zakarpatské oblasti Ukrajiny zahájili zástupci obou regionů v červenci roku 2007. Ve dnech 27. 2. až 29. 2. 2008 navštívila Kraj Vysočina reprezentace Zakarpatské oblasti Ukrajiny. Při této návštěvě byla slavnostně uzavřena a podepsána smlouva o spolupráci mezi oběma regiony (28. 2. 2008).

Spolupráce Kraje Vysočina a Zakarpatské oblasti Ukrajiny se během pěti let ukázala jako aktivní a úspěšná a v jejím rámci byla realizována celá řada užitečných projektů. Z tohoto důvodu Zastupitelstvo Kraje Vysočina na svém zasedání dne 13. 12. 2011 schválilo návrh Dodatku Smlouvy o spolupráci, ve kterém se původní článek č. III nahradil novým. Ten prodloužil dobu platnosti Smlouvy, a to na dobu neurčitou. Ostatní ujednání Smlouvy o spolupráci zůstala beze změny. Podpis Dodatku ke Smlouvě se uskutečnil dne 16. 3. 2012 v Mukačevu v Zakarpatské oblasti Ukrajiny.

Účelem smlouvy mezi Krajem Vysočina a Zakarpatskou oblastí Ukrajiny je rozvíjení vzájemných kontaktů a spolupráce mezi Zakarpatskou oblastí a Krajem Vysočina formou jednorázových i dlouhodobých projektů a aktivit. Na financování společných projektů se podílejí oba partnerské regiony.

Orgánem zřizovaným za účelem spolupráce je Stálá konference, která určuje hlavní směry spolupráce mezi oběma regiony a dává jí impulzy. Schvaluje konkrétní projekty na daný kalendářní rok. Ve Stálé konferenci jsou zastoupeny všechny politické kluby zastupitelstva kraje, ředitel Krajského úřadu Kraje Vysočina a externí spolupracovník. Zasedá pod záštitou hejtmana Kraje Vysočina, který jmenuje její členy.

Kraj Vysočina aktivně spolupracuje s českými krajanskými spolky v Zakarpatí a diplomatickými zastoupeními v České republice (Velvyslanectví Ukrajiny v Praze, Generální konzulát Ukrajiny v Brně) i na Ukrajině (Velvyslanectví ČR v Kyjevě, Generální konzulát ČR ve Lvově).

Konkrétní projekty spolupráce v roce 2020:

Investiční projekty

- Ambulance, obec Poroškovo, Perečinský okres – pokračující projekt z roku 2019 (=dvouletý projekt): generální oprava ambulance. První etapu slavnostně otevřel pan hejtman Jiří Běhounek v srpnu 2019.
- Základní škola, obec Zalom, Chustský okres – pokračující projekt z roku 2019, kdy se uskutečnila výměna oken a dveří, pro rok 2020 se realizovalo zateplení fasády.
- Základní škola, obec Boroňavo, Chustský okres – pokračující projekt: v roce 2016 zde proběhla výměna oken a dveří, pro rok 2020 pokračovala rekonstrukce školy.
- Základní škola, město Tjačiv (partnerské město Chotěboř) – místní část Lazy, Tjačivský okres – generální oprava budovy základní školy v obci Lazy (místní část Tjačiva). Trojstranný projekt – podílelo se i partnerské město Chotěboř částkou 100 000 Kč.
- Ambulance, obec Vrchní Vorota, Volovecký okres – kompletní rekonstrukce topného systému.
- Základní škola, obec Dubrivka, Užhorodský okres – celková rekonstrukce základní školy.
- Budova policejní stanice, město Velký Byčkov, Rachivský okres – kompletní rekonstrukce budovy.
- Základní škola č. 5, město Chust (partnerské město Žďár nad Sázavou), Chustský okres – rekonstrukce a vybavení učebny pro výuku českého jazyka. Trojstranný projekt – podílelo se i partnerské město Žďár nad Sázavou částkou 100 000 Kč.
- Město Rachiv, Rachivský okres (partnerské město Třebíče), trojstranný projekt – podílelo se partnerské město Třebíč částkou 500 000 Kč. Revitalizace náměstí, kde vznikne i dětské hřiště a další. Náměstí bude poté přejmenováno na Třebíčské.
- Základní škola, obec Kopašněvo, Chustský okres – výměna střechy na budově školy.
- Středisko (centrum) sociální ochrany dětí ze sociálně slabých rodin, místo pro volný čas dětí v obci Bohdan, Rachivský okres – na vytvoření tohoto střediska se Kraj Vysočina podílel v roce 2009, zařízení v roce 2019 částečně vyhořelo a rekonstruuje se. Na financování rekonstrukce se podílí i místní občané.

Spolupráce hasičů

Vysočínští hasiči věnovali svým kolegům věci na zlepšení stávající materiální vybavenosti hasičských jednotek v Zakarpatské oblasti Ukrajiny: 3x přenosná plovoucí čerpadla Honda GSV – zařízení je určeno jednotkám hasičů k odčerpání vody ze zatopených nebo zaplavených prostor, 50x blůza pracovního stejno kroje, 100x kalhoty pracovního stejno kroje, 10x ochranná přilba Dräger 7000, 3x ochranná přilba Dräger 6100, 10x ochranná přilba Rosenbauer HEROS-titan, 5x zásahová obuv.

Spolupráce probíhá také na republikové úrovni – mezi Generálním ředitelstvím HZS ČR a Státní službou pro mimořádné situace Ukrajiny.

Krajanské spolky

Podpora činnosti českých krajanských spolků – jako každoročně obdržely krajanské spolky v Užhorodě finanční prostředky ve výši 20 tisíc Kč na podporu jejich publikační činnosti.

Humanitární dar – sanitní vozy

Kraj Vysočina daroval partnerskému regionu Zakarpatské oblasti Ukrajiny tři sanitní vozy značky Volkswagen Transporter na podporu nemocnic a záchranné služby v Zakarpatské oblasti Ukrajiny. Jedná se o devět let staré vozy, které využívala ZZS Kraje Vysočina. Převoz a předání bylo realizováno v září 2020.

Dar města Třebíč

Město Rachiv požádalo o pomoc partnerské město Třebíč – pomoc dětem nemocným fenylketonurií. Péče o děti s touto nemocí je finančně nákladná a dostupnost a rozmanitost podpůrných prostředků a speciálních potravin je v České republice mnohem lepší než na Ukrajině. Město Třebíč proto připravilo formou daru pro nemocné děti doplňky stravy a potraviny pro tuto speciální dietu.

Projekt Class Manager

Kraj Vysočina pořídil 21 notebooků vybavených softwarem Class manager. Ten umožní mimo jiné vytvořit si v rámci výuky virtuální třídu, sdílet navzájem výukový obsah, zadávat a hodnotit úkoly nebo využít dalších výukových programů, které pak bude Class manager centrálně spravovat. Pro pilotní projekt v oblasti IT byla vybrána jedna třída ZŠ č. 3 v Užhorodě, kde se vyučuje český jazyk a která splňuje i požadavky na internetové připojení. Předání daru bylo realizováno v prvních měsících roku 2021. Pořízení zvýhodněných notebooků včetně programového vybavení je v hodnotě 207 139,90 Kč. Cílem pilotního projektu je ověřit fungování komplexního systému vzdělávacích technologií ve vybrané třídě základní školy, a podpořit tak digitální znalosti nejen žáků, ale i učitelů, zvýšit atraktivitu i kreativitu vzdělávání a prohloubit spolupráci mezi učitelem a žákem, a to vše s využitím nejmodernějších technologií. Celá sestava se pak skládá z access pointu, který zajišťuje bezdrátové propojení notebooků učitele a žáků, 21 kusů notebooků a řídicího softwaru Class manager. Technologická novinka v oblasti vzdělávání v partnerském regionu Zakarpatské oblasti Ukrajiny je výsledkem spolupráce Kraje Vysočina s tchajwanskou společností ACER a firmou AutoCont. Konkrétní podobu pilotního projektu domluvili zástupci krajského odboru informatiky při podzimní cestě zástupců Senátu na Tchaj-wan. Vedle zmíněného výukového softwaru jsou nové počítače zdarma vybaveny také programem Windows 10 Edu a Acer Classroom manager, vše v české verzi.

Učebnice českého jazyka

- Nákup učebnic českého jazyka pro školu č. 3 v Užhorodě.
- Nákup učebnic českého jazyka pro Katedru bohemistiky Užhorodské univerzity (bude předáno při pracovní cestě v roce 2021).
- Pan starosta Zdeněk Ryšavý a knihovna Městysu Okříšky věnovali Českému centru v Kyjevě knihy v češtině.

Spolupráce policie

Kolegové z Krajského ředitelství policie kraje Vysočina darovali věci na zlepšení stávající materiální vybavenosti kynologických policejních jednotek v Zakarpatské oblasti Ukrajiny.

Válečné hroby

Podpora obnovy a rekonstrukce válečných hrobů a památníků padlých (spolu s Ministerstvem obrany ČR a Československou obcí legionářskou). Společné projekty podpořilo i Ministerstvo vnitra Slovenské republiky.

Partnerská města

- Funguje spolupráce dosavadních partnerských měst Jihlava-Užhorod, Pelhřimov-Mukačevo, Třebíč-Rachiv, Žďár nad Sázavou-Chust, Nové Město na Moravě-Mižhirje, Chotěboř-Tjačiv, Telč-Poljana.
- Zájem o nalezení partnerského města projevily Okříšky.

Projekty v hospodářském sektoru

- Je podepsána oficiální smlouva mezi Krajskou hospodářskou komorou a Hospodářskou komorou Zakarpatské oblasti Ukrajiny.

Spolupráce mezi organizacemi

- Spolupráce mezi Užhorodskou univerzitou, Mukačevskou univerzitou a Vysokou školou polytechnickou v Jihlavě.
- Spolupráce mezi příspěvkovými organizacemi v sociální oblasti.
- Spolupráce mezi dětskými domovy.
- Výměna zkušeností mezi zástupci hasičských záchranných sborů obou regionů.
- Výměna zkušeností mezi zástupci policie obou regionů.

Humanitární dar – ochranné obličejové štíty

Vysočina darovala 4 300 ochranných štítů partnerskému regionu Zakarpatská oblast Ukrajiny. Tato humanitární pomoc byla v hodnotě 100 tisíc Kč. Ochranné obličejové štíty vyrobené společností EFKO–karton, s. r. o., byly přerozděleny mezi 27 vybraných nemocnic a zdravotnických zařízení napříč partnerským regionem.

Nerealizované projekty

Vzhledem k pandemii Covid-19 ve světě se bohužel nemohly uskutečnit tradiční každoroční projekty se Zakarpatskou oblastí Ukrajiny:

- Účast zakarpatských hasičů na Vysočině u příležitosti cvičení IZS;
- Účast zakarpatské policie na krajských přeborech v kynologii a figurantském kurzu na Vysočině;
- Účast studentů bohemistiky Užhorodské univerzity na Letní žurnalistické škole a na Podzimním knižním veletrhu v Havlíčkově Brodě;
- Odborné stáže sociálních pracovníků ze Zakarpatí v sociálních zařízeních zřizovaných Krajem Vysočina;
- Stáže středních škol, které uzavřely partnerství – Střední škola stavební Jihlava + Technické lyceum Chust.

Volby

Na Ukrajině se 25. 10. 2020 uskutečnily volby do oblastí (krajů), městských a obecních samospráv. Dne 7. 12. 2020 byl zvolen nový předseda Zakarpatské oblastní rady (= zastupitelstvo kraje).

Spolupráce s ambasádami

Spolupráce a komunikace s Velvyslanectvím Ukrajiny v Praze, Konzulátem Ukrajiny v Brně, Generálním konzulátem České republiky ve Lvově, Velvyslanectvím České republiky v Kyjevě.

Kraj Vysočina podporuje aktivity a činnosti Českého centra v Kyjevě odrážející se v regionu Užhorodu a Zakarpatské oblasti.

Financování společných projektů

Financování akcí probíhá prostřednictvím dobročinného fondu ViZa. Činnost fondu je tedy ideologicky i finančně podporována ze strany obou partnerských krajů – Zakarpatské oblasti Ukrajiny i Kraje Vysočina.

Cíle a činnost fondu a další podrobnější informace jsou k dispozici v jazykové mutaci české, ukrajinské a anglické na webových stránkách Kraje Vysočina nebo na webových stránkách dobročinného fondu ViZa.

Minská oblast, Bělorusko

Partnerství s Minskou oblastí (Bělorusko) je rozvíjeno především na hospodářském základě. Jde o zajímavý trh i zajímavé příležitosti pro naše podniky. Spolupráce může mít značný přesah. Na partnerství participují oba státy prostřednictvím svých regionálních orgánů a zároveň prostřednictvím obou velvyslanectví; vývoj sleduje a aktivity podporuje Ministerstvo zahraničních věcí ČR.

Aktivity v roce 2020:

Vzhledem k pandemii Covid-19 ve světě a vzhledem k vyhocení vnitropolitické situace v Bělorusku se bohužel nemohly uskutečnit žádné z níže uvedených plánovaných aktivit a projektů:

- Pokračování v podpoře hospodářské spolupráce, včetně pomoci se zprostředkováním kontaktů a informací jako doposud, uspořádání další podnikatelské mise, podpora činnosti česko-běloruské obchodní spolupráce.
- Spolupráce v oblasti zdravotnictví – pokračovat v předávání a výměně zkušeností, zorganizování konkrétních stáží běloruských lékařů ve zdravotnických zařízeních Kraje Vysočina (ve spolupráci s firmou MEDIN).
- Pokračování výměny zkušeností a spolupráce v oblasti integrovaného záchranného systému, zejména v oblasti hasičů.
- Pokračování spolupráce v oblasti školství, mládeže a sportu – výměna zkušeností v oblasti technického vzdělávání, hokejový turnaj pro mladé hokejisty z HC Lední Medvědi Pelhřimov v Bělorusku a týdenní hokejová škola pro mladé běloruské hokejisty na Vysočině.
- Spolupráce v oblasti zemědělství – pozvání běloruských odborníků na významnou akci Bramborářské dny na Vysočině.
- Kraj Vysočina spolupracuje s diplomatickými zastoupeními v České republice (Velvyslanectví Běloruska v Praze) i Bělorusku (Velvyslanectví ČR v Minsku).

Provincie Hubei, Čína

V průběhu roku 2020 nebyly realizovány žádné konkrétní společné aktivity. Spolupráce spočívala v udržování kontaktů spíše na společenské úrovni.

KANCELÁŘ KRAJE VYSOČINA V BRUSELU

Kancelář Kraje Vysočina v Bruselu zahájila svoji činnost v lednu roku 2008. Od roku 2009 zastoupení funguje v takzvané nestálé formě, kdy zástupce Kraje Vysočina pravidelně jezdí do Bruselu plnit zadané úkoly, vyřizovat aktuální záležitosti nebo se zúčastňovat naplánovaných akcí.

Důvodem pro založení kanceláře byla především snaha být u zdroje informací o finančních a dalších možnostech, které Evropská unie nabízí, a dokázat je co nejefektivněji využít. Jedním z důležitých úkolů bylo také zvýšit povědomí o Kraji Vysočina v Evropské unii a více se otevřít spolupráci s mezinárodními partnery. V tomto směru sehrálo velmi pozitivní roli předsednictví ČR v Radě EU v roce 2009, kdy se Vysočina měla možnost prezentovat na řadě úspěšných kulturních akcí a pracovních setkání. Další předsednictví ČR se připravuje na druhou polovinu roku 2022. Zástupce Kraje Vysočina komunikuje průběžně s hlavními aktéry, zejména díky setkáním, které iniciuje Stálé zastoupení ČR při EU a jejichž účastníkem bývá videokonferenčně i hlavní koordinátor předsednictví, tedy Úřad vlády ČR.

Kraj Vysočina v Bruselu navázal řadu významných kontaktů napříč evropskými institucemi a regiony. Pozice regionů v EU má důležitý význam a tvoří zásadní složku procesu evropské integrace. V roce 2020 to bylo obzvláště zjevné, přestože velká část rozhodování se ve zdravotní krizi centralizovala, implementace opatření zdůraznila roli krajů a regionálních samospráv. Lze očekávat, že také pozice regionálních zastoupení v Bruselu bude nadále důležitá, ačkoli evropské plány obnovy v roce 2020 opět daly do ruky silné možnosti zejména úrovni členských států. Přínosy regionálních zastoupení jsou v síťování a společných postupech k důležitým tématům, zprostředkování informací a kontaktů a v propagaci krajů a organizací na jejich území.

Zastoupení Kraje Vysočina v Bruselu se také zaměřuje na vytváření kontaktů mezi partnery sídlícími v Kraji Vysočina. Zprostředkovává výměnu zkušeností, poskytuje servis regionálním i komunálním politikům z Kraje Vysočina a pracovníkům krajského úřadu při jejich jednáních v Bruselu, zajišťuje zázemí pro jednání. Nabízí technickou a administrativní pomoc dalším regionálním subjektům z Kraje Vysočina.

V roce 2019 zástupce Kraje Vysočina obnovil nebo začal získávat některé nové kontakty na zástupce Evropského parlamentu a jednal s některými českými pracovníky Evropské komise. Zástupce Kraje Vysočina se v průběhu roku 2019 zúčastnil několika jednání se členy Evropského výboru regionů (CoR) a zástupci krajů k budoucnosti kohezní politiky a průběhu vyjednávání nového víceletého finančního rámce, které organizovalo Stálé zastoupení ČR při EU. Podobná jednání spolu s přípravou akcí, na nichž se zastoupení podílí, probíhala ještě v prvních třech měsících roku 2020, nicméně poté došlo k omezení cestování i vytváření nových kontaktů, které trvalo do konce roku 2020.

Od roku 2018 sídlí kancelář Kraje Vysočina v prostorách v majetku Plzeňského kraje na adrese Place de Jamblinne de Meux 31, 1030 Brusel. Sídlí zde také zastoupení Jihomoravského kraje a smluvně i Pardubického kraje. Bližší kontakt a sdílení informací mezi českými kraji se tím výrazně zvýšilo, mezi kraji probíhá dobrá spolupráce.

- **Pracovní stáže pro studenty vysokých škol:** Kraj Vysočina nabízí studentům vysokých škol stáže v kanceláři kraje v Bruselu. Nabízené stáže pro studenty vysokých škol jsou hrazeny z evropského programu Erasmus+. V uvedeném období proběhly stáže dvou studentek z Kraje Vysočina, tedy jedné absolventky VŠPJ a jedné studentky MU v Brně. První stáž byla z důvodu pandemie ukončena ve své polovině, druhá stáž proběhla na podzim 2020, ale fakticky se všechny události konaly videokonferenčně a nenastala možnost osobního setkávání. Přesto byla stáž důležitá, protože pokrývala informačně zásadní jednání k víceletému finančnímu rámci EU 2021–2027. Stážisté dle pokynů zástupce Kraje Vysočina v Bruselu pomáhají s přípravou akcí, na nichž se zastoupení podílí, propagují Kraj Vysočina, navštěvují semináře a konference, případně další jednání na důležitá témata, vyhledávají informace a věnují se administrativní činnosti. Stážisté významně pomáhají v udržování kontaktů a zajišťování kontinuity přítomnosti Kraje Vysočina v Bruselu. Stážisté se i neformálně zapojují do života české komunity v Belgii.
- **Ozvěny Mezinárodního festivalu dokumentárních filmů Ji.hlava:** V rozmezí od 4. do 9. března 2020, tedy na samotném počátku pandemie nemoci Covid-19 v Evropě a před vyhlášením všeobecných omezení pohybu a pobytu, se konal osmý ročník Ozvěn Mezinárodního festivalu dokumentárních filmů Ji.hlava v Belgii. Oficiální zahájení proběhlo dne 4. března 2020 pod záštitou místopředsedy Evropského parlamentu Marcela Kolajji, poslankyň Radky Maxové a Michaely Šojdrové a českého velvyslance v Belgii Pavla Kluckého, ačkoli muselo být přesunuto mimo EP, bylo umožněno díky laskavosti Kanceláře tchaj-pejské reprezentace při EU a v Belgii. Zahajovacím filmem byl snímek s názvem Postižení muzikou o kapele The Tap Tap, po němž následovala diskuse s režisérem filmu i kapelníkem této skupiny, která vznikla jako hudební kroužek klientů Jedličkova ústavu v Praze. Program Ozvěn nabídl v pěti promítacích večerech osm projekcí filmů z programu posledního ročníku MFDF s důrazem na výrazné tituly z hlavních soutěžních sekcí. Filmy se promítaly v bruselském kině Aventure, akademii umění RITCS v Bruselu, interně v prostorách Evropské komise a také v prostoru De Cinema v Antverpách. Ozvěny MFDF Ji.hlava v Bruselu organizuje Kraj Vysočina ve spolupráci s pořadatelí MFDF Ji.hlava, statutárním městem Jihlava a Českým centrem v Bruselu.
- **Evropský týden regionů a měst:** V Bruselu se ve dnech 5.–23. října 2020 konal plně v on-line verzi 18. ročník Evropského týdne regionů a měst, který byl z důvodu pandemie a technické dostupnosti rozložen do tří týdnů. Jedná se o největší konferenci zaměřenou na regiony v Evropě, zaštiťuje ji Evropský

výbor regionů a Generální ředitelství pro regionální a urbán ní politiku Evropské komise. Podílí se na ní řada regionálních zastoupení a účastní se jí tisíce účastníků, politiků, pracovníků evropských institucí, reprezentantů regionů a měst, výzkumných a vzdělávacích institucí i byznysu při seminářích, debatách a dalších příležitostech pro sdílení zkušeností a kontaktů. Kraj Vysočina se v rámci tohoto ročníku podílel na workshopu Soudržnost a spolupráce v tranzici, přestože se nakonec ze zdravotních důvodů řečník z Kraje Vysočina on-line diskuse nezúčastnil. Seminář se konal pod vedením Saska-Anhaltska za účasti dalších regionů z Nizozemí, Polska, Španělska a Velké Británie.

Spolupráce v rámci nadregionálních uskupení

Evropský region Dunaj-Vltava

Kraj Vysočina je od roku 2012 členem pracovního uskupení Evropský region Dunaj-Vltava, které tvoří spolupracující regiony z České republiky (Kraj Vysočina, Jihočeský a Plzeňský kraj), Rakouska (Horní Rakousko, dolnorakouský Mostviertel a Waldviertel) a Bavorska (Dolní Bavorsko, Horní Falc).

Podle dohody o rotujícím předsednictví mezi sedmi partnerskými regiony předsedal v roce 2020 Evropskému regionu Dunaj-Vltava Jihočeský kraj, který převzal formální vedení tohoto uskupení od spolkové země Horní Rakousko.

Na základě politické shody všech partnerských regionů se jihočeské předsednictví zaměřovalo na naplňování nového střednědobého tématu ERDV – Prostor pro Společnost 4.0, s podtématy Průmysl 4.0, Zdravotnictví a Cestovní ruch a nově také Digitalizace v obcích.

V rámci realizace střednědobého tématu ERDV – Prostor pro Společnost 4.0 naplánoval Jihočeský kraj jako předsedající region ERDV ve spolupráci s jednotlivými strukturami ERDV a partnerskými regiony řadu aktivit, jejichž realizace byla bohužel poznamenána nepříznivou epidemickou situací. Některé aktivity byly přeloženy, některé byly bohužel zrušeny. Jednalo se o tyto aktivity:

- II. ročník soutěže Vesnice Evropského regionu Dunaj-Vltava – proběhlo natáčení medailonků soutěžních obcí a hodnocení, vyhlášení výsledků soutěže přesunuto na jaro 2021;
- Odborná konference s názvem Digitalizace v obcích – přesunuto na rok 2021, kdy je navíc naplánována série minirozhovorů k danému tématu;
- Dvě poznávací cesty pro starosty po příkladech dobré praxe v oblasti digitalizace v obcích po ERDV – přesunuto na rok 2021;
- Prezentace ERDV na veletrhu tří zemí Pasovské jaro – zrušeno;
- Prezentace ERDV na akci Fórum partnerských regionů v Jihočeském kraji – zrušeno.

Navzdory nepříznivé situaci se podařilo jednotlivým regionům zorganizovat nebo se spolupodílet na následujících aktivitách k podtématům spolupráce.

Průmysl 4.0

- Fórum strojírenství (Attnang Puchheim (AT), leden 2020) – prezentace aktivit ERDV k tématu Průmysl 4.0, organizátor: Business Upper Austria;
- Webinář s názvem Rychlokurz Digitální transformace (on-line, červen 2020) – dvojjazyčná (CZ-DE) akce prezentující aktuální trendy a vývoj v oblasti Průmyslu 4.0 přímo od vybraných odborníků z praxe (více než 60 účastníků) – organizátor: ERDV + InnoPeerAVM;
- Studentský projektový den na téma Startupy a umělá inteligence (on-line, červen 2020) – organizátor: ERDV + Start-up nvas.org;
- Informační leták k tématu Průmysl 4.0 (česká a německá verze) a další.

Zdravotnictví

- Konference Digitální zdravotnictví (on-line, listopad 2020) – aktuální postřehy k tématům virtuální realita ve školních třídách, přeshraniční aplikace tísňového volání nebo technická pomoc pro lékaře a pacienty za účasti více než 50 expertů z Bavorska, Rakouska a Čech – organizátor: ERDV + European Campus Rottal-Inn / Technische Hochschule Deggendorf;
- Brožura k tématu telemedicína v ERDV – obsahová příprava 2020, grafické zpracování a tisk 2021 a další.

Cestovní ruch

- Konference OVERTOURISM – riziko pro destinace (Jihlava, březen 2020) – prezentace aktivit ERDV na odborné konferenci – organizátor: Vysoká škola polytechnická Jihlava;
- 4. ročník turistické konference Travelcon 2020 (on-line, duben 2020) – 1 620 účastníků, organizátoři: Jihočeská centrála cestovního ruchu + Destinační společnost Českobudějovicko-Hlubocko a další.

V rámci realizace tématu Cestovní ruch byl od roku 2019 pod vedením Jihočeského kraje rozpracováván projektový koncept s názvem Pivní region ERDV, jehož součástí je vytvoření společné marketingové strategie, sítě a rozvoje produktů cestovního ruchu zaměřeného na pivní turistiku. Projektový záměr byl připravován ve spolupráci s organizací cestovního ruchu jednotlivých regionů, s jejichž účastí je v rámci případné realizace počítáno. Dále se počítá se zapojením dalších projektových partnerů, například z oblasti podnikové sféry (například pivovarů, hotelů atd.), a to formou finančních příspěvků, avšak teprve po vytvoření marketingové strategie, sítě a rozvoje produktů. Projekt je aktuálně rozpracováván podle zadání Presidia ERDV. Z důvodu nepříznivé epidemiologické situace byly práce na tomto projektu dočasně zastaveny.

ERDV také realizovalo aktivity týkající se jeho dlouhodobých témat, mezi které patří například jazyková ofenzíva (aktivity k podpoře výuky jazyka sousedů), vysoké školy (v roce 2020 byl průvodce vysokými školami ERDV zpracován do elektronické podoby – <https://studium-v-evropskem-regionu.eu/>), energetika a doprava.

Prostřednictvím Regionálních kontaktních míst (v každém partnerském regionu jedno) se ERDV tradičně prezentuje na mnoha akcích pro širokou veřejnost. Z důvodu epidemického vývoje byly tyto aktivity omezeny a nahrazeny například seriálem pravidelných interview s odborníky na různá témata zveřejňovaná na webu a facebookovém profilu ERDV, dále byly průběžně prezentovány turistické zajímavosti z regionu. V souvislosti se spuštěním fotobanky ERDV byly průběžně publikovány tematické fotografie z území ERDV, byla spuštěna kompetenční mapa, která má usnadnit vyhledávání projektových partnerů v ERDV atd. V roce 2020 byla započata práce na další dvojjazyčné publikaci ze série „28“, ve které bude tentokrát prezentováno 28 hradů a zámků z území ERDV, nebo práce na brožurě k tématu digitalizace v obcích.

V červnu 2020 byl Regionálním monitorovacím výborem Fondu malých projektů Interreg V-A Rakousko-Česká republika schválen projekt s názvem Přehraniční přenos znalostí v oblasti Průmysl 4.0, který se zaměřuje na přenos znalostí na rakousko-české hranici mezi firmami, vysokými a středními školami a dalšími organizacemi zabývajícími se tématem Průmysl 4.0. Aktivity projektu s celkovým rozpočtem 12 705 eur realizuje Kraj Vysočina ve spolupráci se spolkovou zemí Horní Rakousko, která organizuje zrcadlový projekt na rakouské straně hranice. Při přípravě projektu, zajištění financování nebo realizaci aktivit Kraj Vysočina a země Horní Rakousko, jako členské regiony Evropského regionu Dunaj-Vltava, využily a nadále plánují využívat rozsáhlou síť kontaktů shromážděnou za téměř deset let jeho existence. Tematicky lze projekt podřadit pod střednědobé téma spolupráce ERDV – Prostor pro společnost 4.0.

Institut regionů Evropy (IRE)

Kraj Vysočina je od roku 2013 členem Institutu evropských regionů. IRE (www.institut-ire.eu) je neziskovou organizací, která se zabývá spoluprací mezi regiony, městy a korporacemi v Evropě na aktuálně řešená témata. V současné době je členem 71 regionálních a lokálních subjektů z 16 zemí Evropy. IRE je platformou, kde je možné navázat kontakty a získat informace o možnostech spolupráce mezi regiony a organizacemi. V rámci členství má kraj možnost využívat informační zdroje tohoto meziregionálního sdružení, účastnit se pravidelné konference evropských regionů a měst a dalších akcí. V roce 2020 se zástupci z důvodu náhle zhoršené epidemiologické situace výroční konference nezúčastnili.

European Regional and Local Health Authorities (EUREGHA) – neziskové sdružení Evropských regionálních a lokálních aktérů zodpovědných za zdravotní péči

V roce 2012 Kraj Vysočina oficiálně vstoupil do neziskového sdružení EUREGHA. Sdružení EUREGHA tvoří regiony, případně regionální zdravotnické a nemocniční organizace, jejichž cílem je usilovat o vzájemnou spolupráci regionů v oblasti zdravotní péče, upozorňovat instituce Evropské unie na specifické výzvy, kterým regiony čelí, a ovlivňovat tvorbu evropské politiky v této oblasti. Roční členský poplatek dosahuje výše 5 000 eur. V současné době je členem 17 regionů z deseti zemí: Dolní Rakousko, belgické Vlámsko, Německojazyčné společenství v Belgii, Kraj Vysočina, italské regiony Apulie, Benátsko, Emilia-Romagna a Toskánsko, nizozemské Limbursko, polský region Podlaskie, španělské Katalánsko, švédské regiony Östergötland a Skåne, norský region Viken a britský Wales, Skotsko a Severní Irsko.

EUREGHA vstupuje do evropských projektů a lobbuje za evropská řešení prevence závažných onemocnění, podporuje aktivní a zdravé stárnutí a řeší projekty v oblasti duševního zdraví. Členové sdíleli v jarních měsících roku 2020 praktické zkušenosti se zvládáním nemoci Covid-19. Důležitým tématem roku 2020 byl také evropský program EU4Health na roky 2021–2027, tedy potřeba jeho založení a vyjednání rozpočtu. Další informace jsou dostupné na www.euregha.net.

INFORMACE O EVROPSKÉ UNII PRO VEŘEJNOST

Europe Direct Jihlava

Informační středisko Europe Direct Jihlava, které sdílí prostory s Regionální rozvojovou agenturou Vysočina, se nachází v centru Jihlavy a svoji činnost zahájilo 1. 4. 2009. Cílem infocentra je poskytovat obyvatelům Kraje Vysočina snadný a bezplatný přístup k informacím a aktivitám Evropské unie.

Na místní a regionální úrovni pořádá také přednášky, besedy a akce na nejrůznější evropská témata.

Jihlavské středisko je koordinováno a spolufinancováno Evropskou komisí a takzvanou hostitelskou organizací, již se na základě výběrového řízení stala právě Regionální rozvojová agentura Vysočina. Služby střediska jsou pro veřejnost zdarma.

Kontakty: www.europe-direct.cz/strediska/jihlava

Eurocentrum Jihlava

Eurocentrum Jihlava je informační místo, kam se občané mohou obracet se svými dotazy týkajícími se Evropské unie a evropských fondů. Eurocentrum poskytuje informace o EU a evropských fondech pro širokou i odbornou veřejnost, nabízí informační materiály a řadu dalších služeb pro zájemce o hlubší poznání Evropské unie a aspektů členství České republiky v EU. Veškeré služby Eurocentra jsou zdarma. Eurocentrum Jihlava sídlí na adrese Tolstého 15.

Více informací na <https://jihlava.eurocentra.cz/>

REGION SOUDRŽNOSTI NUTS 2 JIHOVÝCHOD

Region soudržnosti NUTS 2 Jihovýchod je tvořen dvěma územními jednotkami: Jihomoravským krajem a Krajem Vysočina s krajskými městy Brno a Jihlava. Oba regiony mají společný Regionální operační program Jihovýchod pro programovací období 2007–2013 a 2014–2020. Nástupcem regionálních operačních programů je Integrovaný regionální operační program.

Cíle kohezní politiky se v jednotlivých obdobích mění, přizpůsobují se potřebám stávajících a přistupujících členů i celkovému prostředí EU.

Finanční prostředky kohezní politiky jsou čerpány prostřednictvím čtyř fondů: Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu, Fondu soudržnosti a okrajově i Evropského námořního a rybářského fondu.

Řídicím orgánem je Regionální rada regionu soudržnosti Jihovýchod. Nastavení postupů, konzultace a hodnocení projektů podle hodnotících kritérií prováděl Úřad Regionální rady a předával seznam zhodnocených projektů Výboru Regionální rady ke schválení. Kontrolu realizace projektů, vyúčtování, platby, monitoring a evaluace provádí opět Úřad Regionální rady.

Orgány Regionální rady regionu soudržnosti Jihovýchod:

- předseda
- výbor (osm zastupitelů z každého kraje)
- úřad

Předsedou Regionální rady je MUDr. Jiří Běhounek, zastupitel Kraje Vysočina.

Místopředsedou Regionální rady je Ing. Mgr. Drago Sukalovský, zastupitel Jihomoravského kraje.

Bližší informace jsou k dispozici na informačním portálu Regionální rady regionu soudržnosti Jihovýchod: www.jihovychod.cz.

17

VZTAHY S VEŘEJNOSTÍ

17. VZTAHY S VEŘEJNOSTÍ

Internetové stránky Kraje Vysočina www.kr-vysocina.cz

Jedním z nejdůležitějších nástrojů pro poskytování informací veřejnosti, propagaci kraje a spolupráci nejen se sdělovacími prostředky jsou mimo jiné webové stránky kraje. Na adrese www.kr-vysocina.cz se průběžně shromažďuje obrovské množství informací. Kraj na nich zveřejňuje prakticky vše, co mu zákony dovolují. Stránky fungují nejen jako archiv Kraje Vysočina a Krajského úřadu Kraje Vysočina, ale i jako zdroj ověřených informací, jež se vztahují k regionu.

Na portálu internetové televize Kraje Vysočina (tv.kr-vysocina.cz) jsou uchovávány nejen videopřenosy ze zasedání Zastupitelstva Kraje Vysočina. Na YouTube kanále Kraje Vysočina (www.youtube.com/user/KrUVysocina) naleznete reportáže, záznamy seminářů, konferencí, soutěží a podobně. S ohledem na zásadní okolnosti související s pandemií, nabídkou dotačních titulů nebo rozvojem projektu Veřejná doprava Vysočiny byly zřízeny speciální [www](http://www.ockovanivysočina.cz), kde veřejnost najde informace k vybraným tématům bez nutnosti jejich selekce. V roce 2020 byla zřízena stránka www.ockovanivysočina.cz.

Noviny Kraj Vysočina

Další tradiční zdroj informací o činnosti a aktivitách Kraje Vysočina pro veřejnost představuje měsíčník Kraj Vysočina. Pravidelný měsíční náklad novin je 232 000 kusů a tiskovina je zdarma doručována do poštovních schránek všech domácností v kraji. Distribuce byla rozšířena také na specifické instituce, kde se očekává zájem o noviny a jejich další šíření – krajské nemocnice, domovy důchodců, divadlo, galerie a muzea. Periodikum bylo v minulosti několikrát oceněno odbornou komisí. Vedle osvědčené podoby klasických novin nabízí kraj také internetovou, respektive multimediální podobu novin na adrese www.novinykrajvysočina.cz.

Zpravodaj Kraje Vysočina

Zejména pro obce, krajské příspěvkové organizace a neziskové organizace připravuje kraj každý měsíc Zpravodaj Kraje Vysočina (dále jen „zpravodaj“). Periodikum informuje o nejnovější legislativě, krajských vyhláškách a dotacích. Obsahovou část zpravodaje připravují zaměstnanci krajského úřadu. Veškeré editorské a redakční práce jsou řízeny pracovníky tiskového oddělení. Spolu s krajským zpravodajem je v nepravidelných intervalech zajišťována i agenda vydávání věstníku. V obou případech může veřejnost dokumenty nalézt i v elektronické verzi na stránkách www.kr-vysocina.cz > Tiskoviny kraje. V roce 2020 vydávání Zpravodaje kraj ukončil. Vybrané informace budou samosprávám zasílány mailem, v plánu je využít jinou informační platformu.

Zveřejňování aktuálních informací – krajské zpravodajství

Pracovníci oddělení tiskového odboru sekretariátu hejtmána denně vydávají aktuální komentované tiskové zprávy a prohlášení. Ze statistik návštěvnosti krajských webových stránek lze usuzovat, že zprávy, které na nich odbor poskytuje, patří k důležitému zdroji ověřených informací. V roce 2020 zveřejnil kraj více než devět set tiskových sdělení, která jsou součástí výše zmíněného archivu. Tiskové oddělení denně připraví a „vyšle do světa“ přibližně dvě až tři nové aktuální zprávy. Podle vedené statistiky vykazaly vedle odboru sekretariátu hejtmána velký informační potenciál odbor zdravotnictví, odbor dopravy a silničního hospodářství, odbor životního prostředí a odbor sociálních věcí. Velký informační prostor byl v roce 2020 jednoznačně věnován řešení pandemie, dále také kotlíkovým dotacím, hospodaření kraje, dopravě a zavádění nového systému organizace dopravy pod názvem Veřejná doprava Vysočiny, kúrovcové kalamitě a absenci vody, podpoře technického vzdělávání atd.

Facebook

V závěru roku 2014 obnovil Kraj Vysočina své aktivity na sociální síti Facebook. Byla přijata opatření a specifikovány povinnosti tiskového oddělení vedoucí k efektivní správě tohoto informačního kanálu. Po vzniku nové oficiální stránky www.facebook.com/krajvysočina se tato sociální síť stala plnohodnotným komunikačním kanálem. Za rok 2020 opět vzrostl počet sledujících, k 31. 12. 2020 sledovalo oficiální stránku Kraje Vysočina 5 722 uživatelů, o zhruba osm set více než před rokem.

Poskytování informací dle zákona č. 106/1999 Sb.

V roce 2020 bylo podáno 99 žádostí o informace ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím (dále „InfZ“), a to písemně nebo prostřednictvím elektronické pošty. Z toho bylo rozhodnutím 22 žádostí zcela nebo částečně odmítnuto. Další žádosti byly podávány telefonicky nebo ústně a byly zodpovězeny příslušnými zaměstnanci Kraje Vysočina zařazenými do Krajského úřadu Kraje Vysočina.

V roce 2020 bylo podáno sedm odvolání proti rozhodnutí o odmítnutí žádosti o informace.

Soudem byl vyřešen jeden případ ve věci přezkoumání zákonnosti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace:

Rozsudkem ze dne 21. 12. 2020 č. j. 29 A 35/2019-265 Krajský soud v Brně rozhodl o zrušení rozhodnutí Krajského úřadu Kraje Vysočina ze dne 28. 2. 2019, sp. zn. KUJI 17938/2019, kterým Krajský úřad Kraje Vysočina odmítl žádost o poskytnutí informací ohledně „celkové výše veřejných prostředků před zdaněním vyplacených v letech 2010 až 2015 řediteli krajského úřadu a jednotlivým vedoucím odborů a oddělení ve struktuře: jméno, příjmení, funkce a celková výše veřejných prostředků před zdaněním“. Spornou otázkou v posuzované věci bylo splnění jedné z uvedených podmínek pro poskytnutí požadovaných informací, jak byly vymezeny citovaným nálezem Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 1378/16, konkrétně naplnění podmínky uvedené pod písm. c), tj. že žadatel o informaci plní úkoly či poslání dozoru veřejnosti či roli tzv. „společenského hlídačského psa“, kterou Krajský úřad Kraje Vysočina u žadatele o informaci považoval za nesplněnou. Krajský soud shledal, že v daném případě jsou splněny podmínky stanovené v nálezce Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 1378/16 a tedy po provedeném testu proporcionality převáží právo žalobce na poskytnutí jím v žádosti požadovaných informací nad právem dotčených osob na ochranu soukromí (osobních údajů), a proto výrokem I. rozsudku rozhodnutí Krajského úřadu Kraje Vysočina zrušil, neboť pro odmítnutí požadovaných informací nebyl dán žádný důvod; Krajskému úřadu Kraje Vysočina coby povinnému subjektu pak výrokem II. rozsudku uložil podle § 16 odst. 5 InfZ povinnost poskytnout žadateli požadované informace.

V souvislosti se soudním řízením o právech a povinnostech podle InfZ vznikly Krajskému úřadu Kraje Vysočina náklady na soudem stanovené náhradě nákladů řízení ve výši 3 000 Kč. V souvislosti se soudním řízením o právech a povinnostech podle InfZ nevznikly Krajskému úřadu Kraje Vysočina žádné náklady na vlastní zaměstnance ani žádné náklady na právní zastoupení.

V roce 2020 nebyla poskytnuta žádná výhradní licence ve smyslu InfZ.

V roce 2020 byly podány čtyři stížnosti podle § 16a InfZ na postup povinného subjektu při vyřizování žádosti o poskytnutí informace – dvě stížnosti byly směřovány proti výši úhrady za mimořádně rozsáhlé vyhledávání – v prvním případě nadřízený orgán stížnost zamítl a postup povinného subjektu potvrdil, ve druhém případě nadřízený orgán stížnosti vyhověl a úhradu snížil; dvě stížnosti byly postoupeny nadřízenému orgánu k rozhodnutí (dosud nerozhodnuto).

Další informace vztahující se k uplatňování InfZ je možné získat na internetových stránkách Kraje Vysočina www.kr-vysocina.cz a na jeho úřední desce.

Podpora významných akcí v Kraji Vysočina

Kraj Vysočina v roce 2020 finančně podpořil téměř 30 významných sportovních, kulturních a společenských akcí celkovou částkou převyšující 15 milionů Kč. Jde o akce pro Vysočinu charakteristické nebo svým dopadem rámec regionu přesahující.

Tradiční akce pro veřejnost a soutěže

V roce 2020 se z důvodů pandemie koronaviru a souvisejícím nařízením akce pro veřejnost nekonaly.

Nejvyšší ocenění Kraje Vysočina

V roce 2008 rozhodlo Zastupitelstvo Kraje Vysočina o vytvoření systému, kterým Kraj Vysočina vyjadřuje uznání a respekt významným osobnostem. V dosavadních 11. ročnících bylo oceněno už více než sto osobností, jejichž život je spojen s Krajem Vysočina. Udělování nejvyšších ocenění Kraje Vysočina se tak stalo součástí regionálních dějin. Nejvyšší ocenění mají kromě uznání a respektu k osobnostem kraje rovněž trvale a významně posilovat vědomí příslušnosti k území i lidem, kteří na Vysočině žijí. Zastupitelstvo kraje rozhodlo o udělení Nejvyšších ocenění Kraje Vysočina za rok 2020 následujícím osobnostem:

Kamenná medaile:

Lukáš Krpálek – sportovec, olympijský vítěz, několikanásobný mistr světa i Evropy v judu

Skleněná medaile:

Eva Kaplerová – herečka

Petr Kopl – ilustrátor

Vladimír Kunc – fotograf a kameraman

Karel Picmaus – pilot, letecký instruktor

Ladislav Šnelly – sportovní funkcionář, bývalý předseda softbalového oddílu

Dřevěná medaile:

Michaela Krejčí – talentovaná hráčka na elektronické klávesové nástroje, vítězka olympiády dětí a mládeže

Dušan Majer – odborník na kosmonautiku a popularizátor vědy

Nikola Svobodová – studentka a nadějná vědkyně, laureátka ceny České hlavičky

S ohledem na vážnou epidemiologickou situaci nebyla nejvyšší ocenění v roce 2020 předána a slavnostní předání proběhne v průběhu roku 2021.

17. VZTAHY S VEŘEJNOSTÍ

Záslužné medaile Kraje Vysočina

Zastupitelé Kraje Vysočina ocenili navržené členy složek Integrovaného záchranného systému Kraje Vysočina. Záslužnými medailemi kraj vyjadřuje uznání aktivní činnosti, která je zaměřena na ochranu životů, zdraví a majetku občanů. Za mimořádné pracovní výsledky, budování krajského integrovaného systému, a především za záchranu nebo pomoc při záchraně lidského života bylo od roku 2008 záslužnými medailemi oceněno celkem už téměř 400 osob. V roce 2020 to bylo konkrétně 23 členů IZS, kteří obdrželi Záslužnou medaili prvního nebo druhého stupně.

Oddělení vnějších vztahů také vydalo několik publikací, které pojednávají o činnosti kraje, nebo se na nich přímo podílelo:

- Výroční zpráva Kraje Vysočina 2019
- Kalendář akcí na Vysočině 2020 (ve spolupráci s Vysočina Tourism, p. o.)
- Velký nástěnný kalendář Kraje Vysočina

Ocenění, která získal Kraj Vysočina v roce 2020:

- Osvědčení Podnik podporující zdraví roku 2020 3. stupně – platné do 27. 10. 2023
- Osvědčení o podílu na zlepšení životního prostředí za recyklaci elektroodpadu na území Kraje Vysočina (vydané společností Elektrowin, a. s.)
- Certifikát ČSN EN ISO/IEC 27001:2014 – systém managementu bezpečnosti informací – platné do 11. 1. 2023
- Výroční cena Mosty 2019 v kategorii I. instituce veřejné správy za podporu osob s poruchou autistického spektra a rodin, které pečují o děti s touto poruchou.

SYMBOLY KRAJE

Znak a vlajka Kraje Vysočina

Znak Kraje Vysočina je představován čtverečným štítem, v jehož prvním modrém poli je stříbro-červeně šachovaná, zlatě korunovaná orlice se zlatou zbrojí. Druhé a třetí stříbrné pole je symbolizováno červeným ježkem a červenými jeřabinami na zelené větvi o dvou listech a čtvrté červené pole náleží stříbrnému, zlatě korunovanému lvu se zlatou zbrojí.

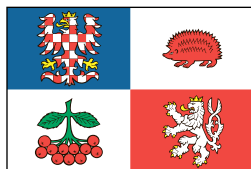
Symbolika

- 1. pole – moravská orlice – symbol historické moravské zemské příslušnosti k východní části kraje
- 2. pole – ježek – symbol sídelního města kraje (takzvaný klíčový derivát městského znaku hlavního města kraje – Jihlavy)
- 3. pole – jeřáb – symbol dílčí identity kraje; jako typický strom Vysočiny, vyjadřující nezdolnost a prostou krásu regionu
- 4. pole – český lev – symbol historické české zemské příslušnosti k západní části kraje

Znak kraje byl schválen dne 20. listopadu 2001 Zastupitelstvem Kraje Vysočina.

Logo Kraje Vysočina

Logo Kraje Vysočina vychází ze základních principů komunikace kraje, jako jsou aktivita, vstřícnost a respekt. Je tvořeno obrazovým znakem a textem. Obrazový znak, který zároveň plní funkci akcentu jednoho z písmen logotypu, vizuálně ztvárňuje charakter krajiny – Vysočinu. Barevnost loga – modrá a zelená – vyvolává asociace, jakými jsou čistota, voda, lesy, ovzduší a ekologie. Současně tato barevnost podporuje akčnost a celkově svěží vyznění loga kraje.

18

KRIZOVÉ ŘÍZENÍ A BEZPEČNOST

18. KRIZOVÉ ŘÍZENÍ A BEZPEČNOST

Hlavním a nejučinnějším nástrojem pro zvládnání mimořádných událostí a krizových situací na území kraje je Integrovaný záchranný systém (IZS), který zajišťuje koordinaci a provádění záchranných a likvidačních prací při haváriích a živelních pohromách. IZS není instituce; je to vytvořený systém spolupráce jednotlivých složek IZS, který tvoří součást celku pro zajištění vnitřní bezpečnosti státu. Na úrovni kraje IZS organizuje hejtman kraje, který zároveň koordinuje a kontroluje přípravu na mimořádné události i jejich řešení v případě, že nastanou.

Krizové řízení představuje souhrn řídicích činností orgánů krizového řízení zaměřených na analýzu a vyhodnocení bezpečnostních rizik, plánování, organizování, realizaci a kontrolu činností prováděných v souvislosti:

- s přípravou na krizové situace a jejich řešení;
- s ochranou kritické infrastruktury.

Integrovaný záchranný systém se skládá ze dvou částí: základních složek a ostatních složek.

Základní složky zabezpečují každodenní nepřetržitou pomoc při ohrožení života, zdraví či majetku osob.

Jsou to:

- Hasičský záchranný sbor České republiky;
- Jednotky požární ochrany, zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany;
- Zdravotnická záchranná služba;
- Policie České republiky.

Ostatní složky IZS poskytují při záchranných a likvidačních pracích plánovanou pomoc na vyžádání na základě uzavřených dohod. Jejich výčet vychází z poplachového plánu IZS kraje.

Jsou to:

- vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil;
- ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory;
- ostatní záchranné sbory;
- orgány ochrany veřejného zdraví;
- havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby;
- zařízení civilní ochrany;
- neziskové organizace a sdružení občanů, které lze využít k záchranným a likvidačním pracím.

CVIČENÍ SLOŽEK INTEGROVANÉHO ZÁCHRANNÉHO SYSTÉMU

K zabezpečení výcviku, akceschopnosti a koordinace činnosti složek IZS jsou každoročně organizována taktická cvičení s různými náměty činností, které jsou předem projednány a s nimiž jsou cvičící seznámeni. Prověřovací cvičení nejsou předem ohlášená a jejich smyslem je, jak již sám název napovídá, prověřit reakci na vzniklou mimořádnou událost, aniž by to prověřovaná organizace dopředu věděla.

V kalendářním roce se vždy plánuje pět taktických cvičení IZS, z nichž jedno s názvem Horizont je na základě rozsahu a počtu zapojených záchrannů označováno jako cvičení krajské. Prověřovací cvičení si většinou plánují složky IZS samostatně k prověření vlastní akceschopnosti.

Taktická cvičení, která se měla uskutečnit v roce 2020, nebyla realizována z důvodu řešení následků epidemie Covid-19, zejména z důvodu vyčerpání složek IZS a realizace mimořádných ochranných opatření a krizových opatření.

Téměř celý rok 2020 se nesl ve znamení boje proti koronaviru Covid-19. I když přes letní období došlo ke znatelnému zmírnění situace, od září se situace opět zhoršovala a postupně došlo k masivnímu šíření viru v populaci, mnohonásobně překračujícímu intenzitu jarní vlny epidemie. Vláda ČR opět vyhlásila nouzový stav, který byl opakovaně prodlužován až do konce roku 2020, v jehož rámci Kraj Vysočina realizoval na svém území stanovená krizová opatření, která do té doby byla pro většinu veřejnosti jen stěží představitelná. Došlo například k ukládání pracovní povinnosti studentům škol se zdravotnickým a sociálním zaměřením, určení škol a školských zařízení, která během dne pečovala o děti a mládež rodičů v profesích krizové infrastruktury, vyžádání a poskytnutí zdravotnických přístrojů k podpoře dýchání ze státních hmotných rezerv, nasazení vojáků a hasičů k výpomoci ve zdravotnických a sociálních zařízeních a podobně.

Pro Kraj Vysočina, stejně jak pro ostatní kraje, vyžadovalo řešení epidemie enormní úsilí nejenom základních složek IZS, tedy profesionálních záchrannů, ale řady dalších profesí (zdravotnických pracovníků, pracovníků sociálních služeb, vojáků, členů krizových štábů, učitelů, řidičů, prodavačů, dobrovolníků a mnoha jiných). V roce 2020 se uskutečnilo 27 jednání krizového štábu kraje.

Krizové orgány kraje na řešení situace průběžně spolupracovaly jak s vládou a ústředními správními úřady, tak s příslušnými orgány státní správy s krajskou působností i orgány obcí.

Dne 17. března 2020 byla zřízena Informační COVID linka Kraje Vysočina (564 602 602), která denně obsloužila 700–800 volajících.

Na řešení dopadů epidemie vynaložil Kraj Vysočina ze svého rozpočtu přes 74 milionů Kč za účelem nákupu nutného ochranného materiálu, dezinfekce, nutného vybavení pro zřizované krajské nemocnice, sociální zařízení, školy a zajištění dalších nezbytných služeb. V jarním období se jednalo především o zajištění dostatečného počtu roušek a dezinfekčních prostředků, které v prvních týdnech epidemie zásadně pomohly v nemocnicích a v zařízeních sociálních služeb, ale i seniorům nebo dětem v dětských domovech. Kraj obdržel od Ministerstva financí ČR na základě své žádosti dotaci ve výši 10 milionů Kč určenou na realizaci krizových opatření.

Zejména pak ve 2. polovině roku 2020 epidemie zásadním způsobem omezila život společnosti – například přítomnost zaměstnanců na pracovišti, provoz nemocnic a sociálních zařízení, maloobchodní prodej a služby, dopravu, způsob výuky, trávení volného času, volný pohyb a mnoho dalších oblastí. S rapidním nárůstem počtu nakažených, který v celé ČR představoval několik tisíc osob denně, rostl i počet pacientů vyžadujících hospitalizaci a rovněž intenzivní péči. Kapacity nejen intenzivní péče krajských nemocnic se přibližily ke svým limitům.

Přes veškeré vynaložené úsilí a přijatá opatření na všech úrovních se ani koncem roku nepodařilo zastavit nebo výrazně eliminovat šíření koronaviru Covid-19. Objevily se nové, ještě nakažlivější mutace viru. Naděje mnohých se upínají k efektu přísných opatření (ochrana dýchacích cest, výrazné omezení pohybu a kontaktů mezi lidmi), proočkování významné části populace a také teplejšímu počasí. To vše snad napomůže úspěšně zdotat epidemii koronaviru v roce 2021.

FINANCOVÁNÍ SLOŽEK IZS Z ROZPOČTU KRAJE

Kraj je zřizovatelem Zdravotnické záchranné služby Kraje Vysočina, která je jednou ze základních složek IZS. Kromě této složky kraj každoročně finančně přispívá i složkám, na jejichž provozu se běžně nepodílí. Cílem této finanční podpory je zajištění rozvoje akceschopnosti IZS, a tím i udržení bezpečnosti obyvatel regionu na vysoké úrovni.

Velké podpory kraje se každým rokem dostává i dobrovolným hasičům. Kraj oceňuje nejen jejich práci, ale také společenský přínos pro život v obcích. V roce 2020 získalo Krajské sdružení dobrovolných hasičů kraje Vysočina na soutěže, činnost mládeže a prevenci 2 miliony Kč a jednotlivé obce pro své jednotky dobrovolných hasičů na vybavení a činnost pak 4,2 milionu Kč.

Od roku 2016 poskytuje Kraj Vysočina dotaci obcím na nákup dopravních automobilů do vybavení jednotky požární ochrany a na stavbu, rekonstrukci nebo opravu požární zbrojnice. Příspěvek byl poskytován až do výše 300 tisíc Kč na jeden automobil a v případě požární zbrojnice až do výše 3 milionů Kč. V roce 2020 schválil kraj obcím dotace na tyto účely ve výši 19,8 milionu Kč.

Kraj přispívá obcím i na nákup cisternových automobilových stříkaček. V roce 2020 kraj schválil dotace ve výši 1,5 milionu Kč.

18. KRIZOVÉ ŘÍZENÍ A BEZPEČNOST

BEZPEČNOSTNÍ RADA KRAJE

Bezpečnostní rada kraje je poradním orgánem hejtmána kraje pro přípravu na krizové situace.

Jednání bezpečnostní rady kraje probíhá podle schváleného ročního plánu práce nebo může být svoláno na základě odůvodněné žádosti předsedy nebo některého z členů. V roce 2020 se konala čtyři řádná a devět mimořádných jednání bezpečnostní rady kraje. Na setkáních rady se projednává a posuzuje stav zabezpečení a připravenosti na mimořádné události a krizové situace na území kraje. Pozvání na jednání bezpečnostní rady kraje mohou dostat i další osoby, pokud je jejich účast nezbytná k posouzení stavu zabezpečení a stavu připravenosti na mimořádné události a krizové situace.

PREVENCE KRIMINALITY

Zastupitelstvo Kraje Vysočina schválilo Usnesením č. 0341/05/2020/ZK dokument Konceptce prevence kriminality Kraje Vysočina na léta 2017 až 2022 (dále jen „konceptce“). Nástrojem plnění opatření obsažených v konceptci jsou roční programy prevence kriminality, které vymezují hlavní bezpečnostní problémy, způsob jejich řešení a finanční zabezpečení.

Hlavní trvalé cíle prevence kriminality v kraji jsou:

- zvyšování pocitu bezpečí občanů a snižování míry a závažnosti trestné činnosti;
- omezování příležitostí pro páčání trestné činnosti;
- při práci s potenciálními pachatelí trestných činů se zaměřit na narůstající problémy recidivy a na účinnější resocializaci pachatelů a prevenci kriminality mládeže;
- poskytovat pomoc obětem trestné činnosti se zvláštním zřetelem na skupiny zvláště zranitelných obětí;
- efektivně vynakládat finanční prostředky na projekty prevence kriminality.

Financování složek IZS z rozpočtu kraje (v Kč)

Rok	HZS*	SDH*	Policie ČR
2013	4 752 000	6 000 000	3 000 000
2014	4 500 000	6 000 000	2 500 000
2015	4 500 000	6 000 000	2 500 000
2016	4 500 000	16 023 396	3 000 000
2017	4 500 000	22 100 000	3 000 000
2018	4 730 000	23 920 490	-
2019	8 700 000	19 672 352	4 668 127
2020	16 400 000	27 479 776	10 000 000

*HZS – Hasičský záchranný sbor, SDH – Sbor dobrovolných hasičů

Složení Bezpečnostní rady Kraje Vysočina k 31. prosinci 2020

Vítězslav Schrek	Předseda	Hejtmán Kraje Vysočina
Vladimír Novotný	Člen	Náměstek hejtmána Kraje Vysočina
dočasně neobsazeno	Člen	Předseda Bezpečnostní komise Rady Kraje Vysočina
Zdeněk Kadlec	Člen	Ředitel Krajského úřadu Kraje Vysočina
Jiří Němec	Člen	Ředitel Hasičského záchranného sboru Kraje Vysočina
Miloš Trojánek	Člen	Ředitel Krajského ředitelství Policie kraje Vysočina
Vladislava Filová	Členka	Ředitelka Zdravotnické záchranné služby Kraje Vysočina
Soňa Měrtlová	Členka	Vedoucí odboru zdravotnictví krajského úřadu
Ladislav Sekan	Člen	Ředitel Krajského vojenského velitelství Jihlava
Roman Havlín	Člen	Ředitel Jaderné elektrárny Dukovany
Jan Murárik	Člen-tajemník	Vedoucí oddělení krizového řízení a bezpečnosti krajského úřadu

18. KRIZOVÉ ŘÍZENÍ A BEZPEČNOST

Kriminalita v krajích ČR

Kraj	2016		2017		2018		2019		2020	
	Zjištěné tr. činy	Objasněné tr. činy	Zjištěné tr. činy	Objasněné tr. činy	Zjištěné tr. činy	Objasněné tr. činy	Zjištěné tr. činy	Objasněné tr. činy	Zjištěné tr. činy	Objasněné tr. činy
Hlavní město Praha	56 432	14 182	50 726	11 780	47 601	12 129	49 815	13 792	38 059	8 660
Jihočeský kraj	10 816	6 778	9 662	6 451	8 861	6 005	9 227	6 829	7 947	5 019
Jihomoravský kraj	21 599	9 168	20 086	8 598	19 562	8 101	19 746	9 835	16 985	6 903
Karlovarský kraj	4 983	3 380	5 084	3 485	5 034	3 383	5 714	3 734	4 422	2 758
Kraj Vysočina	5 986	3 683	5 459	3 342	5 312	3 152	5 531	3 872	4 835	3 103
Královéhradecký kraj	7 286	4 578	7 230	4 654	6 723	4 460	7 122	4 878	5 794	3 657
Liberecký kraj	9 186	4 849	8 672	4 667	9 065	4 988	8 566	5 579	7 290	4 028
Moravskoslezský kraj	26 528	13 396	24 781	12 450	23 465	12 456	23 872	13 904	19 635	10 719
Olomoucký kraj	11 600	6 483	10 246	6 011	9 332	5 631	9 827	6 410	8 369	4 906
Pardubický kraj	5 933	3 791	5 808	3 765	5 558	3 675	5 616	3 978	4 778	3 004
Plzeňský kraj	9 679	4 931	9 727	4 664	9 923	4 812	10 317	5 754	8 996	4 005
Středočeský kraj	22 124	10 450	20 424	9 691	19 210	9 292	20 394	10 849	18 091	8 107
Ústecký kraj	18 377	11 445	17 531	11 040	16 560	10 466	17 084	11 926	14 872	9 231
Zlínský kraj	7 398	4 528	6 867	4 292	6 199	4 245	6 185	4 506	5 452	3 686
Celkem	217 927	101 642	202 303	94 890	192 405	92 795	199 016	105 846	165 525	77 786

Trestné činy v Kraji Vysočina za roky 2018, 2019 a 2020

	2018*	2019*	2020*	rozdíl 19–20	rozdíl %
Registrováno	4135	4 405	3 924	-481	-10,9
Objasněno	2259	2 573	2 264	-309	-12,0
Objasněno v %	54,6	58,4	57,7	-0,7	X
Objasněno dodatečně	360	393	384	-9	-2,3
Objasněno celkem	2619	2951	2 648	-303	-10,3

*údaje k 30. 9.

Výdaje na prevenci kriminality v roce 2020

Název programu	Státní dotace	Dotace z rozpočtu kraje	Dotace z Fondu Vysočiny	Vlastní podíl	Dotace celkem
Program prevence kriminality ČR 2020	1 253 616	0	0	436 720	1 690 336
Grantový program Prevence kriminality 2020	0	0	679 086	493 061	1 172 147
Celkem	1 253 616	0	679 086	929 781	2 862 483

19

ROZVOJ INFORMAČNÍCH TECHNOLOGIÍ

Koronavirová pandemie velmi ovlivnila celý rok 2020 i z pohledu informačních technologií využívaných v Kraji Vysočina. Mnoho plánovaných rozvojových aktivit muselo ustoupit potřebě reagovat na krizovou situaci v celém zdravotnickém systému, nutnosti nově řídit procesy testování veřejnosti nebo zajistit plně dostupné vybavení všem, kteří velkou část roku pracovali na home office či on-line formou z pracoviště.

Bylo zrušeno mnoho do té doby pravidelných konferencí, seminářů i služebních cest, všichni se museli adaptovat na novou situaci, kdy se většina mezilidského kontaktu začala odehrávat v on-line prostoru.

V této souvislosti je třeba říci, že dlouhodobá podpora informačních technologií ze strany kraje, existence vlastní páteřní telekomunikační sítě ROWANet, Technologického centra, kvalitních opatření v oblasti kybernetické bezpečnosti i sdílených služeb, které kraj pro sebe a své zřizované organizace provozuje, vedly k tomu, že potřebné procesy a služby byly zajištěny ve velmi krátké době a pomohly efektivnímu řízení vzniklé situace.

Přehled nejdůležitějších aktivit v oblasti informatiky je uveden níže. Nejprve je ale třeba zmínit fakt, že jsou to právě technologie, jejichž význam se v roce 2020 ukázal jako klíčový pro fungování veřejné správy ve složité a nestandardní situaci.

- Kraj Vysočina, respektive jeho krajské nemocnice, praktičtí lékaři i epidemiologové, používají již od konce března 2020 pro veškerou administraci spojenou s testováním na Covid-19 vlastní originální aplikaci <https://odbery.kr-vysocina.cz> a registrační systém pro veřejnost <https://odbery.kr-vysocina.cz/>. Aplikace zajišťuje hladký průběh objednávání i administrace, sdílení informací o výsledcích vyšetření mezi lékařem, epidemiologem i pacientem, předávání dat do Portálu občana a vytvoření plnohodnotné statistické sestavy. Program i uživatelské rozhraní během jednoho týdne vyvinul Spolek pro budování a implementaci sdílených open source nástrojů, z. s., a odbor informatiky Kraje Vysočina. Výhodou je zejména nezávislost na centrálních systémech, kam se jen předávají výsledná data. Stabilita i bezpečnost systému jsou plně ve správě kraje, což se několikrát při výpadku centrálních aplikací ukázalo jako výhoda.
- Od dubna 2020 Kraj Vysočina a jeho příspěvkové organizace využívají k nákupu nejběžnějších kancelářských potřeb aplikaci s názvem Nákupní portál Kraje Vysočina. Úspora v dosud realizovaných nákupech jednotlivých organizací se pohybuje nad 10 % dosavadní praxe. Výhodou nákupního portálu je jednoduché a intuitivní ovládání systému, jehož rozhraní a uživatelské úkony korespondují s formou e-shopů.
- Po několika letech příprav se podařilo dokončit a uzavřít smlouvu na realizaci jednoho z nejsložitějších informačních systémů v kraji – jednotného nemocničního informačního systému (NIS) pro pět krajských nemocnic. Systém za 75 milionů Kč bude sloužit k řízení veškerých zdravotnických procesů v nemocnicích, přitom největší důraz bude klást na kybernetickou bezpečnost.
- V září 2020 se také podařilo dokončit implementaci softwarové platformy pro sběr dat z čidel IoT (internetu věcí). Tento systém nyní slouží pro monitoring mikroklimatu v muzeích kraje, v budoucnu pak bude mít největší výhodu v oblasti energetického managementu, kdy bude shromažďovat a předávat k analýze data o spotřebě elektrické energie, vody a plynu.
- Během roku také probíhaly přípravy na mezikrajském projektu Digitální technická mapa. Digitální technická mapa je informační systém, který je zdrojem garantovaných prostorových dat i služeb nad těmito daty. Ty jsou všeobecně využívány zejména při stavebních řízeních a realizacích staveb. Elektronizovaná technická mapa umožňuje kvalitní a daleko efektivnější proces stavebního řízení a současně zahrnuje znalost všech potřebných jevů technologické povahy na daném území.

Vyjmenované aktivity a projekty ukazují, že i přes obtížnou celospolečenskou situaci bylo možné dokončit nebo dále rozvíjet technologické priority, které nabydou významu v době po pandemii. Největší přínos ICT v roce 2020 spočíval hlavně v zásadní podpoře zdravotnických a epidemických procesů a v možnosti zajištění komunikace a pracovních nástrojů všem, kteří byli nuceni pracovat distanční formou.

RNDr. Jan Bříždala
radní pro oblasti školství, mládeže a sportu,
informatiky a komunikačních technologií

ZLATÝ ERB 2019

Na slavnostním ceremoniálu byly dne 22. 6. 2020 v sídle Krajského úřadu Kraje Vysočina vyhlášeny výsledky krajského kola 22. ročníku soutěže Zlatý erb 2020 o nejlepší webové stránky měst a obcí. Ceny vítězům krajského kola soutěže Zlatý erb 2020 předal na slavnostním ceremoniálu hejtman Kraje Vysočina MUDr. Jiří Běhounek. Vyhlášenými byly i výsledky dalších dvou kategorií, a to pro všechna školská, kulturní a zdravotní / sociální zařízení, která mají sídlo na území Kraje Vysočina, a pro sbory dobrovolných hasičů Kraje Vysočina.

Výsledky krajského kola (podle vyhlášených kategorií):

Nejlepší webové stránky měst (postupová kategorie)

1. Polná (www.mesto-polna.cz)

Nejlepší webová stránka obce/městysu (postupová kategorie)

1. Sněžné (www.snezne.cz)
2. Velký Beranov (www.velkyberanov.cz)
3. Přibyslavice (www.pribyslavice.cz)

Smart city a nejlepší elektronická služba (postupová kategorie)

1. Třebíč: Aplikace MAD Třebíč

Nejlepší web školského zařízení

1. Česká zemědělská akademie v Humpolci, střední škola (www.cza-hu.cz)
2. Základní škola a mateřská škola Bohdalov (www.zsbohdalov.cz)
3. Základní škola a mateřská škola Cejle, příspěvková organizace (<https://zsams.cejle.cz>)

Nejlepší web kulturního a zdravotního / sociálního zařízení

1. Informační centrum a Klub kultury Města Velké Bíteše (www.bitessko.com)
2. Domov pro seniory Velké Meziříčí, příspěvková organizace (www.domovvm.cz)
3. Domov Kamélie Křižanov, příspěvková organizace (www.domovkamelie.cz)

Nejlepší web dobrovolného hasičského sboru

1. SH ČMS – Sbor dobrovolných hasičů Žďár nad Sázavou 2 – Zámek (www.sdhzdar2.cz)
2. Sbor dobrovolných hasičů Bohdalov (www.hasici-bohdalov.cz)
3. Sbor dobrovolných hasičů Bobrová (www.hasicibobrova.cz)

Do celostátního kola postoupila nejlepší webová stránka obce Sněžné, nejlepší webová stránka města Polná a Smart city a nejlepší elektronická služba města Třebíč: Aplikace MAD Třebíč.

FOND VYSOČINY

Grantový program Informační a komunikační technologie 2020

V únoru 2020 byl zastupitelstvem kraje schválen Program na podporu rozvoje ICT a regionální ICT infrastruktury v Kraji Vysočina Informační a komunikační technologie 2020 s celkovou alokací 6,5 milionu Kč.

Program byl rozčleněn na čtyři podprogramy:

- Podprogram A: Elektronické služby veřejné správy 700 000 Kč
- Podprogram B: Kybernetická bezpečnost 1 500 000 Kč
- Podprogram C: Síťová infrastruktura 4 000 000 Kč
- Podprogram D: Digitální gramotnost 300 000 Kč

Účelem poskytovaných finančních prostředků bylo zajistit spolufinancování při budování eGovernmentu, ICT infrastruktury veřejné správy, elektronické bezpečnosti a zvyšování ICT gramotnosti a vzdělávání, a zabezpečit tak rozvoj síťové infrastruktury v Kraji Vysočina.

	Žádosti						Požadovaná výše podpory (Kč)	Rozdělená podpora z FV (Kč)	Vlastní podíl úspěšných žadatelů (Kč)	Celkový objem zrealizovaných projektů (Kč)
	Došlé	Uspokojené	% uspokoj.	Hodnocené	Vyřazené	% hodnocených z celk. počtu				
Podprogram A: Elektronické služby veřejné správy	89	25	28	87	2	98	2 647 636	848 463	-	-
Podprogram B: Kybernetická bezpečnost	12	11	92	11	1	92	1 538 213	1 338 213	-	-
Podprogram C: Síťová infrastruktura	26	21	81	24	2	92	4 899 630	4 110 818	-	-
Podprogram D: Digitální gramotnost	5	4	80	5	0	100	221 972	184 472	-	-
Celkem	132	61	46	127	5	95	9 307 451	6 481 966	5 220 818	11 702 784

ELEKTRONICKÁ BEZPEČNOST

Využívání a rychlý rozvoj informačních a komunikačních technologií přináší vedle řady výhod i jistá rizika pro uživatele počítačů a mobilních telefonů. Od roku 2010 funguje na krajském úřadě pracovní skupina pro řešení problematiky elektronické bezpečnosti.

Kraj Vysočina pořádal v roce 2020 několik seminářů a školení zaměřených na problematiku elektronické bezpečnosti. Vzhledem k aktuální situaci proběhla většina z nich on-line. Semináře byly určeny pro studenty, IT odborníky, pedagogy, sociální pracovníky, policisty i odbornou veřejnost. V říjnu 2020 spolupřádala pracovní skupina s Odborem školství Krajského úřadu Kraje Vysočina konferenci Bezpečné klima na školách. V prosinci 2020 proběhl ve spolupráci se sdružením CESNET a společností AUTOCONT odborný seminář určený pro informatiky obcí a příspěvkových organizací v Kraji Vysočina. V rámci pracovní skupiny také působí lektorská skupina, která se zaměřuje na vzdělávání rodičů, pedagogů a studentů v této oblasti. V roce 2020 lektorská skupina proškolila cca 500 účastníků seminářů.

Pracovní skupina k problematice elektronické bezpečnosti pořádala podesáté kreativní soutěž určenou pro žáky a studenty základních a středních škol v Kraji Vysočina. V tomto roce byly hlavním tématem důvěryhodnost a pravdivost informací na internetu, fake news a hoaxy. Do soutěže s názvem Nevěř všemu na netu se přihlásilo 105 soutěžících, kteří zaslali 75 soutěžních prací.

Veškeré informace o aktivitách pracovní skupiny elektronické bezpečnosti jsou dostupné www.kr-vysocina.cz/ebezpecnost.

KPBI – Kraje pro bezpečný internet

Kraj Vysočina byl i v roce 2020 vedoucím krajem projektu Kraje pro bezpečný internet. Jedná se o projekt spolupráce krajů v oblasti elektronické bezpečnosti. V roce 2020 byly aktualizovány e-learningové lekce pro děti, studenty i pro rodiče. K jednotlivým lekcím postupně vznikají i pracovní listy, které mohou pedagogové využít při výuce. V loňském roce také vznikl seriál deseti krátkých videí Internet pod lupou, který se věnuje nejnovějším trendům v oblasti IT bezpečnosti (fake news, influenceri, internet věci apod.). V roce 2020 byl v rámci projektu KPBI spuštěn soutěžní kvíz, který bude ukončen v březnu 2021. Do konce roku 2020 se do kvízu zapojilo cca 20 000 žáků a studentů. V Kraji Vysočina to bylo přibližně 2 000 žáků a studentů.

Projekt je také aktivní na sociálních sítích (Instagram a Facebook), kde snaží o osvětu v oblasti IT bezpečnosti především u dětí a studentů. Projekt KPBI také spoluvytváří portál s názvem Víím, kam klikám, kde se pravidelně zveřejňují aktuální články z oblasti IT bezpečnosti.

20

KRAJSKÝ ÚŘAD

Vážené čtenářky, vážení čtenáři Výroční zprávy Kraje Vysočina,

rád bych i v letošním roce uvedl tu část výroční zprávy kraje, která se týká jednoho ze čtyř hlavních – a přímo zákonem ustanovených – orgánů kraje: krajského úřadu.

Vítám, že se zajímáte o správu veřejných věcí, v tomto konkrétním případě o její regionální úroveň. Vážím si toho. Ať je důvodem vašeho zájmu o výroční zprávu cokoliv, je dobře, že je to právě tento dokument, kde hledáte základní informace o našem kraji, o činnosti jeho orgánů a vazbách na veřejné služby poskytované příspěvkovými organizacemi, vůči nimž kraj vystupuje jako zřizovatel (a je tedy v podstatě v podobném postavení, jako je vlastník, akcionář, investor ve vztahu k obchodním společnostem). Váš zájem je jednak potvrzením smysluplnosti naší práce na výroční zprávě a jednak vašim osobním příspěvkem k fungování demokratického systému veřejné správy v regionu.

Výroční zpráva vám nabízí sice jen základní údaje a informace, jsou však skutečně validní (ověřené) a také komplexní. Doufám rovněž, že se nám podařilo je uspořádat do přehledné, snadno srozumitelné formy. Ze žádného jiného dokumentu kraje nemůžete získat tak ucelený přehled o hlavních aktivitách kraje včetně krajem poskytovaných a zajišťovaných veřejných služeb a včetně výkonné a správní činnosti krajského úřadu.

A nyní již k samotnému krajskému úřadu. Aktivity krajského úřadu je možné rozdělit do dvou hlavních oblastí:

V samostatné působnosti kraje úřad zajišťuje výkon usnesení samosprávných orgánů kraje (zastupitelstva, rady a hejtmána) a poskytuje servis pro jejich rozhodování (připravuje informace a vytváří podklady k jednání). Úřad je také nositelem návrhové kompetence, a tím i svého dílu související odpovědnosti za veřejné služby i celkový rozvoj regionu. V této části své činnosti se úřad řídí toliko zákony a jinými obecně závaznými právními předpisy a samozřejmě také rozhodnutími zmíněných orgánů krajské samosprávy. Státní orgány nemají žádné právo nad rámec výslovného zákonného zmocnění do samostatné působnosti kraje zasahovat. V této souvislosti se úřad svým podílem účastní na zajišťování veřejných služeb a rovněž na řízení příspěvkových organizací, a to v rámci pověření od rady kraje.

Krajský úřad vykonává také státní správu, a to v takzvané přenesené působnosti kraje. Tyto činnosti provádíme za stát a jsme přitom státním orgánům podřízeni. Proto v této činnosti musíme respektovat nejen zákony, ale také rozhodnutí a metodické pokyny nadřízených orgánů (zpravidla jde o vládu, ministerstva a jiné ústřední orgány).

Úřad je tu samozřejmě především pro vás – klienty, zákazníky. Pracujeme pro veřejnost, pro fyzické osoby (občany a také podnikatele) i organizace (právnícké osoby). Jsme připraveni pro vás pracovat a poskytovat vám plně profesionální službu. Prosím však o pochopení, pokud rozhodnutí, stanoviska, postupy a aktivity úřadu nejsou v konkrétním případě v souladu s vaším jednotlivým požadavkem, přáním nebo očekáváním. Kraje, a tedy i krajské úřady, jsou totiž mimo jiné také mocenské orgány, jež v mnohých případech rozhodují o právech a povinnostech jednotlivých osob nebo jejich skupin a řada jejich rozhodnutí a aktivit se týká zájmů konkrétních subjektů. Protože tyto zájmy jsou často protichůdné, nevyhne se situacím, kdy někomu nemůže být vyhověno, musí mu být něco přikázáno, nebo naopak zakázáno, nemůže dostat, co žádá, či nemůže být konáno, jak si přeje. Je to přirozené, i když často také konfliktní. Při své práci ctíme především právo, právní řád, a tedy ústavu, ústavní zákony, obyčejné zákony a k nim vydané prováděcí předpisy. Ctíme také obecný nebo (chcete-li) veřejný zájem. Při výkonu státní správy navíc musíme respektovat řídicí akty ústředních orgánů státní správy, jak již bylo zmíněno. V neposlední řadě pak při výkonu samostatné působnosti (samosprávy kraje) respektujeme rozhodnutí zastupitelstva, rady a případně hejtmána (podle kompetenčního vymezení vycházejícího ze zákona). Soukromé zájmy, jsou-li ve vzájemném rozporu, pak musíme v takovýchto mezích posuzovat a citlivě vyvažovat.

Krajský úřad má tedy pro svoji práci řadu omezení a podmínek. Přesto se pokoušíme být k vám vstřícní, otevření a přátelští, a právě o to budeme i nadále usilovat. Myslím, že se nám to společně docela daří. Nemusíme spolu vždy a ve všem souhlasit, ale důležité je, abychom se respektovali, byli k sobě korektní a aby úřad odváděl profesionální práci. A k takovému usilování se vůči veřejnosti sám za sebe i za celý krajský úřad zavazují.

Mgr. Ing. Zdeněk Kadlec, dr. h. c.
ředitel Krajského úřadu Kraje Vysočina

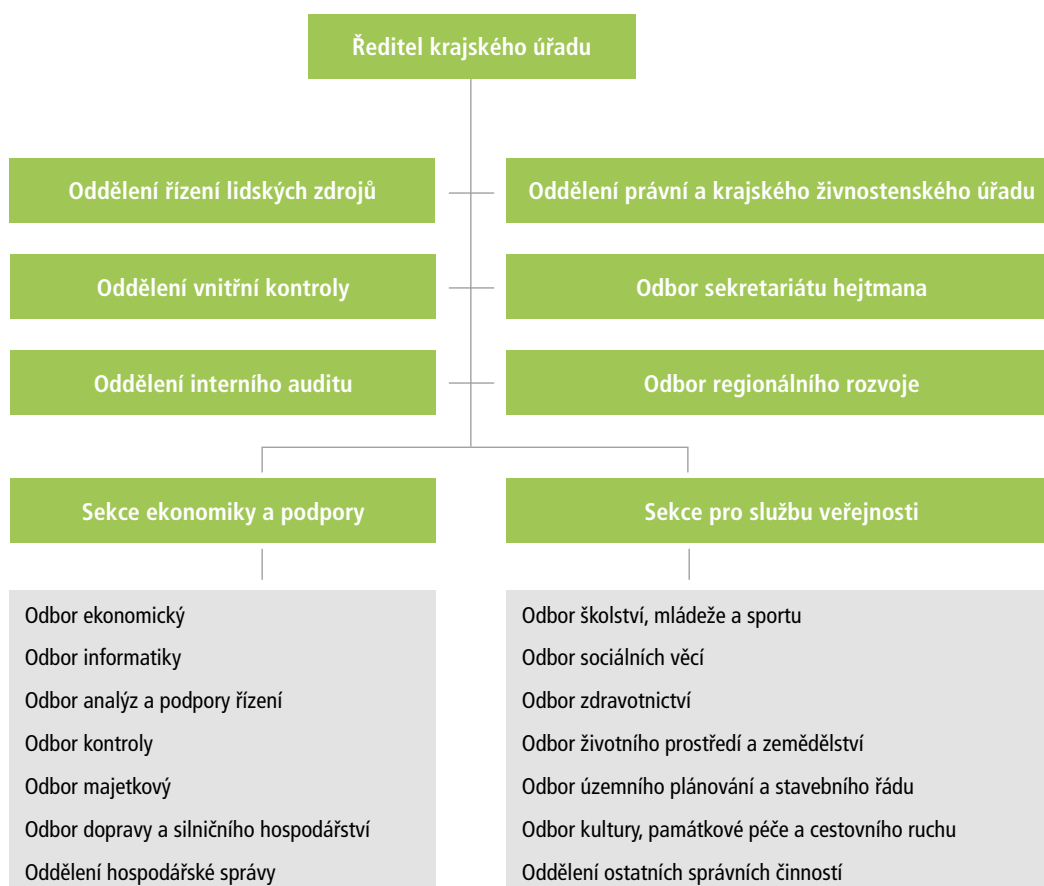
KRAJSKÝ ÚŘAD

Krajský úřad zaměstnává 488 lidí (stav k 31. prosinci 2020). Úřad je členěn na sekce (2), odbory do sekcí nezařazené (2) a oddělení nezařazená do sekcí ani odborů (4). V čele sekcí stojí zástupci ředitele – ředitelé sekcí, kteří jsou bezprostředně podřízeni řediteli. V čele odborů, jež nejsou zařazeny do sekcí, stojí vedoucí odborů, kteří jsou podřízeni přímo řediteli. V čele oddělení nezařazených do sekcí ani odborů stojí vedoucí oddělení, kteří jsou přímo podřízeni řediteli. Za plnění úkolů svěřených jednotlivým sekcím, odborům nezařazeným do sekcí a oddělením nezařazeným do sekcí ani odborů jsou odpovědní jejich vedoucí řediteli.

Jednotlivé sekce jsou členěny na odbory (12) a oddělení nezařazená do odborů (2). V čele odborů stojí vedoucí odborů, kteří jsou podřízeni příslušnému zástupci ředitele – řediteli sekce. V čele oddělení nezařazených do odborů stojí vedoucí oddělení, již jsou podřízeni příslušnému zástupci ředitele – řediteli sekce. Zástupci ředitele – ředitelé sekcí řídí a kontrolují činnost vedoucích odborů a vedoucích oddělení nezařazených do odborů, jež jsou zařazeny do příslušné sekce. Za plnění úkolů svěřených jednotlivým odborům jsou odpovědní jejich vedoucí příslušnému zástupci ředitele – řediteli sekce.

Jednotlivé odbory mohou být členěny na oddělení (43), v jejichž čele stojí a jejichž činnost řídí vedoucí oddělení bezprostředně podřízení vedoucímu odboru. Za plnění úkolů svěřených jednotlivým oddělením jsou jejich vedoucí odpovědní vedoucímu příslušného odboru.

Organizační struktura Krajského úřadu Kraje Vysočina

Odpovědnost jednotlivých odborů a oddělení krajského úřadu

Sekce	Odbor	Oddělení	Samostatná působnost (samospráva)	Přenesená působnost (státní správa)	
Sekce ředitele úřadu	Odbor sekretariátu hejtmána	Oddělení krizového řízení a bezpečnosti	Prevence kriminality, integrace cizinců, zajištění finanční podpory v oblasti požární ochrany a integrovaného záchranného systému.	Integrovaný záchranný systém, krizové řízení, hospodářská opatření pro krizové stavy, obranné plánování, ochrana utajovaných informací.	
		Oddělení vnějších vztahů	Zahraniční spolupráce, garance dodržování jednotného vizuálního stylu, propagace, sponzoring a marketingové aktivity, vydávání neperiodických tiskovin.		
		Oddělení kanceláře hejtmána	Organizace zasedání rady a zastupitelstva, komisí a výborů, pracovní a společenské akce, informační, organizační a administrativní servis pro volené zástupce.		
		Oddělení tiskové	Aktualizace webových stránek kraje a administrace Facebooku, komunikace s tiskem a veřejností, organizace a moderování tiskových konferencí a vydávání pravidelných tiskovin.		
			Oddělení vnitřní kontroly	Kontrola činností odborů úřadu, návrhy opatření, vyhodnocení kontrolní činnosti úřadu, centrální evidence stížností a peticí, roční zpráva o stížnostech a peticích, koordinace protikorupčních opatření.	
			Oddělení řízení lidských zdrojů	Pracovněprávní vztahy, personální a sociální rozvoj, vzdělávání, hodnocení, platová agenda a agenda odměňování, poradenská a konzultační činnost v uvedených oblastech pro příspěvkové organizace zřízené Krajem Vysočina, zajišťování organizačního a administrativního servisu pro vedení krajského úřadu.	
			Oddělení právní a krajského živnostenského úřadu	Právní služby pro všechny orgány kraje, stanoviska k návrhům zákonů a prováděcích předpisů, vymáhání pohledávek kraje, zastupování kraje před soudem, pracovněprávní vztahy, povinnosti vyplývající z GDPR.	Výkon státní správy na úseku živnostenského podnikání, výkon státní správy na úseku podnikání v zemědělství, dozor nad dodržováním zákona č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy, válečné hroby a pohřebnictví.
			Oddělení interního auditu	Interní audity zaměřené na vyhodnocování účinnosti vnitřního kontrolního systému s doporučeními k přijetí nápravných opatření; konzultační a poradenské činnosti v rámci úřadu.	
			Oddělení strategického plánování	Tvorba Strategie rozvoje kraje, správa regionálních statistických databází, podpora rozvoje venkova, dohled nad Fondem Vysočiny, příprava podkladů ve vazbě na přípravu nového plánovacího období Evropské unie, energetický management kraje.	Energetická koncepce
		Odbor regionálního rozvoje	Oddělení regionálního rozvoje	Podpora investic, spolupráce s podnikatelskými subjekty, podpora neziskového sektoru, příprava projektů s podporou Evropské unie, agenda MA21 a Zdravého kraje, krajská koordinace.	
	Oddělení ekonomicko právní pro čerpání prostředků EU		Veřejná podpora, ekonomicko-právní zajištění čerpání dotací ze strukturálních fondů Evropské unie, metodická podpora v rámci dotační politiky kraje, průběžná kontrola použití dotací poskytnutých z Fondu Vysočiny.		
	Oddělení grantových programů		Správa dotací poskytnutých kraji ze strukturálních fondů Evropské unie.		

Odpovědnost jednotlivých odborů a oddělení krajského úřadu

Sekce	Odbor	Oddělení	Samostatná působnost (samospráva)	Přenesená působnost (státní správa)	
Sekce ekonomiky a podpory	Odbor ekonomický		Organizační a administrativní záležitosti.	Veřejné sbírky, agenda výherních hracích přístrojů, přezkum správních rozhodnutí obcí ve věci poplatků a daní.	
		Oddělení rozpočtu a financování	Rozpočet kraje, střednědobý výhled rozpočtu, závěrečný účet, úvěry, dotace včetně dotací z Evropské unie.	Finanční vypořádání dotací, podklady pro státní závěrečný účet.	
		Oddělení financování a výkaznictví obcí	Analýzy dat obcí pro potřeby samosprávy.	Předávání účetních a finančních výkazů obcí do CSÚIS, zprostředkování dotací obcím, finanční vypořádání dotací obcí se SR.	
		Oddělení účetnictví	Účetnictví kraje, platební styk s peněžními ústavami.	Finanční, účetní a výkazy PAP kraje pro CSÚIS.	
	Odbor informatiky		Rozvoj informačních technologií, koncepce informatizace kraje, projektové řízení.		
		Oddělení správy databází a aplikací	Správa a úprava aplikací, tvorba a údržba databází, výměna dat, technická podpora uživatelů, technická správa webových stránek.		
		Oddělení správy GIS	Tvorba a aktualizace map, správa GIS, mapové služby, kartografické výstupy.		
		Oddělení správy sítě	Datové sítě, hlasové služby, technická správa a podpora HW.		
	Odbor analýz a podpory řízení		Datový sklad, analýzy pro samosprávu i úřad, Portál příspěvkových organizací, metodika veřejných zakázek, bezpečnost IT, procesy a kvalita.		
	Odbor kontroly	Oddělení veřejnosprávní kontroly	Kontrola hospodaření s veřejnými prostředky u krajských příspěvkových organizací a kontrola použití dotací z rozpočtu kraje u jejich příjemců.	Zpracování roční zprávy o finančních kontrolách pro ministerstvo financí.	
		Oddělení přezkoumání hospodaření obcí		Přezkoumání hospodaření obcí a svazků obcí.	
	Odbor dopravy a silničního hospodářství	Oddělení dopravy		Státní odborný dozor v dopravě, státní správa na úseku nákladní dopravy, výjimky ze zákazu jízdy, prevence bezpečnosti silničního provozu, státní správa ve věcech silnic I. třídy, stanovování místní a přechodné úpravy provozu na silnicích I. třídy. Licenční řízení ve veřejné linkové osobní dopravě, schvalování jízdních řádů, činnost STK.	
		Oddělení dopravní obslužnosti	Tvorba koncepce dopravní obslužnosti území Kraje Vysočina, koordinace výkonu činností na úseku zabezpečení základní dopravní obslužnosti, zabezpečení přípravy plánu dopravní obsluhy území kraje a jeho aktualizace v průběhu platnosti.		
		Oddělení projektového řízení	Pomoc při čerpání finančních prostředků v oblasti dopravy, zajišťování přípravy a finančního krytí jednotlivých projektů v oblasti silničního hospodářství, koncepční a strategické materiály.		
		Oddělení investiční a správy komunikací	Zabezpečení přípravy a realizace investičních akcí na pozemních komunikacích ve vlastnictví kraje včetně dozоровání a finančního zajišťování. Zřizování KSÚSV, správa, údržba a opravy silnic, koncepce rozvoje silniční sítě.		
	Odbor majetkový	Oddělení majetkoprávní	Majetková správa a hospodaření s nemovitým majetkem kraje, majetkoprávní příprava investiční výstavby.		
		Oddělení správy realit	Zabezpečení přípravy a realizace oprav, modernizací a rekonstrukcí budov kraje, výstavba nových budov.		
		Oddělení hospodářské správy	Správa budov krajského úřadu, autoprovoz, stravování, bezpečnost práce, provozně-technické zabezpečení činností krajského úřadu, zajištění spisové služby, kontaktní místo veřejné správy Czech POINT.	Agenda pokutových bloků, vidimace a legalizace.	

Odpovědnost jednotlivých odborů a oddělení krajského úřadu

Sekce	Odbor	Oddělení	Samostatná působnost (samospráva)	Přenesená působnost (státní správa)
Sekce pro službu veřejnosti		Oddělení ostatních správních činností	Nahlížení do sbírek zákonů, Sbírký mezinárodních smluv a Věstníku EU, plnění povinnosti registračního orgánu při vedení registru dle zákona o střetu zájmů, příprava podkladů pro jmenování tajemníka OÚ.	Státní občanství, volby, referenda, matriky, vidimace a legalizace, registrace DSO, metodická pomoc obcím, veřejnoprávní smlouvy, přezkoumávání rozhodnutí o přestupcích, dozor nad přenesenou působností obcí, metodický a odvolací orgán na úseku evidence obyvatel, občanských průkazů, cestovních dokladů, zastupování úřadu před soudem dle zákona č. 150/2002 Sb., o soudním řádu správním.
		Oddělení organizace školství	Činnosti spojené s organizací škol a školských zařízení vyplývající ze zákonné povinnosti kraje zajistit podmínky pro vzdělávání ve středním a vyšším odborném školství, vzdělávání dětí, dále jazykového, základního uměleckého a zájmového vzdělávání a pro výkon ústavní výchovy, periodické hodnocení ředitelů škol a školských zařízení kraje, podklady pro jmenování a odvolávání ředitelů škol a školských zařízení.	Nadřízený správní orgán škol a školských zařízení.
		Oddělení mládeže a sportu	Rozvoj a podpora volnočasových aktivit, metodika řešení specifických společenských jevů, prevence sociálně patologických jevů, sport zdravotně postižených, spolupráce s nestátními neziskovými organizacemi.	
	Odbor školství, mládeže a sportu	Oddělení financování školství	Rozpočet, poskytování a vyúčtování prostředků státního rozpočtu školám a školským zařízením, správce rozpočtu kapitoly Školství, mládeže a sportu.	Rozpočet přímých výdajů na vzdělávání pro obecní a krajské školství (krajské normativy, metodika, rozpis, dohodovací řízení, úpravy rozpočtu), dotace soukromým školám, rozvojové a dotační programy MŠMT, finanční vypořádání dotací z MŠMT, správa zvláštního účtu kraje pro školství, předávání účetních výkazů obecního školství do CSÚIS.
		Oddělení hospodaření krajského školství	Návrh rozpočtu pro školy a školská zařízení kraje, sumarizace účetní závěrky a finančních výkazů krajských PO, zpráva o činnosti a hospodaření škol a školských zařízení kraje, průběžná kontrola účetnictví školských příspěvkových organizací kraje, odborná a metodická pomoc školským příspěvkovým organizacím kraje v oblasti čerpání neinvestičních a investičních prostředků.	Podklady pro zpracování krajských normativů, rozpis finančních prostředků podle § 160 pro školy a školská zařízení kraje, podklady pro dohodovací řízení k rozpisu finančních prostředků škol a školských zařízení kraje.
		Oddělení rozvoje vzdělávání	Úkoly koncepčního charakteru související se zajištěním vzdělávací nabídky škol zřizovaných krajem, návrhy organizačních změn v síti krajem řízených škol, provádění analýz a statistických zjišťování v oblasti zaměstnanosti, trhu práce a rozvoje lidských zdrojů, projektová činnost.	Výroční zpráva a dlouhodobý záměr rozvoje výchovně vzdělávací soustavy v kraji, výkon státní správy v činnostech spojených s vedením rejstříku škol a školských zařízení.
		Oddělení sociální ochrany a prevence	Administrace projektu Aplikace inovativních postupů v rámci sociální ochrany a prevence v Kraji Vysočina a projektu Podpora a rozvoj sociální práce v Kraji Vysočina.	Stížnosti, státní správa na úseku sociální práce, sociálně-právní ochrany dětí, evidence, příprava budoucích pěstounů a osvojitelů a veřejné opatrovnictví.
	Odbor sociálních věcí	Oddělení rodinné a seniorské politiky a rozvoje služeb	Tvorba a realizace rodinné a seniorské politiky, plnění funkce zřizovatele k příspěvkovým organizacím ve vztahu k investicím a zadáváním veřejných zakázek, příprava investičních plánů a realizace veřejných zakázek v rámci zákona 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, zajišťování propagace systému sociální péče v Kraji Vysočina, koordinace a řízení procesu transformace ústavů sociální péče v Kraji Vysočina.	

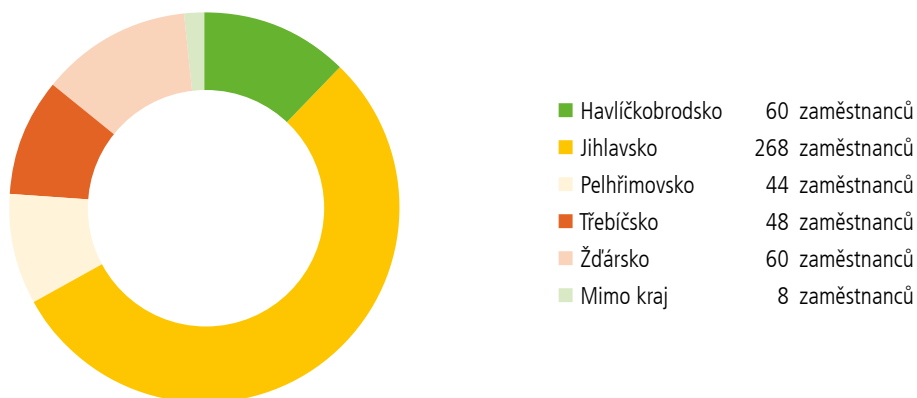
Odpovědnost jednotlivých odborů a oddělení krajského úřadu

Sekce	Odbor	Oddělení	Samostatná působnost (samospráva)	Přenesená působnost (státní správa)
Sekce pro službu veřejnosti	Odbor sociálních věcí	Oddělení sociálních služeb	Výkon zřizovatelských funkcí k příspěvkovým organizacím v oblasti financování; střednědobé plánování rozvoje sociálních služeb včetně jejich zařazování do krajské sítě, spolupráce s nestátními neziskovými organizacemi a obcemi, včetně poskytování dotací na provoz sociálních služeb, financování sociálních služeb, dobrovolnických center, paliativní a hospicové péče a svozů do denních stacionářů a center denních služeb, realizace projektů z evropských strukturálních fondů, zajišťování realizace systému primární prevence rizikového chování ve školách v Kraji Vysočina, zajištění koordinace protidrogové politiky v regionu, spolupráce při řešení propojení péče na zdravotně sociálním pomezí, včetně reformy péče o duševně nemocné.	Zajišťování poskytování sociálních služeb osobám nacházejícím se v bezprostředním ohrožení jejich práv a zájmů, které nejsou schopny samy si služby zajistit, podílení se na poskytování dotací ze státního rozpočtu.
		Oddělení sociální správy	Výkon zřizovatelských funkcí k zařízením sociálních služeb (zřizovací listiny, zápisy do obchodního rejstříku, organizační řády a organizační struktury, stížnosti, metodika, vzdělávání), romská problematika, spolupráce na tvorbě koncepce rodinné a seniorské politiky kraje a na realizaci rozvojových projektů kraje na úseku sociálních služeb.	Výkon státní správy na úseku sociálních služeb – registrace a registr poskytovatelů sociálních služeb, kontrola poskytovatelů sociálních služeb, přestupky na úseku sociálních služeb, činnost koordinátora romských poradců.
	Odbor zdravotnictví	Oddělení zdravotní péče	Zřizovatelská funkce, metodická pomoc a kontrola hospodaření k poskytovatelům zdravotních služeb zřizovaných Krajem Vysočina, rozvoj zdravotnické sítě, tvorba zdravotního plánu a jiných koncepčních materiálů, připomínkování, kontrola veřejných zakázek a řízení nákupů u zdravotnických příspěvkových organizací, funkce centrálního zadavatele vybraných veřejných zakázek, naplňování strategického cíle eHealth, administrace projektů ze strukturálních fondů Evropské unie, správa a řízení jednotného ERP systému ve všech zdravotnických příspěvkových organizacích.	
		Oddělení zdravotní správy	Koncepční zdravotnické materiály, zajištění zdravotnických služeb ve veřejném zájmu, zajištění provozu protialkoholní záchytné stanice, zpracování stanovisek k návrhům zákonů a prováděcích předpisů, provádění předběžné, průběžné a následné finanční kontroly dle zákona č. 320/2001 Sb.	Stížnosti, ustavení nezávislé odborné komise, přezkoumávání lékařských posudků o zdravotní způsobilosti, přezkoumávání lékařských posudků ve věcech pracovní neschopnosti, oprávnění k poskytování zdravotních služeb, nakládání s návykovými látkami, výběrová řízení na zařazení do sítě zdravotnických zařízení, kontrola zacházení s návykovými látkami, zajišťování zastoupení krajského úřadu při zneškodňování nepoužitelných návykových látek, zajišťování výkonu agendy na úseku správy lékařské dokumentace zaniklého poskytovatele zdravotních služeb, organizace a zajištění lékařské, lékárenské a zubní pohotovostní služby, prohlídek těl zemřelých mimo zdravotnická zařízení na svém území, kontrola poskytovatelů v souvislosti s poskytováním zdravotní péče dle zákona č. 372/2011 Sb.
	Odbor životního prostředí a zemědělství	Oddělení lesního hospodářství a myslivosti	Strategické materiály, kontrola příspěvků do lesního hospodářství, pachové ohradníky, shromažďování a hodnocení čelistí prasete divokého.	Státní správa lesů, myslivosti, státní správa v oblasti uvádění reprodukčního materiálu lesních dřevin do oběhu, státní správa podle zákona č. 226/2013 Sb., o uvádění dřeva a dřevařských výrobků na trh.
		Oddělení vodního hospodářství	Dotace ve vodním hospodářství, ochrana před povodněmi, strategické materiály – plány dílčích povodí, plán rozvoje vodovodů a kanalizací kraje.	Vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu, rybníkářství a rybníkářství, ochrana vod, agenda povodňového orgánu, agenda vodoprávního úřadu včetně speciálního stavebního úřadu pro vybraná vodní díla.
		Oddělení zemědělství	Strategické materiály, dotace v oblasti lesního hospodářství a zemědělství, propagace agrárního sektoru, spolupráce se subjekty z oblasti agrárního sektoru.	Finanční příspěvky na hospodaření v lesích, odvolací orgán – ochrana zvířat proti týrání, sdělování výše nedoplatku přidělové ceny.

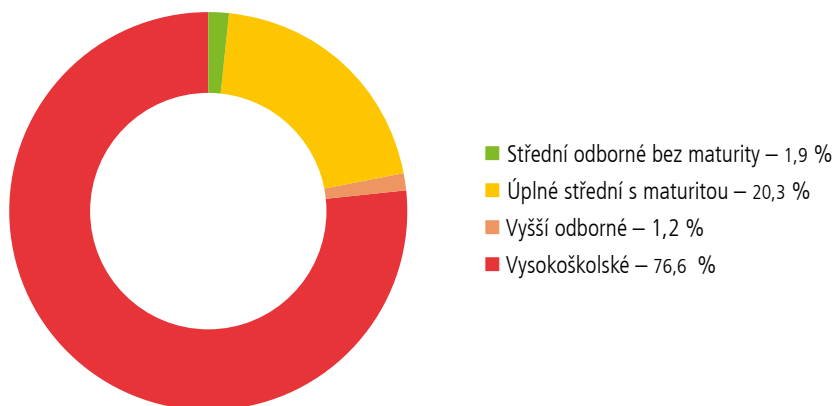
Odpovědnost jednotlivých odborů a oddělení krajského úřadu

Sekce	Odbor	Oddělení	Samostatná působnost (samospráva)	Přenesená působnost (státní správa)	
Sekce pro službu veřejnosti	Odbor životního prostředí a zemědělství	Oddělení ochrany přírodních zdrojů a EIA	EIA (zastupování kraje v procesech EIA)	Ochrana přírody a krajiny, škody způsobené chráněnými živočichy, CITES, ochrana zemědělské půdy, EIA, zřizování a péče o přírodní rezervace a památky, zřizování přírodních parků, koncepce, stavby v ložiskových územích, metodika kácení dřevin, posuzování vlivů na životní prostředí, strategie ochrany přírody a krajiny a financování péče o pozemky z důvodu péče o přírodu podle Pravidel RK.	
		Oddělení integrované prevence	Integrovaná povolení (zastupování kraje jako účastníka řízení); informační systém kvality ovzduší v Kraji Vysočina a Program zlepšování kvality ovzduší zóna Jihovýchod.	Integrovaná povolení, prevence závažných havárií, odpadové hospodářství, ochrana ovzduší, ISPOP, poplatky za znečišťování ovzduší.	
		Oddělení rozvoje a podpory životního prostředí	Příprava a řízení krajských projektů v oblasti životního prostředí, GIS, koncepční práce, plán odpadového hospodářství kraje – POH a propagace v oblastech životního prostředí, radonový program, ekologická výchova, spolupráce s nestátními neziskovými organizacemi v oblasti životního prostředí, zastupování kraje v postupech podle zákona o ochraně přírody.		
	Odbor územního plánování a stavebního řádu	Oddělení územního plánování	Dotace na územní plány obcí.	Pořizování územně plánovací dokumentace a územně plánovacích podkladů kraje, funkce nadřízeného orgánu územního plánování pro obce a úřady územního plánování na ORP.	
		Oddělení stavebního řádu		Agenda stavebního úřadu ve správním obvodu, agenda odvolacího orgánu pro stavební úřady kraje, agenda odvolacího orgánu pro vyvlastňovací úřady v kraji.	
	Odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu			Podpora rozvoje infrastruktury cestovního ruchu a marketingové propagace v cestovním ruchu, výkon zřizovatelských funkcí k organizaci v cestovním ruchu, systémová podpora rozvoje sítě cyklotras a městské mobility.	
		Oddělení kultury	Rozvoj kultury v regionu, uchovávání a prezentace movitého kulturního dědictví kraje, podpora knižní a divadelní kultury, výkon zřizovatelských funkcí k příspěvkovým organizacím na úseku kultury, dotace do oblasti neprofesionálního umění a k významným výročním a oslavám měst a obcí.	Kompetence v oblasti audiovizuálních děl, periodických a neperiodických publikací.	
		Oddělení památkové péče	Podpora zachování, obnovy, prezentace a poznání kulturního dědictví kraje, dotace na úseku památkové péče.	Výkon státní správy pro národní kulturní památky, odvolací a další správní řízení, metodická a kontrolní činnost.	

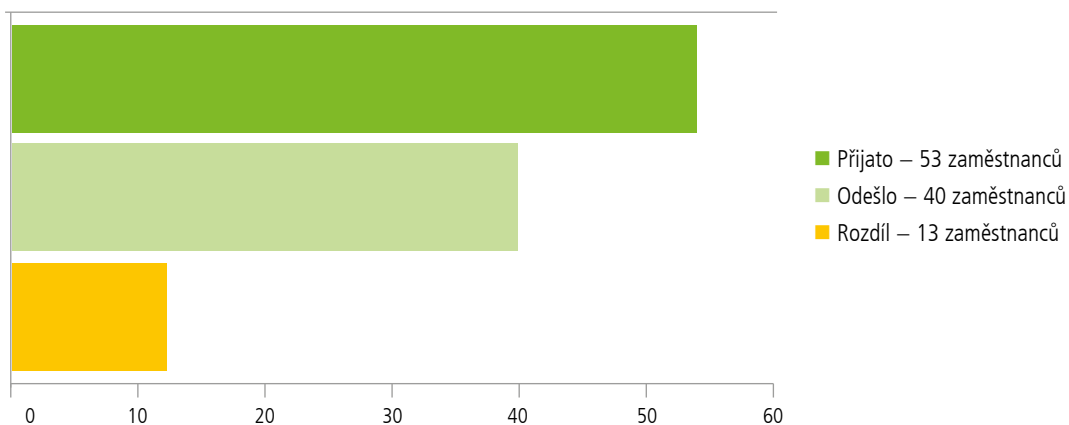
Bydliště zaměstnanců krajského úřadu 31. 12. 2020

Vzdělání zaměstnanců krajského úřadu k 31. 12. 2020

Fluktuace zaměstnanců krajského úřadu v roce 2020

REJSTŘÍK PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍ ZŘÍZENÝCH KRAJEM VYSOČINA

Od roku 2010 mají všichni zájemci na internetu k dispozici Rejstřík příspěvkových organizací zřízených Krajem Vysočina, který umožňuje vyhledávat organizace podle oblasti působnosti. Naleznete zde základní informace o organizaci, kontakty, ale i zásadní dokumenty, jako jsou řízovací listiny a výroční zprávy krajem zřizovaných příspěvkových organizací.

www.kr-vysocina.cz/rejstrik-organizaci

Kraj Vysočina

Žižkova 1882/57, 587 33 Jihlava, Česká republika

Tel.: 564 602 111

E-mail: posta@kr-vysocina.cz

Web: www.kr-vysocina.cz

www.facebook.com/krajvysocina

Kraj Vysočina

Výroční zpráva 2020

Vydal: Kraj Vysočina, Žižkova 57, 587 33 Jihlava

Rok vydání: 2021

Foto: Vladimír Kunc, Luboš Pavlíček, Jaroslav Loskot a archiv Kraje Vysočina

ISBN 978-80-87521-53-3